

The
Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

Sixtieth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 30th March, 1965

The House met at Half past Eight of the Clock.

[Mr. Speaker in the Chair]

Oral Answers to Questions

BURMA REPATRIATES

1625—

*3977 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu (Thavanampalli), N. Venkataswamy (Parchuru), P. O. Satyanarayana Raju (Kosgi), M. Pitchiah (Payakarao Pet), P. Sayamasunder Rao (Achanta), G. C. Kondiah (Nellore), A. P. Vajravelu Chetty, A. Sarveswara Rao, K. Govinda Rao (Anika Palli), G. Rama Rao (Gudivada), S. Vemayya (Buchireddy Palem), Ramachander Rao Deshpande (Narayan Khed), K. Mara Reddy (Rajampet), and P. Gunmayya (Kothur):—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:*

(a) the number of Burma repatriates in our State; and

(b) the steps taken so far and the money spent for their rehabilitation?

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy):— (a) 10,490.

(b) An expenditure of Rs. 6,35,991/- has been incurred so far. Loans for starting business or trades are being sanctioned. The Government of India have been addressed for concessions in technical training institutes. All the Heads of Departments and Collectors have been asked to explore the possibilities of absorbing as many of these repatriates as possible in the several vacancies that are either existing or likely to arise in the near future, in the various offices, Firms, Companies etc., under them or under their control. 325 persons have been sent to Medak Dist. 290 families are proposed to be absorbed in Pochampad Project and another 500 families in the Nagarjuna Sagar Project Canal Works, some have been absorbed as drivers and peons in several departments of the Government.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య:—వారిలో అందరూ తూర్పు పాకిస్తాను నుంచి వచ్చిన వారేనా? బర్మానుంచి వచ్చిన వారుకూడా ఉన్నారా? వారు ఎంతమంది, వీరు ఎంతమంది? వారిలో కొంతమంది వెళ్లిపోయినట్లు ప్రతికరిలో చదివాము, అది ఎంతవరకు నిజం?

Sri N. Ramachandra Reddy:—This is a question relating to the Burmese repatriates.

శ్రీ ఎ. నర్సయ్యారావు (ఏలూరు):—బర్మానుంచి వచ్చినవారికి కొన్ని నదుపాయాలు కలుగజేస్తున్నారు. వారికి రు. 500 లు loan individual హామీ మీద ఇస్తున్నారు. కనీసం రెండు నైకిల్స్ కొనుక్కోడానికి కూడా అది చాలా కుండా ఉన్నది. Individual హామీ మీద రు. 1000 లు, జంజరు భూములను house sites గాను ఇస్తే కొంత వారికి సహాయంగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా ఆలోచిస్తారా?

Sri N. Ramachandra Reddy:—This matter has been discussed thread-bare with the officers of the Government of India and a decision taken. As per the present decision, loans are being given. If any enhancement is needed, we have to consult the Government of India.

శ్రీ ఎ. నర్సయ్యారావు (పెనుకొండ):—కేంద్ర ప్రభుత్వంలో consider చేస్తాము అన్నారు. మద్రాసురాష్ట్రంలో హామీ మీద రెండువేల రూపాయల

వరకు ఇస్తున్నారు మనం రు. 500 లనే ఇస్తున్నాము, దీనివల్ల వారు ఏమీ చేసుకోలేకుండా పోతున్నారు. మద్రాసు రాష్ట్రంలో అనుసరించే విధానం మనం ఎందుకు అనుసరించకూడదు ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— Burma repatriates విషయంలో మద్రాసు రాష్ట్రంలోను ఇక్కడ ఒకే విధానం ఉన్నది. మొదట్లో వారు centre concurrence లేకుండా కొంత చేసినట్లున్నది, తరువాత uniform pattern చేశారు. ఇప్పుడు అంతా ఒకేవిధంగా ఉన్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— Uniform pattern ఉందని అంటున్నారు కాని ఇప్పటికే ఇక్కడ రు. 500 లు నుంచి రు. 2000 లు వరకు loans range అవుతున్నట్లు వింటున్నాము. మద్రాసు ప్రభుత్వం అవలంబించే విధానం తెప్పించి ఆలోచించడానికి వీలులేదా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— తెప్పించాము. Our Deputy Secretary has been deputed to study and he has studied the facilities. The Government of India in the initial stages gave some concessions.

Sri T. Balakrishnaiah (Satyaveedu) :— May I know the amount that has been sanctioned and the amount spent on those from Burma. What is the amount they have given so far.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Rs. 9.53 lakhs has been sanctioned so far and 6 5 lakhs has been spent.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) :— రుణ సౌకర్యం కల్పించడం బాగానే ఉంది. కాని సెక్యూరిటీ లేకపోతే రుణం ఇవ్వడంలేదు ఏ industry పెట్టడానికి రుణసౌకర్యం ఇస్తున్నారో ఆ industry నే security క్రింద ఉంచుకునే వర్గంలో individuals నుంచి సెక్యూరిటీ లేకపోయినా రుణసౌకర్యం ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy :—On collateral security it is being given.

శ్రీ పి. శ్యామసుందరరావు :— బర్మానుంచి వచ్చిన వారిలో industrial training institute లో కొంతమంది చదువుతున్నారు. వారికి ఇక్కడ

ప్రత్యేకమైన ఇతర అధికారాలు ఏమీలేవు. వారికి రు. 25 లు స్టెండ్ యింథం ఇస్తామంటున్నారు. హైదరాబాదులో చదువుతున్నారు. రు. 25 లు వారికి ఏమీ సరిపోదు. ఇటువంటి evacuees రు. 40 లు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy:— As I have already stated as per the existing decision, stipends and cash doles are being given. If any enhancement has to be given, we have to consult the Government of India and action taken.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :— బర్మానుంచి వచ్చినవారిని ఒక చోటికి తీసుకుపోవడం, అక్కడ అందరిని పెట్టి rehabilitation విషయం తరువాత చూడడం జాలేదు అక్కడనుంచి ఎంతమంది వస్తారో తెలుసుకుని వారిని settle చేయడానికి ముందే ఎటువంటి ప్లాన్ లేకపోవడంవల్ల అక్కడ కలరా రావడం, అనే ఇబ్బందులు రావడంవల్ల వారు మరల వెళ్ళిపోవడంకూడా జరుగుతోంది. ముందే ఒక ప్లాన్ ఏర్పాటు చేసుకుని rehabilitate చేసే విషయం తీర్చిదిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ప్రథమంలో బర్మా repatriates రాక ముందు ఇండియా గవర్నమెంటు about 80% to 85% local గా గ్రామాలకు చెందిన వారై ఉంటారని అంచనా వేసారు. ఆ అంచనా ప్రకారం transit camps ఏర్పాటు చేసారు Immediate గా ships రాగానే transit camps లో పెడతారు. ఏ గ్రామానికయినా సంబంధం ఉందని చెబితే cash loans ఇచ్చి రవాణా ఛార్జీలు ఇచ్చి అక్కడకు పంపుతున్నారు. ఏ గ్రామాలలోను foothold లేనివారయితే అక్కడే ఉంచుతున్నారు. ఏ ఉద్యోగాలు అయినా ఖాళీ అయితే అక్కడ పునరావాసం కల్పిస్తున్నారు. ఏదో అవకాశం కలిగేవరకు transit camps లోనే ఉంచుతున్నారు.

శ్రీ జి. సి. శెంకన్న (ఉరవకొండ) :— వారు పర్మనెంటుగా ఉండేవారే కాబట్టి వ్యవసాయకూలీలుగా వచ్చేవారికి సహకార పద్ధతిపై lands ఇచ్చి కావలసిన సౌకర్యాలు కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy:— There are various schemes. Industries department వారు కొన్ని స్కీములు తయారుచేసి అందులో absorb చేస్తున్నారు. ఎవరికి ఎందులో aptitude ఉంటే అందులో ఇవ్వాలి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (సుల్తానాబాద్) :- వారికి భారతదేశపు పౌరసత్వపు హక్కు ఇస్తున్నారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి - వచ్చిన తరువాత అది చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ ఎమ్. రామగోపాలరెడ్డి (మైదారం) :- వారికి అక్కడ ఆస్తిపాస్తులున్నాయా ? లేక పాకిస్థానునంచి సంపించిన నూదిరిగా పంపించి కేస్తున్నారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy :- In the initial stages, there were difficulties. Most of the people when they came here were empty-handed.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) :- ఇక్కడ ఎన్నో సౌకర్యాలున్నాయి అని తీసుకువచ్చారు మేము కొన్ని camps కు పోయిమూట్లాడాము. కొంత time ఇస్తారా, బియ్యం తెచ్చుకుంటామంటే ఏమీ అక్కరలేదు, ఇక్కడ అన్నీ ఉంటాయని చెప్పి తీసుకువచ్చారు. తీసుకురావడం తప్పు అని నేను అనడం లేదు. నెలలో, రెండు నెలలో అక్కడ ఉండటానికి అవకాశం ఉంది. తొందరగా పోవాల్సిన మెడపట్టి నెట్టలేదు. ముందే plan ప్రకారం rehabilitation జరిగినట్లయితే ప్రభుత్వానికి pressure ఉండేది కాదు. ఇప్పుడైతే pre-planned గా rehabilitation ఏర్పాటు చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. కొంతమంది ఏడుస్తూ ఉన్న వాళ్ళను చూశాము, అటువంటి pathetic schemes, discontentment లేకుండా కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాయనక్కరలేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తూనే ఉంది. కేంద్రప్రభుత్వ ఆధికారులు వచ్చినప్పుడు చర్చించి నిర్ణయాలు తీసుకోబడుతున్నాయి. వచ్చిన వారిలో ఎవరికైనా గ్రామంలో foothold ఉంటే అక్కడకు పంపుతారు. కొంతమందికి foothold ఉందో లేదో తెలియడంలేదు. ఇన్ ఫర్మేషన్ తీసుకుని అక్కడకు వెడదామంటే పంపుతున్నారు. ఏ గ్రామాలలోను foothold లేనివారికి అక్కడ camps లో ఉంచి loans ఇచ్చి ఎందులోనైనా absorb చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. అంత వరకు transit camps లో ఉంటారు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) :- ఇప్పటివరకు ఏ ఏ స్కీముని పీరి కోసం ప్రారంభించబడ్డాయి ? అవి engaged చేసినటువంటివి ఎన్ని కుటుంబాలున్నాయి ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- జిల్లావారీగా ఉంది ఇదివరకు 30 000 రూపాయలు శాంక్షన్ చేసినారు, loan కొరకు. ఇండస్ట్రిస్ డిపార్టుమెంటువారు వేరే స్కిమ్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. దాదాపు 14 లక్షలపై చిలుకు ఆ విధముగా శాంక్షన్ చేసిన కొంతమంది డ్రైవర్లగాను, స్కూలు టీచర్లుగాను absorb అయినారు. Peons గా కొంతమంది absorb అయినారు. దేనిలో వీలుంటే దానిలో absorb చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :- కాందిశీకులను ఎంతమందిని గ్రామాలకు పంపారు ? బంజరు భూములు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- Transit camps లో 301 families ఉన్నాయి. 3,682 persons మాత్రం ఉన్నారు. మిగతా వారందరు గ్రామాలకు వెళ్లిపోయినారు.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు :- ఈ విషయమై సౌకర్యం అదనంగా యివ్వాలంటే Government of India యొక్క పర్మిషను కావలెనంటున్నారు. నిజమే కావచ్చు. శ్రీకృష్ణ రెవెన్యూలోగాని మదరాసు మంత్రి మీ counterpart వారితో గాని మాట్లాడి ఈ సౌకర్యం విషయంలో కొంచెం గట్టి కృషి చేస్తారా?

Sri N. Ramachandra Reddy: We are corresponding with the Government of India, Sir.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :- 500 రూపాయల రుణం ఎంతమందికి యివ్వబడి కిచ్చారు?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- జిల్లా వారీగా యిచ్చినారు. సంఖ్య నా దగ్గరలేదు. 7 జిల్లాలలో ఆ విధముగా జరిగింది. సంఖ్యలేదు.

శ్రీ పి. నత్యనారాయణ :- అధ్యక్ష, బర్మా కాందిశీకులు మా జిల్లాలో ఎక్కువ బర్మాలో మన ఎంబసీ ఇండియాకు వచ్చిన కాందిశీకులకి 5 ఎకరాల భూమి యిస్తారని written గా కరపత్రాలు పత్రికా ప్రకటనలు వేశారు. వారందరు పుస్తకాలు advertisements తీసుకు వచ్చారు. వారు ఉండడానికి ఇళ్ల కోసం దరఖాస్తులు పెట్టారు. భూమి లకోసం పెట్టారు. Objections వస్తున్నాయి. వారికి ఇళ్లయిచ్చి దున్నుకొనడానికి 5 ఎకరాల భూమియిచ్చే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- కేవలం భూమివైననే కాదు. అన్ని రకాలుగా వారి aptitude ను బట్టిన profession లో absorb చేయడానికి వీలుండో ఆ విధముగా చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :- అధ్యక్షా, సెంట్రల్ గవర్న మెంటు నుంచి exclusive గా అన్ని భరించే విధానం ఉంది colonies గా ఏర్పాటు చేస్తే ఎక్కువ మందిని rehabilitate చేయవచ్చు. Agricultural labour మరియు trades వున్నప్పటికీ exclusive గా సెంట్రల్ గవర్న మెంటు డబ్బుతో land colonies ఏర్పాటు చేయడానికి ఏదయినా ప్రయత్నం జరిగిందా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- ఇదంతా సెంట్రల్ గవర్న మెంటు భరిస్తున్నది. దానిననుసరించి నాగార్జున సాగర్, పోచంపాడు, మ.జీరా స్కిములలో అక్కడక్కడ rehabilitate చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుచున్నది.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :- అధ్యక్షా, బర్మానుంచి వచ్చిన repatriates Transit Camp నుంచి వెళ్లిపోయారని వార్తలు వచ్చాయి. దానికి మంత్రి గారి సమాధానం లేదు. బర్మానుంచి వచ్చిన కాందిశీకులు ఆస్తి పాస్తులను కోల్పోయి వచ్చారు. ఆ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం సప్లై రిహారం యిచ్చే విధానం ఆలోచిస్తున్నారా? ఆ information ఉందా బర్మానుంచే కాకుండా South East Asia, Africa నుంచి కూడా లక్షలాది రాబోతున్నారు. రాజకీయ వాతావరణాన్ని బట్టి, అందులో ఒక భాగం ఆంధ్రలో ఉన్నట్టు తెలుసును. దీనివల్ల అక్కడ ప్రభుత్వాలు ఆస్తి పాస్తులను లాక్కొని తరిమేసే పద్ధతి కాకుండా సప్లై సరిహారం యిచ్చే విధానం ఆలోచిస్తున్నారా? కేంద్రానికి సలహా యిచ్చారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- సప్లై సరిహారం యిచ్చే సమస్య ఆలోచన చేయలేను. Rehabilitation ప్రశ్న వరకు ఆలోచన చేస్తున్నాము. Rehabilitation చేస్తున్నాము.

శ్రీ రామచంద్ర రావ్ దేశపాండే : क्या यह सही है कि सरकार की ओर से कहा गया था कि उनको भूमि दीजायेगी और मकान भी दिया जायेगा । यदि यह सही है तो क्या उनको भूमि दीजा रही है ?

श्री एन. रामचन्द्रा रेड्डी : जहां तक होसके उनको भूमि देने को कोशिश की जा रही है ।

శ్రీ వీ. శ్యామసుందరరావు :- బర్మానుంచి వస్తున్నటువంటి వారికి ప్రభుత్వం చేస్తున్నామని చెబుతున్న సమాచారం చాల అసంతృప్తికరంగా ఉంది. చాల దంలేదు. నేను స్వయంముగా విశాఖనట్టుం వెళ్లి camp ను చూశాను. 1941 లో యుద్ధంలో చెదిరిపోయి కుటుంబాన్ని విడిచిపెట్టి నడచివచ్చాను. ఈ దేశంలో నాకు ఏమీలేదు. మా పోదరులు చెల్లెళ్లు, అక్కలు 15 మంది రాబోతున్నారు. కొందరు వచ్చారు. అక్కడ నాకు కూడా యిల్లులేదు. Camp లో పెట్టా

లంటే అక్కడికి వెళ్లమన్న వరసగా ఉన్నారు. వైద్య పోకర్లం సరిగా లేదు. Cash dolls ఏవైతే ఉన్నాయో అవి మనిషికి రూపాయి, యిద్దరైతే 1-20 ముగ్గురైతే 1-30 ఏమి సరిపోతుంది? ఏమీ చాలడంలేదు. అక్కడ ఉండలేక కొంత మంది పోదామని చూస్తుంటే మార్గంలేదు అందుచేత ప్రభుత్వం cash dolls యిచ్చేది మనిషికి రూపాయి చొప్పున యివ్వడానికి ఆలోచిస్తుందా? రెండవది వచ్చినటువంటి వారికి క్రింద రినిన్యూ ఆఫీషియల్స్కి instructions యిచ్చారు, యిండ్ల స్థలాలు చూపించాలని. ఒకటి చూపించిన ఉదాహరణలేదు. విశాఖపట్నంలో ఉండలేక గ్రామాలకు తరలివచ్చి యిండ్ల స్థలాలకు దరఖాస్తు పెట్టుకుంటే లేవని చెబుతున్నారు. అందుచేత ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి వారికి acquire చేసి అయినావరే రిపిన్యూ స్థలాలు ఎక్కడైతే ఉన్నాయో, యివ్వడం కోసం ప్రత్యేకమైన staff వేసి పరిశీలన చేస్తారా? అక్కడ బర్మాలో Indian Embassy, National Congress Workers గ్రామ గ్రామానికి వెళ్లి ...

Mr. Speaker : One question at a time, please. He may not be able to remember all the questions.

శ్రీ పి. శ్యామసుందరరావు :- అక్కడ ఏవైతూ కావలసిన ఆది రెడీగా ఉందని ప్రోత్సహించి తొందరగా వెళ్లకపోతే ఓడ మించిపోతుందని పంపించారు. పునః పరిశీలనచేసి జాగ్రత్తగా ఆలోచించి తగిన వసతి కల్పించడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- Rapatriates వారందరూవస్తే అన్ని పోకర్లాలు ఒకేసారి immediate గా చేయాలంటే ఉద్దేశ్యం చేయాలని ఉన్నప్పటికీ అదియిబ్బంది ఉంటుంది కాని ప్రభుత్వానికి చేయగలిగినదే ఉద్దేశ్యంలేదు. అదృశా, Cash dolls యిస్తున్నాయి staggered dolls యిస్తున్నారు. ఒక పద్ధతి ఏర్పాటు చేసినాము ఆ పద్ధతి ప్రకారం యిస్తున్నాము తప్పుకుంది అంటే The camps are only transit camps. They are not permanent camps. They are not permanently rehabilitated. Staggered cash dolls ఉన్నాయి, Immediate relief కనుక తాత్కాలికంగా కాలం గడుపు కొనడానికి This is not permanent rehabilitation. But permanent rehabilitation is also being taken up simultaneously. When they are permanently rehabilitated of course they will adjust themselves to the circumstances.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :- అదృశా, Industrial Training Institute లో చదువుకొనడానికి గ్రాంటు యిస్తున్నామని చెప్పారు. అందరికీ ప

రకంగా ౨౪ రూపాయలు యిస్తున్నారో అదే 25 రూపాయలు వారికి యిస్తున్నారు కాని అంతకుమించి యివ్వడం లేదు అది చాలనప్పుడు ఇంటి నుంచి తెప్పించు కుని నష్టమెంటు శేసుకొనడానికి తక్కిన విద్యార్థులకు వీలుంది. వీరికి అటువంటి పొక ర్యాలేదు. బ్రామనుంచి వచ్చిన వారికి అదనంగా stipend యిచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుందా ?

Sri N. Ramchandra Reddy:— Not only to the trainees but also to the repatriates if the cash doles that are given do not immediately give relief and if it is found insufficient, it has to be considered in a big way and a decision by the Government of India has to be taken. We are corresponding with the Government of India and as soon as a decision is taken, cash doles and other facilities will be given.

REHABILITATION OF REFUGEES

1626—

*1837 Q.—*Sri Ch. Mallikharjuna (Yellavaram):*—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

What exactly are the steps taken so far by the Government for rehabilitating the refugees coming into the State?

Sri N. Ramachandra Reddy:—A brief note containing the steps taken so far by the Government for rehabilitation of the East Pakistan refugees coming into this State is placed on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE

Brief note on the steps taken for rehabilitation of the refugees from East Pakistan in the State of Andhra Pradesh.

Arrangements for rehabilitation of the new migrants from East Pakistan have been dealt with in two phases.

(i) immediate arrangements for temporary rehabilitation; and

- (ii) measures for permanent rehabilitation.

I. Immediate arrangements for temporary rehabilitation.

The following arrangements have been made for temporary rehabilitation of the refugees from East Pakistan :

(1) Sheds have been erected and transit Camps have been opened at Bellampalli and Ramakrishnapuram in Anaparthi District; at Nagarjunasagar Dam-site and at Musi Project Aqueduct on the left side canal of the Nagarjunasagar Project in Nalgonda District; and at Zulakallu on the right side Canal of the Nagarjunasagar Project, in Guttikonda village of Palnad Taluk, Guntur District.

(2) Water supply has been provided for all these Camps.

(3) Sanitary arrangements have been made, Medical facilities have been provided in all these Camps.

(4) On arrival of the refugees, necessary medical aid was rendered at the Railway Station as these refugees were emaciated and showed signs of exhaustion and were subjected to anaemic dehydration and were served with light refreshments.

(5) Free transport was provided from the Rail Head to the transit Camp.

(6) Cooked food was supplied for three days.

(7) Cash doles at the rates prescribed by the Government of India are being paid to the refugees.

(8) Clothing and blankets have been given to them and utensils also have been supplied to them.

(9) Fair price shops for supply of food grains at the prescribed prices and for supply of essential commodities at reasonable prices have been opened.

(10) Police bandobust arrangements have been made,

(11) Primary Schools have been opened and the literates among them have been employed as teachers.

(12) Institutions and individuals engaged in social work have been associated with the rehabilitation work. Representatives of the Bharat Sewashram Sangh have been visiting the Nagujanaagar Dam site camp and have also distributed clothes and blankets etc., to the refugees.

(13) Casual labour like earth work loading and unloading of lorries has been provided for them. Some of the refugees have been absorbed as teachers, peon., watchmen, guards etc., and

(14) In order to provide gainful employment to the migrants, particularly the women and the old folk, proposals for starting rural industries like sewing centre, weaving centre etc. have been sent to the Government of India for their sanction.

II Measures for permanent rehabilitation :

1. The State Government have decided to reclaim 12000 acres of land in the Esagaon and Kadamba in Adilabad District.

2. As the refugees have been agitating for immediate grant of land, as the reclamation of forest lands would take some time, the Government have decided to release about 11,500 acres of Government waste lands in blocks of 250 acres or more out of 12,000 acres undertaken for reclamation and resettlement of landless agricultural workers on Cooperative Farming basis under the Uppal Committee Scheme.

శ్రీ సి. హెచ్. మల్లికార్జునం:—కూడితీకులు మనశ్శాంతి పుష్కలముగా వారికి సరియైన సదుపాయాలతో చేయాలంటే కావలసిన భూమి ఏజెన్సీలో భూమి ఉంది. ఉమ్మడి జిల్లా నూనూరు, భద్రాచలం, చోడవరం, పల్లివరం, పోతంపల్లి, శ్రీ కామేశ్వరం ఏజెన్సీలలో కావలసిన భూమి ఉంది. దానిని సర్వే చేయించి ఉమ్మడి

వ్యవసాయం ద్వారా పునరావాసం ఏర్పాటుచేసి, వేము మొదలైన పరిశ్రమలు ఏర్పాటుచేసి వారి కుటుంబాలకు రక్షణ యిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—ప్రయత్నం జరుగుతూనే ఉన్నది. కావలసినంత భూమి ఉన్నదంటే యిక్కడ ఉన్న వారికే భూమి సరిపోదు అన్నప్పుడు కాపలసి న.త భూమి ఎక్కడ ఉందో నాకు తెలియదు. అయినప్పటికీ తూర్పు పాకిస్తాను రెవ్యూశీలకు 1200 ఎకరాలు ఆదిలాబాదులో కేటాయగవు చేస్తున్నా ఉన్నారు. Government of India Cost భరిస్తున్నది ఇంట్లు కట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వీరిందరికి 12వేల ఎకరాలు నీటి సౌకర్యం కలిగించినప్పుడు wet cultivation చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

COMMON GRADATION LIST OF TAHSILDARS

1627—

*1259 (Q) Q.—*Sarvasri A. Narayana Reddy (Buggeram) and M. Ramagopala Reddy*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the common Gradation list of the Andhra and Telangana Tahsildars has been finalised by the Government without disposing off the objections filed against it, on being called for by the Board of Revenue;

(b) whether in doing so, the entire non-Gazetted service of the Andhra Tahsildars has been equated with the Gazetted Service of the Telangana Tahsildars including those of the directly recruited Tahsildars and if so, whether it is a clear infringement of the safeguards given to the Telangana services under sections 115 and 116 of the R. E. Act 1956

(c) whether it is a fact and that such anomalous seniority list has resulted in only 'Four Telangana officers being promoted as Revenue Divisional Officers against' 20 from the Andhra Region;

(d) whether it is a fact that the Board of Revenue as the custodian of the personal files of the Gazetted Tahsildars of Telangana failed to communicate unfavourable remarks to the concerned Tahsildars ever since 1956;

(e) if so, the action taken by the Government thereon?

Sri N. Ramachandra Reddy:— (a) and (b) No, sir. The common Gradation list has yet to be finalised. According to the procedure, a provisional list is approved by the Government and representations received against it are being examined in consultation with the Government of India.

(c) The position stated is not correct. While for 1963-'64 list 18 Tahsildars on the Andhra side and 5 Tahsildars from Telangana side were promoted as Deputy Collectors, the total number of Tahsildars promoted from both the regions from 1-1-57 to 31-12-64 are 73 from Andhra area and 72 from the Telangana area.

(d) and (e) From 1-11-56, the Joint Secretary Board of Revenue in whose custody the Personal files of the Telangana Tahsildars were kept did not find any occasion to communicate any adverse remarks in the case of any Tahsildar. Under the existing instructions adverse remarks made in the Personal files of Tahsildars by Revenue Divisional Officers are required to be communicated by Collectors while those made by Collectors by the Board of Revenue. Recently in Government Memo. 3841/65 General Admn. (Ser.) dt, 2-1-65 instructions were issued authorising Collectors to communicate adverse remarks in the Personal Files of the Tahsildars made even by the Collectors themselves. The Collectors will take action in the light of those instructions.

శ్రీ యం. రామగోపాలరెడ్డి:—అధ్యక్షా, promotions జరుగుతున్నవి. ఇంకా provisional list అవి మంత్రిగారు అంటున్నారు. Provisional list కాకుండా permanent list కెక్కి బాగుంటుంది Provisional list నుంచి పీసీ Promote చేసి తరువాత వారిని depromote చేస్తారా? ఇది సరియైన పద్ధతి కాదు. ఆంధ్ర తహశీలుదార్లు వాన్ గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు తెలంగాణ తహశీలుదార్లు గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు. In Andhra Collector is the appointing authority and in Telangana the Government is the appointing authority. ఇంత deviation వున్నప్పుడు ఇద్దరినీ సమానముగా treat చేయడము మంచిది కాదని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి:- Deviation మొదటనుంచి వస్తున్నది దాని సమన్వయము చేయడానికి integrated list తయారు చేయడానికి తప్పక ఏదైనా ప్రయత్నము చేయవలసి వుంటుంది పూర్తిగా తరాజులు పెట్టుకొని జోకడానికి ఆ విధంగాలేవు కొంత criteria ఏర్పాటుచేసి దానిమీద నిర్ణయాలు ఆసుక్కిన వుంటుంది గెజిటెడ్ నాన్ గెజిటెడ్ అని పేరు ఆధారంగా వుండి అతను పని ఏమి చేస్తున్నాడు అతని జూరిస్డిక్షన్ ఏమిటి మిగతా అన్ని factors ఆలోచన చేయవలసివుంటుంది. Permanent integrated list ఒకేసారి తయారు చేయడానికి వీలులేదు. Permanent list అనుకొన్నప్పటికీ దానిని provisional listగానే భావించవలసి వుంటుంది Aggrieved persons ఎవరైతే వుంటారో వారు objections పెట్టుకొని, విచారణ చేయించుకొడానికి అవకాశము వుంటుంది కనుక

Even though the list is published, we have to call for objections and they have to be heard and decisions have to be given. At that time, these lists are supposed to be provisional.

Sri Ramchandra Rao Deshpande:—Mr. Speaker, Sir, do the Government realise that due to the equation of the posts of these non-gazetted Andhra Tahsildars with the gazetted Telengana Tahsildars there is a feeling of frustration in the services of Tahsildars in Telengana and all that and if so what are the steps taken to rectify it?

Sri N. Ramachandra Reddy:—I don't think so. Some persons might be feeling so, but we have not received any representation to that effect. But any way we are trying to integrate the list.

శ్రీ యన్. వేమయ్య:-అధ్యక్షా, Confidential files వ్రాసినా దానిని communicate చేస్తున్నామని ఆవిధముగా instructions ఇచ్చాము అని మంత్రి గారన్నారు అది ఎక్కడా అనుచితరీతిగా లేదు adverse remarks వ్రాసినపుడు communicate చేయాలని instructions వున్నా Board Standing orders వున్నా కూడా communicate చేయడములేదు ఏమేమీనరీ పెడతారో అర్థము కావడములేదు Confidential files అనేది బ్రిటిష్ వారు ముగ్గురు పెట్టిన ఆయుధము. దానిని ఇప్పుడు కూడా maintain చేయవలసిన అవసరం కన్పించదు కేంద్రప్రభుత్వమువారు open books పెడతారు He is slow in work, slack

in work, lazy in work అని పదో ఒకటి వ్రాస్తాడు. Delays. ఎక్కడ delays openగా వ్రాయవచ్చు. సంజాయిషీ పీసుకోవచ్చు. అందువల్ల open గా వున్న filesని పెట్టి administration జరగానికి ప్రయత్నము చేస్తారా? Adverse remarks communicate చేయడములేదు. దానికి సమి మెషినరీ యిచ్చి చేస్తారో తెలియదు.

(శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—Adverse remarks ఇదివరకు communicate చేయలేదు కాని communicate చేయాలని ఉత్తర్వులు ఇచ్చామని మనవి చేశాను. ప్రాదరాజాదులో, ఆంధ్రలో వేరు వేరు కట్టలలో తిహాశీలు దాగ్లకు సంబంధించి వుంది. ఆంధ్రలో డిప్టీ క్లర్క్ as a unit తీసుకొని ఆ విధంగా కార్యక్రమము జరుగుతూవుండేది. తెలంగాణా మొత్తములో తిహాశీలు దాగ్ల అందరు ఒక కేటగరీగా వున్నారు. దాన్ని అనుసరించి సమన్వయము చేసినపుడు ఆ భేదం కనిపిస్తుంది. Adverse remarks communicate చేసినపుడు అఫీసరుకు explanation ఇచ్చుకోదానికి అవకాశము వుంటుంది అది ప్రభుత్వానికి వస్తుంది. పరిశీలన చేస్తారు. Adverse remarks ఎక్కువే వున్నవో అవి communicate చేసినపుడు sealed documentగా వుండడానికి అవకాశంలేదు మంచి రికార్డువుంటే దానిని పంపిణీ అవసరము వుండదు adverse remarks వున్నపుడు communicate చేస్తారు అతను explanation ఇవ్వడానికి అవకాశము వుంటుంది కనుక confidential rulesలో అదిని efficiency గురించి, honesty గురించి అందులో reflect అయితే కాని promotions సమయములో ఇవన్నీ అలాగించడానికి వీలవుతుంది. లేచితే చాలా ఇబ్బంది అవుతుంది.

(శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు (వరంగల్లు):—అధ్యక్షా, ఈ హర్వీసెన్ పేట రన్ లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడి దాదాపు 10 సంవత్సరాలు అయినా disparity పోలేదు. తెలంగాణా, ఆంధ్ర అవి వస్తోంది. Examinations విషయములో ఆంధ్రలో తక్కువ ఎగ్జామినేషన్లు వుంటే ప్రాదరాజాదులో ఎక్కువ వుంటే ఆంధ్రవారు ఈ పరీక్ష pass కావలసిన అవసరములేదు ప్రాదరాజాదులో తక్కువ వుంటే, ఆంధ్రలో కనుక ఎక్కువ న్నట్లయితే ప్రాదరాజాదు వారి మీద ఎక్కువ force చేస్తున్నారు. వరంగల్లు కలెక్టరు అఫీసునుంచి దాదాపు 10 complaints వచ్చినవి. UDCS levelలో అయితే నేమి, తిహాశీలు దాగ్ల level లో అయితే నేమి అవన్నీ equalise చేసి తెలంగాణా వారికి జరిగే అవ్యాయాన్ని తీర్చగలుగుతారా? లేక మన అసమర్థతవల్ల ఇది ఇట్లుగా ఉండి పోతుంది కొన్ని సంవత్సరాల వరకు.

శ్రీ యన్.రామచంద్రారెడ్డి:—అన్యాయము ఏమీ జరగడములేదు. అసమర్థత ఏమీలేదు. As far as possible rules have been integrated and there are some rules of course which have to be integrated. Action is being pursued.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు (విజయవాడ సౌత్):—అధ్యక్షా, ఈ confidential sheets గాని, open sheetsగాని దీనికి ఒక basis మీద ఆఫీసర్లు వ్రాస్తారా? Arbitraryగా వారికివున్న prejudicesని బట్టిగాని వ్రాస్తారా? ఎందుకంటే honest officersని dishonestఅని వ్రాసి అనేక instances వున్నవి. vice versa కూడ వున్నది. అందువల్ల, దీనికి ఏమైన rulesని prescribe చేశారా? లేక ఒక ఆఫీసరు arbitrary discretionకి వదిలి వేశారా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి:—హాయి వున్నది. Basis వుంటుంది. ఒక వేళ ఏదైనా తప్పు వ్రాస్తాడనుకోండి తప్పువ్రాసినపుడు show cause notice ఆఫీసరుకు ఇస్తారు. Adverse remarks communicate చేస్తారు. అతనికి అవకాశము వుంటుంది. ఇక్కడ ఈ allegation specificగా లేదనే చెప్పుకొనే అవకాశము వుంటుంది. అప్పుడు reporting officer ఎవరైతే వుంటారో అతను కూడ ప్రత్యేకముగా ఈ allegation vagueగా వుంది. దీనిని ఎక్కడ substantiate చేయాలనేది reporting officer చెప్పుకో వలసిన బాధ్యత వుంటుంది దాని ననుసరించి ఆటువంటి అన్యాయం జరిగినపుడు గవర్నమెంటు లేవెల్లో గాని పోర్టు రివెల్లో గాని ఇవన్నీ చూస్తూనే వున్నారు.

Mr. Speaker:— What Dr. Chalapathi Rao says is this: Supposing there is a dishonest officer who is corrupt, he expects his subordinates to give supplies or something like that and if they fail to oblige him in these things naturally sometimes he writes adverse remarks and then when the subordinate against whom adverse remarks are communicated gives his explanation that the officer himself for this reason has written against him like this, what is the position ?

Sri N. Ramachandra Reddy:— An appeal lies in this and the superior officer will scrutinise and the reporting officer will have to substantiate his remarks. If the remarks are vague and general in nature, they are generally expunged.

Mr. Speaker:— That is why, even in the case of the officer who is writing the adverse remarks, you must also consider the remarks against that officer.

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy):— Sir, generally, these confidential reports are a well-known method for assessing the work of an officer. Whether it has been introduced in the British time or later, it is beyond the question. Generally, we have the confidential sheet of an officer which is continued from year to year. Therefore, there is a good opportunity for the many superior officers to assess the work or the character or the conduct of the individual. As my friend said, if this has to be dispensed, it will lead to more dangerous consequences like nepotism which must be avoided. Generally, this is working satisfactorily, I should say. Of course, there may be cases where individual opinions either justified or unjustified might have crept into these things. There is however a safeguard. If any damaging remark is made, naturally the individual's explanation is called for. He can make anything in his own statement. Supposing the superior officer, for some various reasons, extraneous reasons, has written something, certainly he has a right to explain that these are the circumstances, these are my relations with him and therefore this thing has crept in. Therefore, the Government and the superior officers in the Secretariat and others will carefully scrutinise and then against the punishment proposed to be awarded they are given a show-cause notice and they have a right to explain. More than that, Sir, supposing, as Mr. Vemayya was saying, he is tactless, slack or slow, if such fairly harmless things are there, there will be a chance for the officer to rectify himself. If it is said by some superior officer that he is little slow, then whenever the officer knows that, naturally it will be a good ground for him to rectify that mistake and try to speed up matters. Therefore, all said and considered, Sir, taking an over-all view of the situation and the entire thing, I do not think it would be proper to discontinue these confidential reports.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల):—Slow అనిచాసిన remarks officers convey చెస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy:— Yes, Sir.

Sri P. Rajagopal Naidu: Then it becomes open. Therefore, why should not the Government have open sheets? After all, when adverse remarks are communicated to the person, then it becomes open. Then why not open sheets are maintained?

Sri K. Brahmananda Reddy: Not necessary, Sir.

శ్రీ వి. నల్లనారాయణ :— ముఖ్య మంత్రిగారు బాగానే చెప్పారు. అయితే కష్టమొక సమస్య ఉదయిస్తోంది. ఉదాహరణకు వెస్ట్ గోదావరి జిల్లా కలెక్టరు లంచగొండి అని రుజువు అయినది. ఆయన చాలామంది అహస్తిల్లార్ల కలెక్టర్ ఫయిల్స్ పాడుచేయటం జరిగింది. తహసీల్దార్లు వారి క్రింది వారి పర్సనల్ ఫయిల్స్ పాడు చేయటం జరిగింది. ఒక ఆఫీసర్ అభిమానం పొందటానికి చాలామంది రూయిన్ అయ్యారు. కనుక క్రింది వారి మీద ఆఫీసరు చేసిన remark రద్దు చేయటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— Nothing generally can be said like that. After all—కలెక్టర్ క్రింద పని చెస్తే ఆయన ఒక్క ఎసెన్ మెంట్ గాక వెనుక పని చేసిన కలెక్టర్ ఎసెన్ మెంట్, తరువాత వచ్చిన కలెక్టరు ఎసెన్ మెంట్ చూసి ఆలోచిస్తారు.

Mr. Speaker:—Only one thing I would ask the Government to bear in mind. Sometimes just at the time of promotion supposing the superior officer or some interested persons or somebody want to mar the chances of that particular officer they make somebody send an anonymous petition making all kinds of baseless allegations and then send it for an enquiry. Then, his promotion is withheld on the ground that since an enquiry is pending on the officer, his name is not recommended. Such a practice is resorted to by many interested persons.

Sri N. Ramachandra Reddy:— Anonymous petitions గాని, Pseudonymous petitions గాని వస్తే we will not take cognizance of those petitions.

ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ :— Enquiry కి సంబంధించి ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— Even if enquiry is ordered—చూసేవారి అన్నీ చూస్తారు. ఏ time లో వచ్చింది? ప్రమోషన్ టైమ్ లో వచ్చిందో anonymous అయిన Particulars mention చేసి వున్నాయా?— Do they inspire any belief? What is the previous conduct of this officer? So many things are taken into consideration. I may tell you, just because at the time of promotion somebody sends some anonymous or pseudonymous petitions, you can take it, Sir, that that itself will not be a ground for barring the promotion.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :— నాకు 12 కేసులు స్పష్టంగా తెలుసు. 1960-61 లో ప్రమోషన్ రాబోయే వారికి చార్జెస్ పెండింగ్ లో వున్నాయని, ఎంప్లాయిర్ పెండింగ్ లో వుందని వారిని విలబెట్టి మిగిలిన వారికి ప్రమోషన్ ఇచ్చిన cases వున్నాయి. అలాకాక ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు చేయాలి.

Sri K. Brahmananda Reddy :— Mr. Vemayya's opinion is not infallible just because he thinks that somebody was done injustice. After all, it is his opinion and practically that of a man in the political field.

Mr. Speaker :— What Mr. Vemayya is requesting, of course, it should be implemented; that is what they want. What is implemented?

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :— నేను చెప్పిన దానిని ముఖ్యమంత్రిగారు సరిగా అర్థం చేసుకోలేదు. ప్లేగా పెట్టుకొని కొంతమందికి అన్యాయం జరుగుతున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు న్యాయం జరిగితే బాధలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కేవలం ఏటిషన్ వస్తే పరిగణించము. ముందు వెమకలు వున్నవికూడ దృష్టిలోకి తీసికొంటామని చెప్పారు. సంశోషం, కాని అది సరిగా ప్రమోషన్ వచ్చే time కు వస్తుంది. అది ఎంప్లాయిర్కి పోతే ఆ సంవత్సరం అతను బాక్ అయిపోతాడు. ఏచ్చే సంవత్సరానికి ఏజ్ బార్ అవుతుంది. ఏజ్ బార్ అయితే మాత్రం ఎగ్జిమ్యున్ ఇస్తే కొంత న్యాయం కలుగుతుంది. అసలు ప్రశ్న తెలంగాణా పరియోలో గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లుగా వున్నవారు అంధ్రా పరియోలో నాన్ గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లుగా వున్నారు. అది అలోచిస్తామన్నారు. అసలు struc

ture of pattern గెజిటెడ్ అయినా కాకపోయినా ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్ట్రక్చర్ ఏమిటనేది ప్రధానం. కొన్ని posts గెజిటెడ్ చేశారు. కొన్ని చేయలేదు. వాటన్నింటినీ integrate చేయాలి. అంధ్ర పరియాలో చాలా మందికి అన్యాయం జరిగిందని వారు గవర్నమెంటుకు represent చేశారు. అవికూడా పరిష్కారం చేయటం అవసరమని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి :- Integrated list కయారయ్యేటప్పటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికి అన్యాయం జరిగిందని కొందరు తెలంగాణా వారికి అన్యాయం జరిగిందని కొందరు చెబుతున్నారు. దానికి కొన్ని rules involve చేశారు. Government of India officers వచ్చారు. వారితో consult చేసిన తరువాత ఆ rules apply చేసి integrated list కయారు చేయబడుతుంది.

శ్రీ య. రాంగోపాల్ రెడ్డి :- ఆంధ్రలో 5 సంవత్సరాల సర్వీసువున్న సహాసిల్దార్లను డిప్యూటీ కలెక్టర్లుగా పమోట్ చేయాలని, తెలంగాణాలో 9 సంవత్సరాల service వుంటే promote చేయాలని అన్నది వాస్తవమా? P.W.D.లో ఏ procedure follow అయ్యిందో Revenue department లో అదే procedure follow అవుతారా? లేక ఒక్కొక్క డిపార్టుమెంటుకు ఒక్కొక్క procedure వుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- తెలంగాణావారు, ఆంధ్రవారు కూడా complaint చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి :- వారు చేయటంలేదు. చేసేవారు చేస్తున్నారు.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోదాలపురం) :- కాన్సిడెన్షియల్ పిట్స్ కు సంబంధించిన ప్రొసీజర్, దాని ప్రయోజనం గురించి ఎవరికీ శంక వుండదు. కాని ఎడ్వర్స్ రిమార్క్స్ pass చేసినప్పుడు notice ఇచ్చి explanation call for చేసి record చేయాలని వుంది. అట్లా notice ఇవ్వకుండా explanation note చేయకుండా తనకు తానే ప్రాసుకోస్తుంది ప్రమోషన్ టైమ్ లో ఎంతవరకు రిలై అవుతున్నాడు? అలా రిలై అయితే అది అన్యాయం అవునా, కాదా? కన్సర్న్డ్ ఆఫీసరుకు అపహ్సానిటీ ఇవ్వకుండా ఏ case అయినా ఏపర్మిషిద్ ఆలోచిస్తారు?

Sri N. Ramachandra Reddy:- This has been already answered, Sir. Generally, adequate opportunity is being given to the concerned officer and if any, adverse remarks are

there, after receiving his explanation only, action will be taken.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— తెలంగాణలో గెజిటెడ్ అఫీసరుగా, ఆంధ్రంలో నాన్ గెజిటెడ్ అఫీసరుగా ఉన్నారని చెప్పారు ఆంధ్రంలో ఎక్కడకు పోయినా మేము ఎంత శ్రమపడినా మనస్సులను ప్రభుత్వం చూడటంలేదని అనుకుంటున్నారు తెలంగాణా వెనుకబడి ఉంటే ఇక్కడ కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు పెట్టండి అంతే కాని ప్రభుత్వ రథాన్ని కడిపింకే ఉద్యోగులతో నిరుత్సాహం లేకుండా ఆంధ్ర తెలంగాణాలలో అభిప్రాయ భేదాలు లేకుండా అంబరినీ ఒక కద్దరితో చేస్తారా? చేయటానికి ఎంతకాలం పడుతుంది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— చాలా వరకు చేయటం జరిగింది.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao :— Mr. Speaker Sir, thank you. నా నల్లి మెంటరీని కనుదు చక్కగా present చేశారు. చీఫ్ మినిష్టరు గారు చక్కని clarification ఇచ్చారు. కాన్సిడెన్సియల్ పీట్స్ లో వ్రాసినవి కన్సర్వేట్ సబార్డినేట్ కు కమ్యూనికేట్ చేయాలని ఒక సర్క్యులర్ అన్ని డిపార్టు మెంట్స్ కు పంపిస్తారా? ప్రమోషన్ టైమ్ లో ఏడ్యర్స్ రిమార్కుస్ తెస్తే అవి చెల్లవని రిట్రీట్ చేస్తూ లేజీగా ఒక సర్క్యులర్ పంపిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఇదివరకే ఉన్నాయి. ప్రత్యేకంగా సర్క్యులర్ ఇవ్వవలసిన అవసరంలేదు.

'MANYA VIPLAVAM'

1628—

*3877 Q.— Sri Vavilala Gopalakrishnayya:— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether any memorandum dated 29-11-1964 was received from Sri Pedala Rama Rao, Rajahmundry-3 requesting the Government to give monetary aid or land grant to the heroes of "Manya Viplavam" headed by Sri Alluri Seetharama Raju; and

(b) if so, the action taken by the Government on the same?

Sri N. Ramachandra Reddy:— (a) Memorandum dated 29-11-1964 was not received; but petition dated 9-12-1964 was received by Government.

(b) Cases of four individuals out of the fourteen persons referred to in the petition are already under consideration of the Collectors of East Godavari and Visakhapatnam. The Collector of Visakhapatnam is examining the other cases.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:-వారిని గురించి విచారిస్తున్నారని చెబుతున్నారు. మనస్య విప్లవాలలో పాల్గొన్న వారిలో ఇంకా బ్రతికి ఉన్న వాళ్లున్నారు. వాళ్లను political sufferers గాను, లేక అంకిత పాల్గొన్నారని గౌరవించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎవరెవరి కేసులు considerationలో ఉన్నవి? ఇంకా ఎవరెవరిని considerationలో లేవు?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:-జి.సి. సింగన్నదొర, నడిపి పడాల, ఎ. సత్యనారాయణరాజు;-మొత్తం 14 మంది-గాంధీదొర; కంకిపాటి సూరన్న పడాల, గాబులూరి సింగన్నదొర; ముత్తదం గంగన్నదొర, దగ్గి వీరయ్యదొర, కంకిపాటి వీరపడాల, గాబులూరి చినఅప్పి. కంకిపాటి సుందీపడాల, ముత్తదంగి నందిపడాల, కంకిపాటి నెంటుపడాల, కంకిపాటి ఒడ్డుపడాల, కంకిపాటి బాలయ్య పడాల-వీరండి.

శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణ:-మనస్య విప్లవంలో పాల్గొన్న వారిలో చాలమంది మరణించారనుకోండి. దానికంటే ఎంతో lateగా ప్రారంభించిన ఈ సత్యాగ్రహపోరాటంలో పాల్గొన్న వాళ్ళకు భూములిచ్చారు. ఎప్పుడో ధాతనామ సంవత్సరానికి చెందినటువంటి ఈ విప్లవంలో పాల్గొన్న వీరులకు ఈనాటి వరకు సహకారం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదంటున్నారు. అది సరికాదు కాబట్టి త్వరగా dispense చేసి వాళ్ళకు ఇచ్చే పారితోషికాలు ఇవ్వడం త్వరగా expedite చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:-Expedite చేస్తామండి కొంతమందికి ఇచ్చారు. కొంతమందికి ఇవ్వాలి. అందరికీ ఇవ్వలేదనికాదు.

డాక్టర్ టి. ఎ. ఎన్. చలపతిరావు:-ఇప్పుడు మంత్రిగారు చదివిన పేర్ల వారు ఆ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారని ఎవరు certify చేశారో నెలవిస్తారా? Certify చేయడానికి basis ప్రకారం ఆ list తయారు చేశారు?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:-Afterdue enquiry జరిగినదండి,

శ్రీ కె. గోవిందరావు:-ఇప్పుడు ఇస్తున్నటువంటి వారికి financial assistance ఎంత ఇస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—financial assistance ఇస్తున్నారు కొంత భూమి కూడా ఇస్తున్నారు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—కాంగ్రెస్ వారు ఒక చరిత్ర రాయించారండి, అల్లూరి సీతారామరాజుగారి చరిత్ర అన్ని అందులో ఈ పేర్లు అన్నీ ఉన్నాయని చెప్పి శ్రీ చలపతిరావు గారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నీతారామయ్య:—political sufferersకు గవర్నమెంటు ఏయే పోక ర్యాలు, హక్కులు ఇచ్చినదో వాటన్నిటివి కూడా ఈ మనస్య విప్లవ కారు లకు extend చేస్తారా?

శ్రీ ఎ.యస్. రామచంద్రా :—Political sufferersకు ఇచ్చిన పోకర్యాలు ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం లేదండి. తప్పకుండా అలోచన చేస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—దానిలో చెప్పిన పేర్లవాళ్ళు మాతో జైళ్ళలో కూడా ఉన్నారు. ఎప్పుడో జైళ్ళలో పెట్టబడినవారు 1931లో వేము జైళ్ళకు వెళ్ళేటప్పటికల్లా వాళ్ళు ఇంకా అక్కడే ఉన్నారు, ఆ పేర్లన్నీ చరిత్ర లో ఉన్నాయి. బహుశా చలపతిరావుగారికి జ్ఞానం లేదేమో వారందరికూడా పోలే. ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. జైళ్ళకు వెళ్ళారు కొంతమందికి మరణం దండన విధించారు. మరికొంత మందికి జీవితాంతం శిక్ష విధించారు. వాళ్ళు జైళ్ళలో ఉన్నారు. మనం అనుమానించవలసిన పనిలేదు వాళ్ళు పెట్టినటువంటి విషయం మనం ఆంధ్రదేశంలో ఉత్తేజంగా ఉండగలుగుతున్నాము.

REMUNERATION TO THE VILLAGE OFFICERS OF ARUTLA

1629—

*760 (2608) Q.— *Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—*
Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Tahsildar of Sangareddy Taluk, Medak District has drawn a sum of Rs. 743-31 in the first instance and again Rs. 246-31 on 30-6-1962 for the second time being the remuneration payable to the Village Officers of Arutla for the same period and purpose; and

(b) if so, whether any action has been taken so far in the matter?

Sri N. Ramachandra Reddy:— (a) The following amounts were sanctioned and paid to the Village Officers of Arutla Village in 1962 towards Scale remuneration by the Thasildar Sangareddy.

	Rs.	Ps.
(1) Scale in Abi and Rabi including arrears of 1961-62.	681	43
(2) Kagazbha 1962.	61	88
Total.	743	31

(this amount was sanctioned in the first instance on 6-4-62).

(3) Tabi scale for the year 1962 sanctioned on 30-6-62
Rs. 296-31 Ps

(there was no double payment.)

(b) This does not arise.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—వాళ్ళు objection పెట్టి నప్పుడు కలెక్టరుగారు లెక్కలు జూడడానికి వెళ్ళితే ఆ కట్టలు అకవడకుండా పోయిన సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? నేను భగవతనే ఈ విచారణ జరిగించా? రెండు రిపోర్టులు కావాల్సి దొరుకుతాయి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—మాకు ఆ సమాచారం తెలియలేదండి. విచారణ చేయిస్తే double payment జరగలేదని సమాచారం వచ్చింది. వారు అదనంగా రికార్డు ఉన్నాయంటే ఆ రికార్డు పంపిస్తే మరల enquiry చేయడానికి అభ్యంతరంలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మొట్టమొదట ఒక recordలో వ్రాశారు ప్రెజిడెంట్ draw చేశారు. draw చేసేటప్పటికల్లా అది రిపోర్టు అయింది. రిపోర్టు అయ్యేటప్పటికల్లా ఈ పుస్తకం ఇంకోదగ్గర దాచిపెట్టారు. అప్రెమియం మొదటి రిపోర్టు అకవడకుండా చేశారు. రెండు రిపోర్టులు కావాల్సి తెప్పించి ఇస్తాను.

Sri N. Ramachandra Reddy:—As per the enquiry report those particulars are not there. If any additional information is provided, or if any additional documentary evidence is given, certainly the matter will be enquired into.

MISAPPROPRIATION BY EX-SARPANCH OF
MUPPARAM VILLAGE.

1630—

*4115 Q.— *Sri K. Raghavulu. (Put by Sri S. Vemayya):*— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Sri Vasudeva Reddy, Ex-Sarpanch of Mupparam village Panchayat, Warangal taluk has submitted a petition that seven houses of harijans have been destroyed by fire and drawn an amount of Rs. 350 during 1960-61;

(b) whether it is also a fact that the said harijans have submitted a petition recently to the District Collector stating that the said Ex-Sarpanch has falsely drawn the amount and misappropriated the same; and

(c) if so, whether the Government have investigated the matter and taken action against the said Ex-Sarpanch?

Sri N. Ramachandra Reddy:— (a), (b): No, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—“No” అని అంటున్నారు. విచారణ చేశారా? విచారణ చేయకపోయినట్లయితే నేను మీ వెంట వస్తాను. అటుమటిది ఏమైనా arrange చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—విచారణ చేశారని మనవి చేస్తున్నాను.

If any further facts are brought to the notice of the Government, if any particular evidence is given, certainly there is no objection in getting the matter enquired into.

DISTRIBUTION OF BANJAR SIVOIJAMA LANDS IN
NELLORE DISTRICT.

1631—

*2279 Q.— *Sri G. C. Kondiah:*— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state

(a) the taluk-wise extent of banjar siva jara lands etc. distributed to the poor people in Nellore district from March 1960 to March 1963;

(b) whether the Board of Revenue has issued stay orders when the District Collector issued pattas to any persons for the banjar lands in Marlapalli village, Sullurpet taluk, Nellore District;

(c) if so, the names of persons to whom pattas have been issued together with the extent of land; and

(d) the reasons for the issue of stay orders by the Board of Revenue?

Sri N. Ramachandra Reddy:— (a) As reported by the Collector, the extent of banjar lands distributed to the landless poor from 1960 to March, 1963 is as follows:—

Name of taluk.		Extent assigned wet and dry.	
Udavagiri.	...	Acres	13,314-65
Kavali.	...	„	2,169-43
Venkatagiri.	...	„	5,389-94
Nellore.	...	„	3,324-43
Kanigiri.	...	„	15,250-76
Darsi.	...	„	10,083-53
Kandukur.	...	„	7,011-86
Atmakur.	...	„	2,354-22
Podili.	...	„	14,232-88
Kovur.	...	„	1,457-72
Gudur.	...	„	12,601-70
Rapur.	...	„	2,832-16
Sullurpet.	...	„	7,252-69
Total.		Acres.	97,279-97

(b) No, Sir.

(c) & (d) Do not arise.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య:— ఈ land distribution చేశారన్నారు. ఇవి అన్నీ పట్టాల కిచ్చారా? లేదా distribution మూత్రమేనాంది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— A sign చేసిన అరువాత according to the procedure pattas will be granted.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (ఉదయగిరి):— ఒంజరు భూముల సంకలన విషయంలో ఉన్న అభ్యుదయాలను తీసివేసి తిరిగి బీదలకు ప విణి చేసేదానికి ఉత్తర్వులు వచ్చిందా? మన ప్రభుత్వం ఇంతకు ముందు సేవించారు కాని అక్కడ తిహాశీబుదార్లు, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు వాళ్లు మూకేరు అర్జునరాజేంద్రులు అవి implement చేయడం జరగడంలేదు. వేద ప్రజలకు తెలియకండా ఉంది. అందుకే ప్రభుత్వం వెంటనే ఉత్తర్వులు పంపిస్తూ దీనిని ప్రచారం చేయించే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— నో సార్లు అర్జునరాజులకు పంపించామండి. అనుమానం ఏమీలేదు. ఎందుకొరక చీయడం లేదంటే నాకు అర్థంకావండి, అయితే అక్కడ కొన్ని Conditions పెట్టడం జరిగింది. Demobilised soldiers కొరకు కొంత మినహాయింపు తరువాత తక్కినది కలెక్టరు గెజిటులో publish చేసి, దానిని పంపిణీ చేయమని ఉత్తర్వులివ్వబడ్డాయి. అది బహుశ ఆ విధంగా జరుగుతూ ఉండవచ్చు.

ASSIGNMENT OF LANDS IN WEST GODAVARI DISTRICT.

1632—

*3753 Q.— *Sri S. Vemayya*:— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the Government are in receipt of the representation dated 23-3-'63 from Sri S Vemayya, M L A. regarding assignment of lands at Pothunuru, Chataparru, Kovvali, Kattampudi, and Ponangudi villages, Elur taluk, West Godavari district; and

(b) if so, the action taken thereon?

Sri N. Ramachandra Reddy:— (a) Yes, Sir.

(b) A copy of the representation was sent to the Collector, West Godavari for necessary action.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:—కలెక్టరు దగ్గరనుంచి information obtain చేసి ఉండాలి కదా? అక్కడ కొన్ని చెరువులు చూచాము. జాటపర్లు చెరువు ఎత్తేసి 400, 500 ఎకరాలు ఇవ్వవచ్చు. వంట పండడానికి వీలవుతుంది కదా? ఉపయోగం లేకుంటే చెరువులను ఎత్తేసే దానికి ఏమిచర్య తీసుకున్నారు. కలెక్టరుకు ఎప్పుడు పోయింది. Collector ఏమి చర్య తీసుకున్నాడు.

శ్రీ యన్ రామచంద్రారెడ్డి:— This is a very big list. 4 tanks అన్నీ ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క tank మీద ఏమిచర్య తీసుకున్నారంటే ఆ information ఇవ్వడానికి, it will take time, Sir.

Mr. Speaker:—It can be passed on to the hon. Member.

DEVELOPMENT OF MIDPENNNAR PROJECT AYACUT. 1633—

*3072 Q.— *Sri P. O. Satyanarayana Raju:*— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether there are proposals before the Government to provide long and short term loans to the ryots to develop Mid-Pennar project Ayacut;

(b) if so, what is the amount that is likely to be allotted during 1964-65; and

(c) the name of the agency through which the loans are likely to be disbursed?

Sri N. Ramachandra Reddy:— (a) Yes;

(b) Since the scheme is under investigation it may not be possible to assure the actual allotment to be made during 1964-65.

(c)	Purpose.	Agency.
1.	For reclamation of Lands.	a. Revenue Department. b. Primary land Mortgage Banks.
2.	Agricultural implements, seeds, manures, pesticides and bulls.	Panchayat Samithis and Agriculture Department.

FAILURE OF MONSOON

1634—

*2247 Q.— *Sarvasri M. Pitchaiah, A. Ramachandra Reddy and G. Rama Rao (Put by Sri S. Vemayya.)*— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state.

(a) the names of districts in which monsoon has failed in the State this year ; and

(b) the estimated loss of crop on account of the failure of the monsoon and the extent of the affected thereby ?

Sri N. Ramachandra Reddy :— (a) This year, monsoon failed in the following 6 districts :—

(1) Chittoor. (2) Krishna. (3) Khammam. (4) Nalgonda. (5) Hyderabad. (6) Srikakulam.

(b) The estimated loss of crop is about 60,970-31 cents is worth Rs. 8,34,150.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :— ఎమన్నా relief ఇచ్చారా?

Sri N. Ramachandra Reddy :— If they come within the purview and scale, certainly relief might have been given.

GRAMDAN VILLAGES

1635—

*3662 Q.— *Sri G. C. Kondayya* :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether there are Gramdan villages in our State and if so, how many and in what districts ;

(b) how many acres are so far given to Bhodan movement and how many acres are distributed so far and to how many people ;

(c) whether these people who are given these lands are landless ; and

(d) whether Government is giving any aid to those people who got lands in Bhodan movement ?

Sri N. Ramachandra Reddy:— (a) and (b) A statement showing the particulars as furnished by the Andhra Pradesh Sarvodaya Mandal, is placed on the Table of the House.

(c) Generally it is so.

(d) The Central Government is giving financial assistance to co-operatives in the Bhoodan and Gramdan areas for the purchase of bullocks, implements etc. Government or Food and Agriculture concerned with this aspect have written to the Central Government to approve the pattern of financial assistance to the tune of Rs. 5.00 lakhs.

PAPER LAID ON THE TABLE.

(Vide clauses (a) and (b) of L. A. Q. No. 3662 (Starred)

S. No.	District.	Gramdans.	Lands collected.	Land distributed. Families.	Extent.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
			Acs.		Acs. gts.
1.	Adilabad.	1	11,292	1512	10752-27
2.	Hyderabad,	nil	21,924	2183	10166
3.	Karimnagar.	1	9,262	1882	5604
4.	Khammam.	2	32,093	1933	8312
5.	Nalgonda.	2*	20,105	3040	14890
(of which 1 submerged in Nagarjuna Sagar Project.)					
6.	Mahabubnagar	20	41,746	4009	20773
7.	Nizamabad.	nil	2,049	394	1936
8.	Medak.	nil	5,507	395	2038
9.	Warangal.	2	18,767	2991	9837
10.	Srikakulam.	12	13,337	3000	11000
11.	Visakhapatnam.	nil	1,492	325	917
12.	East Godavari.	nil	2,289	20	100

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
13.	West Godavari	11	2,358	85	471
14.	Krishna.	nil	8,101	3	3
15.	Guntur.	4	5,066	60	72
16.	Nellore.	nil	10,040	4	4
17.	Chittoor.	3	14,117	300	756
18.	Anantapur.	5	3,280	275	700
19.	Cuddapah.	504	6,343	30	4972
20.	Kurnool.	26	2,784
		593	2,41,952	22713	103308-27

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :— 500 చిల్లర గ్రామాలు గ్రామదాసింగా ఇచ్చారని చెప్పారు ఈ గ్రామాలలో collective agriculture జరుగుతున్నదా, అసలు ఏవిధంగా అది administration చేస్తున్నారో చెప్పలుగుతారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy :— That is a very comprehensive question, Sir. Of course, if the hon. Member wants, I will have no objection in giving all those details. But whether it is a gramdan village or bhoodhan village, generally in gramdan villages, there is a different pattern. In Bhoodhan villages ofcourse, individuals are doing the land and that land is being distributed.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య : పోనీ ఆ information అది Table మీద పెట్టిస్తారా ?

Mr. Speaker :— Hon. Minister can send that information.

BANTUMAKKUVA PROJECT

1636—

* 4782 Q.—*Sri P. Gunnayya* :—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

will the Government expedite the completion of the Bantumakkuva (Reservoir) Project, Pobbili taluk, Srikaku-

lam district in the interests of the public, for which investigation is done for a long time and which if completed will fetch three crops of paddy in an extent of 5,000 acres of land ?

The Minister for Public Works (Sri A. C. Subba Reddy):—A scheme for constructing an anicut across Suvarna-mukhi river near Bantumakkuva villages at an estimated cost of Rs. 10.68 lakhs for providing irrigation facilities to an extent of 500 acres of new ayacut and 1000 acres of existing ayacut is under contemplation of Government. Certain revenue particulars from the Collector, Srikakulam are awaited and on their receipt the proposal will be examined and finalised.

శ్రీ వి.గున్నయ్య:— గొంటుమిక్కవ scheme బాపట్ల తాలూకా అంతటికి ఉపయోగమైనటువంటిది. ఎనుక పూర్వము మంత్రిగారు అక్కడ త్వరగా ఎని ప్రారంభించడానికి గట్టి ప్రయత్నం చేస్తారు ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— ఇది 1.44 per cent వచ్చింది. దీని return 1.5 రవారి. Backward area కాబట్టి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము, అయినా, కలెక్టరు రిగ్గరనుంచి final report రాలేదు. వచ్చిన తరువాత ప్రయత్నం చేస్తాము.

BANDIREVU PROJECT

1637—

* 3851— Q.— *Sri N. Panchalaiah, (Koduru):*— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

whether the Government propose to take up Bandirevu Project near Gadela in Rajampet taluk, Cuddapah District and thereby ensure the supply of water to several villages to bring 10 to 14 thousand acres of land under cultivation ?

Sri A. C. Subba Reddy: The investigation of the Bandirevu Project is proposed to be taken up in April, 1965. The question of taking up the scheme will be considered if it is found feasible after investigation. It is only after finalisation of the investigation, the capacity of the source and the area to be commended will be known.

GONDIPALEM PROJECT

1638—

* 4361 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao, V. Satyanarayana, K. Babu Rao and P. Syamsundar Rao* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether clearance was given by the Planning Commission and Central Water and Power Commission and for the Gondipalem Project, Nellore District;

(b) when did the State Government send the above project plans and estimates to the Centre; and

(c) will this be taken up during the Third Plan itself?

Sri A. C. Subba Reddy :— (a) No, Sir;

(b) In November, 1964;

(c) Every effort is being made to take up the work during the Third Five Year Plan itself. Soon after the clearance for the Project is received from the centre, the work will be sanctioned and taken up for execution expeditiously.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు :—అప్పుడు సెప్టెంబరులో ఎప్పుడో పంపించారని అన్నట్లుగా వినిపిస్తుంది. అది ఎప్పుడు పంపించారు? Latest గా పంపినా reminder ఇచ్చారా clearance కోసం, చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— చాలా ఉన్నాయి. Central Governmentలో ఒక ఆరే వచ్చాయి. Medium schemes లో గాని వాటిలో ఇదొకటి. దాని సెప్టెంబరులో పంపించాము. మళ్ళీ comments కొరకు return కాలేదు. బహుశా తొందరగా వస్తుందేమో అనుకుంటాను

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—ఈ Third Plan లోనే start అయ్యేదానికి వీలు అయ్యేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— Answer లోనే చెప్పాను. రాగానే మూడవ Plan లో చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ వి. నత్యనారాయణ :— Answer లో చెప్పారండి. మూడవ ప్రణాళికలో ప్రారంభిస్తామని. మూడవ ప్రణాళిక అయిపోతున్నదండి, వాల్గవ ప్రణాళిక

ప్రారంభం కాబోతున్నది. అందుచేత కనీసం ఇది నాల్గవ ప్రణాళికలోనైనా జరిగేటట్లు చేస్తారా? మూడవ ప్రణాళికలో ఎట్లాగూ ఆశలేదు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—మూడవ ప్రణాళికలోనే ఆశ ఉన్నదని నేను చెప్పతూ ఉంటే, అది లేదంటే ఎట్లా?

THOGURU PROJECT

1639 —

* 4432 Q.—*Sri N. Subba Reddy*:— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether it is a fact that estimates have been prepared for the construction of Thoguru project which will supply water to Siddavatam and Rajampet taluks in Cuddapah District; and

(b) if so, when the work will be taken up?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) Yes, Sir

(b) During the IVth plan period.

శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి :— ఈ నాల్గవ ప్రణాళికలో చేర్చినామనా, చేర్చలేదనా తగురుపేట గ్రామం?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— నేను చెప్పాను “during the fourth plan period” అని.

శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి :— కొద్దిగానైనా ధనం ఇప్పుడు allot చేస్తారా అని. 1965-66 లోనే.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— ఇది మూడవ ప్రణాళికలో తీసుకోవాలని అనుకున్నాము. పిలులేన నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో వస్తున్నది. ఇది 84 లక్షలకు సంబంధించిన స్కీము. ఇంకా ద్వికి clearance C. W. P. C. నుంచి లేదు.

CHAKALAREVUKONA RESERVOIR

1640 —

* 3852 Q.—*Sri N. Penchalaiah*:— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

whether steps will be taken to construct the Chakalarevunkona reservoir near Ma akalapadu and Kodur in Rajampet taluk, Cuddapah district in the interest of the poor and in view of the fact that 10 to 12 thousand acres of Banjar land will come under cultivation?

Sri A. C. Subba Reddy: Instructions have been issued to Chief Engineer (Minor Irrigation) to take up the investigation of the scheme and to complete the investigation expeditiously. The commandable area under the scheme will be known after the scheme is finalised.

శ్రీ ఎ. సి. బాలిరెడ్డి (ప్రతిపక్ష):—Investigation ఇంకా ఎంతకాలము పడుతుందనే అన్ని investigationsలో ఉన్నాము చాలా కాలం నంచి.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—త్వరగా చేయమని instructions ఇచ్చాము.

ROAD TUNNEL TO INDRAKILADRI AT VIJAYAWADA

1641—

* 4405 Q.—*Sri M. Lakshmana Swamy (Kark'padu):*—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the construction work of a road tunnel to Indrakiladri at Vijayawada was inaugurated recently; and

(b) if so, the estimated cost of the scheme?

Sri A. C. Subba Reddy: (a) Yes, Sir.

(b) Rs. 7.50 lakhs.

TORRIGEDDA PROJECT CANALS

1642—

* 3694 Q.—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya:*—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

whether it is a fact that compensation was paid to some persons for the land in S. Nos. 73,96 etc., acquired for the Torrigadda Project Canals at Seethanagaram, Rajahmundry

taluk while the property actually belonged to the Zilla Parishad High School?

Sri A. C. Subba Reddy: No, Sir. The two S. Nos. 73 and 96 do not belong to the Zilla Parishad High School and the compensation was, therefore, paid to the persons to whom the land belonged.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఇది జిల్లా పరిషత్తునుంచి గవర్నమెంటు ఏమైనా convert చేసింది. వాళ్ళు ఏమైనా కొంత స్థలము వాడుకొన్నారు. ఇప్పుడు ఇంకొకరు claim చేస్తే వాళ్ళకు ఇచ్చారు. అది కాస్తా review చేసి చూస్తారా అంటే?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బా :—జిల్లా పరిషత్తు site 89/2 లో ఉన్నదండి. 89/1 లో ఉన్నది జిల్లా పరిషత్తుది కాదు, అందువల్ల owners protest చేయడం తటస్థమిదండి

HUNGER STRIKE BY THE ELECTRICITY WORKERS

1643—

* 3561 (F) Q.—*Sri K. Satyanarayana (Repalle):*—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether workers in Electricity Department had gone on hunger strike on 16th November in various places in the State;

(b) if so, give details;

(c) what are the reasons for undertaking fast; and

(d) what steps has the Government taken for redressal of their grievances?

Sri A. C. Subba Reddy:—The answer is placed on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE

(a) Yes, Sir.

(b) The hunger strike was undertaken in the filed division offices and the Central offices of the Superintending Engineers at 18 centres.

(c) The hunger strike was stated to have been undertaken for redressal of the following grievances:—

- (i) Payment of unhealthy Localities Special Pay;
- (ii) Payment of H. R. A. as per orders in G. O. Ms. No. 208, Finance dated 12-5-1961;
- (iii) Refund of deposits ex-licensees and security deposits of Section Heads and L. M. Drivers;
- (iv) Commencement and completion of probation of O. S. S. staff;
- (v) Promotion of unqualified O. S. S. staff by granting exemption, wherever necessary;
- (vi) Continuity of service to L. Is. who were reverted after serving for two years;
- (vii) Payment of supplementary bills, actual expenses, incremental bills, etc ,
- (viii) Promotion of section Heads and payment of arrear amounts due to them;
- (ix) Discriminatory attitude of the Government in granting the demands indicated below;

Non-Gazetted
Officers.

Workers.

1. Merger of 90% of D. A. with effect from 1-11-1961.	1. Merger of 80% of D. A. to be implemented from 1-1-1965.
2. Increase in D.A. of Rs. 5/- with effect from 1-4-1964.	2. Increase in D.A. of Rs. 5/- with effect from 1-9-1964
3. Interim relief given is Rs. 5/-.	3. Interim relief given is Rs. 3 and this is not extended to N. M. Rs.

- (d) (i) Sanction for payment of un-healthy localities Special Pay has already been accorded and the Superintending Engineers are arranging payment of the same.

- (ii) The orders issued in G. O. Ms No 208, Financee, dated 12-5-61 are not applicable to O. S. S and workcharged establishments.
- (iii) Refund of deposits to ex-licensee staff is being arranged by the concerned subordinate officers in all cases.
- (iv) Orders have been issued by the Divisional Electrical Engineers in most of the cases and the few remaining cases are being attended to by the concerned Divisional Electrical Engineers.
- (v) This cannot be normally agreed to, since promotion of unqualified individuals depends upon their exemplary work and conduct.
- (vi) This is being attended to
- (vii) Most of the claims have been settled by the concerned Divisional Electrical Engineers already and payment in respect of the remaining cases is being arranged.
- (viii) The cases of reverted Section Heads, who did not opt to come into lines cadres and who are still continuing as Store Assistants, have been reviewed and necessary action to provide them in the higher cadres of Construction Foreman/Section Head is being taken.
- (ix) The standard of recruitment, the qualifications required and the nature of work done by the regular Government servants are altogether different from those of the workers belonging to workcharged establishment. Further, unlike in the case of regular Government servants, the expenditure on the pay & Allowances of workers belonging to the workcharged establishment are debited to the works concerned and any increase in the emoluments of the workers will correspondingly increase

the cost of the works. Hence, it will not be correct to draw an analogy between the two categories of employees.

(శ్రీ వంకా నాథనారాయణ—ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వంవారు ఈ నిరాహారదీక్ష చేసినప్పుడు ఒక హామీ ఇచ్చినారు, ఆ నిరాహారదీక్ష చేసిన రోజులకు సెలవుగా treat చెస్తామని. కాని ఆ విధంగా చేయకుండా ఆ రోజులను మినహా యిస్తూ ఉన్నట్లుగా ప్రభుత్వానికి ఏమైనా వారి ఉద్దేశము తెలుపబడిందా, తెలిస్తే ఏమిచర్య తీసుకొన్నారు.

(శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—హామీ ఏమీ ఇవ్వలేదండి.

SUPPLY OF ELECTRICITY TO A VILLAGE IN KOLLAPUR TALUK

1644—

*378 (4569) Q.—*Sri P. Mahendranath (Nagarkurnool):*—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Electricity Board has given orders recently to conduct survey for the supply of electricity to Jonnalaboguda gramdhan village in Kollapur taluk, Mahaboobnagar district; and

(b) if so, the reasons why the survey has not been completed and electricity has not been supplied to the said village so far?

Sri A. C. Subba Reddy:—The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board. As ascertained from them, the reply is as follows:

(a) Yes, Sir.

(b) The survey has been completed and the estimate has been sanctioned by the Chief Engineer. The work will be taken up as soon as funds are available.

(శ్రీ బి. భర్తఖిషం (నల్లగొండ):—ఇప్పుడు Electricity strike విషయంలో N.M.Rs. కు three rupees interim relief ఇవ్వడం లేదన్నారు ఆ తరువాత కొంత consideration జరుగుతున్నది ఈ N.M.Rs. విషయంలో

వీరికి, three rupees ఇప్పించేటట్లు ఆలోచిస్తారా? ఇప్పుడు non-gazetted workers విషయంలో ఒక list ఇచ్చారు. non gazetted employeesకు five rupees interim relief ఉన్నాడు; work charged three rupees ఉన్నాడు. N.M Rs. కు nil ఉన్నాడు కనుక దానిని వాళ్ళకు కూడా extend చేసేదానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తారా? ఎందుకంటే, N.M.Rs.కు కూడా అది apply అవుతుందని latest G.O.లో చెప్పారు. కాబట్టి ఈ three rupees వాళ్ళకు కూడా apply అయ్యేటట్లు చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—ప్రయత్నం చేస్తున్నారండి, వల్ల కావడంలేదు.

RURAL AGRICULTURAL ELECTRICITY SCHEMES IN RAJAMPET TALUK

1645—

*315 (4246) Q.— *Sri K. Mara Reddy (Put by Sri P. Rajagopal Naidu):*—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) how many rural agricultural electricity schemes have been surveyed in Rajampet Taluq, Cuddapah district during 1962-63 and 1963-64 ;

(b) how many schemes were found to be remunerative and what are they ; and

(c) how many schemes of them are implemented ?

Sri A. C. Subba Reddy:— (a) Two Schemes during 1962-63 and one scheme during 1963-64.

(b) One scheme proved remunerative and that is the scheme for supply to Periyavaram, Reddipalli and Chinna Orampadu villages investigated during 1963-64.

(c) None.

ELECTRIC SUB-STATION AT CUMBUM

1646—

*3686 Q.— *Sri P. Subbiah:*—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) When does the Government propose to construct electric Sub-Station at Cumbum; and

(b) after completion whether the Government contemplates to extend the benefits to Markapur tank for irrigational purposes?

Sri A. C. Subba Reddy:— The matter relates to Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) The electric sub-station at Cumbum has been commissioned on 18-1-1965.

(b) Yes, Sir.

FIRE STATION AT RAZOLE

1647—

*3724 Q.—*Sri N. Ganeswara Rao (Nagaram):—*Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether any representation was made by Sri N. Ganeswara Rao and Sri G. Mahalaximi, M.L.As. to open a fire station at Razole, East Godavari District; and

(b) if so, the action taken by the Government thereon?

The Minister for Home (Sri Mir Ahmad Ali Khan):—

(a) Yes, Sir.

(b) Having regard to the recommendations of the Collector of East Godavari and the Director of Fire Services, Tuni and Draksharama municipalities have been given priorities over Razole in the matter of establishment of new fire stations in the East Godavari District.

RENT PAID FOR THE PRIVATE BUILDING OCCUPIED BY THE DIRECTORATE OF SOCIAL WELFARE

1648—

*292 (4174) Q.—*Sri T. K. R. Sarma:—*Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) the amount of monthly rent being paid for the private building now occupied by the Social Welfare Directorate, Hyderabad; and

(b) the reasons for increase of rent when compared to that of Rs. 342/- paid by the Khadi and Village Industries Board, a few days prior to the occupation by the Social Welfare Department?

The Minister for Panchyati Raj (Dr. M. N. Laxminarasayya):— (a) A rent of Rs. 1612/- per mensem is being paid for the private building occupied by the Directorate of Social welfare.

(b) The Andhra Pradesh Khadi & Village Industries Board paid the rent of Rs. 342.83 P. which is the same as that paid by the Registrar of Co-operative Societies, when his office was located in the building roughly from 1943 to 1957. This rent of Rs. 342.83P. was apparently the rent mutually agreed to between the Co-operation Dept. and the land lords of the building. After the Khadi and Village Industries vacated the building, it was allotted by the Controller of Accommodation on 14-8-1963 under Sub section (a) of section 3 of the Andhra Pradesh Buildings (Lease, Rent and Eviction) Control Act, 1950, on a monthly rent of Rs. 1,612/-. As the fair rent for the building was fixed under the provisions of the Andhra Pradesh Buildings Lease, Rent and Eviction Control Act, 1950, it was the statutory duty of the Controller of Accommodation to determine the reasonable for rent the building. The reasonable rent of Rs. 1,612/- has been determined by the Controller of Accommodation in accordance with the prevailing rates of rent of the buildings.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:—ఆ భవనానికి అద్దె రు. 342/-ల నుంచి ఒక వెయ్యి రూపాయల వైచిత్ర్యం పెరగడానికి కారణాలు ఏమిటి?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీకరనమ్మ:—ఈ రు. 342/- అద్దె 1943లో ఉండేది. అప్పటికి ఇప్పటికి ఎంతోకాలం గడిచింది. అప్పటి రెంట్ను ఇప్పుడు లేపు. అప్పటి టేర్ mutual agreement మీద చేసినట్లున్నది. ఇప్పుడు టేర్ ఆరెం

టుకు అగ్రీకారేదు అందువల్ల Accommodation Controler rent fix చేశారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—mutual agreement వల్ల నిర్ణయించుకొన్న అద్దె రు 342/-లు చాలదని ఆ ఓడలు objections పెట్టారా? అకస్మాత్తుగా రు. 300ల నుంచి వెయ్యిరూపాయలు పెంచుతారని వె చెబారు ఆ ఓడలు ఏమని?

డాక్టర్ ఎం ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—ఆ ఓడర్ కేవలం ఇక్కడలేవు. ఖాదీ బోర్డు అఫీసు నున్నచోటే వేచి ఉన్నది, ఆ బోర్డువారు rent increase చేస్తామని చెప్పారుగాని వారి అఫీసును అక్కడనుంచి shift చేసుకొన్నారు వెక ఇచ్చి అద్దె చాలదని refuse చేయడం జరిగింది అందువల్ల ఈ rent fix చేయడం జరిగింది.

Mr. Speaker:—Answers for the other questions will be laid on the Table of the House.

శ్రీ ఎన్. మోహనరావు:—ప్రశ్న నెం 161 తీసుకోండి ఆ జైలు మావారి పై డెంటు చాలా ఘోరమైన చర్యలు చేస్తున్నారు

COMPLAINTS AGAINST THE SUPERINTENDENT OF THE CENTRAL JAIL, WARANGAL

1651—

*1462 Q.—Sri P. Shyamasundar Rao:—Will the hon. Minister for Law and Prisons be pleased to state:

(a) whether the Government are in receipt of any complaints from the prisoners of the Central Jail, Warangal, against the Superintendent of the said Jail;

(b) whether it is a fact that one Chukkapaali Vardeva Rao, undergoing life imprisonment in that jail has been kept in dark room since 15th December;

(c) the reasons therefor; and

(d) the action taken against those responsible for the same?

(The Minister for Revenue deputised the Minister for Law and Prisons and answered the question)

Sri N. Ramachandra Reddy:—(a) The answer is in the affirmative.

(b) The answer is in the negative.

(c) and (d) Do not arise.

శ్రీ ఎన్. మోహనరావు :—అధ్యక్షా, ఈ సూపరింటెండెంట్ చర్యలు చాలా ఘోరముగా ఉన్నవి. అక్కడ ఖైదీలను చాలా ఇబ్బంది పెట్టుతున్నారు. దానిని గురించి అడిగితే 'లేదని', 'కాదని' అంటున్నారు అటువంటి ఘోరాలు చేసిన అధికారిని వెంటనే వేసుకురావడంవల్ల అక్కడ వారికి అనేక కష్టాలు నష్టాలు జరుగుతున్నాయి. అది ఎంకైవర్ల చేయడానికి ఏర్పాటుచేస్తే నేను స్వయంగా వచ్చి నిరూపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— వెనక వేసుకు రావలసిన అవసరంలేదు. ఆయనమీద విలేషన్లు వచ్చి, తరువాత విచారణ చేయించడం జరిగింది. Inspector General of prisons విచారణ చేశారు. ఆయన నుంచి తప్పు జరగలేదని రిపోర్టు వచ్చింది.

Short Notice Question and Answer

FIXATION OF PAY SCALES OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS IN PITCHATUR PANCHAYAT SAMITHI

S. No: 1732-A

S. N. Q. No 4782-U:—*Sri T. Balakrishnaiah*:— Will the hon'ble Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether the pay scales of the elementary school teachers working in Pitchatur Panchayat Samithi in Chittoor Dist. have been fixed up and paid as per the rules applicable to elementary school teachers in Andhra Pradesh ;

(b) Whether any orders have been issued in the matter to the authorities concerned ; and

(c) if so, the action taken so far by the authorities concerned ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya:— (a) No, Sir.

(b) The Director of Public Instruction has issued instructions to the Additional Examiner of Local Fund Accounts to fix the pay of the teachers.

(c) The pay fixation statements are under scrutiny by the Block Development Officer and will be sent shortly to the Additional Examiner of Local Fund Accounts for approval.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య :— ఇది 15 రోజులలో ఇచ్చేట్టు ఏర్పాటు చేస్తారా ?

డాక్టర్ యమ్. యన్ లక్ష్మీనరసయ్య :— ఈ రిపోర్టులో ఉన్నది. “It is expected that this will be completed in about a month's time.”

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇంబాక (ఇంకాకుముందు ప్రశ్నలో) వరంగల్ జైల్ విషయం చెప్పారు. వారిని transfer చేశారని తెలుస్తోంది. ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించిన మంత్రిగారు లేకుండా ఈ మంత్రిగారు చెప్పడంలో చిక్కు పడ్డాము. అక్కడ ఆసీనరు మీద serious allegations ఉన్నవి : చంపారని కూడా ఉన్నది. ఆ జైలు అంతా దురదృష్టవశాత్తు ఆ సంఘటనలో ఉన్నది. ఆ మంత్రిగారు చెబుతూ ఏచారా చేస్తున్నామని చెప్పారు — వీరేమీ పుడు ఏమీలేదని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆ జైలరును అక్కడనుంచి transfer చేసింది నిజమా? నూపరించెండెంట్ ను I. G. Office ను transfer చేశారు ఆ జైలరును సంబంధంలేకుండా, కొత్తగా కట్టిన బేస్ వోల్ జైలుకు transfer చేశారు. అందువల్ల రికార్డుస్ ట్రావర్ కానడానికి అవకాశం ఉన్నది. కనీసం ఆ నూపరించెండెంట్ ను I. G. Office కు పోకుండా చేస్తారా? అక్కడ ఉన్న official records scrutinize చేసి ఆ murder జరిగిందనే proof విచారిస్తారా ?

Mr. Speaker :— Hon. Rev. Minister may please make a note of all these things and see if anything can be done.

శ్రీ ఎ. కె. అదినారాయణరెడ్డి (గుత్తి) :— బాలకృష్ణయ్యగారి ప్రశ్నలో — మద్రాసు పరియోమంచి ఆళాగాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కలడంవల్ల వచ్చిన నష్టం. 1-4-60లో ఆ ప్రాంతం మన రాష్ట్రంలోకి విలీనంవ్వడం అక్కడనుంచి వచ్చిన టీవర్సుకు అప్పటినుంచి pay scales fix చేయలేదు. మన రాష్ట్రంలోని స్కేల్స్ వారికి ఇవ్వలేదు. వారికి మన pay scales fix చేసి 1-4-60 నుంచి ఆ ప్రకారం ఇచ్చేట్లున్నా, ఇప్పటివరకు ఇవ్వవలసిన ఆ arrears అన్నీ వారికి అందేట్లు మంత్రిగారు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటారా ?

డాక్టర్ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— ఇదివరకే చెప్పాను — ఒక నెల పట్టుకుంది. కొంత మందికి చేయడం అయినది, ఇంకా 43 గురున్నారు.

Written Answers to Questions

TRIBAL BLOCK

1649 —

*2531 Q.— *Sri P. O. Satyanrayna Raju*:— Will the hon. Minister for 'anchayat Raj be pleased to state:

- (a) the number of Tribal Blocks in our State;
- (b) whether any special aid is given by Centre for the Development of Tribal Blocks; and
- (c) if so, quantum of aid given?

A.—

(a) There are 17 Tribal Development Blocks inclusive of the former 4 Multipurpose projects.

(b) Yes, Sir:

(c) A sum of Rs. 10.00 Lakhs in Tribal Development Stage I and a sum of Rs. 5.00 lakhs in Tribal Development Stage II of the block are given by the Centre.

PREVENTION OF BEGGING BY CHILDREN

1650—

*4351 Q.— *Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana*:— Will the hon. Minister for Law and Prisons be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that the Centre has decided to introduce a pilot scheme to prevent begging by children by providing vocational training and part-time employment to them in Ahmedabad, Kanpur, Madras and some other places; and

(b) whether such scheme will be started here by the Centre?

A —

(a) The answer is in the affirmative.

(b) At the request of the Government of India the State Government itself started the scheme at Hyderabad on 8-10-1954, with Central assistance of 50% of the expenditure involved.

DISTRICT MUNSIFF COURT AT BADWEL

1652—

*1422 Q.— *Sri N. Subba Reddy*:— Will the hon. Minister for Law and Prisons be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the need for the construction of the District Munsiff Court at Badwel in Cuddapah District;

(b) if so, the stage at which the matter stands at present; and

(c) if not, whether the Government will consider the need for the same at least now?

A.—

(a) There is no District Munsiff's Court at Badwel. The question of construction of a building for the court does not therefore arise.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

SCARCITY OF DAL IN THE TWIN CITIES

1653—

*3906 Q.— *Sri P. Ragagopal Naidu*:— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Government is aware of the fact that there is scarcity of Dal in the twin cities;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) the various steps taken by the Government to improve the position?

A.—

(a) No, Sir. There was some scarcity during the months of October, November, December, 1964 to January, 1965.

- (b) (1) This was due to export of large quantities;
(2) Restrictions imposed by other States on movement of pulses towards the end of 1964.

(c) Action has been taken to import Gram dhal from Punjab State which agreed to supply 1000 tonnes. The Government of Rajasthan have been approached for export of 1000 tonnes of Gram dhal to this State. The Government banned private export of pulses and dhals by road and water also from one specified block to another within the State.

PRODUCTION OF PADDY AND PULSES

1654 —

*4146 Q.— *Sri M. Pitchaiah*:— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

the quantity (in tons) of paddy and pulses produced in our State during 1964-65?

A.—

As per the second forecast report on rice and the final forecast report on other Kharif pulses for the year 1964-65 issued by the Bureau of Economics and Statistics, the total estimated production of rice and other Kharif pulses in Andhra Pradesh is 33,12,000 tons and 1,11,800 tons respectively. The final forecast production figures of rice will be available only in the March, which will include the areas that have been brought under rice cultivation after December, 1964.

IMPORT OF PULSES

1655—

*4102 Q. - *Sri N. Venkataswamy*:— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) quantities of pulses received from other States since April 1964; and

(b) the quantities distributed to each district?

A.—

(a) & (b) Statements showing the quantities of pulses and dhals imported from other States through normal trade channels from April 1964 to January 1965 and the quantities distributed to each district are placed on the Table of the House.

Arrangements have also been made to import 500 tonnes of gram dhal from Punjab and 100 tonnes of gram dhal from Rajasthan through the respective State Governments.

STATEMENTS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE.

Vide Legislative Assembly Question No. 4102 (Starred)

S. No.	Commodity.	Quantity imported from April 1964 to January '65. (M. Tonnes.)
1.	Bengalgram.	11,575
2.	Bengal dhal.	3,812
3.	Redgram.	648
4.	Redgram dhal.	1,719
5.	Greengram.	1,660
6.	Greengram dhal.	468
7.	Blackgram.	3,955
8.	Blackgram dhal.	143

DISTRICT-WISE DISTRIBUTION OF PULSES AND DHALLS REFERRED TO IN STATEMENT-I.

(Quantity in M. Tonnes.)

S. No.	District.	Bengal gram.	Bengal gram dhal.	Redgram.	Redgram dhal.	Green gram.	Green gram dhal.	Black gram.	Black gram dhal.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)

April to December, 1964.

1. Srikakulam.	26	—	1	18	39	—	136	—
2. Visakhapatnam.	482	205	47	107	704	466	426	34
3. East Godavari.	1179	1016	46	14	636	—	—	—
4. West Godavari.	299	477	—	657	232	—	—	—
5. Krishna.	1891	656	—	—	—	—	—	—
6. Guntur.	—	44	—	—	—	—	—	—
7. Ananthapur.	976	42	—	179	—	2	26	10

734

30th March, 1965

Written Answers to Questions

8. Cuddapah.	752	173	—
9. Chittoor.	236	182	—
10. Kurnool.	1297	975	19
11. Nellore	—	—	1
12. Hyderabad.	3394	—	535
13. Warangal.	942	—	—
14. Khammam.	41	—	—
15. Nizamabad.	46	—	—
<hr/>			
Total.	11561	3770	648
<hr/>			

263	22	—	—	—	Written Answers to Questions
—	4	—	—	13	
420	—	—	—	84	
11	—	—	—	—	
—	23	—	3138	—	
—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	
<hr/>					30th March 1965
1669	1660	468	3726	141	
<hr/>					725

January, 1965

District.	Bengalgram. dhal.	Bengalgram dhal.	Redgram dhal.	Blackgram. dhal.	Blackgram dhal.
Visakhapatnam	11	42	24	193	—
Srikakulam.	—	—	—	36	—
Cuddapah.	3	—	—	—	—
Anantapur.	—	—	2	—	2
Kurnool.	—	1	5	—	—
Warangal.	—	1	19	—	—
Total.	14	42	50	229	2
	11575	3812	1719	3955	143

PRICES OF THE PULSES

1656—

*4381 Q. - *Sarvasri G. C. Kondiah and M. Laxmanaswamy*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether Government has controlled the prices of pulses in the State ; if so, what are the prices fixed for various pulses in the State ;

(b) whether abnormal rise of prices for pulses took place since December, 1964 and to what extent ; the

(c) what are the steps that Government is taking to relieve the position ?

A—

(a) No, Sir.

(b) Yes. The prices had risen abnormally, but at present there is a downward trend in their prices.

(c) Steps have been taken to import pulses from other states and steps are being taken to regulate exports of pulses outside the State.

FOOD STUFFS

1657—

*3596 Q.—*Sri P. Shyamasunder Rao*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether any suggestions were made by the Government of India to enforce rationing of food stuffs or of rice in the State; and

(b) if so, the details of such scheme ?

A—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ILLEGAL TRANSPORT OF RICE FROM NELLORE
DISTRICT

1658—

*4143 Q. — *Sri P. Shyamsunder Rao*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased :

(a) whether the Government are aware of the news item in the *Andhra Prabha* dated 30-11-1964 (page 6 col. 1) that the Taluk Supply Officer has caught the rice and other commodities being illegally transported from Nellore district to Madras State ; and

(b) the action taken by the Government against the persons who indulged in the said transport and measures taken to prevent such things in future in that place ?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) The Police are investigating the case. The Government issued strict instructions to Collectors to take prompt action against the offenders under the Essential Commodities Act, 1955 and Defence of India Rules.

BRANCH OF THE FOOD CORPORATION

1659—

*3902 Q. — *Sri P. Rajagopal Naidu*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether any branch of the Food Corporation has been started in our State ;

(b) if so, what are its functions ;

(c) whether the State Government have financed the Food Corporation; if so, how much ;

(d) how it is utilised so far ; and

(e) whether distribution of sugar also is entrusted to the Corporation ?

A—

(a) Yes. A Regional Office of the Food Corporation of India has been opened at Hyderabad with a Sub-Regional office at Vijayawada.

(b) The Food Corporation of India will undertake the purchase, storage, movement, transport, distribution and sale of food grains and other foodstuffs and also make available credit facilities to producers. The Corporation will also undertake to promote production of foodgrains and foodstuffs and will set up or assist in setting up rice mills, flour mills or other undertakings for the procuring of foodgrains and other foodstuffs.

(c) No.

(d) Does not arise.

(e) No.

FOOD ZONES

1660—

*3897 Q—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu, T. K. R. Sarma and M. Lakshmanaswamy*:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the State has been divided into three food zones ;

(b) if so, the names of the districts that are included in each zone ; and

(c) the places to which the foodgrains in the surplus areas are sent?

A—

(a) The State Government have decided to constitute five blocks in the State to regulate movement of foodgrains within the State.

(b) Block I. East Godavari, West Godavari and Krishna.

Block II. Guntur and Nellore.

Block III. Srikakulam and Visakhapatnam.

Block IV. Hyderabad, Nizamabad, Adilabad, Karimnagar, Nalgonda, Khammam, Warangal, Mahabubnagar and Medak.

Block V. Kurnool, Cuddapha, Anantapur and Chittoor.

(c) Stocks of rice are supplied from surplus areas to deficit areas in the State and to the other States in the Southern Zone, i.e., Madras, Mysore and Kerala under permits.

PUBLICATION OF THE JOURNAL 'BAHUJANA'

1661—

*541 (3524) Q.—*Sri E. Ayyupu Reddy*:—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether any grant, loan or subsidy was given by the State Government to *Bahujana*, a weekly for monthly publication ;

(b) if so, the reasons for such a grant ;

(c) who is the editor of the above journal ; and

(d) whether the grant or loan was utilised for the purpose for which it was given ?

A—

(a) A sum of Rs. 20,000/— was sanctioned as a grant-in-aid during 1961-62 to the Andhra Pradesh Backward Classes Association which is striving for the cause and betterment of all Backward Classes in various spheres. This Association among other activities is also publishing a weekly and fortnightly journal called 'Bahujana'. Thus the grant-in-aid of Rs. 20,000/— sanctioned by the Government covers the publication of the journal 'Bahujana' also.

(b) As the Association is striving for the betterment of all Backward Classes in Social, Educational, Cultural and Economic spheres and enlightening the people in all spheres like moral, educational, cultural etc., the Government decided that the Association deserved a grant in-aid and accordingly sanctioned the grant.

(c) Sri G. Latchanna, M. L. A. ;

(d) The Association has submitted accounts audited by the Chartered Accountant for the year 1961-62 during which the grant of Rs. 20,000/- was sanctioned. The Association has not so far furnished a proper utilisation certificate and actual work done by the Association with the grant. The Director of Social Welfare is pursuing the matter. From the accounts submitted by the Association, it is seen that the payment side under other items of expenditure, shows the return of two advances to the President and Bahujana Trust which together comes to Rs. 13,005.45 paise and the cash balance at Andhra Bank being Rs. 7,047.50 paise. The obvious reference from the above position appears to be that the grant of Rs. 20,000/ by the Government was utilised for returning the said two sums of money to the said two parties and depositing the balance in the Bank. The Director of Social Welfare was ordered to send by April 1962 a report about the proper expenditure of the amount. The Director of Social Welfare has not furnished the report as he has not received the same from the Association. It is, therefore, difficult to know for what purpose the grant was spent unless the Association comes forward to inform the Government.

The items of expenditure for which the amount appears to be utilised does not reveal the items of expenditure incurred already before the grant was sanctioned. The Director of Social Welfare is taking action to obtain a proper utilisation certificate and the actual work done by the Association with the grant.

PUBLICITY LITERATURE TO PANCHAYAT
SAMITHIS, LIBRARIES, ETC.

1662—

*2155 Q.—*Sri A. P. Vajravelu Chetty*:—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state:

(a) whether the Information and Public Relations Department distributes its publicity literature to Panchayati Samithis' Libraries etc., and

(b) whether it proposes to include Legislators also in its mailing lists?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) The Legislators are already in the mailing list of the Information and Public Relations Department.

HYDERABAD ASBESTOS CEMENT PRODUCTS LTD.

1663—

*3995 Q.—*Sri P. Rajagopala Naidu*:—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the post of Labour Welfare Officer in the Hyderabad Asbestos Cement Products Ltd., Sanathnagar is vacant since December, 1963; and

(b) if so, whether prosecution was launched against that management for not appointing the Labour Officer in their Factory?

A—

(a) No, Sir. An Assistant Welfare Officer, Sri S. L. N. Murthy with requisite qualifications, under the Andhra Pradesh Factorices Rules, 1950, was temporarily assigned the duties of the Welfare Officer for the period 28-12-1963 to 17-6-1964 when the same Sri Murthy was given a regular appointment by the Factory.

(b) Does not arise.

TEACHERS REGISTERED IN THE EMPLOYMENT
EXCHANGES

1664—

*1074 Q — *Sri P. Subbaiah*:— Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) how many Secondary grade trained, higher grade trained teachers including B. Ts. have registered with Employment Exchanges during 1963-64; and

(b) how many of them got employment?

A—

(a) 11,152.

(b) 3,665.

SANTHANAM COMMITTEE

1731—

* 4677 Q — *Sri P. O. Satyanarayana Raju* :— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the Government is considering the proposals of Santhanam Committee in augmenting the resources of Panchayats; and

(b) if so, the steps likely to be taken to augment the finances of the Panchayats?

A—

Yes, Sir.

A statement indicating the gist of the recommendations made by the Santhanam Committee to augment the finances of the Panchayats and the action so far taken by the Government to implement the recommendations is placed on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE.

Vide Question No. 4677 (Starred)

Statement indicating the gist of the recommendations made by the Santhalam Committee for augmenting the resources of Panchayats and the action taken by the Government to implement the recommendations :—

1. (4.6) Recom :—House tax, Profession tax and Vehicle tax should be compulsory taxes of Panchayats.

Action :—According to Section 69 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964 the levy of Houses tax and Profession tax by Panchayats is compulsory, while the levy of Vehicle tax is optional.

2. (4.7) Recom :—Minimum and Maximum rates of compulsory taxes should be prescribed.

Action :—In G. O. Ms No. 282, Panchayati Ra (Pts. VIII) Department, dated 12-3-65 rules prescribing the minimum and maximum rate of House tax have been issued. The minimum and maximum rates for Profession Tax are prescribed in rule 14 of the rules issued in Schedule II of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964.

3. (4.8) Recom :—House tax may be levied on the basis of capital value of the house.

Action :—According to rule 4 of the rules issued in Schedule II to the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964, the Panchayats shall levy House tax either on capital value or on annual value. It is considered not desirable to prescribe a particular basis, as the basis which is more beneficial can be adopted.

4. (4.9) Recom:—There should be no exemption from the levy of house tax.

Action:—This recommendation is agreed to subject to the rules issued in G. O. Ms. No. 282, Panchayati Raj (Pts. VIII) Department, dt. 12-3-65

5. (4.10) Recom:—An independent agency for valuation of houses may be set up.

Action:—An independent agency for the purpose already exists in the Andhra Area of the State. In regard to Telangana Area, the question of prescribing a similar agency is under consideration.

6. (4.11) Recom:—The maximum and minimum rates of house tax based on capital value of houses may be as follows :—

(a)	on a house of capital value not exceeding Rs. 250/-	Minimum 25 nP. Maximum Re. 1/-
(b)	on a house of capital value ranging from Rs. 251/- to Rs. 500/-	Minimum 50 nP. and Maximum Re. 1/-
(c)	on a house of capital value ranging from Rs. 501/- to Rs. 1,000/-	Minimum Re. 1/- and Maximum Rs. 5/-
(d)	on a house of capital value of over Rs. 1,000/-	For every increase of Rs. 500/- or part thereof the increase in the minimum rate to be 50 nP., and Rs. 2.50 respectively.

One more slab may be added.

For Town Panchayats, the rates may be higher.

Action:—Considering the financial implications involved in the above proposal, rules relating to levy of house tax have been issued in G. O. Ms. No. 282, Panchayat Raj (Pts VIII) Department, dated 12—3—1965. According to the said rules if the house tax is to be levied on the basis of capital value the minimum and maximum rates per year is $\frac{1}{8}$ th% and 1% of the capital value respectively. These rates are more advantageous to the Gram Panchayats than the rates suggested by the Santhanam Committee.

7. (4.12) **Recom:**—Profession tax should be levied at rates similar to those proposed in the Andhra Pradesh Panchayat Bill 1964.

Action:—The above Bill has since become an Act and the rates of profession tax prescribed in rule 14 of Schedule II to the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964, have become operative.

- 8 (4.13) **Recom:**—The rate of cycle tax should be fixed by Panchayats Samithi and made uniformly applicable through-out its area. Steps should be taken to see that municipalities within the area of Samithi levy the tax at the same rate.

Action:—The matter is under consideration in consultation with the Health, Housing and Municipal Administration Department.

9. (4.14) **Recom:**—Vehicle tax should be levied on all vehicles including bicycles. Motor vehicles should continue to be exempted. The minimum rate of vehicle tax should be Rs. 2/- per annum for all vehicles and tax maximum

Rs. 4/- per cycle and Rs. 10/- per bullock cart.

Action :—The above recommendation has been accepted and the rules have been issued in G. O. Ms. No. 109, Panchayati Raj (Pts. VIII) Department, dated 8-2-1965.

10. (4.15) Recom:—The circumstances and property tax imposed by the States of Bihar, Orissa and West Bengal should be split up into its component parts viz., house tax and land tax, for greater precision, certainty of imposition and ease of collection.

Action :—The Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964 does not provide for levy of property tax.

11. (4.16) Recom:—Kolagaram, a tax on produce sold in village by weight, measurement or number, may be an optional tax of Panchayats

Action :—A provision to this effect has already been made in the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964, under Section 69 (3) (1). Draft rules under the above Section have been published in G. O. Ms. No. 855, Panchayati Raj (Pts. VIII) Department, Dated 17-8-1964.

12. (4.16) Recom: The state Government should consider the possibility of replacing Octroi, where levied by other progressive taxes.

Action:—Levy of Octroi tax is not contemplated under the provisions of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964. Therefore in G.O.Ms. No. 353, Panchayati Raj (Pts. III) Department, dated 30-3-1964 orders for the discontinuance of the levy of Octroi

duty with effect from 1-4-1964 were issued to all the former Town Municipalities and now Gram Panchayats in the Telangana Area of the State, as they were levying the said duty under the provisions of the Andhra Pradesh (Telangana Area) District Municipalities Act 1956.

13. (4.16) Recom:-Pilgrim tax should preferably be levied by Panchayat Samithi or Zilla Parishad, a part of the proceeds being given to Panchayats in the area of which pilgrim centres are located, and the rest utilised for the common benefit of the area of Samithi or of the District. The expenditure incurred in this connection should be shared suitably by concerned Panchayat Samithi and Zilla Parishad

Action : The Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964, does not Provide for levy of Pilgrim tax by Panchayats. In the case of Pilgrims visiting the places of Pilgrimage by rail, the Pilgrim tax is levied by the Central Government under the Provisions of the "Terminal Tax on Railway Passengers Act 1956" and the proceeds are made over to the State Government for distribution to the concerned local bodies. The Central Government have suggested that parallel tax on road borne traffic should also be levied and the question is under examination of the State Government in the Health Housing and Municipal Administration Department.

14. (4.16) Recom:-The State Governments should consider the possibility of providing for levy by Panchayats of a tax on animals.

Action :—The matter is under consideration in consultation with the Food and Agriculture Department.

15. (4.17) Recom:—The levy of fees for water supply, drainage, street lighting and conservance should be optional. Where water supply drainage or electric lighting is provided through loans Panchayats should have the right to charge a fee from beneficiaries. The basis for fixing the rate of such fees may be the amount needed for servicing the loan or for covering the liability incurred in providing the service.

Action :—There is a provision under Section 75 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964.

- 16 (4.17) Recom:—In regard to the levy of licence fees, the position in each state should be reviewed in the light of levies in different States so as to make the powers of Panchayats as comprehensive as possible.

Action :—Under Section 124 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964, provision has been made for levy of licence fees by Panchayats.

17. (4.18) Recom:—The expenditure on Nyaya Panchayats should be met by the Government on the net cost basis, preferably at the Samithi level.

Action :—Necessary provisions for the establishment of Nyaya Panchayats have already been made in the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964. But the relevant provisions in Chapter VII relating to Nyaya

Panchayats in the Act have not been brought into force in this State. This Government will implement the provisions of the Act in due course, after gaining some experience in the administration of the new Act.

18. (4.20) **Recom:**—Unless specifically exempted, all public lands, trees, ponds and tanks with fishery rights therein, un-reserved forests, choultries, rest houses and other buildings situated in a Panchayat area and not belonging to a private party should be transferred to that Panchayat.

Action:—Necessary provisions for the above purposes exist in the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964. Sections 53 (1), 57-59, 65, 67 and 85 of the above Act may be referred to in this connection.

19. (4.21) **Recom:**—The proceeds of sale of abadi land should be used only for such expenditure as will create permanent assets for Panchayat.

Action:—The matter is under consideration of this Government.

20. (4.21) **Recom:**—Alienation of immovable property by a Panchayat should be subject to permission or approval of a prescribed authority.

Action:—Necessary provision will be made while framing rules under Clause (x) of Sub-section (2) of Section 217 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964 in regard to transfer etc., of properties by Panchayats.

21. (4.21) **Recom:**—In Panchayats where there are large unassigned areas of cultivable land, a

minimum of one cent of land per capita should be given to Panchayat as nonalienable community property, while the rest may be retained with the Government for future assignment to landless labourers and others.

Action:— The matter is under consideration in consultation with the Board of Revenue.

22. (4.22) Recom:— When there is not enough land available, the State Governments should acquire and handover to each Panchayat not less than 5 acres to be used as Community property for house sites, compost making, tree planting, nursery and such other purposes.

Action:— The matter is under consideration in consultation with the Board of Revenue.

23. (4.23) Recom:— Management of fishery ponds every where fishery rights belong customarily to local communities of fishermen, should vest in Panchayats.

Action:— Provisions of Section 85 (2) of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964, are considered enough for this purpose.

24. (4.24) Recom:— Cattle pounds should be the property of Panchayats, who should be given the right to fix rates for them.

Action:— The establishment and maintenance of cattle Pounds has been made an obligatory duty of the Gram Panchayats under the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964 (Vide Clause XI of sub-Section (1) of Section 54).

- 25 (4.24) Recom:—In the case of markets classified as Samithi and Zilla Parishad markets, a reasonable share of net income say one-third, subject to a maximum of one rupee per capital should be given to Panchayats in the area of which fair is held or market is organised.

Action:—The recommendation has been accepted. The question of framing rules for the apportionment of income from markets is under consideration.

26. (4.24) Recom:—The question of sharing the income from markets, organised by market committees or societies, with Panchayati Raj Institutions should be carefully examined by the State Governments. Panchayats and Samithis should be allowed to participate actively in the organisation of these markets

Action:—This is being examined in consultation with Food and Agriculture Department.

27. (4.28) Recom:—Surcharge on stamp duty not exceeding 5% of the value of property should be levied and collected by State Government. The proceeds within the area of a Samithi should be distributed in an equitable manner among the Samithi and its Panchayats.

Action:—Surcharge on stamp duty not exceeding 5% of the value of the property is being levied, according to the provisions of Section 73(b) of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964. The proceeds on this account are being distributed among the Panchayats, Panchayat Samithis and Zilla Parishads in the ratio of 7 : 6 : 5 in the Andhra

Area and 12:8:5 in the Telangana Area (Vide G.O. Ms. No. 888, Panchayati Raj (Samithi III) Department, Dated 5-9-63 and G.O. Ms. No. 383, Panchayati Raj (Samithi III) Department, dt 9-4-1963.)

28. (4.29) Recom:-The whole or a part of entertainment tax collected by State in rural area should be shared with Panchayats and Samithis. Panchayats and Samithis may levy a show tax in addition.

Action:- The matter has been considered. Since the Panchayati Raj institutions have just now started functioning after the elections and the functionaries have taken over charge recently, the question of empowering the Panchayat Samithis to levy surcharge on entertainment tax is proposed to be taken up for examination, during the course of next year.

29. (4.30) Recom:-The State assistance, if any, for the whole or part of the salary of Secretary of Panchayat should be in the form of purposive grant. Secretary should be paid directly by Panchayat.

Action:- The Government are Sanctioning to the Panchayats half of the additional cost involved on account of revision of scales of pay of Executive Officers of Panchayats (Secretaries of Panchayats) with effect from 1-10-1959. The Executive Officers of Panchayats are being paid salaries directly by Panchayats.

30. (4.32) Recom:-The Governments, who derive income from the sale of Kendu leaf, may consider the

desirability of sharing this income with Panchayats or Samithis.

Action:- This is being examined in consultation with the Chief Conservator of Forests.

31. (4.33) Recom:-The entire tax demand of Panchayat, excluding arrears, may be taken as the basis for matching grant and, if collection of 75% is made in a year, an amount equal to 15% of such collection should be given as matching grant which should increase at least by 1% for every additional 5% collection.
32. (4.33) Recom:-The matching grant for Panchayats in backward areas should be on more liberal basis.

31 and 32:-Action:-In G.O. Ms.No. 604. Panchayati Raj (Pta. II) Department, dated 5-6-1964 orders have been issued to the effect that when the collection of taxes by Panchayats is 75% of the entire tax demand of a Panchayat excluding the arrears, an amount equivalent to $7\frac{1}{2}\%$ of the collection should be given as matching grant to the Panchayats in the Cuddapah District while an amount equivalent to 10% of the collection should be given as matching grant to Panchayats in Rayalaseema and Telangana Districts. Further the matching grants should increase by 1% for every increase of 5% collection over this limit.

33. (4.33) Recom:-A basic minimum maintenance grant of Re. 1/- per capita should be given to every Panchayat and this should be shared equally by State and Central Government.

Action:- The suggestion is under consideration of the Government.

34. (4.36) **Recom:-** For executing specific development projects, Panchayats should have powers to levy special tax on land revenue, house tax, or some other basis.

Action:- Provision has already been made to levy a tax on agricultural land for specific purpose under Section 69 (3) (iii) of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964.

35. (3.26) **Recom:-** In case voluntary contribution in cash or labour is insufficient to execute a development project, recourse may be had to labour tax, Defence Labour Bank or special levy payable in cash or labour. Voluntary contributions may be adjusted against these levies.

Action:- At present the works under the Community Development Programme are being undertaken on contribution basis, by obtaining a share of the cost from the public either by way of cash or Shramadana. The above recommendation is that, in case if Voluntary contribution in cash or labour is insufficient to execute a development project, recourse may be had to labour tax or special levy payable in cash or labour. In this State, Panchayats are levying Agricultural land tax for the specific purpose under Section 69 (3) (iii) of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act 1964 and there is also provision under Section 75 of the said Act to levy special tax.

MARKET YARD AT RAYADURG.

1732—

*3731 Q — *Sri L Chinnappa Reddi:* — Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) when was the construction of building for the Regulated Market at Rayadurg in Anantapur district sanctioned and the estimated cost of the same;

(b) what is the amount spent so far; and

(c) whether the construction was completed ; if not, the reasons for the delay ?

A.—

(a) The construction of the building for the Market Yard at Rayadurg was sanctioned by the Anantapur Market Committee during 1959 and partly revised in 1962 at a total estimated cost of Rs. 1,17,725

(b) Rs. 44,961-35.

(c) Not yet. The main reasons are non-availability of Iron and Steel and lack of finances. The contractor was also not willing to take up work at the old rates.

REGIONAL JOINT REGISTRARS

1743—

*4782-V Q.— *Sri Tenneti Viswanatham*.— Will the hon. Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether the Government propose to appoint some more Regional Joint Registrars of Co-operative Societies; and

(b) If so, what is the present official status of officers chosen for these appointments?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Unstarred Questions

SELECTION OF MUNICIPAL COMMISSIONERS ETC.

308—

3439 Q. *Sri G. Rama Rao*:— Will the hon. Chief Minister be pleased to state;

(a) whether any candidates were selected by the Public Service Commission (Andhra) during 1962-'63 under the categories (a) Municipal Commissioners Grade III (b) Senior Inspectors of Co-operative Societies (for Telangana) (c) Development Officers as special Grade Officers; and

(b) if so, the number selected under each category mentioned in (a) of which the number of Harijans and Girijans selected?

A.—

(a) and (b):—

(a) *Municipal Commissioners Grade III.*

Total No. of candidates selected by Andhra

Pradesh Public Service Commission 9.

No. of Scheduled Castes . Nil.

No. of Scheduled Tribes. ... 1.

(b) *Senior Inspectors of Co-operative Societies (Telangana).*

Total No. of candidates selected by Andhra

Pradesh Public Service Commission 100.

No. of Scheduled Castes ... 4.

No. of Scheduled Tribes ... Nil.

(c) *Development Officers as Special Grade Officers.*

It is presumed that the reference to "Development Officers" and "Special Grade Officers" is to the selection of B. D. Os. in the ordinary grade as Special Grade B. D. Os. These selections are made by Government in the Panchayati Raj Department and not by the Andhra Pradesh Public Service Commission. Eight Block Development Officers have been selected and appointed as special grade Block Development Officers by Government and none of them belongs to Scheduled Castes or Scheduled Tribes.

HOUSES DAMAGED BY FLOODS, ETC.

309—

*2066 Q — *Sri A. P. Vajravelu Chetty*:— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state;

(a) how many houses were damaged or collapsed due to floods and heavy rains and fire accidents separately during 1963-'64;

(b) the value of the property involved; and

(c) the nature of relief provided by the Government to the victims?

A.—

Clauses (a), (b) & (c):— A statement is placed on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE,

Vide L. A. Q. No. 2055 (Unstarred) by Sri A. P. Vajravelu Chetty M. L. A.

	Floods.	Fire.	Value of property involved.	Nature of relief provided by the Govt. to the victims.
	(a)		(b)	(c)
1. Chittoor.	—	1088	5,33,548.00	32,660.00
2. Nellore.	51	1851	7,26,640.00	72,013 00
3. Medak.	—	189	70,484 00	6,530 00
4. Adilabad.	1253	979	4,56,000 00	77,112 00
5. Krishna.	1541	972	9,84,122.50	15,29,813.63
6. Nizamabad.	—	648	2,34,897.00	18,99 .00
7. Warangal.	—	296	1,57,822.00	8,736.00
8. East Godavari.	1447	2944	19,47,238 80	241,142 17

Written Answers to Questions

30th March, 1965

779

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
9. Kurnool,		1	1713	4,13,415.00	52,536 21
10. Cuddapah,		—	1614	5,09,167 00	47,665 00
11. Khammam.		—	865	3,86,656 00	25,150.00
12. Nalgonda.		5	406	2,19,942 00	10,080.00
13. West Godavari.		7338	1635	14,68,433.00	1,79,842.00
14. Hyderabad.		3	63	35,962 00	2,430 00
15. Karimnagar.		—	537	1,49,065 24	16,842.00
16. Srikakulam.		297	4215	1,15,500 00	1,40,964.00
17. Anantapur.		—	412	1,11,458.00	16,681.00
18. Visakhapatnam.		914	14,977	23,07,259.00	4,37,485 00
19. Mahaboobnagar.		—	89	43,000.00	4,905 00
20. Guntur.		2876	1436	16,24,939.00	81,338.71
		15,726	36,929	1,24,95,547.55	30,02,715.72

780

30th March 1965

Written Answers to Questions

WET LAND IN GUNTUR DISTRICT.

310—

4090 Q.— *Sri N. Venkata Swamy*:— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state;

(a) the extent of wet land in each taluk in Guntur District during the years 1962-'63; and 1963-'64.

(b) the extent of land where the crops have failed during the above periods; and

(c) the extent of land for which remission was given during the above periods?

A.—

Clause (a):—

<i>Name of the taluk</i>		<i>Extent of wet land in the year</i>			
		1962-63		1963-64	
		Acs.	Cts.	Acs.	Cts.
Bapatla.	...	87,865	00	88,596	00
Ongole.	...	10,596	00	10,596	31
Repalle.	...	70,177	00	70,177	00
Tenali.	...	1,06,519	00	1,06,639	71
Guntur.	...	4,979	00	4,979	00
Sattenapalli.	...	1,743	00	1,734	03
Narasaraopet.	...	4,034	00	4,052	73
Vinukonda.	...	2,927	00	3,019	00
Palnad.	...	3,539	00	3,566	00
Total.	...	2,92,370	00	2,93,359	78
		1962-63		1963-64	
<i>Clause (b)</i>		26,745-11		1,20,830-00	
<i>Clause (c)</i>		21,992-75		72,375-50	

INDUSTRIAL ESTATE AT ANANTAPUR.

311--

949 (4544) Q.-- *Sri P. V. Chowdary*:-- Will the hon. Minister for Finance be pleased to state;

(a) whether it is a fact that an Industrial Estate has been constructed at Anantapur; and

(b) if so, the name of the various units started there?

A.--

(a) An Assisted Private Industrial Estate is under construction.

(b) The four units which have been started are:

- (1) M/s. Jwalamal Metal Industries.
- (2) M/s. Leela polythen Packing Industsy.
- (3) M/s. Bharat Paper Bags Company.
- (4) M/s. Mallikarjuna Industries--Expanded Metal.

LIBRARIES.

312--

4454 Q.-- *Sri M. Pitchaiah*:-- Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

the number of libraries being run under Local Library Authority in the State?

A.--

A total of 724 libraries are under the control of Local Library Authorities in the State as detailed below:

District Central Libraries.	...	20
City Central Library.	...	1
Branch Libraries.	...	331
Delivery Stations.	...	372
		<hr/>
		724
		<hr/>

INTER CASTE MARRIAGES.

313--

4105 Q.-- *Sri M. Pitchaiah*:-- Will the hon. Minister for Home be pleased to state:

the number of inter-caste marriages registered in the State during 1964?

A--

The information is not available as there is no provision under the Special Marriage Act to ascertain the caste of the parties to the marriage.

LOCAL FUND DISPENSARIES IN CUDDAPAH DISTRICT

314—

4211 Q.— *Sri C. Bali Reddy*:— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) how many Local Fund Dispensaries are there in in Cuddapah district;

(b) how many have been upgraded in 1962-'65 1963-'64 and upto January, 1965 in 1964-'65 and

(c) what is the amount allotted for the above the Local Fund Dispensaries for the purchase of medicines from 1962 to 1965 (Dispensary-wise) ?

A.—

(a) Five, sir.

(b) None, Sir.

(c)

		1962-'63	1963-'64	1964-'65
		Rs.	Rs.	Rs.
1. Local Fund Dispensary, Sidhout.	...	650	650	1,325
2. Local Fund Dispensary, Pulivendla.	...	700	650	1,325

3. Local Fund Dispensary, Kamalapuram.	...	650	650	1,325
4. Local Fund Hospital, Rayachoti.	...	1,000	1,050	1,525
5. Local Fund Dispensary, Mysurur.	2,000

MEDICAL OFFICERS.

315—

254 (4031) Q.— *Sri S. Vemayya*.— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) number of Medical Officers in the State in the rank of District Medical Officers; and

(b) number of Harijans and Girijans out of them?

A.—

(a) 232.

(b) Nil.

DOCTORS.

316—

4181 Q.— *Sri M. Pitchaiah*:— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of doctors required in the State during 1963-'64; and

(b) the number of doctors available at present?

A.—

(a)	(i) Doctors required to fill up the actual vacancies.	...	134
	(ii) Estimated vacancies for the year 1963-'64.	...	400
	...	Total.	543

(c) 2,083 doctors are available at present in the State.

TEACHING GRANTS TO GUDIVADA MUNICIPALITY.

317—

3440 Q.— *Sri G. Rama Rao*:— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it was a fact that Government have to pay teaching (Educational) and Maternity and Child Welfare (Public Health) grants to the Gudivada Municipality from 1957-'58 till the end of 1963-'64;

(b) if so, the reasons for the nonpayment and delay ; and

(c) what is the total amount to be paid to the above Municipality for all the years since 1957 under the two items "Teaching" and Maternity and Child Welfare"?

A.—

(a) It was a fact that final teaching grants for the year 1957-'58 onwards were not paid to Gudivada Municipality—Regarding Maternity and Child Welfare centres, grants for the years 1962-'63 and 1964-'64 have to be paid to the Municipality.

(b) The final grants to be paid to the Municipality can be arrived at only after financial statements are audited by the Examiner of Local Fund Accounts. The statements of audited expenditure from the Examiner of Local Funds Accounts are awaited.

(c) As for the teaching grants, the Municipality claimed Rs. 3,43,553 for the years 1957-'58 to '63-'64. In December, 1964 the Director of Public Instruction sanctioned an advance grant of Rs. 2,50,000 towards the payment and adjustment of final teaching grants to the Municipality. The balance will be paid after all the financial statements are scrutinised by the Regional Assistant Director of Public Instruction and recommended. Regarding the grants to be paid for Maternity Centres for the years 1962-'63 and 1963-'64 they can be determined only on the basis of the audited statements of

expenditure from the Examiner of Local Fund Accounts which are awaited.

HOSPITAL ADVISORY COMMITTEES IN GUNTUR DISTRICT.

318—

4106 Q.— *Sri N. Venkataswami*:— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the names of Government Hospital Advisory Committees are constituted in Guntur District ;

(b) the names of the members of the Committees ; and

(c) the terms of reference ?

(a) 1. Government General Hospital, Guntur.

2. Government Hospital, Tenali.

3. Government Hospital, Bapatla.

4. Government Hospital, Chirala.

5. Government Hospital, Narasaraopet.

7. Government Hospital, Ongole.

(b) and (c) A statement is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide Answer to Clauses (b) and (c) L. A. q. No. 4106

Answer to Clause (b) :-

<i>Name of the Government Hospital</i>	<i>Names of the members of the Committee. Ex-officio members.</i>
1) Government General Hospital, Guntur.	1. Superintendent, Government General Hospital, Guntur.
	2. Resident Medical Officer, Government General Hospital, Guntur.

3. Nursing Superintendent, Government General Hospital, Guntur.
4. Superintending Engineer, P.W.D.
(or in case his Headquarters is situated outside the place the Executive Engineer, incharge of the Division).
5. Commissioner, Guntur Municipality.

Non-official members.

1. Dr. C. Hanumantha Rao, Guntur.
2. Dr. K. Sadasiva Rao, Guntur.
3. Sri Vavilala Gopala Krishnayya,
M. L. A. (Sattenapalli).
4. Sri Shaik Galib, M.L.C., Guntur.
5. Dr.C. Ramadas, Kannavari Thota,
(Guntur).
6. Dr. C. Suseela Devi, D. M & S,
Arundalpet, Guntur.
7. Dr A.S. Chalapathi Rao, M.B.B.S,
Brodipet, Guntur.
8. Sri K. Gopala Krishna, Brodipet,
Guntur.
9. Sister Ancilla, B.A., D.N., Nursing
Superintendent, St. Joseph's
Hospital, Guntur.
10. Sri A. S. Krishna, Tobacco Merchant,
Brodipet, Guntur.
11. Sri Damaraju Venkateswara Rao,
Retired Superintendent of
Police, Guntur.
12. Srimathi T. Ranga Reddy, B.A.,
B.L., Advocate, Guntur.

2) Government Hospital, Tenali.

Ex-officio Members.

1. The Senior Local Revenue Officer (not below the rank of a Tahsildar).
2. Medical Officer In-charge of the Government Hospital, Tenali.
3. Chairman, Municipal Council, Tenali.
4. Senior Officer of the Public Works Department (not below the rank of Assistant Engineer).

Non-official Members.

1. Major K. Vullakki, M.B.Ch.B. (Edn) IMS.
2. Sri L. Laxma Reddy, M.L.A., Tenali.
3. Sri K. S. Krishna Murthy, Tenali.
4. Sri R. Rami Reddy, Tenali.
5. Srimathi K. K. Thayaramma, Tenali.
6. Sri Ramavathlalu Nayak, Tenali.

3) Government Hospital, Bapatla

Ex-officio members.

1. The Senior Local Revenue Officer (not below the rank of a Tahsildar).
2. Medical Officer-in-charge of the Government Hospital, Bapatla.
3. Chairman, Municipal Council, Bapatla.
4. Senior Officer of the Public Works Department. (not below the rank of Assistant Engineer).

Non-official members.

1. Sri Kommineni Venkateswara Rao,
M.L.A.
2. Dr. K. Satyanarayana Rao, L.M.P.,
Bapatla.
3. Sri S. Jagannadha Swamy, Bapatla
4. Smt. K. Kamalamma, Municipal
Councillor, Bapatla.
5. Sri K. Gebrial, Bapatla.
6. Sri M. Devadathu, Bapatla.

Ex-officio Members.

(4) Government Hos-
pital, Chtrala.

1. The Senior Local Revenue Officer
(not below the rank of a Tah-
sildar).
2. Medical Officer-in-charge of the
Government Hospital, Chirala
3. Chairman, Municipal Council
Chirala.
4. Senior Officer of the Public Works
Department (not below the rank
of Assistant Engineer).

Non-official members.

1. Sri Jagarlamudu Laxminarayana,
M. L. A.

2. Dr. A. V. Solomon, L. M. P.,
3. Dr. S. Frazer, M. B. B. S. (Medical Practitioner)
4. Sri J. Sivarama Prasad, Chirala.
5. Sri J. Vasubabu, Chirala.
6. Sri B. Satyanarayana, Chirala.

Ex-officio members.

5) Government Hospital, Ongoli.

1. The Senior Local Revenue Officer (not below the rank of a Tahsildar).
2. Medical Officer-in-Charge of the Government Hospital, Ongole.
3. Chairman, Municipal Council, Ongole.
4. Senior officer of the Public Works Department (not below the rank of Assistant Engineer).

Non-official members

1. Dr. B. V. L. Narayana, M.B.B.S., M.L.A.,
2. Dr. S. Sundara Raja Rao, M.B.B.S.
3. Dr. G. Raghava Chari, M.B.B.S.
4. Sri B. Narayana Reddy, Ongole.
5. Sri V. G. Kesava Rao, Ongole.
6. Smt. Ahalya Christopher, Ongole.

Ex-officio members.

6) Government Hospital,
Narasaraopet.

- (1) The Senior Local Revenue Officer
(not below the rank of a Tahsildar.)
- (2) Medical Officer in-charge of the
Government Hospital, Narasaraopet.
- (3) Chairman, Municipal Council,
Narasaraopet.
- (4) Senior Officer of the Public Works
Department (not below the rank
of Assistant Engineer).

Non-official Members.

1. Sri C. Ramaiah Chowdary, M.L.A.,
2. Dr. P. Krishna Doss, L.M.P.
3. Sri K. Kasi Rama Rao.
4. Mrs. Kasu Vengala Reddy.
5. Sri Y. Sambasiva Sastry,
B.A., B.L., (Advocate)
6. Mrs. A. K. Karam Setty
Subbamma

Vide answer to clause (c) :—

The terms of reference are —

(i) Advisory Committees are constituted for Government Hospitals in order to keep the Director of Medical Services and the Government informed of the needs of the Hospitals as viewed by the Public. The entire supervision and management of the institution and its establishment will continue to be in the hands of the Superintendent subject to the control of the Director of Medical Services and the

Government. The Committee is only an advisory body with no executive authority and the resolutions passed by it will not, therefore, be binding on the Department or the Government. The non-official members, when nominated, will hold office for a period of 3 years. A nominated member shall be deemed to have vacated his/her place if he/she is absent from three consecutive meetings of the Committee. This rule does not apply to M. L. As and M. Ps when such absence is due to their attending the sessions of the Legislature/Lok Sabha.

(ii) The Committee shall meet as often as may be necessary, and, at any rate, once in every three months. The meeting shall be convened by the Secretary, with at least seven days' notice, under the Orders of the President. It will be open to any member of the Committee to forward to the President any remarks or suggestions which he may have to make or which he may desire to have discussed at the meeting of the Committee.

(iii) The lady members of the Committee may with the approval of the Committee, from themselves into a sub-committee for doing social work among nurses. The sub-committee should confine its activities purely to social work and not deal with questions relating to services.

(iv) All suggestions and recommendations for the improvement of the Hospital and for the welfare of the patients shall be brought before the committee for consideration and decision by a majority. In any case of equality of votes, the President shall have a second or casting vote.

(v) The minutes of the proceedings of the Committee shall be recorded in a Book and shall be signed by the President or the member who presides at the meeting.

(vi) Individual members of the Committee may arrange with the Superintendent or District Medical Officer or the Medical Officer-in-charge to visit the Hospital at any time during the working hours and may record in the visitors book any remarks and suggestions they may wish to make. The

member should not, however, give any instructions directly to the staff working in the Hospital.

(vii) The non-official members may pay surprise visits on days convenient to them instead of maintaining rotation roster and enter their remarks in an Inspection Book which will be kept in the hospital :—

- (1) Are patients treated strictly in the order of their arrival ? If there are large crowds at particular hours, is the system of forming queues adopted for out-patients ?
- (2) Are medicines dispensed promptly and according to turn ?
- (3) How many, if any, of the patients privately consulted or were treated by the Medical Officer, before admission ?
- (4) Is the hospital clean and sanitary ?
- (5) Where diet is supplied, is it satisfactory ?
- (6) Have the patients any complaints in respect of their treatment by the Hospital staff ?
- (7) How much time does the Medical Officer spend in the hospital ? Is he easily accessible for emergent cases ?
- (8) Other suggestions for improving the conditions and the procedure of the hospital.

REORGANISED BLOCKS

319—

4316 Q.— *Sri P. Rajagopal Naidu* :— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

the names of the re-organised blocks where in the construction of Block and Staff quarters were not completed so far

A:— A statement is placed on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE

(Vide L. A. Q. No. 4316.)

Name of the District.	Name of the Block where construction of Block Office building has not been completed so far.	Name of the block where the Staff Quarters have not been completed so far.
(1)	(2)	(3)
(1) Srikakulam	Saribujjili	Saribujjili
	Cheepurupalli	Cheepurupalli
		Ranastalam
	Tekkali	Tekkali
	Kasibugga	Kasibugga
	Pathapatnam	Pathapatnam
	Kothuru	Kothuru
	Kurupam	Kurupam
	Parvathipuram	Parvathipuram
	Bhadrhiri	Bhadrhiri
	Saluru	Saluru
	Pachipenta	Pachipenta
	Seethampeta	Seethampeta
	Palakonda	Palakonda
	Rajam	Rajam
	Veeragattam	Veeragattam
	Bobbili	Bobbili
	Badangi	Badangi
(2) Visakhapatnam.	Madugula	Madugula
	Viyyampeta	Viyyampeta
	G. Madugula	G. Madugula
	Gamparai	Gamparai

(1)	(2)	(3)
	Nellimarla	Nellimarla
	Bheemunipatnam	Bheemunipatnam
	Bhogapuram	Bhogapuram
	S. Kota	S. Kota
	Kilagada	Kilagada
	Anantagiri	Anantagiri
Visakhapatnam contd.		
	Koyyuru	Koyyuru
	Ellamanchili	Ellamanchili
	Ravikamatham	Ravikamatham
	Chintapalli	Chintapalli
(3) East Godavari.	Razole	Razole
	P. Gannavaram	P. Gannavaram
	Amalapuram	Amalapuram
	Mummindivaram	Mummindivaram
	—	Kothapeta
	—	Kapileswarapuram
	—	Rayavaram
	—	Tellaevu
	Samalkot	Samalkot
	—	Pithapuram
	—	Sankhavaram
	—	Peddapuram
	Rangampeta	Rangampeta
	—	Rajanagaram
	Rampachodavaram	Rampachodavaram
	Maredumilli	Maredumilli
	Addateegala	Addateegala
	Rajavammangi	Rajavammangi
(4) West Godavari	Polavaram	Polavaram
	Buttayagudem	Buttayagudem

(1)	(2)	(3)
	Peravali	Peravali
	Penumantra	Penumantra
	Poduru	Poduru
	Vissakoderu	Vissakoderu
	Akiveedu	Akiveedu
(5) Krishna.	—	Avanigadda
	Bandar	Bandar
	Bantumilli	Bantumilli
	Movva	Movva
	—	Kaikalur
	Mandavalli	Mandavalli
	Vissannapet	Vissannapet
	—	Tiruvur
	Kanchikacherla	Kanchikacherla
	—	Nandigama
	Jaggayyapet	Jaggayyapet
	Kankipadu	Kankipadu
	Vuyyur	Vuyyur
(6) Guntur.	Repalle	Repalle
	Amartalur	Amartalur
	Tenali	Tenali
	—	Bapatla
	Ponnur	Ponnur
	Tadikonda	Tadikonda
	Prathipadu	Prathipadu
	Phirangipuram	Phirangipuram
	Gurazala	Gurazala
	—	Piduguralla
	Narasaraopet	Narasaraopet
	Nandendla	Nandendla
	Vinukonda	Vinukonda
	Ongole	Ongole

(1)	(2)	(3)
(7) Nellore.	Tarlapadu	Tarlapadu
	Podili	Podili
	Kanigiri	Kanigiri
	Veligandla	Valigandla
	Kondapi	Kondapi
	Ulavapadu	Ulavapadu
	Kavali	Kavali
	Vinjamuru	Vinjamuru
	Atmakur	Atmakur
	Rapur	Rapur
	—	Gudur
	Kota	Kota
	Sullurpet	Sullurpet
	—	Venkatagiri
	Kovur	Kovur
	Buchireddipalem	Buchireddipalem
(8) Chittoor	Chittoor	Chittoor
	Gangadharanellore	Gangadharanellore
	Puttur	Puttur
	Bangarupalem	Bangarupalem
	Palmaneer	Palmaneer
	Chowdepalle	Chowdepalle
	Punganur	Punganur
	Kuppam	Kuppam
	Madanapalle	Madanapalle
	Thamballapalli	Thamballapalli
	—	Chinnagottigallu
	Chandragiri	—
	Kalahasti	Kalahasti
	Satyavedu	Satyavedu

(1)	(2)	(6)
	Pisatur Thottambedu	Pisatur Thottambedu
(9) Cuddapah	—	Kayachoty
	—	Lakkireddypally
	—	Kainalapuram
	Cuddapah	Cudbapah
	Muddanur	Muddanur
	Proddutur	Proddutur
	—	Pulivendla
	Rajampet	Rajampet
	—	Sidhout
	—	Porumamilla
(10) Anantapur	Tadpatri	Tadpatri
	Gooty	Gooty
	—	Urvakonda
	Dharmavaram	Dharmavaram
	Kalyndrug	Kalyndrug
	Kambadur	Kambadur
	Rayadurg	Rayadurg
	Kanekal	Kanekal
	Kadiri (East)	Kadiri (East)
	Kadiri (West)	Kadiri (West)
(11) Kurnool	Atmakur	Atmakur
	Markapur	Markapur
	M.V. Nagar	M.V. Nagar
	Koilkuntla	Koilkuntla
	Banganapalli	Banganapalli
	Nandyal	Nandyal
	Dhone	Dhone
	Pathikonda	Pathikonda

(1)	(2)	(3)
(12) Hyderabad	Pargi	Pargi
(13) Medak	Narayankhed	Narayankhed
	Gazwel	Gazwel
	Siddipet	Siddipet
	Dubbak	Dubbak
	Medak	Medak
	Ramayanpet	Ramayanpet
	Jogipet	Jogipet
(14) Nizamabad	Dichpally	Dichpally
	—	Yedpalli
	—	Banswada
	Madnoor	Madnoor
	Yellareddy	Yellareddy
	Kamareddy	Kamareddy
	Domakonda	Domakonda
	—	Armoor
	Bhimgal	Bhimgal
(15) Adilabad	Boath	Boath
	Nirmal	Nirmal
	Mudhole	Mudhole
	Khanapur	Khanapur
	Chinnur	Chinnur
	Asifabad	Asifabad
	Wankidi	Wankidi
	Sirpur	Sirpur
(16) Karimnagar	—	Karimnagar
	Mallial	Mallial
	Mahadevapur	Mahadevapur
	Manthani	Manthani
	Peddapalli	Peddapalli

(1)	(2)	(3)
	Huzurabad	Huzarabad
	Sircilla	Sircilla
	Jagtial	Jagtial
(17) Nalgonda	Nalgonda	Nalgonda
	Mungode	Mungode
	—	Suryapet
	Nagaram	Nagaram
	Ramannapet	Ramannapet
	Mothkur	Methkur
	—	Bhongir
	Alair	Alair
	Chintapalli	Chintapalli
	Huzurnagar	Huzurnagar
	Kodad	Kodad
(18) Mahaboobnagar	Mahaboobnagar	Mahaboobnagar
	Jadcherla	Jadcherla
	Atmakur	Atmakur
	Bijnapalli	Bijnapalli
	Nagarkurnool	Nagarkurnool
	—	Kollapur
	Achampet	Achampet
	Wanaparthi	Wanaparthi
	Makthal	Makthal
	Korigi	Kogiri
	Kodangal	Kodangal
(19) Warangal	Ghanpur	Ghanpur
	Wardhannapet	Wardhennapet
	Hanamkonda	Hanamkonda
	Chitihal	Chitihal
	Mulug	Mulug
	Gudur	Gudur

(1)	(2)	(3)
	Maripedu	Maripedu
	Jangaon	Jangaon
	Cherial	Cherial
(20) Khammam.	Khammam	Khammam
	Madhira	Madhira
	—	Kothagudem
	Ashwaraopet	Ashwaraopet
	Suddimalla	Suddimalla
	Yellandu	Yellandu
	Burgampadu	Burgampadu
	Vedkatapuram	Venkatapuram
	Bhadrachalam	Bhadrachalam
	Kunavaram	Kunavaram
	Vararamachan-	Vararamachandiapuram
	drapuram	

EXPENDITURE FOR THE ELECTIONS TO PANCHAYATS

320—

2342 Q.—*Sri P.O. Satyanarayana Raju*:-Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the amount of expenditure incurred for the conduct of elections to panchayats;

(b) whether any vehicles were purchased exclusively for this purpose;

(c) if so, the number of vehicles purchased; and

(d) the cost of them ?

A—

(a) to (d) Answer is placed on the Table of the House.

Answer placed on the Table of the House.

(a) Rs. 26,13,322-22 Ps. (According to the expenditure particulars received so far.)

(b) Yes Sir.

(c) Only one vehicle.

(d) Rs. 16,548-68 Ps.

TEMPLES REGISTERED IN VISAKHAPATNAM DISTRICT

321—

3837 Q.—*Sri P. V. Ramana.*—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state,—

(a) the number of temples registered in Visakhapatnam district under the religious and Chairtable Endowments Act;

(b) the income being derived by them now and

(c) the number of temples having no source of income whatsoever?

A—

Clauses (a) (b) & (c):—Answer is placed on the Table of the House.

Answer placed on the Table of the House.

(a) In the Andhra Area there is no registration of temples. The temples that come under the purview of the Hindu Religious and Charitable Endowments Act in Visakhapatnam district are 234 in number.

(b) The income derived by each temple is given in the appended list.

(c) 22.

APPENDIX.

List of Temples in Visakhapatnam district
and their income.

Name of the Temple.	Village.	Amount.
<i>Bhimunipatnam Taluk:</i>		
Sri Ranganadhaswamy temple	Gudilova	1080/-
Sri Venugopala	Konada	1130/-
Sri Rama ingeswara	--do--	1138/-
Sri Ramalingeswara alias Chandrasekhara	Kurupalli	408/-
Sri Choudeswara	Kumili	Nil
Sri Venugopala	Paudrangi	1150/-
Kodandarama	Potnuru	Nil
Anantapadmanabhaswamy	Padmanabham	2440/-
Sarveswara and Valabhanarayana	Tallavalsa	925/-
Sri Visweswara	Thunivalsa	700/-
Sri Sadhu temple	Vellanki	850/-
Pyditalli Ammavaru	Polipalli	324/-
Sri Kanyakaparameswari	Bhimunipatnam	560/-
Sri Uttararamalingeswara	Tatithuru	870/-
Sri Jagannadha	Bharanikam	464/-
Sri Ramalingeswara	Nandigam	Nil
<i>Vizainagaram Taluk:</i>		
Sri Mallikarjuna	Bondapalli	800/-
Sri Venugopala	Cheluvuru	Nil
Sri Seetharama etc.	Gajapatnagaram	3013/-
Sri Venkateswara	Jinnam	445/-
Sri Seetharama and Venugopala	Nellimarla	Nil

Name of the Temple	Village	Amount
Sri Ramalingeswara	Nadupur	1390/-
Sri Ramaswamy	Ramathirtham	25,167/-
Sri Kanyakaparameswari	Vizianagaram	7043/-
Sri Mannarrajagopala	--do--	4520/-
Sri Visweswara	--do--	1070/-
Sri Vimarsaparakasa Visweswara-swami	--do--	3735/-
Sri Peda Anjaneya-swamy	--do--	1704/-
Sri Ramalingeswara	--do--	470/-
Sri Jagannadha	Santhapeta --do--	396/-
Sri Jagannadha	Dasannapeta --do--	477/-
Sri Anjaneya	--do-- --do--	595/-
Sri Venkateswara	Vizianagaram	1010/-
Sri Village Goddess (Polipalli Pydithalli)	--do--	1535/-
Sri Narayana and Seetharama	Nelivada	Nil
Sri Venugopala and Venkateswara	Vizianagaram	930/-
Sri Subrahmanyeswara, Seetharama and Ramalingeswara	--do--	700/-
Sri Visweswara	Nellimarla	460/-
Sri Veera Rajeswara	Vizianagaram	654/-
Sri Mutyalamma temple	--do--	262/-
Sri Koteswaraswamy	Garikivalea	Nil
Sri Gowrisankara, Parvata Vardamma	Vizianagaram	Nil
Sri Visweswaraswami	Devupalli	200/-

Village	Name of the Temple	Amount
<i>Anakapalli Taluk ;</i>		
Aganampudi	Sri Jagannadha	800/-
Anakapalli	Bhogalingeswara	4350/-
—do—	Kanyakaparameswari	1994/-
—do—	Kasivisweswara	4463/-
—do—	Siddilingeswara	1846/-
—do—	Sarvakamadamba	1620/-
—do—	Nookalamma	10421/-
—do—	Venkateswara	3210/-
—do—	Anjaneyaswamy	2400/-
—do—	Pedaramamandiram	850/-
—do—	Jagannadha	1400/-
—do—	Chinaramamandiram	1025/-
—do— Anaka- palli dibba	Seetharama	600/-
—do— Sunkara- metta	Satyanarayana	2378/-
—do— Tenkasi street	Ramamandiram	320/-
—do— Arabu- palem	Seetharama	6824/-
—do— Atcherla	Thummamma	610/-
—do—	Ramamandiram	1750/-
Dosuru	Someswara	800/-
Ganaparti	—do—	2190/-
Jaggaihpeta	Rajeswara and Venu- gopala	750/-
—do—	Ramalingeswara	1760/-
Kasimkota	Seetharama	550/-
—do—	Venugopala	5292/-
—do—	Kodanda Seetharama- chandramurthy	3753/-
—do—	Anjaneya	675/-

Village	Name of the Temple	Amount
--do--	Varalakshminarasimha	504/-
--do--	Thripuranthaka	791/-
--do--	Satv narav ana	3100/-
Maruturu	Venugopala	596/-
--do--	Malleswara	500/-
Mallavaram	Pollipalli Ammavaru	450/-
Munagapaka	Paleswara and Bhimeswara	5646/-
--do--	Seetharama	4080/-
--do--	Paradesamma	600/-
Mogalipuram	Seetharama	1100/-
Nagulapalli	Someswara	1150/-
--do--	Seetharama	800/-
Nagendrapuram	Kodandarama	4200/-
Noothalaguntapalem	Gowreswara	786/-
Sirasapalli	Veereswara	350/-
Patipalli	Ahobilarasimha	1600/-
Tumpala	Venugopala	2000/-
Veduruparti	Ramalingeswara	945/-
Vompolu	Salanadeswara	1383/-
Somanadhapuram	Somalingeswara	8514/-
Tumpala	Sadanandeswara and Veerabhadra	1780/-
Maruturu	Seetharama	400/-
Lalamkoduru	Visweswara	1123/-
<i>Chodavaram Taluk :</i>		
Arli	Mallikarjuna	632/-
Alamanda	--do--	925/-
Arjunagiri	Varahalakshminara- simha	3750/-
Chodavaram	Gowreeswara and Kesava	800/-
Devidi Agraharam	Ramalingeswara	1000/-

Village	Name of the Temple	Amount
Gavaravaram	Kasivisweswara	2000/-
Juttada	Venkateswara	Nil
Kandivaram	Ramalingeswara	400/-
Koduru	Mallikarjuna	1500/-
Lakkavaram	Brahmalingeswara	Nil
Madugula	Seetharama	600/-
—do—	Venkataramanamurthy etc.	4543/-
Medivada	Seetharama	900/-
Pedagogada agm.	Ramalingeswara	1150/-
Nadimipalli	Neelakanteswara	1000/-
Seemunapalli	Madanagopala	Nil
Juttada	Malleswara	Nil
Theruva agm.	Mallamma	1400/-
Vaddadi	Venkteswara	7600/-
—do—	Mallikarjuna	950/-
—do—	Ramalingeswara	600/-
—do—	Neelakanteswara	850/-
Veeravalli	Bheemalingeswara	500/-
—do—	Lakshminarayana- swamy	9500/-
Chodavaram	Kesavaswamy	900/-
Vechalam	Mallikarjuna	1000/-
<i>Yelamanchili Taluk :</i>		
Dimili	Sri Nangeswara	2150/-
—do—	Vallabhanarayana	950/-
—do—	Tallamma	610/-
Dharapalem	Dharmalingeswara	5940/-
Yelamanchili	Veerabhadra	1005/-
Etikoppaka	Venugopala	1300/-
Yelamanchili	—do—	303/-
Jagannadhapuram	Mallikarjuna	3250/-

Village	Name of the Temple	Amount
Kondakarla	Jagadeswara	1650/-
Kattubrolu	Kailaseswara	650/-
Koruprolu	Seetharama	1243/-
Geddapalem H/o		
Koruprolu	Nookamma	1500/-
Kumirapalli	Durgamma	1119/-
Kokkirapalli	Nallamaremma	2441/-
Lingarajupalem	Annapurneswara	3317/-
Mamidivada	Someswara	890/-
--do--	Vallabhanarayana	1520/-
Melupaka	Someswara	1520/-
Namavaram	Ramamandiram	3032/-
Pedauppalam	Brahmalingeswara	2440/-
Pedaramabhadrapu-		
ram	Kodandarama	2430/-
Penugollu	Visweswara	2680/-
Pentakota	Malleswara	2000/-
Pulaparti	Venugopala	3040/-
--do--	Nookamma	755/-
Pudimadaka	Venugopala	462/-
Dharapalem H/o		
Panchidarla	Madhavaswamy	332/-
Pavakaraopet	Pandurangaswamy	6943/-
Rayala	Mallikarjuna	1560/-
--do--	Janardhana	835/-
Rayavaram	Balatripurasundari	8400/-
--do--	Nookamma	450/-
Satvavaram	Venugopala	1995/-
Theruvapalli	Ratnareswara	1625/-
--do--	Kesavaswamy	1270/-
Upmaka	Laxmaneswara	925/-
--do--	Venkateswara	14,012/-
Vaidichuru	Nagalingeswara	955/-

Village	Name of the Temple	Amount
Sarvasiddi	Siddilingeswara	817/-
Maruturu	Chowdeswara .	1150/-
Purushothamapuram	Tnallamma and Nooka- lamma,	894/-

Narsipatnam Taluk:-

Balighattam	Brahmalingeswara	8300/-
Cheemalapadu	Kalyanapothuraju and Peddin- tamma	1650/-
Dharapalem	Dharamalleswara	1100/-
Gidithuru	Gangadhareswara	2100/-
Kailasapatnam	Rajagopala	300/-
Kotauratla	Kodandarama	6800/-
-do-	Ramalingeswara	1500/-
Kanchugummala	Satyanarayana	1470/-
Koosalapadu	Peddintammavaru	600/-
Kothakota	Kesavaswamy	2250/-
-do-	Rajalingeswara	1850/-
-do-	Ramamandiram	390/-
Lingampeta	Nookalamma	900/-
Manyapuratla	-do-	550/-
Narsipatnam	Seetharama	500/-
-do-	Venkateswara	500/-
Nathavaram	Nookambika and Ganga, devi	600/-
Pakalapadu	Tholupulamma	300/-
Pochinapeddi agm.	Amruteswara	2600/-
Sunkupuram	Ramalingeswara	450/-
Veerabhupathi agm.	-do-	5550/-
K. D. Peta	Appikondammavaru	400/-
Bennavaram	Nookalamma	250/-
Narsipatnam	-do-	2146/-

Village	Name of the Temple	Amount
<i>Srungavarapukota Taluk:-</i>		
Bangarrajupuram	Hemarajeswara	1000/-
-do-	Seetharama	1430/-
Bhimasingi	Venugopala	Nil.
Gudivada	Venugopala & Brahma- lingeswara	Nil.
Jami	Jamamma temple	1875/-
-do-	Janardhana and Tripuran- thaka	328/-
-do-	Janardhanaswamy	463/-
Kallepalli	Vijayakesava	489/-
-do-	Sadanandeswara	500/-
Kotyada	Vallabhanarayana	Nil.
Kotyada	Mallikarjuna	Nil.
Latchammapeta agm	Girinagalingeswara	400/-
Lakkaravarapukota	Seetharama	3683/-
Vemulapalli	Malleswara	230/-
Lakkavarapukota	Nagareswara	470/-
S. Kota	Erukammaperantala- gundam	400/-
-do-	Venugopalaswamy	360/-
-do-	Eswaralayam	300/-
Seetharampeta	Village Goddess	205/-
Paturu	Janardhanaswamy	Nil.
Pushpagiri	Venugopala	467/-
Pelagudipalu	Lakshminarasimha	2400/-
Rega agm	Guhalingeswara	441/-
Sompuram	Venugopala	301/-
Tummika alli	-do-	816/-
Vepala	Paradesamma temple	1490/-
Chinnada	Mallikarjuna	379/-
Veeraabhadrapuram	Veereswara	937/-
Dharmavaram	Sanyaseswara	1401/-

Village	Name of the Temple	Amount
Chanduluru	Mallikarjuna	Nil.
Kotyada	-do-	Nil.
Gopalapalli	Ramalingeswara	Nil.
<i>Visakhapatnam Taluk:</i>		
Vizag (Alipuram)	Venkateswara	2200/-
Vizag (Allipuram)	Kodandarama	1600/-
Simhachalam	Varahalakshminarasinha,	638822/-
Visakhapatnam	Kodandarama and Seetharama	1200/-
-do-	Anjaneyaswamy	1150/-
-do-Maharanipeta	Visweswara	977/-
Visakhapatnam	Kanvakaparameswari	9272/-
-do-	Bheemeswara	Nil.
-do-	Rajarajeswari	2424/-
-do-	Jagannadha	6945/-
-do-(Sand hill)	Satyanarayana	400/-
Vizag	Emberumanarswamy	2307/-
-do-	Vigneswara	800/-
-do-(Fort)	Venkateswara	14204/-
Vizag	Kanakamahalakshmi	9500/-
Chengalraopeta, Vizag.	Poleramma temple	705/-
Visakhapatnam	Butchiramalingeswara	8306/-
Dondaparti	Ramamandiram	Nil.
Vizag	Durgamma	450/-

PROSECUTIONS LAUNCHED UNDER UNTOUCHABILITY ACT

322—

4443 Q.—*Sri M. Pitchaiah.*— Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the number of persons against whom prosecutions have been launched under the Untouchability Act in 1964; and

(b) the number of persons convicted therein and nature of punishments awarded ?

A—

(a) One.

(b) One (fined Rs. 10.)

OLD AGE PENSIONS

323—

3607 Q.—*Sri P. Satyanarayana*.—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state.

(a) how many petitions for grant of Old Age Pensions have been received from Kothagudem town Khammam District ; and

(b) what is the amount allotted for Khammam district towards payment of Old Age Pensions for the years 1963-64 and 1964-65 and what is the amount disbursed during the same period respectively?

A—

(a) Fourteen applications have been received and they are pending enquiry with the Tahsildar, Kothagudem.

(b) the allotment made and the amount spent in Khammam District during 1963-64 and 1964-65 are as follows,—

Year	Allotment made Rs,	Expenditure incurred	
		Rs.	Ps.
1963-64	5,000	522.11	
1964-65	53,000	2,746.22	
		(till the end of January, 1965.)	

SCHOLARSHIPS FOR THE STUDENTS

324-

42 (587) Q.—*Sarvasri A. Ramachandra Reddy, & V.K. Audinarayana Reddy.*—Will the Hon. Minister for Social Welfare be pleased to state; 1

(a) the amount allotted by the Central and State Governments respectively from 1960-61 to March 1963 towards scholarships for the students belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes in Andhra Pradesh and

(b) the amount spent out of the same?

A—

Clauses (a) & (b).—The information is given below.—

	Allotment for Scheduled Castes, Sched- uled Tribes and Other Backward Classes from 1960-61 to 1962-63	Expenditure incurred	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)
	Rs.	Rs.	
(1) Government of India Scholarships.	62,81,100	83,72,056	The excess amount with regard to Government of
(2) State Scho- larships	1,31,07,300	1,25,81,989	India Scholarships on Scheduled Castes and Scheduled Tribes will be met by the Ministry of Home Affairs, Government of India, New Delhi

DISEASE INVESTIGATION OFFICERS (POULTRY)

325—

4488 Q.—*Sri P. Bapciiah*.—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

- (a) the number of disease investigation officers (Poultry) working in Andhra Pradesh;
- (b) the head-quarters of each of the said officers.
- (c) the details of the activities of the said officers?

A—

- (a) One.
- (b) Hyderabad.
- (c) To investigate into the disease of Poultry in the State and give his findings.

PUNISHMENT TO THE RASH DRIVERS

326—

4161 Q.—*Sri M. Pitchiah*.—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state:

whether the District wise particulars of the number of persons to whom punishment has been awarded for plying lorries, buses, and cars without observing the speed limit during 1964 together with the details of the nature of punishment awarded and the amount realised by the Government thereby will be placed on the table of the House?

A.—

Yes, Sir. A statement is laid on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF
THE HOUSE

District	No. of persons to whom punishments have been awarded for plying lorries, buses and cars without observ- ing the Speed limit during 1964.	Nature of punishment awarded and the amounts realised by the Govern- ment thereby.
1. Srikakulam	1	Driving licence and badge was suspended for one week.
2. Visakhapatnam	Nil	Nil
3. East Godavari	Nil	Nil
4. West Godavari	1	Driving Licence suspended for 3 months.
5. Krishna	4	Fined Rs 55/- in 3 cases and permits suspended in one case.
6. Guntur	6	Fined Rs. 225/- as compound fee and suspended the driv- ing licence in all the cases.
7. Nellore	Nil	Nil
8. Chittoor	Nil	Nil
9. Cuddapah	1	Fined Rs. 25/-
10. Anantapur	2	Fined Rs. 20/-
11. Kurnool	1	Fined Rs. 100/- and driving licence suspended for 4 months.
12. Hyderabad	Nil	Nil

13. Medak	Nil	Nil
14. Karimnagar	Nil	Nil
15. Nizamabad	Nil	Nil
16. Adilabad	Nil	Nil
17. Warangal	Nil	Nil
18. Khammam	Nil	Nil
19. Nalgonda	Nil	Nil
20. Mahboobnagar	Nil	Nil

INFORMATION CENTRES

327—

4401 Q.— *Sri M. Lakshmana Swamy*.—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state:

(a) the numbers and names of places where information centres were opened in the State by 31st of December 1964; and

(b) what are the functions of these centres?

A.—

(a) The following District Information Centres are functioning in the State:

1. Adilabad, Adilabad District.
2. Anantapur, Anantapur District.
3. Chittoor, Chittoor District.
4. Cuddapah, Cuddapah District.
5. Kakinada, East Godavari District.
6. Guntur, Guntur District.
7. Karimnagar, Karimnagar District.
8. Khammam, Khammam District.
9. Vijavawada, Krishna District.
10. Kurnool, Kurnool District.

11. Mahboobnagar, Mahboobnagar District.
12. Sangareddy, Medak District.
13. Nalgonda, Nalgonda District.
14. Nellore, Nellore District.
15. Nizamabad, Nizamabad District.
16. Srikakulam, Srikakulam District.
17. Visakhapatnam, Visakhapatnam District.
18. Warangal, Warangal District.
19. Eluru, West Godavari District.

There is no proposal for opening a District Information Centre for Hyderabad District as a fullfledged State Information Centre is functioning at Hyderabad city. A similar State Information Centre was also opened in August 1964 at Vijaya wada, following which the District Information Centre is to be shifted to Machilipatnam. The cost of running these two State Information Centres is borne by the Government of India and the State Government on 50:50 basis.

(b) One of the primary functions of the Public Relations Department is to communicate information to the people about the Government policies and programmes. This is being done through the Press, Radio, Films, Song and Drama and Exhibitions. The inception of Information Centres Providing authentic data and information to the public on development schemes etc., is a new experiment in the process of democratic education as they are one of the effective media to enlighten the people.

The District Information Centre is envisaged to be a fountain-head for the dissemination of information pertaining to the activities of the Government at the district level. The Centres provide not only facts and figures but also general information about the district in particular and in the State and nation in general. They endeavour to depict the progress under the plan schemes through charts, models, photos, and other visual media in an impressive manner. Details of places of tourist interest are also displayed in a separate section. A modest reference library is attached to the centre. Debates,

Symposia and lectures on nation-building activities will be arranged on special occasions for the benefit of the students and general public.

Regular film shows and Song and Drama performances are among other activities of the centres to entertain as well as educate the public. Each District Information Centre will have a Community Radio Set.

Business of the House

శ్రీ బి. కె. ఆర్. శర్మ:—నేను ఒక call attention motion ఇచ్చాను. నేను ఆ విషయమై ఇక్కడ చర్చలో మాట్లాడినప్పుడు దానికి ఆ మంత్రిగారు answer ఇవ్వకుండా, అప్పుడు పిలుస్తామని చెప్పారు.

Mr. Speaker:—Today you can participate in the debate and bring it to the notice of the Minister, and if he doesn't reply I will admit and call it tomorrow.

శ్రీ విశ్వ రెడ్డి (నరసాపూర్):—29వ తేదీన ఒక ప్రశ్న నెం. 4781 రు ఉంటే, దాని answer డిబుట్ మీద పెట్టిస్తామన్నారు. ఇంతవరకు పెట్టలేదు, రేపు పెట్టిస్తామన్నారు. ఇంతవరకు పెట్టలేదు, రేపు పెట్టిస్తారా?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఒక సినీమా హౌస్ యంప్ యర్. ఏస్. అందరికీ ఆహ్వానాలు ఇవ్వకుండా కొంతమందికే Invitation Cards ఇచ్చారట. అది ఏమి వ్యాయం అని చాలమంది భావిస్తున్నారు. ఎందుచేతనంటే రు. 50 వేలు గరిష్ట మెంబు ఫండ్స్ గోనుంచి వారికి ఇస్తున్నారట కాక కనుక M.L.As అందరికీ invitations పంపటవ్యాయం. After all it is a free show అర్హులేదు.

Mr. Speaker:—If they issue invitations at all they should issue to every Member. If they do not issue at all, there is no complaint.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అవును, పెళ్ళిమోస్తారు.

శ్రీ వావిలూరి గోపాలకృష్ణయ్య:—రేపటితో ఆ సెంట్రీ నమూనా వేశం పూర్తి అయిపోయింది. హైకోర్టులో విషయంలో, అసెంబ్లీ పూర్తి అయ్యేలోగా ఆ రికార్డు తెచ్చి ఉంచాలని తమరు ఇదీయరకు చెప్పారు.

Mr. Speaker:—Whatever information he has got, he will place it on the Table of the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అది ఇంతవరకు రాలేదు.

Sri N. Ramachandra Reddy:—I quite remember it. Sir, it is ready and it will be placed on the Table of the House,

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి:—అధ్యక్షా, నాది పార్ట్ నోటిసు క్వశ్చన్. ఒకటి చిఫ్ మినిస్టర్ గారు యాన్సెప్ట్ చేశారు. రేపు ఆఖరు రోజు కాబట్టి, నీసం రేపైనా వచ్చేట్లు చేయండి.

Mr. Speaker:—So far as short-notice questions are concerned, I cannot compel the Minister to answer it on a particular day. It is left to the discretion of the Minister, if he wants to answer it tomorrow, he can do so. It is included in tomorrow's agenda and it will come up tomorrow.

శ్రీ వీ. శ్యామసుందర్ రావు:—అధ్యక్షా, నేను పార్ట్ నోటిసు క్వశ్చన్ ఇచ్చాను, మినిస్టర్ గారు కూడ దానిని అంగీరించారు. అది 30వ తేదీకే తాము ఆన్సర్ చెస్తామన్నారు అది కూడ కొంచెం దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—నరే చూస్తాను, విచారిస్తాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—వరంగల్ టేవర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ విషయంలో, 5:-58లో కొన్ని లోట్లు ఉన్నవని, దానికొరకు మొన్న మేము half-an-hour debate కు అడిగాము. దానిని గురించి తమరు ఏమి చేశారు? అది చాలా ముఖ్యమైన విషయం.

Mr. Speaker:—I have disallowed it because there is no time. For want of time I disallowed it. Some of you can refer to that matter to day. The Minister for Finance will reply. Anyhow he will get the necessary information. There is no time. I am sorry.

శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి:—అధ్యక్షా, నేను వరంగల్ టాడిటేవర్స్ విషయంలో 4 రోజుల క్రిందటే మీ చేతికి ఇచ్చాను. ముఖ్యమంత్రిగారి డిమాండ్స్ సందర్భంలో గాని, ఎక్స్ ప్రెయేషన్ లోన్ సందర్భంలో గాని మీరు రెయిజ్ చేస్తే ముక్కుట నమా

ధానం పెంజాతారాగమనం అంటున్నారు. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు 20:30 పాంపైమ్ గోమాట్లాడాడు. అటువంటప్పుడు మేము రెయిజ్ చేసే పాయింట్స్ కు అక్కడ సమాధానం వస్తుందని మేము ఆశించటంలేదు. మీరు రెయిజ్ చేయండి, వాడు సమాధానం చెబుతారు. అని తమరు అంటే బాగుండదు. నేను తమకు నాలుగు వోలముందరే ఇచ్చాను. Half-an-hour discussion కు అడిగాను. ఇక మా మాక్కులు ఎలా కాపాడబడతాయి అదృశ్యం?

మిస్టర్ స్పీకర్:—పేషేక్వరరావుగారు ఏదో అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి:—నేను అదే అడుగుతున్నాను. నా పేరుతో ఇచ్చాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మంచిది, కాని టైమ్ లేదు.

There is no time. By half-an-hour discussion, you will be losing half-an-hour so far as the discussion on supplementary demands are concerned. I have no objection to all of them...if you are agreeable to forego that.

శ్రీ వీ. రాజగోపాలాచారి:—అదృశ్యం, మళ్లా మన జంటనగరాలలో బియ్యం లేకుండా పోయాయని మేము కల్. కెన్సెన్ మోషన్ ఇచ్చాము. అది రాక పోయినా, ఆ సమయమై మంత్రులు యీ దినం స్టేటు మెంట్ ఇస్తే బాగుంటుంది. అని అనుకుంటున్నాము.

Mr. Speaker.—I have disallowed it on the ground that the Minister for Food and Agriculture has already made a statement under Rule 74 at the beginning of the Session, I remember.

Sri P. Rajagopala Naidu.—Now, there is no rice. That is the position.

Mr. Speaker.—I do not know. Tomorrow we disperse. Suppose, day after tomorrow, there is no rice.

Sri P. Rajagopala Naidu.—We cannot do any thing, because we are not sitting here. So long as we sit here, we must bring it to the notice of the Government.

Mr. Speaker.—You have brought it to the notice of the Government, regarding the scarcity of rice in the twin cities.

We expect them to take steps to see that rice is available in the twin cities.

Sri A. Balarami Reddy.—In the city, I have got stock for 2 months with the Government, apart from the stocks which the merchants are holding. That is the position. There is no need for any anxiety.

Mr. Speaker.—For two months, he has got stock.

శ్రీ తన్నేటి విశ్వనాథం:—అలాగే తే మా హార్బర్లో ఖచ్చే బియ్యం ఎంత చేత అలా ఉన్నాయండి? మంచి బియ్యం ప్లాకు ఉండాలిగాని—ఎవరినా బియ్యం ప్లాకు ఏమిటండి?

శ్రీ ఎ. బండారెడ్డి:—తక్కువ బియ్యం ఉన్నది. ఎర్రగల్ జిల్లానుండి తెచ్చినటువంటి ఫస్ట్ క్వాలిటీ బియ్యం ఉన్నది. ఇవన్నీ ఇస్తున్నాము.

శ్రీ నావీలం గోపాలకృష్ణయ్య:—కాంగ్రెసులో డబ్బు ఉంటుంది, ఎవరికీ ఉపయోగపడదు. అలాగే ప్లాకులో బియ్యం ఉన్నది, కాని అవి ప్రజలకు దొరకటం లేదు. మంగ్రగాలు వెళ్ళి ప్రజలను చూడించవలసింది, ఇక మనం వెళ్ళిపోయిన తర్వాత, ఇంకా ఏ మాత్రం కూడా గవర్నమెంట్ నోటీసులు పంపటం లేదు. నేను మనవిచేసేది—యూనాను టౌన్లో ఎక్కువ బియ్యం దొరకటంలేదు. ప్రజలు చాలా వాధ పడుతున్నారు. అందువల్ల వెంటనే రిలీజ్ చేయించండి. ఊరికే ప్లాకు ఉంది అంటే లాభంలేదు.

Mr. Speaker.—Now, there are ten matters under Rule 74. Even at the rate of 4 minutes it will take 40 minutes. We are going to lose another 10 minutes over these motions.

Sri T.K.R. Sarma.—It was promised by the Chief Minister that he would consider; he was also agreeable to discuss the language issue—the statement that he made on the language issue in the House. Before we leave is there any possibility of that coming up, either today or tomorrow?

Mr. Speaker.—Let us think of it in the next session. What can we do? You want two hours discussion on the language issue. I do not think there is time. We shall now take up call-attention notices. Sri P. Rajagopala Naidu, to call attention of the Minister for Revenue regarding the fire accident in Bahadapalli in Srikakulam District.

**Calling attention to matters of Urgent
Public Importance**

**Re : Fire Accident in Banadapalli in Srikakulam
District.**

Sri P. Rajagopala Naidu -I am bringing it to the notice of the Home Minister to see that fire stations are doubled in Srikakulam so as to arrest the fire accidents whenever they happen.

అధ్యక్షా, బహదూర్ శ్రీ శ్రీకాళ జిల్లాలో ఉన్న ఒక గ్రామము శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉన్నదిగా ఫైర్ యాల్సి డెట్స్ జరుగుతూ ఉన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. ఎక్కిడ సఫర్స్ కు ఎలాంటి సహాయం చేసినారో తెలుపవలసిందిగా కోరుకున్నాము. అక్కడ ఫైర్ స్టేషన్లు విరివిగా పెడితే మంచిది.

Sri N. Ramachandra Reddy :--Speaker Sir, the collector of Srikakulam has reported that there was a fire accident in Banadapalli village of Mandasa Sub-Taluk on 1-3-1965 at 5-00 p. m. in which 40 thatched dwelling houses were completely gutted. There was no adequate water supply to extinguish the fire. The fire subsided automatically after all the houses in the street were gutted. This is a case of accidental fire which started in the house of one Sri S. Simhadri, while cooking and no arson is suspected.

2. There was no loss of human life or cattle in the accident and there was also no loss of Government property or records. Foodgrains, currency notes and cloths belonging to the victims including the roof materials were completely burnt. The value of property lost is estimated at Rs. 9,100/-. One victim by name Sri Tokkari Papayya represented to the Deputy Tahsildar, Mandasa, that his currency notes of value of Rs 200/- which were kept in a tumbler were completely burnt to ashes and that the burnt notes were said to have been handed over to the President of the Panchayat Samithi, Mandasa. But the President of the Panchayat Samithi has not confirmed about this particular incident but he has generally stated that foodgrains, cloths, utensils, currency notes etc., were burnt in the accident.

Calling attention to matters of
urgent public importance
re : withholding of D. A. of the
copyists and Examiners.

30th March, 1965

823

3. All the victims except one are 'Yadavas' by caste and one victim belongs to "Soud" community. Only three victims are paying land revenue assessment of more than Rs. 50/- and the rest are all poor people. The Collector of Srikakulam has sanctioned relief of Rs. 1,110/- to 37 deserving victims at Rs. 30/- each.

(Sri P. Narayana Reddy in Chair.)

Re: Withholding of D. A. to the copyists and Examiners

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అధ్యక్షా, అసలు యీ కాపీస్ట్రీకు, ఎక్జామినర్స్కు అసలు జీతాలు అంటూలేవు. వారికి ఉండేది కేవలం డి.ఎ. మాత్రమే. ఈ డి.ఎ. కూడా ఎవరిమీన ఆధారపడి ఉండంటే—రెలండ్ కాంటో ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్న తహశీల్దార్స్ ఇష్టం మీద ఆధారపడింది. దే-రకొండ తాహ్సీల్దార్ ఆఫీసులో అక్కడ ఉన్న కాపీయిస్టులు 36 నెలలుగా డి.ఎ. ఇవ్వకుండా ఉన్నామిరియాలగూడెం, భువనగిరి ఉంటే 8 నెలలు. ఇంకా ఇంకా ఎదురుచూపుతూ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా డి.ఎ.లు ఇస్తున్నారు. ఆర్డర్ ప్రాంతంలో బీసారి వారికి డి.ఎ. ఇచ్చి, దానిని 1 నెల మళ్ళీ వారు పంపిస్తే వారికి డి.ఎ.లో మళ్ళీ కట్ చేసుకొంటూ పోయారు. కాబట్టి యీ కాపీయిస్టుకు ఎక్జామినర్స్కు చెందిన జీతకర్తానిని రెగ్యులరైజ్ చేసి, వారి జీతాలు సరియంగా ఇచ్చేట్లుగా నే బాగుంటుంది. వాగుంటే నేనెప్పుడు స.ప. రాసే డి.ఎ.ని చేస్తున్నప్పటికీ, వారు కేవలం డి.ఎ. మీద ఆధారపడిపోయి పస్తుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీర్ఘంగా ఆలోచనచేసి, వారి సర్వీసు రెగ్యులరైజ్ చేసి, వారికి జీతాలు ఇచ్చేట్లుగా ఏర్పాటుచేసి, అందులో ఎక్స్ మాలు కరకుడా, అందులో యీ ఎగుడుదిగుడు వ్యవహారం లేకుండా ప్రభుత్వం వ్యవహారం చేస్తుందా అని కోరుతున్నాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :— Sir, In G. O. Ms. No. 1480, Revenue dated 21-7-1960 orders have been issued for the payment of D. A. to copyists and Examiners in Andhra region at Rs. 30/- P. M. with effect from 1-7-1960. As regards the copyists in Telangana region, the Government in para 3 of G. O. Ms. No. 1480, Revenue dated 21-7-1960, have

234 30th March, 1965

Calling attention to matters of
urgent Public Importance
re : withholding of D. A. of the
copyists and Examiners.

asked for full details regarding the salaries, D. A. and other allowances for adopting a uniform procedure in both the regions of the State. The Board of Revenue has accordingly submitted a proposal regarding the payment of D. A. at Rs. 30/- P. M. to the Copyists and Examiners in Telangana region just as in the case of copyists and Examiners in Andhra region and that the benefit may be ordered to take effect from 1-11-1961. In G. O. Ms. No. 2060, Revenue dated 3-12-1963, the provisions of B. S. O. 173 (which deals with the procedure of granting certified copies in public documents, the collection of search fees and payment of remuneration to copyists etc.) were extended to Telangana area.

2) While the matters stand at this stage, the Collector of Nizamabad has requested clarification from the Board whether his presumption that the copyists and Examiners in Telangana area are not eligible for the D. A. at Rs. 30/- P. M. is correct. He also requested to be informed the rates of pay to be paid to the copyists and Examiners. In Board's L. Dis. T. 454/64 dated 22-3-1964 referred in the call attention notice, the Collector of Nizamabad was informed that the copyists and Examiners in Telangana area are not eligible for the payment of D. A. at Rs. 30/- P. M. since the G. O. Ms. No. 1180, Revenue dated 31-7-1960 is intended to Andhra Districts only and that Government have been addressed for extending the provisions of the G. O. to the copyists and Examiners also and that their specific orders are awaited. As regards the rate of pay, the Collector was informed that according to B. S. O. 173 (15) the number of copyists and Examiners and the amount of pay to be granted are left to the discretion of the Collectors and that the principle under-lined in this is that the copyists Establishment should not run on loss on any account. Since the D. A. of Rs. 30/- P. M. was said to have been paid in certain Telangana districts like Khammam and Medak, to avoid irregular payment, the instructions issued to Collector, Nizamabad in Board's L. Dis. T. 3-454/64 dated

Calling attention to matters of 30th March. 1965 825
urgent Public Importance
re : damage to paddy crops in Warangal
taluk in general and Ghanapur con-
stituency in particular for want of
water in the tanks.

22-2-1964 referred in the call attention notice, were com-
municated by the Board to the other Collectors in Telangana
for information.

The grant of D. A. to the copyists and Examiners in
Telangana region at the rate of Rs. 30/- P. M. as in the case
of their counter-parts in Andhra region will mitigate the
problem and this proposal is under the consideration of the
Government in consultation with Finance Department and
necessary orders will issue in due course.

*re : damage to paddy crops in Warangal taluk in general
and Ghanapur constituency in particular for want
of water in the tanks.*

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం వర్షాలు చాలా
సమృద్ధిగా కురిసిపోయాయి. వేసవికి వైరులు నీళ్లు లేకుండా ఎండిపోయే పరిస్థితిలో
ఉన్నాయి. వరంగల్ తాలూకాలో అంతా చాలా కఠోరమైన పరిస్థితి ఏర్పడు-
తుంది. పంటలు చేతికి వచ్చేటటువంటి పరిస్థితి కన్పించడం లేదు. ముఖ్యంగా
ఘనపూ సంచాయితీ area అంతా పోలాలు పూర్తిగా ఎండి పోతున్నాయి.
కాబట్టి వీరినం పంట చేతికి వచ్చేదానికి అయినా ప్రభుత్వం వార జక్కుడి రైతాం-
గానికి oil engines, electric pumps rental basis మీద సహాయం చేయ-
డంతో పాటు, వారు మోటల్లో వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారని కాబట్టి ఆ
ప్రాంతానికంతా శిస్తురెమిషన్ యివ్వడానికి ప్రభుత్వం యిప్పటి నుంచి ఆలోచన
చేస్తూ ఉంటుంటే guidance యివ్వవలసిందిగా నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :— There have been no
reports from the Collector that the paddy crops have been
damaged in Warangal Taluk in general and Ghanapur consti-
tuency in particular for want of water in the tanks. On the
other hand the reports on seasonal conditions obtained from
time to time have revealed that the supply of water in the
irrigation sources in the Warangal Taluk, has been adequate,
that the condition of Rabi crops in this Taluk has generally

Calling attention to matters of
urgent Public Importance
re : fire accident in Pitchilivaripalli
and Penchupadu villages of
Madanapalli Taluk.

been good except Jowar and that there has been no difficulty in the availability of labour.

The Collector of Warangal who has been contacted on telephone has stated that even at the Conference of Tahsildars he had convened on 22-3-1965 neither the Tahsildar of Warangal nor any other Tahsildar brought to his notice the prevalence of scarcity of water in any of the irrigation sources or failure of Rabi crops in the taluks. However if the hon. Member has in view any particular village or tank in which he considers that scarcity conditions prevail or there is scarcity of water it would be enquired into if brought to notice.

re : fire accidents in Pitchilivaripalli and Penchupadu Villages of Madanapalli taluk.

శ్రీ డి. సతరామయ్య (మదనపల్లి) :- అధ్యక్షా, మదనపల్లి తాలూకాలో పిచిలివారిపల్లి పల్లెలో ఒక గ్రామంలో 9-3-65 తారీఖునాడు అగ్నిప్రమాదం సంభవించి చాల యిండ్లు కాలిపోయి దాదాపు లక్ష రూపాయల వరకు నష్టం అయింది. అంతేకాకుండా నాలుగు పశువులు చనిపోయినాయి. ఒక మనిషి కూడ చనిపోయినాడు ఈ పరిస్థితులలో ఈ గ్రామానికి 30 రూపాయలు మూత్రమే sanction చేయబడిందని తెలుస్తున్నది. అలాకాకుండా వీరికి ఒక్కొక్క గ్రామానికి 10 రూపాయల ప్రకారం sanction చేయమని కోరుతున్నాను. అదే కాకుండా మదనపల్లి తాలూకాకు చెందిన పెంచుపాడు గ్రామంలో యింకో పల్లెలో, కొండమీద పల్లెలో కొన్ని యిండ్లు కాలిపోయినాయి. వీరు చాల బీదవారు వీరికి 30 రూపాయలు మూత్రమే sanction చేయబడినట్లు తెలుస్తున్నది. అలాకాకుండా 10 రూపాయలు sanction చేస్తూ ప్రక్కన ఉన్నటువంటి reserve forest నుండి కలప తెచ్చుకొనేదానికి అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Sri N. Ramachandra Reddy:— Particulars of the relief given in fire accident at Nallaswamivaripalli, hamlet of Pitchilivaripalli village of Madanapalli Taluk are as follows:

Calling attention to matters of
urgent Public Importance
re : work in the Nagarjunasagar Dam.

30th March, 1965 827

30 families have been affected and each family was given relief at Rs. 30/- by the Sub-Collector Madanapalli. Additional relief of timber worth Rs. 20/- has been sanctioned to each victim by the Collector.

No report has so far been received with regard to Panchupadu village of Talanapalli Taluk. The Tahsildar, Madanapalli, when contacted, informed that in Pasamvaripadu block of Panchupadu village, three haystacks were destroyed by fire on 2-3-1965 and there was no loss of life or huts warranting relief.

re : work in the Nagarjunasagar Dam.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :- అధ్యక్షా, రాబోయే సంవత్సరం నారాజుని సార్ ప్రాజెక్టునుండి 5,50,00 గాలను సరఫాయే నీరు యిస్తామని ప్రకటించారు. ప్రభుత్వము వచే ఏదే ప్రణాళి ఉన్నది. ఈ నెల 10 వ తారీఖునుండి సిమెంటు supply లేక ఆక్కడ ఉండేటటువంటి లారీలన్నీ మూలకు పడిపోవడం వల్ల 10 వ తారీఖునుండి పనులు ఆగిపోయినాయి. అనాడే నేను call attention notice యిచ్చాను. 25 వ తారీఖు వ్రాసిన letter 27 వ తారీఖున అందినది. ఈ నాటివరకు కూడ అదే రిస్టితి ఉన్నది. నేను ఈ notice యిచ్చిన పర్యంత ప్రభుత్వం ఏమైన చర్య తీసుకుంటుందేమోనని అశించాను గాని అటువంటిది ఏమీ లేదు. ఈ ఉద్యోగం కూడ సిమెంటు కొరతవల్లనో, దేవుల్లనో Left side, Right side పనులు అన్నీ ఆగిపోయినాయి. ఆక్కడ P.W.D.కి సంబంధించిన లారీలు 249 ఉంటే parts లేకపోవడం వల్లనో లేకవాతే Condition లో లేకపోవడంవల్లనో 50 మాత్రమే పని చేస్తున్నాయి. ఆ 50 లారీలతో రాయి, ఇసుక, సిమెంటు యివన్నీ supply చేయవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. అవన్నీ supply లేకపోవడంవల్ల పనులు ఆగిపోయినాయి. కడి ఎడమ దామ్ రెండువైపుల కూడ 40 క్రేన్స్ పని చేస్తున్నాయి. 40 బ్లాక్లలో సిమెంటు supply లేక పోవడం వల్ల ఒక పూచే పని జరుగుతున్నది. కూలిరేటు కూడ 1959 నాడు ఏరేట్లు యిస్తున్నారో అదే rates ఈ నాడు యివడంవల్ల ఆక్కడ ఉండేటటువంటి కూలిలు సరిగా పనులు దొరకక పోవడంవల్ల, తిండి గింజలు సరిగా దొరకకపోవడం వల్ల ఎంతోమంది వెళ్ళిపోతున్నారు. ఈ కారణంగా కూలినాటి జనంకూడ వెళ్ళిపోవడం వల్ల పనులు చురుకుగా సాగడంలేదు. 30 40 వేల జనాభా ఆక్కడ ఉంటుంది. కనీసం చౌకడిపోలు లేవు. తిండి గింజలు supply చేయవచ్చు వాళ్ళు ఆ

పూర్వం నీడత్రాగి పని చేస్తారని భావిస్తున్నారా? ప్రధానంగా ఏకాగ్ర ఫాక్టరీ నుంచి సిమెంటు supply అవుతుంది. సిమెంటు ఫాక్టరీ దగ్గర ఉండి load చేయడానికి అక్కడ special executive officer వున్నాడు. మన ప్రభుత్వ P.W.D. లారీలు న్యూఢిలో నిలబడితే supply చేయరు. ప్రైవేటు లారీలు నిలబడితే వాటికి యిస్తున్నారు. ఒక్కక్క సిమెంటు బస్తా 11 15 రూపాయలకు బ్లాక్ లో కొరుకుతున్నది. Private agencies కు supply చేస్తావుంటే private లారీలు పోతువుంటాయి. P. W. D. లారీలు అక్కడ నిలబడుతూ వుంటాయి. Executive officer పని చేయజాలని స్థితిలో వున్నాడు. దీని వేనుక పెద్ద కుంభ కోణా పున్నది ఈ విధంగా నాన్ ప్రాజెక్ట్ లో, సెన్సార్ చేసి సెంటువంటి letter లో వున్నది. పెద్ద మంత్రులు కూడ ఒకరిద్దరి చేతులు వున్నాయి అందుకే ఈ విధంగా సిమెంటు supply అవడంలేదు. మాచర్ల సిమెంటు ఫాక్టరీ యజమాని, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు నున పెద్ద పెద్ద మంత్రులలో ఎందరు మంత్రులలో నేను ఋజువు చేయజాలను గాని మొత్తంపై ఒపారంగంగా వచ్చిన లేఖలో యిదంతా వున్నది. అందుకే యిప్పటికైన ప్రభుత్వం తీవ్రచర్య తీసుకొని మాచర్ల ఫాక్టరీ సిమెంటు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు సరిపోగా మిగిలిన సిమెంటును యితర ప్రాంతాలకు పంపాలని నిర్ణయం తీసుకుంటేనే ఈ ప్రాజెక్టు విర్తింప బడుతుంది లేకపోతే రాబోయే సంవత్సరం 5 లక్షల 50 వేల ఎకరాలకు పని యివ్వగలుతారు? ఆ విధంగా యివ్వబోతే అప్రతిష్ట వస్తుంది. రాజీనామా పెట్టవలసిన దశ వస్తుందని ఈ సందర్భంలో నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:- రాజీనామా పెట్టవలసి వస్తే పెడతామని ముటుకు మువిచేస్తున్నాను, దానికోసం భయపడడం లేదు రామచంద్రారెడ్డిగారు నిజంగా మాట్లాడితే చాల బాగా ఉంటుంది అవేశం మీద మాట్లాడితే, దాని వల్ల లాభంలేదని ముట్టుకు వారికి చెబుతున్నాను.

The following is the position:-

The dam construction work was slowed down for want of cement but not due to either non working of lorries for transporting sand or cement or for want of stone. The out-turn is less as the supplies of cement received are inadequate.

The total number of vehicles engaged in the transport of construction materials like stone, sand and cement etc. is 208. Of these 70 are sick, 40 under major repairs and 30 under

Calling attention to matters of 30th March, 1965 829
urgent Public Importance
re : work in the Nagarjunasagar Project.

minor repairs. The remaining 102 vehicles are in working condition. There is no low level in respect of cement for want of lorries. On the dam concrete blocks where the cranes are located, the cranes are working on 6 lifts. Out of the total of 19 cranes required, 13 cranes have so far been erected in accordance with the programme and 1 is under erection. There is adequate supply of store for concrete. Inadequate supply of cement priority is being given for utilizing the cement for dam construction in the spillway blocks as the work in these blocks can be done only in the post-flood season.

The dam construction work is done by the contractors and the payment of wages to labour is made by them on the basis of out-turn. From the information gathered, the following are the rates wages for job worker paid to the labour employed on major works:—

Masons.	... 1951 ...	Rs. 9-00
	1965 ...	„ 11-00
Jobly set 4 members.	1959 ...	„ 16-00
	... 1965 ...	„ 17-00
Overtime.	} Rs. 13-00 for 40 loads in 1959 Rs. 16-00 for 16 loads in 1965	
Mortor carrier Rs.	1-25 in 1959
...	... Rs.	2-50 in 1965
Miscellaneous workers (unskilled)	... Rs.	1-35 to Rs. 1-62 in 1959
	... Rs.	2-25 to Rs. 2-50 in 1965

The labourers have not migrated from Nagarjunasagar Project to other projects.

There are at present no fair-price shops, but there is no difficulty for foodgrains. They are available in the market.

The State Government have taken and are taking all steps necessary for obtaining additional allotments and supplies

Calling attention to matters of
urgent public importance
re : water supply in Malakpet Colony
and other Government Colonies.

of cement for the project. Against the demand of 38,000 tons of cement for the dam for the current quarter January to March 1965, the Central Water and Power Commission allotted only 22,500 tons. In January 1965 itself, the State Government took up the matter with the Central Water and Power Commission and impressed on them the need to allot the balance. A note was also given to the Union Minister for irrigation in February 1965. This was followed by a telegram to the Government of India. The Project Administrator also went to Delhi for the purpose. The entire question of 22,500 tons was drawn by the project before the end of February 1965 and as the stocks got depleted the work had to be slowed down from March 10, 1965. Meanwhile, allotment orders for 10,000 tons were received on 11-3-65 and supplies are being made from the Madharia Cement Factory at the rate of 200 tons per day. The State Government have addressed the Government of India for arranging supply of the full requirements of cement, i.e., about 600 tons a day. As a temporary arrangement the Government of India have since agreed to supply 500 tons per day debitable to the next quarter allotment.

*re : Water supply in Malakpet Colony and other
Government colonies.*

శ్రీ డి. నీతారామయ్య :— అధ్యక్షా, జంటనగరాల్లో వున్న మలకపేట, ఎర్రపాడల్, సనత్ నగర్ మొదలైన గివర్నమెంటు కాలనీలలో నీటి యిబ్బంది చాలా ఎక్కువగా వున్నదని తెలుస్తున్నది. ముఖ్యంగా 4th class employees యిళ్లవద్ద ఉదయం 9 గంటలకు నీటి సరిఫరా ఆగిపోతున్నది. అలాగే N.G.Os క్వార్టర్స్ వద్ద కూడా 9 గంటలకు ఆగిపోతున్నది. 9 గంటల నుండి 4 గంటల వరకు నీరు రాకపోవడంవల్ల వారికి చాలా యిబ్బందిగా వుంది. ముఖ్యంగా గమనించ వలసిన విషయమేమిటంటే—ఈ 4th class employees యిళ్లలో నుంచి నీరు తొట్లు వుండవు. నీరు స్టోరు చేయడానికి యింకా పాత్రలువుండవు. వాటిని కొనుక్కోడానికి వారి జీతాలు చాలా వు కనుక వారికి కనీసం 9 గంటల నుండి 11 గంటల వరకైనా నీటి సప్లయ్ చేయాలని, అలాగే N.G.Os క్వార్టర్స్ వద్దకూడా సప్లయ్ నీటి సప్లయ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Calling attention to matters of
urgent public importance
re : construction of a bridge on
Mulavagu near Vemulavada.

30th March, 1965

831

Sri A. C. Subba Reddy:— The water to Malakpet colony where Class IV employees together with other Government servants of various grades are residing is being tapped from Himayatsagar system through Miralam filters. The maximum filtering capacity of the filters is 18 million gallons per day and this being strained to filter 21 million gallons per day. This filtered water is being drawn through various trunk mains and sent to the various service reservoirs located in the central area of the different zones. Distribution to various localities is made through the service reservoirs. Water is supplied to Malakpet colony from a small box service reservoir. The supply that is drawn from this reservoir is distributed to various localities in a period of 7 hours a day. With the existing capacity of the conduit of the Miralam filters as also the service reservoir and trunk mains, the distribution power cannot be increased for more than 7 hours as they are already strained to the maximum. However, the starting and closing hours can be changed. Keeping the number of supply hours as 4 in the morning and 3 in the evening restricting the total to 7 hours a day, the occupants of the Malakpet colony and other areas can draw the required quantity of water and store it during these supply hours. Similar is the situation in respect of the area served by the Osmansagar system also.

*re: Construction of a bridge on Mulavagu
near Vemulawada.*

శ్రీ జె. నరసింగరావు (సిరిసిల్ల):— అధ్యక్ష, మహారాజా, వేమలవాడ రాజరాజేశ్వరస్వామి దేవాలయము దక్షిణగాలి జంటాడు. ముల్గువాగు పైన ఆర్కాడ యాక్రికుల రాకపోకలకు యిబ్బందిగా వున్నది. దీని కోర్కు తెలంగాణా రిజిస్ట్రేషన్ ఫండ్ నుండి డబ్బు ఎలాబ్ అయింది. దాదాపు గత రెండు నెలల పాటుగా అది వెండింగుగా వున్నది. వేమలి, నల్లకాలాల్లో దానిని చాటలేక ప్రజలు యిబ్బంది పడుతున్నారు. డబ్బు allot అయింది, sanction అయింది వెంటనే దానిని బిల్డింగ్ చేసి యా జాన్ లో పూర్తి చేయవలసిందిగా మీదవారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

Calling attention to matters of
urgent public importance

re: delay in payment of compensation
to the ayacut-dars of the sub-
merged areas under Daddanala
Project in Bangarapally sub-taluk,
Kurnool District.

Sri A. C. Subba Reddy:— In April 1963 Government sanctioned construction of a bridge at mile $\frac{1}{2}$ on the approach-road leading to Vemulavada at a cost of Rs. 1.17 lakhs and formation of a link road connecting the Vemulavada temple with the Jagad Shwajhanna road at a cost of Rs. 6 lakhs in Karimnagar District. The temple committee of Vemulavada agreed to contribute Rs. 1.5 lakhs for these works. The construction of the project has not yet been taken up for want of a detailed estimate and plans. The detailed investigation for the bridge has been completed, the estimate and plans for the same are under finalisation. As soon as the estimate is finalised tenders will be invited and the work laid out and started.

re: delay in payment of compensation to the ayacut-dars of the submerged areas under Doddanala Project in Bangarapalli sub-taluk, Kurnool Dist.

(శ్రీ వావిలొ గోపాలకృష్ణయ్య):— అధ్యక్షా, ఈ subject clear గానే ఉన్నది. ఒకప్పుడు అది పుష్కరింతు అ ప్రాంతాన్ని క్రింద భూములుగాని money గాని compensation గాని ఇస్తే వారికి ఇంకా ఎలాగో నడుచుంది. దీనిని expedite చేయమని కోరుకున్నాను.

Sri A. C. Subba Reddy:— The Doddanala Project otherwise known as Doreru Project is in Banganapalle sub-Taluk, Kurnool District. The total area of the land that is available for submersion is reported to be 400 acres. In September, 1964, the Collector, Kurnool, informed the Government that the Public Works Department has taken possession of an extent of 129.71 acres on 10-9-1962 and requisition for the balance of the land to the extent of 270.29 acres has yet to be received from the Public Works Department. The Executive Engineer, Public Works Department, Nandyal has since reported that a total amount of Rs. 66,000 for this year towards compensation for the lands coming under submersion of Doreru Project which

Calling attention to matters of
urgent public importance

30th March, 1965

833

re : G. O. for stopping of the execution
of community wells under pilot
project scheme in Uravakonda
Panchayat Samithi, Anantapur
District.

is otherwise called Dandanala Project has been placed at the disposal of the Collector, Kurnool, and so far awards have been passed to the extent of Rs. 44,000. For the balance of Rs. 22,000 also awards are anticipated to be passed shortly and the entire amount of compensation paid before the end of the financial year.

Regarding allotment of forest lands as an alternative compensation, this question does not arise in as much as cash compensation for all lands acquired by the Revenue authorities is reported to have been placed at their disposal by the Public Works Department. If any of the affected persons desires to have Government land under the project in lieu of cash compensation, provided such lands are available, Government will consider the allotment of lands.

re : G. O. for stopping of the execution of community
wells under Pilot Project scheme in Uravakonda
Panchayati Samithi.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :- అధ్యక్షా, ఉరవకొండ పంచాయతీ సమితిలో వైలట్ ప్రాజెక్టు స్కీము క్రింద కమ్యూనిటీ వెల్స్ వది కాంక్షను చేయడం, మూడు బావులు ఎక్స్ క్యూషనులోకి తీసుకోవడం జరిగింది. వాటి ఎస్టిమేటు 20 వేలు వున్నది. అందులో నయగిరి బహువేల వరకు ఖర్చుచేయడం జరిగింది. నేను ముత్రిగారిని స్పెషల్ గా కోరేచేమంటే—ఇంప్రాక్టికబుల్ అని నిలిపేవారని తెలిసింది. ఆ సమితిలో మైనరు ఇరిగేషను బొత్తిగా లేదు. మీడియం ప్రాజెక్టులు, మేజర్ ప్రాజెక్టులు, కూడ బొత్తిగాలేవు అక్కడ అంశా వెల్ ఇరిగేషను. ఇబ్బిడి వెల్స్ యిస్తున్నాము కరువు కాలంలో తిండిగింజలు పండించడానికి వెల్స్ కావాలంటున్నాము. మంచి కాలంలో అయితే వెల్స్ లేకపోతేనే ఎక్కువగా పండుతుంది. కరువు కాలంలో వంటలు పండించుకోవడంకోసం యీ బావులు కావాలంటున్నాము, సబ్సిడీ బావులలోని నీరు మూడు ఎకరాలు పారేది కరువు కాలంలో ఒకటిన్నర, రెండు ఎకరాలు కూడ పారదు. బ్రిటిష్ వారి కాలంలో కమ్యూనిటీ వెల్స్ ప్రవ్వించారు. అనంతపురం జిల్లా పెనుకొండ తాలూకాలో

Calling attention to matters of
urgent public importance
re. G. O. for stopping of the execution
of community wells under pilot
project scheme in Uravakonda
Panchayat Samithi, Anantapur
District.

30-40 ఎకరాలు కరువు రాలంలో కూడ పంటలు పెంచే స్థితిలో వున్నాయి. సబ్సిడీ వెల్స్ ప్రవీణించడంపల్ల — వర్షాలు లేనప్పుడు యూస్ లెస్ అయిపోతాయి కాబట్టి యీ కమ్యూనిటీ వెల్స్ ప్రత్యేకంగా లాభకరంగా వుంటాయనే దృష్టితో యీ స్కీము తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ సమితి ఏరియాలో కమ్యూనిటీ వెల్స్ 60-70 అడుగులవరకు ప్రవీణించేట్టితే 40-50 ఎకరాలవరకు కరువుకాలంలో కూడా పొరడానికి అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి ఆ పని అపకుండా వెంటనే చేద్దామని ప్రాంతంలో కమ్యూనిటీ వెల్స్, రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషను తప్ప కరువు పోగొట్టడానికి ఎవిధంగాకూడ మార్గం లేదు కనుక యిప్పటికే ముక్తిగారు ఒక డెసిషను తీసుకుంటే కూడ ఆ స్కీమును రివైజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Dr. M. N. Lakshminarasiah:— Sir, the special works programme for utilization of man power was introduced at the end of December 1960 in three Blocks with the object of providing employment opportunities to unemployed and under-employed rural population particularly in the slack seasons. The programme was extended to 15 blocks in 1961 and 76 blocks in 1963. In May 1964, the programme was extended to another 15 blocks. Thus at present, the programme is being implemented in 106 blocks in the State. Under this programme highest priority should be given to minor irrigation works and next to roads under grant provision and the programme of community irrigation wells can be taken up both under grant and loan provisions of the programme. The rest of the schemes mentioned above should be taken up under loan provision of the programme. Government have not issued instructions regarding the sanction of community irrigation wells taken up by the Uravakonda Panchayat Samithi under this programme. Government have, however, issued instructions that the proposals for community irrigation wells under the programme should be discouraged in view of the fact that there are practical difficulties regarding the utilization of water among the beneficiaries, fixation of ayacut, revenue assessment

Calling attention to matters of
urgent Public Importance
re : stock of maize and 'Quith' lying
with the traders in Nizamabad.

30th March, 1965

835

etc. It was also laid down that if the Panchayat Samithis like to take up community irrigation wells under the programme after overcoming all these difficulties the Collectors can send proposals to Government for sanction of these wells. Recently proposals were received from the District Collectors of Arantapur and Warangal for sanctions of community irrigation wells in Dharmavaram and Parkal Panchayat Samithi blocks respectively, which were sanctioned by the Government under the provision of the programme. Government have not stopped execution of these community wells which have already been taken up by the Uravakonda Panchayat Samithi. Instructions are under issue to the Collector to expedite the completion of the works in Uravakonda Samithi.

re : stock of maize and "Quith" lying with the traders
in Nizamabad?

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి :- అధ్యక్షా, నిజామాబాద్ జిల్లాలో పెరివేల టన్నుల మక్కలు, 5 వేల టన్నుల మినములు — టోటల్ కాస్ట్ 8) లక్షల రూపాయలు వుంటుంది — వాటికి పురుగు తగులుతున్నది. వాటికి లోలో డిమాండు లేదు. మన స్టేట్‌లో ఇతరచోట్ల కూడ డిమాండు వున్నట్లు లేదు, వుంటే అక్కడకు పంపించేవారు. ఇతర స్టేట్‌లలో వీటికి డిమాండు ఎక్కువగా వున్నది కనుక — మక్కలు చాలకాలం నిలవవుడే పరిస్థితిలేదు కనుక వెంటనే ప్రభుత్వం ఎక్స్‌పోర్ట్ పర్మిట్స్ ఇవ్వవలసి ఆవసరం వుంది. లేకపోతే ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా ఆవసరం వుంది అనుకుంటే వెంటనే అక్కడకు పంపించాలి. వెంటనే ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవాలి. మక్కలకు చాలతొందరగా పురుగు పట్టుకుందని మంత్రునికి కూడ తెలుసు. నీజను అయిపోయి నాలుగైదు నెలల అయింది కనుక వాటిని తొందరగా డిస్పాచ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి :- నిజామాబాదు జిల్లాలో మొక్క తొన్నలు, మినములు చాల హెచ్చుగా వున్నాయని గౌ. సభ్యులు చెప్పారు, మేము కలెక్టరు దగ్గరనుంచి రిపోర్టు కాల్ ఫర్ చేశాము. ఆ రిపోర్టు ప్రకారం నాలుగువేల టన్నుల మొక్క తొన్నలు వున్నమాట వాస్తవం. మినములు 800 టన్నులు

చూతమే పున్నట్లు వ్యాపారస్థుల దగ్గర కలెక్టరులు సేకరించిన లెక్కల వ
తేలింది. ఆ రీతి టర్నులు మన రాష్ట్రానికి చాల అవసరం. వాటిని బయటకు
పంపించడానికి వీలులేదు. మొక్క తొన్న గురించి అతర డిపార్టుమెంటులను
అడుగుతున్నాం పౌల్టీ ఫిడింగుకు ఇది కావాలి. యాసిమల్ హాజ్ బాండ్
డిపార్టుమెంటువారితో మాట్లాడి వారికి అవసరం వుంటే యివ్వడానికి ఏర్పాటు
చేస్తాము. అంతకూ మిగిలిన మన రాష్ట్రంలో ఉపయోగపడకుండా వుంటే బయ
టకు పంపించడానికి వర్మిట్స్ యివ్వడానికి ఏర్పాటు చేస్తాము. కలెక్టరులకు అర్థరులు
యివ్వబడతాయి. అందువలన, పెద్ద ప్రమాదం ఏర్పడుతుందని కాని, వ్యాపా
రస్థులు నష్టపడతారని కాని ఏమాత్రం భయం అక్కరలేదని మనవిచేస్తూ సెలవు
తీసుకుంటున్నాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

*Amendments to rules made under A.P. Irrigation
(Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment
Contribution) Act. 1955.*

Sri N. Ramachandra Reddy:— Sir, I beg to lay on the
Table under sub-section (2) of section 18 of the Andhra Pradesh
Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance
Betterment Contribution) Act, 1955 copies of amendments to
rules made under the said Act, published at pages 60-61 of
Rules Supplement to Part-1 of the Andhra Pradesh Gazette
dated the 18 February, 1965.

Mr. Temporary Chairman:— Paper laid on the Table.

*Audit Report of the A.P. State Ware Housing Corporation
in the year 1962-63.*

Sri A. Balarami Reddy:— Sir, I beg to lay on the Table
a copy of the Audit Report of the Andhra Pradesh State Ware-
housing Corporation for the year 1962-63 as required under
sub-section (II) of section 31 of the Warehousing Corporation
Act, 1962 (Central Act 58 of 1962).

Mr. Temporary Chairman:— Paper laid on the Table.

*Accounts of the A. P. State Road Transport Corporation
for 1963-64*

The Minister for Labour and Transport: (Sri B. V. Gurumurthy:— Sir, I beg to lay on the Table accounts of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation for the year 1963-64 as certified by the Accountant-General, Andhra Pradesh together with the Audit Report thereon as required under sub-section (4) of section 38 of the Road Transport Corporations Act, 1950 (Central Act 64 of 1950).

Mr. Temporary Chairman: Paper laid on the Table of the House.

Sri B. V. Gurumurthy:— Sir in this connection I would like to make a small submission. On 12-3-1965 while I was replying to the debate I made a statement in regard to the compensation to be paid to the operators in respect of Kurnool Nationalization. Sir, there was slight discrepancy. I said on that day : రోజుకు సుమారు ఎన్నుట ఇచ్చివై అయిదు లేక ఎన్నుట ఏదై ఎరకు యివ్వాలని కోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది.

That is what I said, Sir. But in the judgement — the text of the Judgement I have got with me now — Sir, it is slightly different and I would like to clarify the same.

“It is agreed that the Road Transport Corporation will pay a compensation of Rs. 25 per day per bus for the period during which the buses of the petitioners were restrained from running, viz., 220 days”.

Sir, I was speaking from memory and there was a slight error in my memory and I wanted to correct the same and bring it before the House.

*Presentation of the Third Report of the Public
Accounts Committee (1964-65)*

Sri Tenneti Viswanadham (Chairman, Public Accounts Committee):—Sir, I present the Third Report of the Public Accounts Committee (1964-65) on the Appropriation Accounts 1961-62 and Audit Report 1963 of the Government of Andhra Pradesh.

Sir, I regret there was no time to get the reports printed.

Mr. Temporary Chairman:—Report presented.

Presentation of the reports of the Estimates Committee

Sri K. Obula Reddy (Chairman, Estimates Committee)

Sir, I present the following reports of the Estimates Committee on —

1. The Andhra Pradesh State Electricity Board and Projects (Fifth Report).
2. The Industries Department (Sixth report).
3. Action taken by Government on the recommendations contained in the sixth report of the Estimates Committee on the Co-operative Department (Seventh Report).
4. Action taken by Government on the recommendations contained in the seventh report of the Estimates Committee on the four irrigation projects in Srikakulam District (Eighth Report)
5. Action taken by the Government on the recommendations contained in the eleventh report of the Estimates committee on the Nagarjunasagar Project (Tenth Report).
6. Action taken by the Government on the recommendations contained in the twelfth report of the Estimates Committee on Government Press (Tenth Report.)

7. Action taken by the Government on the recommendations contained in the twenty-first report of the Estimates Committee on the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation (Eleventh Report)

Ten copies of each report are placed in the Library, Sir.

Mr. Temporary Chairman :— Reports Presented.

Sri Tenneti Viswanatham :—Sir, these copies are placed in the Library but for the convenience of the hon. members, I suggest that copies may be placed here also.

**Supplementary estimates of Expenditure
for 1965-66**

*Demands for Grants for further Expenditure in the
year 1964-65*

The Minister for Finance (Dr. M. Chenna Reddy) :—

Sir, I beg to move that the following Demands for Grants for further expenditure be made:

A. Expenditure on Revenue Account.

Demands No.

- II - Excise Department - Rs. 2,87,200
- III - Taxes on Vehicles - Rs. 2,29,900
- IV - Sales Tax Administration - Rs. 14,77,000
- V - Other Taxes and Duties Administration - Rs. 8,600
- VI - Stamps Administration - Rs. 2,96,000
- VII - Registration Department - 1,87,000
- VIII - State Legislature - 3,24,000
- IX - Heads of State, Ministers and Headquarters Staff - Rs. 10,40,000
- X - District Administration and Miscellaneous - Rs. 45,67,900

XI - Administration of Justice. - Rs.	1,34,000
XII - Jails - Rs.	8,06,600
XIII - Police - Rs.	38,14,500
XIV - Central Stores Purchase Department, Weights & Measures etc. - Rs.	5,06,000
XV - Miscellaneous Departments - Rs.	6,88,400
XVI - Mines and Archaeology etc. - Rs.	34,400
XVII - Education - Rs.	71,25,200
XVIII - Medical - Rs.	8,59,700
XIX - Public Health - Rs.	39,43,000
XX - Agriculture - Rs.	400
XXI - Fisheries - Rs.	1,61,700
XXIII - Co-operative - Rs.	28,57,100
XXIV - Industries - Rs.	8,60,400
XXVI - Labour and Employment - Rs.	70,69,300
XXVII - Other Miscellaneous Social and Developmental Organisation - Rs.	1,04,100
XXVIII - Welfare of Scheduled Tribes, Caste, and other Backward classes - Rs.	5,13,300
XXIX - Interest on Capital Outlay on Multipurpose River Schemes - Rs.	17,24,000
XXX - Irrigation - Rs.	20,78,000
XXXI - Electricity - Rs.	10,58,300
XXXII - Public Works - Rs.	1,59,54,400
XXXIV - Pensions - Rs.	9,16,900
XXXVII - Stationery and Printing - Rs.	5,00,000
XXXVIII - Forest Department - Rs.	11,300
XXXIX - Miscellaneous - Rs.	76,66,300
XL - Municipal Administration - Rs.	100
XLI - Other Miscellaneous Compensations and Assignments - Rs.	11,59,900
XLII - Expenditure connected with the National Emergency, 1962 - Rs.	1,43,200

Total A.	6,91,09,400
----------	-------------

B. Other Expenditure.

- XLIV - Capital Outlay on Improvement of Public Health
Rs. 37,59,800
- XLV - Capital Outlay on Schemes of Agricultural Improvement and Research - Rs. 2,04,000
- XLVI - Capital Outlay on Consumer Co-operatives -
Rs. 1,50,000
- XLVII - Capital Outlay on Industrial Development -
Rs. 2,04,62,300
- XLIX - Capital Outlay on Irrigation - Rs. 1,51,35,200
- L - Capital Outlay on Electricity Schemes -
Rs. 2,34,00,000
- LI - Capital Outlay on Public Works - Rs. 74,21,000
- LII - Other Works - Rs. 13,400
- LIII - Capital Outlay on Forests - Rs. 4,26,000
- LV - Capital Outlay on Schemes of Government Trading - Rs. 1,70,10,600
- LV-A - Appropriation to the Contingency Fund -
Rs. 2,00,00,000
- LVI - Loans and Advances by the State Government -
Rs. 200

Total B.	<u>10,82,83,200</u>
Grand Total	<u>17,73,92,600</u>

Mr. Temporary Chairman:— Motion moved. Now other motions may be moved.

DEMAND No. II ... EXCISE DEPARTMENT ... Rs. 2,17,200,

Sri S. Vemayya:— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,87,000 for Excise Department by Rs. 100/-

To express disagreement for the failure of the Government to show improvement in enforcing Prohibition policy in the state by prohibition Dept.

To reduce the allotment of Rs. 2,87,000 for Excise Department by Rs 100/-

For the failure of the Govt. to enforce the prohibition though it has changed the responsibility from the police to the prohibition Department in the year 1961, as a result of which Toddy and liquor is being sold in a large quantity and express disagreement for the policy of the Govt. to allow the selling of Toddy in the name of "Neera" in Neera shops which are functioning as Toddy shops.

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

Sri N. Mohan Rao:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,87,000 for Excise department by Rs. 100/-

సరంగల్ సీటి కల్లగీత సహకార సంఘంలో జరిగిన 3 లక్షల పైచిలుకు డబ్బు దుర్వినియోగం చేసిన మేనేజింగ్ బోర్డుపై ఎలాంటి చర్య యింతవరకు తీసుకోవడంలేదు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 2,87,000 for Excise department by Rs. 100/-

తెలంగాణలో ప్రైవేటుగాదు అక్కరీ చట్టాన్ని గీత పారిశ్రామికాలకు అనుగుణ్యంగా మార్చవలదు గాను—

To reduce the allotment of Rs. 2,87,000 for Excise Department by Rs. 100/-

కల్లగీత సహకార సంఘాలకు ప్రతి నెంబరు 6½ (నూటికి) హాప్సున పెంచుకున్నందుకు గాను.

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

DEMAND No. III ... TAXES ON VEHICLES ... Rs. 2,29,900.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,29,900 for Taxes on Vehicles by Rs. 100/-

For the slow policy of Government to Nationalise the Bus Transport in the state.

To reduce the allotment of Rs. 2,29,900 for Taxes on Vehicles by Rs. 100/-

For the failure of the Govt to check up wastage of oil, material etc, by Transport Department.

To reduce the allotment of Rs. 2,29,900 for Taxes on Vehicles by Rs. 100/-

For the failure of the Government to impress on the Central Government regarding abnormal overload of passengers in the Trains as a result of which the state Transport is put to loss for want of passengers on the routes which run parallel to Railway lines.

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

DEMAND No. IV ... SALES TAX ADMINISTRATION ...
Rs. 14,77,000.

Sri S. Vemayya:— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 14,77,000 for Sales Tax Administration by Rs. 100/-

For the failure of the Government to arrest the leakage of sales Taxes and collections of arrears in the State.

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No. V. OTHER TAXES AND DUTIES
ADMINISTRATION Rs. 8,600.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 8,600 for Other Taxes and Duties Administration by Rs. 100/-

To criticise the redtapism of the Govt. pertaining to the illegal gratifications cases which have been delayed since

21-8-1954 to 6-8-1964 and come before the Legislature in the month of March, 1965 for supplementary grants.

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No VI - STAMPS ADMINISTRATION.
Rs. 2,96,900.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce allotment of Rs. 2,96,000 for Stamps Administration by Rs. 100/-

For the failure of the Government to supply required denomination of copy stamps to the Public in the State.

To reduce the allotment of Rs. 2,96,000 for Stamps Administration by Rs. 100/-

For the failure of the Government to supply stamps of required denomination to the public as a result of which the public is put to much inconvenience.

Mr. Speaker: — Cut motions moved.

DEMAND No. VII - REGISTRATION DEPARTMENT.
Rs. 1,87,000.

Sri S. Vemayya:— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 1,87,000 for Registration Department by Rs. 100/-

To urge on Government to regularise the service of temporary Section writers who have been put in 5 years service and more and promote them to the posts of clerks in the State.

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No. VIII - STATE LEGISLATURE.
Rs. 3,24,000.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,24,000 for State Legislature by Rs. 100/-

To impress on the Government to start a Printing Press for the Legislature and urge on Government to treat Legislature Secretariat as an independent one for all purposes.

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No. IX - HEADS OF STATE, MINISTERS AND
HEADQUARTERS STAFF Rs 10,40,000.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff by Rs 100/-

To urge on Government to sanction adhoc D. A. to all N. G. Os., Teachers and class IV Employees in the State Pending final report of the Pay Commission.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State Ministers and Headquarters staff by Rs. 100/-

For the failure of the Government to bring a piece of legislation for the benefit of lakhs of ryots of Inam Kandrigas and hamlets which form part of Government village by amending Section 3 (2) d of MEACR Act, of 1948.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State Ministers and Head Quarters staff by Rs. 100/-

For the failure of the Government to allow the accumulation of leave of N. G. Os. for more than 4 years.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters staff by Rs. 100/-

To urge on Government to dispense with maintenance of Confidential Files of N. G. Os. in the State which is most outmoded.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

To express disagreement for the failure of the Government to cut down the top heavy expenditure.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters staff by Rs. 100/-

To discuss the chaotic condition of the Medical Department and to express dissatisfaction abnormal delays for the sanction of leave salaries of Medical Officers, compounders, Mid-Wives and Nursing orderly.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Minister-, and Headquarters Staff by Rs. 100/-

To express dissatisfaction for the failure of the Government to distribute the work load equally among all the Departmental Secretaries as a result of which some have to work hard and some not.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers, and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

For the gross breach of negligence of the Government to send replies to all the cut motions given notice of by M.L.As by all the Departments except Revenue Department.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

For the failure of the Government to enhance the salaries of the constabulary and for not providing housing accommodation to them.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

For the failure of the Government to see wastage of expenditure in all the schemes and programmes assigned by the Samithies and Zilla Parishads.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

To urge on Government to regularise the services of contingencies, work charged, N. M. R. Staff in the State.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

To express dis-satisfaction for the unnecessary tours of Ministers whose tour results in expenditure not results then and there.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

To urge on Government to sanction additional staff to expeditious the assignment work which is a burning problem to the poor, who are cultivating the Government waste lands.

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

For the failure of the Government to abolish the Board of Revenue.

Mr. Speaker:— Cut motions moved:

DEMAND No. X - DISTRICT ADMINISTRATION AND
MISCELLANEOUS Rs. 45,67,900.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce allotment Rs. 45,67,900 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

For the failure of the Government to enforce the provisions of Andhra Pradesh Food grain dealers licencing order of 1964 effectively and honestly,

To reduce the allotment of Rs. 45,67,900 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

For the failure of the Government to abolish the offices of Revenue Divisional Officers and Sub-Taluq Officers, in view of the fact that Tahsildars are made as gazetted.

To reduce the allotment of Rs. 45,67,900 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

To criticise policy of the Government of the abnormal delays in the District Administration particularly in the level of Tahsildars.

Mr. Speaker:— Cut motions moved:

Sri N. Mohan Rao:— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 45,67,900 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

సంపాదక శాఖలో డిస్ట్రీక్టు మెంటువారు 1500 రూపాయలవరకు క్లర్క్ కంటాక్ట్ పర్మిట్ కేటు అనుమతి లేదా ఆ ఒక జారీ చేసినట్లుగా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు వారి శాఖకు యిచ్చే లోన్స్, యా విధానాన్ని అప్లయి చేయడంలో నిరాకరిస్తున్నందున.

To reduce the allotment of Rs. 45,67,900 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

వరంగల్ శాఖలో అత్యధిక గ్రామాల్లో చెరువుల్లో నీరు లేనందున వరి పైర్లు ఎండిపోతున్నందున ప్రభుత్వం వారు శాశ్వత విధాల సత్వర సహాయం అందించి శిస్తు రెమిషన్లు యివ్వటంలో ఆలోచించనందుకుగాను

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

DEMAND No. XI - ADMINISTRATION OF JUSTICE - Rs. 1,34,000.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,34,000 for Administration of Justice by Rs. 100/-

To urge on Government to make the justice cheaper to the poor.

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No. XII - JAILS - Rs. 8,06,600.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for Jails by Rs. 100/-

For the failure of the Government to supply proper diet and medicines and other amenities for the sick prisoners in the jails.

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for Jails
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to introduce proper cooking vessels in jails as a result of which the prisoners are put to much inconvenience and illhealth.

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for jails
by Rs. 100/-

To urge on Government to establish and start open - jails in the place of existing jails.

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for jails
by Rs. 100/-

To express disagreement for the policy of Government to send lakhs of rupees to Madras State for the treatment of inmates of Andhra Pradesh confined in Certified Schools of Madras.

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

Sri N. Mohan Rao:— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for jails
by Rs. 100/-

వరంగల్ సెంట్రల్ జయిల్ సూపరింటెండెంట్ పై అవేక కంప్లెయింట్స్ చేసినప్పటికీ యిప్పటికీ ట్రాన్స్ఫర్ చేయనందుకుగాను -

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND NO. XIII - POLICE - Rs. 38,14,800.

Sri N. Mohan Rao: - I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 38,14,800 for Police
by Rs. 100/-

వరంగల్ తాలూకా కూనూరు సర్పంచ్ (శ్రీ) నెల్లూట జనార్థనరావుగారి యింట్లో దొంగతనం చేసి అతి కష్టమీద దొరికినటువంటి దొంగలను కష్టడినుండి ఘనాపూర్ ఎస్. ఐ. వదిలిపెట్టిన దానిని గురించి

To reduce the allotment of Rs. 38,14,800 for Police
by Rs. 100/-

వరంగల్ తాలూకా వర్గంపై ఎన్. ఐ. అన్నారం గ్రామం కమ్యూనిటీ కార్యకర్తలను అరెస్టుచేసి జి. డి. ఓ. ప్రాంతంలా చేతికి బెడీలు వేసిన విషయాన్ని విధానాన్ని శ్రీ మోహనరావు వరంగల్ ఎన్. పి. ఓ. కంప్లయింటు చేరచుటకు యంతవరకు ఎలాంటి చర్య తీసుకోనందుకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 38,14,800 for Police
by Rs. 100/-

వరంగల్ తాలూకా వెంటూరుపేట, లింగంపల్లి గ్రామాల్లో పెద్దపత్తుల జరిగిన దొంగనాటకం కట్టుకొనుటలో విఫలమయ్యియున్నందుకుగాను

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 38,14,800 for Police
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to conduct proper enquiry against the police officials who are involved in disciplinary actions as a result of which large decretal amount has to be paid to the persons owing to the court judgements in favour of the police personnel.

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

DEMAND No XIV—CENTRAL STORES PURCHASE
DEPARTMENT, WEIGHTS AND MEASURES
ETC., - Rs. 5,06,000

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,06,000 for Central Stores Purchase Department, Weights and Measures etc., by Rs. 100/-

For the failure of the Government to make the Metric System more popular among the public as well as various department.

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No. XV - MISCELLANEOUS DEPARTMENTS
Rs. 6,86,400.

Sri S. Vemayya:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous Departments by Rs. 100/-

For the failure of the Government to frame liberal rules to take rice from one place to other by producers like ryots and cowldars for the purpose of personal consumption.

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous Departments by Rs. 100/-

For the failure of the Government for exercising effective check on unsocial elements indulging in hoarding, black-marketing, food adulteration, profiteering in food grains and other essential commodities.

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous Departments by Rs. 100/-

For the failure of the Government to make the food administration as good administration as a result of which common man is put to much inconvenience and hardship.

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous Departments by Rs. 100/-

To express dissatisfaction for the wastage of funds, misuse of property and mal-administration in department of Hindu Religious Charitable Endowments.

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous Department by Rs. 100/-

For the negligence on the Government to safeguard the temple properties in the State and put to proper use of their income for the benefit of public as well as to the institution.

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

DEMAND No. XVII - EDUCATION - Rs. 71,25,200

Sri N. MohanRao:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

వరంగల్ లో శ్రీ ల కళాశాల నిర్మాణమునకు పూనుకోసండుకుగాను —

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

వరంగల్ లో కాకతీయ యూనివర్సిటీ నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించ
నిరాకరిస్తున్నందుకుగాను

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

Sri S. Vemayya.— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to enhance the salaries
of teachers, in order to dissuade them to take private tuitioning.

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

For the failure of Government to prevent frequent large
scale transfers of Teachers in zilla Parshads.

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

To urge on Government to introduce the system of
allowing all the candidates to sit privately for M.A. Degree
examination, (in all the universities of Andhra Pradesh)
without any exception.

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

To urge on Government to introduce the postgraduate
studies i.e. M.A., M.Com., and LL.M. etc. in the evening
Colleges in Hyderabad for the benefit of employer as early as
possible from next academic year.

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

For the failure of Government to post additional teachers
to the Single Teachers Secondary Schools, though there is
adequate strength.

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

DEMAND No. XVIII - MEDICAL - Rs. 8,59,700

Sri N. Mohan Rao:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 8,59,700 for Medical
by Rs. 100/-

ఎం. ఎల్. ఏ లకు హాస్పిటల్స్ లో డైట్ పాకర్లం యివ్వకపోవడం గురించి
గాను -

To reduced the allotment of Rs. 8,59,700 for Medical
by Rs. 100/-

వరంగల్ కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడం
గాను -

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

DEMAND No. XIX - PUBLIC HEALTH - 39,43,000

Sri N. Mohan Rao:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 39,43,000 for Public
Health by Rs. 100/-

వరంగల్ తాలూకా ఇంజనీరింగ్, ఫున్ ఫూర్ మరియు ధర్మసాగరం గ్రామా
లలో ప్రైవేట్ హెల్త్ సెంటర్స్ ఏర్పరచు పోవడం మరియు వాటి భవనాలకు
డబ్బు మంజూరు యివ్వనందుకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 39,43,000 for Public
Health by Rs. 100/-

చంటి పిల్లలకు సంబంధించిన ఫేడింగ్ మిల్క్ పాడర్ బజారులో దొరుకక
పిల్లల బాధను బాధ్యత హించవలసిన ప్రభుత్వ చర్యను నిరసించుటకు గాను

Mr. Speaker:— Cut motions moved:

DEMAND No. XX AGRICULTURE ... Rs. 400

Sri N. Mohan Rao :— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 400 for Agriculture
by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో ఎప్పడిన తిండిగింజల ధరల పెరుగుదల వర్పడిన దుర్భర
స్థితిని ప్రభుత్వం అదుపులో పెట్టటంలో పథలం అయినందుకుగాను—

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

DEMAND NO. XXIII ... CO-OPERATION ... Rs. 28,57,100

Sri N. Mohan Rao :— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 28,57,100 for Co-operation
by Rs. 100/-

పరంగల్ నిటి కల్లగీత సహకార సంఘాన్ని మూడు లక్షల నష్టానికి బాధ్యత
వహించిన మెనేజింగ్ డైరెక్టర్ నుండి డబ్బు యంతవరక రాబట్టడానికి ప్రభుత్వం
పూనుకోవందుకు గాను—

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

DEMAND No. XXIV .. INDUSTRIES ... Rs. 8,60,400

Sri N. Mohan Rao :— I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 8,60,400 for Industries
by Rs. 100/-

పరంగల్ జిల్లా జన్నామ చేనేత పారిశ్రామిక సహకార సంఘ ఎన్నికలు
జప్పటివరకు జర్పకపోయినందుకుగాను —

To reduce the allotment of Rs. 8,60,400 for Industries
by Rs. 100/-

పరంగల్ జిల్లా వర్ధన్న పేట శుక సహకార సంఘంలోని యిస్తుడున్నటు
వంటి అధికారవర్గం కొత్త సభ్యులను చేర్చుకో విరాళిస్తున్నందుకుగాను —

To reduce the allotment of Rs. 8,60,400 for Industries
by Rs. 100/-

వరకు జిల్లాలోని రూరలలో ప్రజలపై వివాదా : పట్టిలో పున్న దాని
గురించి

Mr. Speaker :— Cut motions moved.

DEMAND NO. XXVIII ... WELFARE OF SCHEDULED
TRIBES, CASTES, AND OTHER BACKWARD
CLASSES ... Rs. 5,13,300

Sri V. K. Adinarayana Reddy :— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of
Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes
by Rs. 100/-

Failure of the Government to allot land for House site to
the Harijans of Tondapadu, Gooty taluk, Anantapur district,
even though Government has acquired land and payed com-
pensation 4-years back.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of
Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes
by Rs. 100/-

Failure of the Government to allot lands for House sites
to the Harijans of Chukkaluru - Tadparti taluk, Anantapur
district, even though Government has acquired the land and
payed compensation two years back.

Mr. Speaker :— Cut motions moved.

Sri S. Vemayya :— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of
Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes
by Rs. 100/-

For the failure of the Government to enforce the Anti-
untouchability Act in the State.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of
Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes
by Rs. 100/-

For the abnormal redtapism of the Govt. in providing House sites, drinking water wells, Pathways and sanction of Scholarships to all the students of scheduled castes and scheduled tribes, in time.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs 100/-

To urge on Government to sanction the scholarships to all students belonging to scheduled tribes.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge on Government to recognise all Social Welfare Hostels which have been started during 1962-63, and 1963-64.

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

Sri N. Mohan Rao:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

పరిశీలించిన అంశంపై గ్రామంలో హరిజనుల ఇళ్లు కాలిపోకుండానే శవపురు రిపేర్స్ యిచ్చి సర్పంచ్ డబ్బు తీసుకున్న దాని గురించి —

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs 100/-

లంబాడి - ఎరుకల - వడ్డెర - బొమ్మర మొదలైన చాలినంత తెగలను అడవి జాతినో పేర్కొంటూ ప్రభుత్వ చేస్తున్న నిర్లక్ష్యం గురించి —

Mr. Speaker:— Cut motions moved

Sri S. Vemayya:— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on to sanction additional staff to expedite land acquisition cases in the State.

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No. XXX ... IRRIGATION ... Rs. 20,78,000

Sri N. Mohan Rao:— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 20,78,000 for irrigation
by Rs. 100/-

పరంగల్ జిల్లాలో గండిరామారం ప్రాజెక్టు నిర్మించడాన్ని ప్రభుత్వం యిత
వరకు పూనుకోనందుకు గాను —

To reduce the allotment of Rs. 20,78,000 for irrigation
by Rs. 100/-

పరంగల్ తాలూకా సెక్షన్ ఆనకట్టకు కుడివైపు తూముపెట్టి కాల్వ తీయ
టాపెట్టి ఇప్పుడనన్, కూనూరు, గర్మళ్ళకిల్లి, అయినోరింగారం, పువ్వోర్ గ్రామా
లకు చెరువులు నిండడానికి ఏర్పడే స్కీమును ప్రభుత్వం పూనుకోనందుకుగాను —

To reduce the allotment of Rs. 20,78,000 for irrigation
by Rs. 100/-

పరంగల్ తాలూకా కోనా చెరువుకు ఆనకట్ట కూనూరువద్ద సరి ప్రారం
భించునట్లే జరుగుతున్న జాప్యాన్ని గురించి — మరియు యీ ఆనకట్టద్వారా పోయే
కాల్వ వన రెండవ వైపుల తూములు పెట్టి కోనా చెరువు — తిరుగుగ్రామాలకై
తూములు పెట్టుట మరియు నందన మర్రిచెట్టుకు వైడ్ కాల్వ తీయటానికి జరుగు
తున్న ఆలస్యాన్ని గురించి —

Mr. Speaker:— Cut motions moved.

DEMAND No. XXXI ... ELECTRICITY ... 10,58,300

Sri V. K. Adinarayana Reddy: I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 10,58,300 for electricity
by Rs. 100/-

Of bring to the notice that village Kondapuram of Gooty taluk is not supplied electricity even though the line is finished 8-months back.

Mr Speaker:— Cut motion moved.

Sri N. Mohan Rao:— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 10,53,300 for electricity
by Rs. 100/-

వరంగల్ తాలూకా ఫస్ట్ ఫోర్ లో ఎలక్ట్రిక్ సప్లై స్టేషన్ నిర్మించక పోవటంపై ఆ గ్రామాల రైతాంగానికి కలెంటు కొరతపల్ల వర్పడిన పరిస్థితి గురించి -

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No. XXXII ... PUBLIC WORKS ...
Rs 1,59,54,400

*Sri N. Mohan Rao:—*I beg to move:

The reduce the allotment of Rs. 1,59,54,400 for Public
Works by Rs. 100/-

వరంగల్ నుండి సూర్యాపేటకు రోడ్ మరియు వరంగల్ నుండి మహబూబాబాదుకు రోడ్ వేయటానికి ప్రభుత్వం పునీకోసండుకు గాను—

Mr. Speaker:— Cut motion moved.

DEMAND No. XL ... MUNICIPAL ADMINISTRATION
Rs. 100/-

Sri N Mohan Rao:— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Municipal Admini-
stration by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ వరంగల్ నుండి రైస్ క్లస్ లో మంతులు మరియు వారి పార్టీ ప్రముఖులు రూల్స్ తో సంబంధం లేకుండా హాజింగ్ బోర్డువారిచే నిర్మించబడిన యిండ్ల గురించిగాను -

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Municipal Admini-
stration by Rs. 1/-

Censuring the Government for having allotted houses under M. I. G Scheme to Ministers, relatives quite against the rules and regulations thus encouraging corruption, favouritism.

Mr. Speaker :— Cut motions moved.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి):—అధ్యక్షా, ఈ సప్లిమెంటరీ డిమాండ్సులో కొన్నిటి విషయాలపై మాట్లాడదలచుకున్నాను మిగతా సభ్యులు మిగతా విషయాలపై చెబుతారు. Original Estimatesలో సప్లిమెంటరీ ఎస్టిమేట్సు కీసకు వచ్చేటప్పుడు కాని వాటిని prepare చేయడంలోని మంచి చెడ్డలను పరిశీలిస్తూ ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను, రిజిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటు debt charges మీద explanatory noteలో ఒక విషయం చెప్పారు.

“An amount of Rs. 3,61,000 has been provided towards interest on the loans obtained for schemes on Co-operative Department from the National Cooperative Development Corporation. According to the intimation received from the National Co-operative Development Corporation the interest payable to the Corporation comes to Rs 9,28,800. Hence a further amount of Rs. 5,67,800 is included in the supplementary statement”

మనం ఇవ్వవలసిన అప్పుకు వడ్డీలు కట్టుకోడ లో ఆంధ్రప్రదేశ్ మెంటు ప్రైవేటు డిపార్టుమెంటు లోకల్ గ్రామం 321 వేలు అంచనా వేసుకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ national cooperative development Corporation ఇవ్వవలసిన వడ్డీ లోకల్ వేస్తే 10 కోట్ల 6800 రూపాయలు అయినది గ్రూప్ యొక్క గణితశాస్త్ర ప్రావీణ్యం ఎంత ఉన్నదో మచ్చు తునుక క్రింద తీసుకోవచ్చును. Public Accounts Committeeకి పని కల్పించాలనో, ఆడిట్ డిపార్టుమెంటుకు పని తక్కువగా ఉందనో ఇటువంటివి చేస్తుంటారు. Public Accounts Committeeలో అనేక విమర్శలు వస్తుంటాయి Original estimates విషయంలోను సప్లిమెంటరీ ఎస్టిమేట్సు విషయంలోను reappropriationsలోను తరువాత excess ఉంటే surrendar చేయడంలోను ఇటువంటి వాటిల్లో బడ్జెటుచేసే పద్ధతులను పరిశీలించాలని చెబుతున్నాను, డిపార్టుమెంటులోగా ఆరిగే delays మీద ఇప్పటికైనా హద్దు పెడితారా అనే విషయం ఉన్నది, మన functionింగ్ ఎంత చురుగ్గా ఉంటున్నదో ఉదాహరణ ఒకటి చెబుతాను 9వ వేజ్లో other taxes and duties క్రింద item 2లో ఒకటి చెప్పారు.

"18 customs employees were placed under suspension from 21-8-1954 for acceptance of illegal gratification. The Customs Department was wound up on 1-4-1955 but orders were not issued for disposal of these cases prior to 1-4-1955 i.e. the date of winding up of the department.

1955కి ముందు ఈ cases dispose of చేయలేదు, తరువాత

"A decision was taken in the case of these employees in respect of their suspension in the Customs Commissioners' Order No. 241/SB, dated 13-2-1956, wherein it was ordered that the period of suspension be treated as on duty and leave whichever, they were entitled to, and pay and allowances paid to them accordingly."

అన్నాడు. దాని ఏదో సంఖ్య 1961లో ఒకటి వంతు 1962 మరొకటి గవర్నమెంటు ఆర్డర్లు issue చేసారు. వారికు 1954లో నుంచి 'in service'లో ఉన్నట్లు తెలుసుకోవాలని చెప్పారు. అక్కడనుంచి ఎప్పుడు బోర్డు ఆర్డర్లు యిష్యూ చేసినది అట్టే 1964లో ఇది 1964-65లో సప్లిమెంటరీ డిమాండు క్రింద దాని payment కోసం వచ్చింది. అక్కడనుంచి అంటే 1954 నుంచి 1964-65 దాని ఎగు అంటే ఒకటి కాదు ఉదాహరణ ఇట్లా ఎంత దగ్గరనుంచి పైట గవర్నమెంటు వరకు వివిధ డిపార్టుమెంటులో ఒక్కొక్క యిష్యూ విషయం కేసులు చేసుకొనిపోయి నడుస్తూ ఎనక తాతలనాటి ఒంటెద్దుబండ్ల మీద ప్రయాణం చేసినట్లు నడుస్తూ ఉంటే రాకెట్టు యుగంలో, ఆధునిక యుగంలో నడుస్తుంటే ప్రభుత్వ వ్యవహారం. ఇట్లా ఉండో గమనంలో ఉంచుకొనడానికి కొన్ని ఉదాహరణలు నాశ్రమే. అలాగే దుబారా విషయం చెప్పాలంటే ఉదాహరణలున్నాయి. 1962లో Non-block area ఉన్నప్పుడు craft teacher తలుకు బ్లాకులో ఆయన, craft Weaving ఆయనను తీసుకొనిపోయి విన్నా కోడెలో agriculture craftకి పంపించారు. అక్కడనుంచి అగ్రికల్చరు ఆయనను, తీసుకువచ్చి Weaving craftకి పంపించారు. చివరకు పరిషత్తు శక్రటారికి తెటరు వ్రాసుకున్నారు. "నేను craft teacherని అగ్రి కల్చరుకి పంపించారు, అడిటు ఆఫ్ఫైజున్ను కూడా వస్తాయి. పిల్లలకు చదువు పోతుంది ఆలోచించాలి" అని అడిగితే మరి తెండు సంవత్సరాలు చైర్మను మారే వరకు mutual transfer జరగలేదు. పిల్లల చదువు చెడి, audit objection వచ్చి ప్రభుత్వం డబ్బు waste అయి జరుగుతూ ఉంటే చూసేవని ఉంది. వేట సాలెం బ్లాకులో 100 టవర్సుని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు, రూల్సుకి వ్యతిరేకంగా, instructionsకి వ్యతిరేకంగా

Repeatedగా గవర్నమెంటు reminders పంపించారు. అయినప్పటికీ transfer చేశారు. చేసిన వారిని రిప్రజెంటేషను యిచ్చిన తరువాత stay యిచ్చారు ఇస్తే అగాయి. ఎక్కడివారు అక్కడి ఉంటే పిల్లలకు చదువులేదు. వీరికి జీతాలు ఎవరు యివ్వాలి అర్థంకాదు. అలాంటి డిపార్టుమెంటు డిలేషన్ల ప్రభుత్వం డబ్బు దుబారా చేసిన తరువాత దండుగ చేసిన తరువాత సప్లీమెంటరీ గ్రాంటు యివ్వాలని అడిగినప్పుడు మేముకూడా అలోచించవలసిన సమస్య ఎస్తుందని మీ దృష్టికి తీసుకు రావలసిన అవసరముంది. ఒక చూటంటే కోశం రాకూడదుగాని గ్రూడ్ డర్బారు వ్యవహారం సాగకుండా చురుకుగా పని చేయించడం రాష్ట్ర ప్రేయస్సుకు చాల అవసరం. Administration బాగున పడడానికి చాలా అవసరం. Road Transport క్రింద 1963-64లో గవర్నమెంటు appropriate సేవల కొరతనికీ senplus savings ఏమీలేదు. లేకపోవడానికి కారణం పరిశీలించాలి. బోర్డు ఛైర్మను మారుతూ ఉంటారు Number of buses off road at depots 1962-63లో 210 Total number of buses running 12.87%. 1963 కి వచ్చేసరికి 289. మొత్తం total number of buses ఎంత percentage 15.29%. ఈ సంవత్సరం లాభం తెస్తాం అంటున్నారు, కాని పరిశీలించాలి. Road Transport Corporation యొక్క administration చక్కగా నిర్వహించడానికి effort చేసి జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలోచించి చివరకు సేవలపై శేషన్ అంటే రోజుపుటే పనిచేస్తున్నావన్నమాట తరువాత Anti-Corruption Department increase in work అది కొంత కార్త ప్రత్యేక పోకర్కాలు కలిగించినా రంటున్నారు. డిపార్టుమెంటు జీవులు staff ఎక్కువచేసి దూరం ప్రయాణం చేసి రాదులవల్ల జరిగేపనికాదు. దానిగురించి ప్రభుత్వం అలోచించవలసినది ఒకటి ఉంది. Peoples Cooperation ఉంటే చాలా జరుగుతుంది. Black Marketను బయట పెట్టడం, Corruption విషయంలో బయట పెట్టడం locate చేయడమే కాకుండా కావలసిన సాక్షాధారాలు తీసుకుని శిక్షపడే అవకాశం ఉంటుంది. Popular Vigilance Committees పెట్టి కమిటీలకు కంప్లయింటు వస్తే జాగ్రత్తగా పరిశీలించి సాత్యం యిచ్చేవారికి రక్షణ హామీ యిచ్చి సాక్షాతు తీసుకుంటే people's cooperation వల్ల సాధ్యం అవుతుందిగాని జీవులు ఎక్కువ కొన్నందువల్ల సాధ్యంకాగని ప్రభుత్వానికి చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను. అలాగే పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఉంది. మన గౌరవనీయులు వి. కె. ఆదివారాయణరెడ్డి గారి ఊరు ఉంది. ఆ ఊర్లో పల్లికు రోడ్డు రహదారిని అడ్డం కొట్టి రాళ్ళు పాతారు దౌర్జన్యపరులు. కంప్లయింటు చేస్తే రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు పల్లికు రోడ్డు అని రాళ్ళను clear చేసినది. గలాటా జరగకుండా పోలీసు క్యాంపు పెట్టారు. పోలీసులు దగ్గర పెట్టి రాళ్ళు పెడుతూ ఉంటే పోలీసు డిపార్టుమెంటు అన్నదట

అది రివిన్యూ డిపార్టుమెంటుది, రాళ్ళు పాతికే అభ్యంతరం పెట్టం అని చెప్పారట వరమానందయ్యగారి శిష్యులూ అక్కడ ఉన్నది? రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు public path అని clear చేయించి తరువాత మళ్లా పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఉంటూ రాళ్ళు పాసుతూ ఉంటే వీరెందుకు పోలీసులు? ఇలాంటివి జరుగుతూ ఉంటే అసలు డిపార్టుమెంటుకి డిపార్టుమెంటుకి wordinationగాని వెర్షన్‌వారి పని జాగ్రత్తగాని కంప్లయింటు చేసినవరవాత prompt actionగాని తీసుకోకపోతే department యొక్క functioning ఎలా ఉంటుంది చెప్పడానికి ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవాలను కొంటున్నాను ఎంతవరకు ప్రతిబద్ధం ఉన్నాయి ఎంతవరకు అయిపోయినది 1962 బిగినింగులో ఇప్పటివరకు నడుస్తుంటాయి కేసులు, బహుశా ఈ terms తీర్పుననే యిబ్బందిలేదు ముఖ్యమంత్రిగారి విషయం ఒకటి ఉంది అనుకుంటాను ఈ delays వల్ల ఉపయోగంలేదు. అంతే కాకుండా మన రాసుపులుగారి విషయం దృష్టికి వచ్చింది. ఆయన గలిస్తే గోచినాయన కాకుండా ఓడిపోయిన వారిని ఒక సంవత్సరం కూర్చుండనిచ్చి తీరదార్తలు తిన నిచ్చిన తరువాత చివరకు బయటపడింది ఎవరు బాధ్యులలో వైన ఒక కాగితం క్రింద ఒక కాగితం పెట్టి క్రింద ఎవరు కాగితమో పెట్టే మధ్య రెండవ వారిని తీసుకువచ్చి పెట్టేకి లెక్క పెట్టే వారు ఇంతవరకు action ఏమీ తీసుకున్నారు ఆయన మీద? ఇలాంటివి డిలివరేటుగా జరిగే విషయాలమీద ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే జాగ్రత్త వహించక పోతే ప్రభుత్వం యొక్క administration యొక్క cleanliness ఎంత cleanగా ఉంది అని ఎలా ఆలోచించగలం అనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను జైల్లు విషయం వరంగల్లు జైలు విషయం యిటీవల గౌరవ సభ్యులు తీసుకువచ్చారు, వరంగల్లు సూపరింటెండెంటు కపాడియా మనిషి చచ్చిపోతే, జైల్లులు కొట్టి తోపలపెడితే చనిపోతే బహుశా నా information కరెక్టు కాక పోతే left for correction వారి డైరీలు కనుక చూస్తే లారీ చార్జీ జరిగినట్లు చని పోయినట్లు వ్రాసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కాని, క్రిక్చ వేస్తే జరిగినది ఏమంటే జబ్బువచ్చి చనిపోయాడని సమాధానం చెబుతున్నారు. నేను గవర్న మెంటుకి రాజమండ్రి జైలు విషయంలో యిట్లాంటివి వ్రాస్తే రోగం వస్తే మందులు యివ్వక దిక్కులేక చచ్చిపోతే నేను ఇంకో ఆరుకు ఎం.ఎల్.ఎస్. గవర్న మెంటుకి వ్రాస్తే డిపార్టుమెంటునుంచి తెప్పించి ఏమీ వ్రాకారంటే ఆయన అస్పృహగా heart attack వచ్చి చచ్చిపోయాడని వ్రాశారు సామాలు జబ్బు వచ్చినది, treatment లేదు, తన్నుకున్నాడు చాలసేపు ఉన్నాడు దిక్కు మొక్కులేక వణిడి అట్టే పెట్టారు. జైల్లునుంచి కంప్లయింటు వచ్చింది. వస్తే ఆ రకంగా వ్రాసిన వారి మీద జబ్బర్దస్తీ, జెడరీలు, ఎట్లా వ్రాస్తారు ఏదోవంక వెడతారు కంటారు ఇలాంటివి కంప్లయింటు వస్తే జాగ్రత్తగా చేయకపోతే చిక్కులు ఉన్నాయి. ఈ

పద్దుకో ఒకటి పెడుతున్నారు. నల్లిటి ఇనుప బొచ్చెలు తీసివేసి ఇంకొకటి ఏమో చేస్తాం అంటున్నారు, ఇనుప బొచ్చెలు చాలాదాదా. ఎందుకంటే రాజమండ్రి జైలులో తిండి తినే ఏరికూడినా నల్లిగా కనబడుతుంది కిలంపేసి వరంగల్లు ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలని వారు అడుగుతున్నారు, వారి గతి ఎట్లా ఉందో తెలియదు. వారికి ఆశ ఉంది కనీసం ఇనుప బొచ్చెలు లేవని. జబ్బులు వచ్చాయని గ్రాంటులు యివ్వమంటున్నారు. జబ్బులు తేవడం, జబ్బుల కోసం గ్రాంటులు allot చేయించుకోవడం చివరకు ఏమీ పనికి రాకుండా యిది అయిపోవడం 17 సంవత్సరాలనుంచి పరిపాలన సాగుతున్నప్పటికీ పరిశీలించక పోతే వచ్చే నష్టం ఏమిటా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాన, శ్రద్ధ వహించాలని. A.G. Office ఉంది. Audit parties staff అంతా మదరాసు పోతూ ఉండడంపట్ల ముచ్చాడబ్బు అడుగుతూ ఉంటారు, పబ్లికు అక్కొంటున్న కమిటీలో A.G. డుగుతూ వచ్చారు accommodation చూపినై యిక్కడికి రావడానికి సిద్ధం గా ఉన్నారు. స్వరగా ఏర్పాటు చేస్తే దుబారాతగ్గుతుంది ప్రభుత్వం ఏమి శ్రద్ధ సీనుగందో తెలియదు. Reconciliation figures కోసం వెళ్ళడానికి అనవసరమైన దాడులు లేకుండా A.G. Office యిక్కడికి పంపించివేయాలి. సప్లమెంటరీ డిమాండ్స్ ఊరికే జడిగి ఖర్చుపెడుతున్నారు ప్రొడక్టివ్ లైన్సులో పెట్టకుండా జరిగేటటువంటివి సగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి ఇంన్నీ కూడా మెత్తం పరిశీలన thorough గా చేసి Finance Department అజమాయిషీ కంట్రోలు ఉండాలి. శ్రద్ధ వహించాలని ప్రయత్నం చేసే బాధ్యత వైనాన్ని మిగిల్చు గారిదని మాత్రం చెబుతున్నాను.

భాషా సమస్యమీద చాలా చర్చ జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారి వాగ్దానము. సాధ్యమైనంతవరకు ప్రభుత్వ న్యూనతలలో మాతృభాష నీసుకొనివచ్చి పెడతాము ప్రయత్నము చేస్తాము కృషిచేస్తాము అన్నారు. మనకు ప్రతి సమస్యకు చిక్కువుంది. వెనుక ఏవో చెబుతారు. బిడ్డ బావిలో పడితే శ్రీనాథుడు చెంబు చేతాడు లేకుండా పరుగెత్తాడుట. అలా ఒకటి చేసేది. వెనుక దానికి prepara- tion లేకపోయేది చివరకు దానికి ఏమీ జరగదు అని చెడు అని అనుకొనేది నేషనలైజేషన్ చేసింది. రోజు పుట్టించేది. Nationalisation అక్కరలేదనిపించేది. భాషా సమస్యమీద U.G.C. వారు principleగా అంగీకరించారు. తరువాత అనేక కమిటీలువేస్తే, వారుకూడ దానిమీద అభిప్రాయాలు వ్యక్తము చేశారు. ఈ మధ్య ఎదుర్కొన్నవిన్ను కాపురెమ్మ జరిగితే వారు కూడ ఇతరతా సప్తము లేకుండా least estimate of standard of education పుండేటట్లుగా దానిని introduce చేయాలని కొం చెము cautiousగా పెట్టారు. యూనివర్సిటీకి వచ్చే

టప్పటికి ఏమి చేస్తున్నారు. మద్రాసువారు కోయంబత్తూరులో ప్రయత్నము చేసి విఫలము అయినదని తీర్మానముచేశారు. మనము ఏమి చేశాము అంటే RBV వారి women's collegeలో experiment చేసి దానివల్ల students నుంచి response ఏమీలేదని అన్నారు. ఇలాంటి sporadic attempts చేసి sufficient preparations లేకుండా అలాంటి అభిప్రాయాలు కలిగించుకొనడం కంటే మనము దీనికి చెరువలసిన preparation జాగ్రత్తగా చేయాలి. Administration మ, మాన్యువల్ లో జరపాలి అంటే తప్పని సరిగా యూనివర్సిటీల లో వెంటనే medium of language ప్రయత్నము చేస్తే తప్ప మనకు కావలసిన administrative cadre ఏయూరి కావడానికి దానిలో ఏముకాదు. లేకపోతే మన Constitutionలో నిర్ణయించిన ఫస్ట్ థావ్ ముగిసినదానికూడ వచ్చినదానికంటే ఇప్పుడు చూస్తున్నాము ఇప్పుడు ఆ థావ్ చెరువుతూవుంటే చాలా బుచ్చగా వుంటుంది. చెరువుకు ఇంపుగా వుండదు. ఎందుకంటే ఇవాళ administrationలో translate చేయాలి అంటే కొత్త translation పీసుకొని రావాలి. వారు educate అయిన థావ్ చేసి, అంతవల్ల simultaneousగా introduce చేసే ప్రయత్నము చేయాలి. ఇవి జరుగుతున్నప్పటికి యూనివర్సిటీ అధారిటీస్ చాలా reluctant గా, ఇది చెప్పే సరిస్థితుల్లో వున్నారేమిట. scientific terms లేవు, అని చెబుతారు. ఏమిచెప్పినప్పటికీ మన preparation thoroughగా, all roundedగా చేయాల్సిన అవసరంవుంది రసింగ్ హార్ట్ టాగూర్ poeticగా చెప్పిన quotation ఇస్తాను

"If education does not enter into the deeper strata of society and does not attain permanence through mingling with the living stream of the mother tongue, then however much it may bubble up and dance like foam on the surface, it can only become an object of temporary beauty, but can never become a lasting fountain of life."

మన మాన్యువల్ ప్రాముఖ్యత మంజూరి అభివృద్ధికి ఎంత అవసరము అనేది గమనిస్తే-కనీసము జుడ్రప్రెజెంట్ వచ్చిన తరువాత అయినాసరే ఇటు యూనివర్సిటీలో ఇక్కడ administration చెసుకోడానికి కావలసిన preparations చేస్తున్నామనేదా అంటే typewriters కోనే కాదు. అవలసిన text books, కావలసిన పారిభాషిక పదాలు ఏయూరి చేసుకోడానికి తగిన ప్రయత్నము చేయాలి. అనేకమంది నిపుణులు చెప్పే విషయాలు వున్నవి. అనుకోండి యూనివర్సిటీ లెవెల్ లో కొన్ని విషయాలున్నవి. సీలెజ్ లోను, examinations లోను admissions లోను యూనివర్సిటీకి చాలా తేడా వుంటుంది ఒక uniform level పీసుకొని రావాలి.

అంటే దాన్ని గురించి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేయవలసిన అవసరం వుంది అని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో సోషల్ సైన్స్ జనరల్ నైన్సు వుండదు. మిగతా రెండు యూనివర్సిటీలలో వుంది ఇవన్నీ ఏకముగా తీసుకొని రావాలి అంటే uniformగా తీసుకొని రావాలి అంటే ప్రభుత్వము దీన్ని గురించి ఎందుకు ఆలోచించదు దీన్ని గురించి యూనివర్సిటీలు వున్నవి అన్నింటికీ ఇక్కడ గవర్నమెంటు వుంది. వాటిని గురించి ప్రయత్నించి ఎందుకు తీసుకొని రాదు, ఎందుకు ప్రయత్నము చేయదు అని అడుగుతున్నాను. ఇటువంటి విషయాలు మాత్రము ప్రభుత్వ దృష్టిలో లేకపోతే మన రాష్ట్రములో మనము చేయవలసిన బాధ్యత నిర్వహించిపెట్టుకాదు. అది చేయాలని సుధానంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఎడ్యుకేషను మీద ఖర్చుచేసే డబ్బులో మనదేశము వెనుక పడ్డ దేశము, పేదరిక దేశము. Talents వున్న ప్రతివారికి అవకాశము ఇవ్వాలి. అవకాశము ఇవ్వాలంటే public schools పెడితే డబ్బు కట్టుకోలేనివారు వుంటారు. కాలేజీ ఎడ్యుకేషనులో cost of education పెరిగితే 7 వేల రూపాయలు కట్టుకోగలవారు కాలేజీలో వుంటారు కాని కనీసము మనము కొన్ని సదుపాయాలు కల్పించడానికి text books libraries ప్రతివోట పెట్టేదానికి కావలసిన గ్రాంటు ఇచ్చి, పుస్తకాలు కొనుక్కోలేని పిల్లలకు ఆ లైబరీస్ నుంచి తీసుకొని చదువుకొనే అవకాశము కల్పించడానికి ప్రభుత్వము ఎంత ఖర్చుపెట్టినా దానికి మేము కాదనము. అని చేయండి. హాస్టలు ఎకామెడేషన్ పెంచండి. పేద పిల్లలకు ఎక్కువ సౌకర్యము కలిగేవని Higher education levelలోకి తీసుకొని వెళ్ళండి. Technical education అభివృద్ధి పరచాలి అంటే చేయవలసిన అవకాశాలున్నవి. వాటికి కావలసిన ప్రయత్నము చేయాలి అంటే దానికి డబ్బు కావాలి. Experts Committees ఏమి చెప్పినవంటే ప్రభుత్వము technical education ఇవ్వడానికి కావలసిన డబ్బు ఖర్చుకొవాలంటే అవసర industries మీద cess వేయమన్నారు. ప్రత్యేకముగా ఒక సలహా ఇచ్చారు. దీనికి కేంద్రముతో సప్రతించి చేయండి అలాంటి దానికి పూనుకొని చేయనంతకాలము బడ్జెటులో లెక్కలు మార్చుకొన్నంత మాత్రాన బడ్జెటు అనిపించుకోదు. అది developmental budget అనిపించుకోదు. అలాంటి ప్రయత్నము చేయాలి. ఉన్న డబ్బును విని యూగపెట్టే పని చెబుతున్నాను 25 లక్షలు న్యూక్లియర్ ఫిజిక్సుకి ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి sanction చేశారు Pro. Chancellor గా వున్న మన Education Minister ఇక్కడ సమావేశములో చెప్పినట్లు గుర్తు, 4 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు. అది ఏమి అంటే foreign exchange difficulties వున్నవి. "మాకు రాలేదని" అంటారు. Difficulties వుంటే మాకు చెప్పరాదా అని మినిష్టరుగారు అంటారు. వారికి చెబితే కేంద్రముతో పోట్లాడుతాము అంటారు. మనకు తెలియదు,

వీరికి తెలియదు. గవర్నమెంటుకు దానిమీద అజమాయిషీలే సు సూక్లియర్ ఫీజీ క్లక్కు మనము ఇవ్వదలచుకొన్న డబ్బునుకూడ చెట్టుకోడానికి అవకాశములేని పని వారికి ఎందుకు జరిగింది. కాస్త follow up పరిశీలన క్రద్దలేపోతే వచ్చే నష్టమువూది. మెరైన్ ఇంజనీరింగు విశాఖపట్టణములో యూనివర్సిటీకి కావాలని తీర్మానాలు జరుగుతున్నవి. చాలప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఎక్కడో మెరిన్ వుంటుంది. అది ఏమిటో మేము తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. అమెరికా ముడి కొంచెము విప్పినట్లయితే జాగ్రత్తగా సాధించ గలుగుతామేమో.

దానివి కూడ పరిశీలించమని చెబుతున్నాను. ఆంధ్రుల చరిత్ర వ్రాయించాలని M. R. అప్పారావుగారు చెప్పారు. అది చేయించగలిగితే చాల గొప్ప సంగతి. ఎంత తొందరగాచేస్తే అంతమంచిది, అది చేయడానికి పూనుకొంటారా లేక మృత్తి వర్గములో కొంచెము వెనుకకు, ముందుకు లాగుతారా అనే అనుమానము నాకువుంది. ఆంధ్రుల చరిత్ర వ్రాయించడానికి ప్రయత్నము చేయడని చెప్పదలచుకొన్నాను.

ముజంజా హిరోద్దుకు అటు, ఇటువున్న ఇళ్లను ఖాళీ చేయమన్నారు అందులో గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటు వున్న ఇల్లును ఖాళీ చేయమన్నారు. ఎందుకంటే multi-storeyed building కడతామని అన్నారు. Housing Board కి అందులో కొంత కేటాయించాము అని అన్నారు. అక్కడ ఇళ్లు లేవు తారుట ముగిసినట్లు ఖాళీ చేస్తారు. Housing Board కి ఇస్తారు. గవర్నమెంటు ప్రెస్ కి తీసారు అది ఎవరికో ఇచ్చారు. చాల రభస అయినది. ఆ details లోకి పోను, కాని "ఏరా బావా బావా ఇల్లు తగుల బడుతోంది" అన్నాడు. "నాచేనా, మా అన్నది కూడానా" అన్నాడుట. ఇద్దరివి తగులబడున్నవి అంటే ఇప్పుడు వెళ్లగలేదు, తొందరలేదు అన్నాడుట. ఇక్కడ మేము no confidence motion పెట్టి ఆహార సమస్యమీద కేంద్రీరించి ఆహారమంత్రి మీద, వేరేవారు చెడితే నేను ఒక్కడినే కాదు, ఇంక ఎవరూకూడ కొంగోడు తగులబడితే బాగుండును అనుకొంటే ఇప్పుడు ఇంకొకరికి కూడ ఆ సిఫ్యుముట్టు కొన్నిది అడుక్కోడి. ఆయన అనుకొంటారు. నాకంటే పెద్దలు ఇంకా ఇద్దరు వున్నారు అలా అనుకుంటున్నాను. అందరూకలసి ఇంకా ఎంత మంది వస్తారో వచ్చేసారి వెతుక్కుంటూ వుండండి అంతే. ఇంకా ప్రతీకావార్త ఏమంటే - ప్రతికావార్త వద్దు అది తప్పంటే సరే మేము చెప్పలేము. మాకు ఆధారము లేదే. మాకు వారువచ్చి చెలికేవా ఏదో లోపాయికారీగా అనుకొంటున్నారు అని ఇప్పుడు తీసివేస్తే తప్పు చేసి తీసివేసి నట్లు వుంటుంది. తరువాత ఇచ్చేస్తాము. వావరకు అయితే—మిగతావారు ఎట్లాగయినా అనుకొంటున్నారు అని చెప్పి.

ఇలాంటిది ఏమీ మనము జంకనక్కరలేదు. Honest గా అది తప్పు అనుకొంటే, పొరపాటు అనుకొంటే bold గా బయటకు రండి. అది దేశానికి ఆదర్శమవుతుంది. అలాంటి పని ధైర్యముగా, సాహసముగా చేయడానికి ప్రయత్నముచేసి, surrender చేసి, ఇలాంటిదెందుకు జరిగినది అని చెప్పేవానికి చేయనన్నా చేయాలి. చేయకపోతే మా బాధ్యత వేరేవుంది, Demands పెట్టాము. ఏమి demands. రాజీనామా చేయాలి. రెండూ reasonable. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే మనము నీతి, మంచి నిలబెట్టాలనే సందర్భములో మన వైపు నుంచి honest గా, bold గా ముందుకు రాగలిగితే ఆంద్రప్రదేశ్ లో పున్న పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని సరిచేసి, దానిని చేయగలుగుతాము. దాన్ని మాత్రము దృష్టిలో వుంచుకొని చేయాలి అని మనవిచేస్తున్నాను.

లేబరు డిపార్టుమెంటు వుంది. ఇవాళ 10 వేల మంది గుంటూరు జిల్లాలో నేషనల్ టూటాకో కంపెనీవారు సమ్మె చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ బాధ్యత ఎంత వుండాలి. ఇవాళ నాకు ఒకవార్త వచ్చినది నిజామా, అబ్బబ్బిమో ఇది, prohibit చేశారు అని. ఇది illegal strike అన్నారు అని క్రిందటిసారి పేమంత టైంస్ మైల్ మిల్లులో నోటీసు ఇస్తే కన్సీలియేషన్ ప్రాసీడింగు ఒరుగకముందే, లేబరు డిపార్టుమెంటు కన్సీలియేషన్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తూవుండగా కన్సీలియేషన్ బై pass చేసి, తాళా కంపెనీ పేర్కు వున్నవి కాబట్టి ఆయన ఇక్కడకు వచ్చి సరాసరి డిపార్టుమెంటులో పట్టుకొని లేబరు కమిషనరుకు కూడ తెలియకుండా లేబరు డిపార్టుమెంటు ఆ issue ని ట్రిబ్యూనల్ కి refer చేయిస్తూ ఆర్డర్స్ వేయించబోయాడు. ఇప్పుడు మళ్ళీ సమ్మె జరుపుతూ వుంటే — మీకు రెండే వున్నాయి ఒకటి ట్రిబ్యూనల్ కు రిఫర్ చేయటం, రెండు సమ్మె ఇల్లీల్ అని prohibit చేయటం. అసలు issue ఏమిటంటే—నేషనల్ కంపెనీ రైతులకు ఇవాళ ఇస్తున్న ధరతో వారి రక్తాన్ని పిండుతున్నారు. తోటి స్థాయిలోవున్న కంపెనీలలో ఇచ్చేదానికంటే తక్కువ ఇచ్చే కంపెనీ ఇది. గుంటూరులో అన్ని కంపెనీల కంటే well placed company అయినా దీనిలో కార్మికులకు అన్యాయం జరుగుతూవుంటే ప్రభుత్వం జోక్యంచేసుకొని వారికి న్యాయం కలుగ చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లా అది. I.N.T.U.C, A.P.T.U.C కలసి చేసిన సమ్మె ఇది. ఇటువంటి విషయాన్ని ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించి యజమానులను ఎలాగైనా లొంగదీసి కార్మికులకు న్యాయం కలుగజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, స్వర్ణకారుల విషయంవుంది. Individual గా ఇవ్వవలసిందని కూరి కోరిక క్రియేట్ co-operative basis మీద అని ప్రభుత్వం అంటున్నది. రిహబిలిటేట్ కూడటానికి చాలాకావలసిన సదుపాయాలు—ఎడ్యుకేషన్ ఫెసిలిటీస్

మొదలైనవి కలుగజేయాలి. మునిసిపాలిటీ విధించే taxes రద్దు చేయాలని వారు కోరారు. అలా చేయటానికి మునిసిపాలిటీలకు కొన్ని ఇబ్బందులుంటున్నాయని అంటున్నారు. వాటిని మార్చి వారికి అటువంటి సౌకర్యాలు కలుగజేయాలి. బస్సు నుండి కాందిశీకులు వచ్చి పడుతున్నారు. వారిని రిహబిలిటేట్ చేసుకోవాలి. వారు హఠాత్తుగా దేశంలో దిగిన తరువాత వారు ఏచెట్టు క్రిందో, పుట్టి క్రిందో బ్రతక్కడా వారికి సదుపాయాలు కలుగజేయాలి.

అధ్యక్ష విషయం - మన ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులు - నేను క్రిందటిసారి బడ్జెటు సమావేశంలో జనరల్ డిస్కషన్ సమయంలో ఈ విషయాన్ని చెప్పాను. వారి జీతం గ్రానెషియల్ సర్కిల్ గాడిద మోత, పెరిగే ధరలు హామీలు వంటివి కోరిక. Pay Commission వేళాలు. దాని సంగతి అలావుంచండి. ముందుగా ఇంటిరిర్ లిఫ్ట్ కోసం ఎందుకు ప్రయత్నించకూడదు? ముఖ్యమంత్రిగారు "D.A. ఎంత ఇచ్చినా లాభంలేదు, ధరలు అదుపులో వుంచాలి" అంటారు. Cost of living index ఎంత పెరుగుతున్నది? అది చేయలేకపోతున్నా ఇది చేయాలి అది చేయగలిగితే ఇది అడగము - అక్కరలేదు కూడా ఇదివరకు వున్న level కు Cost of living ను తీసుకు వెళ్ళండి, D.A. అడగము. Cost of living బట్టిక దా D.A. అడిగేది, ధరలు తగ్గించండి, లేదా D.A. పెంచండి. Madras లో కేంద్రంలో D.A. ఎలావుందో మాకు వచ్చిన figures చెబుతారు ఫ్యూన్స్ కు మద్రాసులో D.A. 28 రూపాయలు, house rent 5 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం 28 రూపాయలు D.A. 5 రూపాయలు-ఇస్తున్నారు. మనం 20 రూపాయలు D.A. 3 సిటీ. లివెన్స్ ఇస్తున్నాము. L.D.C. లకు మద్రాసులో 42+7 రూపాయలు ఇస్తుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం 42+7 1/2 ఇస్తుంటే మనం 20+3 ఇస్తున్నాము U.D.C. లకు మద్రాసులో 42+12, రూపాయలు ఇస్తుంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం 42+7 1/2 ఇస్తుంటే, మనం 20+5 ఇస్తున్నాము. సూపర్ రెంటు డెంట్స్ కు మద్రాసు ప్రభుత్వం 54+12 ఇస్తుంటే, కేంద్రం 66 రూపాయలు ఇస్తుంటే మనం 32+5 ఇస్తున్నాము ఇక 210 రూపాయల నుండి 300 వరకు వచ్చేసరికి మద్రాసులో 66 రూపాయలు వుంటే మనది 32, 333 to 390 జీతం మధ్య అయితే వారు ఇచ్చేది 66 అయితే మనం 6 రూపాయలు మనం, రూ॥ 400-500 లు మధ్య అయితే వారు 70 రూపాయలు ఇస్తుంటే మనం 6 రూపాయలు ఇస్తున్నాము. ఈ డిస్పారిటీని తగ్గించటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. వారిలో అసంతృప్తి కలుగకుండా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించి మరియు ఇంటిరిర్ లిఫ్ట్ ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక teachers విషయం చూస్తే అస్సాంలోని rates కు ఇక్కడి rates కు చాలా వ్యత్యాసం వుంది. ఆ figures నావద్ద

ఇప్పుడు లేవు. Rates తక్కువగా వుండటంవల్ల ప్రైవేట్ ట్యూషన్స్ చెప్పుకొనే అవకాశాలు కలుగుతున్నాయి. విద్యార్థులకు మెరిట్ స్కాలర్ షిప్స్ ఇచ్చినట్లుగా teachers కు కూడా merit కు ఏదైనా reward ఎడాప్స్ డ్ ఇంక్రిమెంట్ కాని, సెలక్షన్ గ్రేడ్ కాని ఒక వర్గతి introduce చేసి వారికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మేము చెప్పిన సలహాలు పాటించి అమలు జరపాలని కోరుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. మునుస్వామి :- అధ్యక్షా, సప్లిమెంటరీ డిమాండ్స్ ను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచు కొన్నాను. ఈ మధ్య వెల్లారు ఫయిర్ యాక్సిడెంట్స్ జరిగి నష్టం పోలీసులు కొంత మందిపై కేసులు పెట్టారు దాని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక statement ఇస్తూ రిపోర్టు చేశారు. అందులో కొంతమంది కమ్యూనిస్టులు, కొంతమంది ex-criminals, కొంతమంది ఏమీలేని వారని చెప్పారు. వారిలో students ముగ్గురు వున్నారు. వారు 20 సంవత్సరాలలోపు వారు. నేను ఇంతకుముందే ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేశాను. వారిపై కేసులు విత్ డ్రా చేసుకోమని చెప్పటంలేదు. వారు పరీక్షలు వ్రాయవలసివుంది. కొందరు హాస్పిటల్ లో వున్నారు. వారిని తెంపారరిగా విడుదల చేసి పరీక్షకు కూర్చునే ఏర్పాటుచేసి తరువాత కేసునడిపే ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. మన ముఖ్యమంత్రిగారు హిందూ దేశంలో వున్న ముఖ్యమంత్రులలో గట్ట వారని A.I.C.C మీటింగ్ లో రుజువు అయినది. ఆ విధంగా చాలా పేర్లు కాంగ్రెస్ మెంట్ చేశాయి. నేను ఈ మధ్య మద్రాసు పోయి అర్డినరీ బస్ లో వెళుతున్నప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు లాంగ్వేజ్ ఇన్స్ట్రూమింట్ బ్రహ్మాండంగా అంట్ చేశారని మంచి డెసిషన్ తీసుకొన్నారని బస్ లో వారు చెప్పుకొంటుంటే విని గర్వించాను. వైకివారు సౌమ్యులు, గంభీరంగా వుంటారు, ఉదాత్తమైన నిర్ణయాలు తీసుకొంటారనే చెబు వుంది. కాని social welfare issue లో ఈ మధ్య ఒక G. O. Pass చేసి ప్రైవేటు హాస్టల్స్ ను రికగ్నైజ్ చేయకూడదని చెప్పారు. దానిని మేమందరము ప్రొటెక్ట్ చేశాము చిట్ట చివరకు ఈ సంవత్సరం వచ్చిన వాటికి రికగ్నైజ్ ఇవ్వండి, కావాలంటే గవర్నమెంట్ హాస్టల్స్ పెట్టుకోండి అని వాదించగా వారు కొన్నిటికి ఇస్తున్నారు. అంటే G.O. effect లోకి రాదని మాట. హాస్టల్స్ ను రికగ్నైజ్ చేయకూడదని G.O. Pass చేసిన తరువాత కొన్నిటికి ఇస్తే G.O. ఉపయోగం లేకుండా పోతుంది అటువంటప్పుడు ఈ సంవత్సరం అయినా అన్ని హాస్టల్స్ ను రికగ్నైజ్ చేసి వచ్చే సంవత్సరం గవర్నమెంట్ హాస్టల్స్ పెట్టుకొన్నా ఎవరికి ఇబ్బందిగా వుండదు G.O. last year ending లో Pass చేసి సందువల్ల రెండు సంవత్సరాలనుండి హాస్టల్స్ నడుపు

చున్నవారు ఈ G O వల్ల చెబు తింటారు దానివల్ల అనేక ఇబ్బందులు కలుగు
తాయి. హరిజనులలో అలవాటి కల్లుకుందని మనపించేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి
గారు ఉదార స్వభావంతో హరిజనుల కోర్కెలు తీరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల వారికి ఇక్కడుంచి మద్రాసుకు
direct గా ఒక train వుంటే బాగుంటుందని క్రిందటి సంవత్సరం చెప్పాము
గోదావరి జిల్లాల వారికి, విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల వారికి హౌరా ఎక్స్
ప్రెస్ వుంది. నెల్లూరు జిల్లావారికి G T చెప్పితే వేరే train లేదు. G T, &
reservation Madras నుండి చేసుకొంటారు తప్ప మరకు కావాలంటే దొర
కడు ఒకసారి స్పీకరు సుబ్బా గారిని వాకాడు పిలిపే వారు వస్తామని చెప్పి
ఎకామడెషన్ G.T లో దొరకని ప్రోగ్రాం కాన్సిల్ చేసుకొని మాకు తెలిగ్రాం
ఇచ్చారు.

అటువంటివారికే G. T. లో accommodation దొరకలేదంటే మిగతావారి
పరిస్థితి యెట్లావుంటుంది. ఇండియా గవర్నమెంటువారికో, రైల్వే వారికోచెప్పి
హైదరాబాదు నుంచి మద్రాసుకు separate గా express train వేయించాలి.
మన state కు ఒక express లేదు అన్నిటికీ వున్నాయి షేర్లు. హౌరా ఎక్స్
ప్రెస్ అని, మద్రాసు ఎక్స్ప్రెస్ అని. ఇంత పెద్ద ఆంధ్రప్రదేశ్ కు, దేశంలో
3వ రాష్ట్రం కాబట్టి Government of India వారికి వ్రాసి, General
Manager కు చెప్పి యిక్కడ నుంచి నేరుగా మద్రాసుకు Express వేసేటట్లు
చేయాలని కోరుతున్నాను

ఇకపోతే బస్ ట్రాన్స్పోర్టు ఉంది. Transport Commissioner
చూస్తున్నారు. కాని గవర్నమెంటు direct చేయవచ్చు. ఆంధ్రలో పోయే బస్సులు
బ్రహ్మాండంగా పోతున్నాయి. బాగాడబ్బుకూడా వస్తున్నది కొన్ని competition
ఉండే routes వున్నాయి. విజయవాడ-తిరుపతి, హైదరాబాదు-తిరుపతి వంటివి
విజయవాడ-తిరుపతి రూట్ లో గవర్నమెంటు express buses వున్నాయి. చాల
వరకు కాళీగా పోతుంటాయి తిరుపతిదేస్థానంవారు బస్లువేశారు చాక్ల
మైలుకు 4 nP. వసూలుచేస్తారు. ఆ బస్లు fullగా పోతుంటే మన బస్లు
కాళీగా పోతుంటాయి competition వుండే దగ్గర అయినా వేరే బస్లు
చాక్ల యే విధంగా వేస్తున్నారో ఆ rate fix చేసినట్లయితే మన బస్లు కూడా
full గా పోతాయి ; మనకు డబ్బు వస్తుంది. ఊరికే ఒక బస్ 200 మైళ్ళు
కాళీగా పోవడమెందుకు. 4, 5 మంది passengers తో. Competition routes
లో bus rates తగ్గించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను G. N. T. Road

గురించి ప్రతి సంవత్సరం చెబుతున్నాను. మా నెల్లూరు జిల్లాలో పోయినంత వరకు road స్పష్టంగా పాముపతే వుంటుంది. గుంటూరు జిల్లాలో వెడల్పు జాస్తిగా వుంటుంది. నెల్లూరు జిల్లా బార్దర్ ఏరియా మద్రాసు కాష్ట్రంలో వున్నట్లుగా వుంచి బోర్డరులో మన పరువు కాపాడుకోవాలి సూక్ూరుపేట తాలూకా, గూడూరు తాలూకా మద్రాసు బోర్డరులో వున్నాయి పొన్నేరు తాలూకా ఆ side న వున్నది. అక్కడ electricity 90% villages కు యిచ్చాను. ఆ విధంగా సూక్ూరుపేట తాలూకాలో యివ్వాలి అక్కడ మన ప్రజలు యేమంటారంటే అక్కడ చూడండి electricity వుంది, మాకు లేదు " అక్కడ రోడ్ బాగా వుంది మాకు లేదు అంటారు అటువంటి బార్దర్ ఏరియాలో సూక్ూరుపేట తాలూకాలో రోడ్లు వేయడానికి 10 లక్షలు యివ్వాలి ఆ విధంగా బార్దర్ ఏరియాలో మన పేరు నిలబెట్టాలని కోరుతున్నాను. గూడూరు తాలూకాలో సూక్ూరుపేట ఆనకట్టకు estimates ready గా వున్నాయి. 10, 15 సంవత్సరాలకుంచి మద్రాసు నుంచి వస్తున్నది. దానిని sanction చేసి పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక సూక్ూరుపేట తాలూకాలో పాముల కాల్వ ఎక్స్ప్లెన్షన్ కు యింకా ఎక్కువ శాంక్షన్ చేసి దానిని కూడా పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. M. P లకు దేశం అంతటా తిరిగేందుకు టైరాగి టికెట్లు యిస్తున్నారు State Assembly లో వుండే వాళ్ళకు atleast యీ బస్లలో తిరిగేదానికి అవకాశం కలుగజేస్తే బాగుంటుంది. అది consider చేయమని కోరుతూ నెలపు రెసు కొంటున్నాను.

श्रीरामचन्द्रराव देशपांडे । अध्यक्ष महोदय । आजके पूरक माँगों के संबंध में कुछ कहना आवश्यक होता है ।

Introductory Memorandum to the Supplementary Statement of Demand. के पहले पृष्ठ पर उसकी भूमिका भेजताया गया है कि इन पूरक माँगों की आवश्यकता क्यों है। कहा गया है कि

Where a need has arisen in the course of financial year for the supplementary or additional expenditure upon some new service not contemplated in the Annual Financial Statement for the year. Another Statement showing the estimated amount of that expenditure shall be laid before the Legislature of the State.

में इसका अर्थ यही समझा कि वह व्यय नवी सरविसेस के संबंध में है जिनकी सरकार को पहले में कल्पना नहीं थी। इसी लिये पूरक माँगों सामने आ रही है। लेकिन जब हम पूरक माँगों की डिस्ट देखते हैं तो इनमें ऐसी भी माँगें नज़र आती हैं जो सरकार के लिये एक रेगुलर फीचर बन चुकी हैं। इसमें जितने भी व्यय बतलाये गये हैं वे ऐसे हैं जिनके बारे में यह नहीं कहा जा सकता कि सरकार को इनकी कल्पना नहीं हो सकती। उदाहरण के लिये मैं पोलिस डिमेंड की ओर ध्यान आकर्षित करना चाहता हूँ, पृष्ठ ३६, अंश ५, ला चारजेस। यह दावों और रिट्स जो हुये हैं उनका व्यय है। यह दावे कुछ हेड मिनिस्टर्स और सबइन्स्पेक्टर्स आदि लोगों के हैं जो अपनी तनखाहों के बकायों की अदावी के लिये किये हैं। मैं नहीं समझता कि इसमें एक्सपेनडीचर की क्या आवश्यकता थी। क्योंकि दावों का यह प्रोसीजर है कि जब व भी सरकार के खिलाफ दावा किया जाता है तो पहले सरकार को सेक्शन ८६ के तहत नोटिस दी जाती है कि दो महीने के अंदर यह चीज़ न की जाये तो हम दावा करने पर विवश हो जायेंगे। तो क्या नोटिस आने के बाद सरकार के लिये यह संभव है कि वह अपनी त्रुटि को दूर कर ले और दावे की सूरत ही न पैदा होने दे। हम देख रहे हैं कि साधारणतः जितने भी दावे होते हैं उनमें सरकार के खिलाफ डिग्री होती है और हुकुमत को कास्ट भी देना पड़ता है। इस प्रकार मेरी नज़र में यह एवाइडेन्स एक्सपेनडीचर है। क्योंकि जब सरकार के पास नोटिस आती हैं तो डिमेंड को स्वीकार कर लिया जा सकता है या कोअी प्रोमोमाइज़ किया जा सकता है। यदि ऐसा हो तो काम भी ठीक हो और यह चारजेस भी देने का सवाल न पैदा हो। हम देखते हैं कि सब इन्स्पेक्टर्स के संबंध में ला चारजेस के लिये कोअी ६ हजार रुपये का एक्सपेनडीचर बताया गया है।

इसके बाद एक दो और महत्व की बातें हैं। यह कार्स की खरीदी के संबंध में है। पृष्ठ १० हेड्स आफ स्टेट एंड मिनिस्टर्स के तहत यह एंश है। कहा जाना है कि कांग्रेस पार्टी और विशेषतः हुकुमत ने सोशलिज्म को अपना लिया है। लेकिन मेरे समक्ष में नहीं आता कि जब कार्स की खरीदी की समस्या आती है तो सोशलिज्म को सामने क्यों नहीं रखा गया। शोरलेट अपाला कार की खरीदी के लिये २३००० से कुछ अधिक बताया गया है। हमारे पास कम कीमत की कार्स हैं। जैसे फियट एम्बेसीडर आदि। यह क्यों नहीं खरीदे जाते। यह कास्टली कार्स क्यों खरीदे जाते हैं।

एग्रिकल्चर डिमेंड पृष्ठ ६३ एंश ४ में केश प्रोग्राम के तहत कुछ सर्वे रखा गया है जो ३ लाख २५ हजार का है। यह १० जीप्स और ट्रैक्टर और १० ट्रक, इन तीनों की खरीदी के लिये दो दो साल का एंश है। एक १ लाख ८४ हजार का है दूसरा १ लाख ६५ हजार का है। यह पता नहीं कि इसके लिये टेंडर्स

भी काल कि ये गये या नहीं। किन कंपनियों से यह माल खरीदा गया। क्या यह शेबी ट्रेनजेक्शन तो नहीं। इसके संबंध में यहां तो कोई सूचना नज़र नहीं आती।

इसके बाद डिस्ट्रिक्ट एडमिनिस्ट्रेशन मिसिलेनियन एटम ३ है। इसमें फुड एडमिनिस्ट्रेशन के स्टैबिलिजमेंट के लिये रखम मांगी गई है। इसके बारे में मैं दो बातें कहें बिना नहीं रह सकता। जहां तक फुड प्रोबयोरमेंट का ताल्लुक है जैसा कि मैंने पहले कहा है: Indiscriminate procurement of food grains चल रहा है। इसको रोकने के लिये कोई regular और positive step नहीं है। इसका परिणाम यह है कि तहसीलदारों या कलेक्टरों या फुड अंस्पेक्टरों का राज हांगया है और वे अपनी मनमानी चल रहे हैं। इसको रोकने के लिये कोई प्रयत्न नहीं किया जा रहा है। समझ में नहीं आता कि आखिर क्या होगा। ऐसे शरायें रखे जाते हैं जिनको पूरा करना माधारण प्रोड्यूसर के लिये संभव नहीं है। इसमें एक शर्त यह रखी गई है कि आपके पास एक एक सौ मील दूर माल लाकर दाखिल करें। लेकिन आप वही एक एनालिस्ट नहीं रखते। आप जबतक हर ताल्लुक और हर जिले में एक एक एनालिस्ट न रखें वही पर एनालिसिस का इतेजाम न करें, वही सैम्पल लेकर रेट फिक्स न करें यह समस्या ठीक न होगी। क्योंकि उन लोगों को एक एक सौ मील का ट्रान्स्पोर्ट चार्ज उठाना पड़ता है। फिर आप उस माल को वहां पर disapprove करके वापस भी कर देते हैं। यह सब बातें ठीक नहीं हैं। क्योंकि आप उनके चार्जेंस भी नहीं देते। फुड पालिसी के चलाने में इन तमाम बातों को ध्यान में रखकर काम न किया जाये तो यह समस्या हल न होगी।

अतः मैं एक महत्व की बात कहना चाहता हूँ। यहां मेडिकल और पब्लिक हेल्थ की भी पूरक मांगें आती हैं। इसमें स्पेशल अफिसर इंडियन मेडिसिन का भी जिक्र आया है। इसके संबंध में मैं कुछ कहना चाहता हूँ। 'हिन्दु विजय' नामी एक पत्र ३० दिसम्बर १९६३ के, पत्र में इस बारे में जो लिखा गया है उसका कुछ उद्धरण मैं सभा के सामने पढ़कर सुनाना चाहता हूँ :

“आंध्र प्रदेश के आयुर्वेद विभाग में भ्रष्टाचार।

.....सरकार ने वैद्यों को रजिस्ट्रेशन लिये विवश किया। स्वतंत्र भारत के कांग्रेसी शासन में यह शर्त और भी सख्त कर दी गई और इन वैद्यों के रजिस्ट्रेशन का काम इस विभाग की ओर सौंपा गया। विभाग ने यह काम इंडियन मेडिसिन बोर्ड की एक तदर्थ उप समिति नियुक्त कर उसके जिम्मे काम लगा दिया। प्रारंभ में इस बोर्ड में सिफारशी, टट्टूओं की भर्ती किया गया और इसमें से रजिस्ट्रेशन कमेटी भी बनी। वैद्य वर्ग में यह किवदन्ती है कि आरम्भ आरम्भ में इस रजिस्ट्रेशन कमेटी के कुछ सदस्यों ने नवीन वैद्यों को रजिस्टर करना स्वतः की कमाई का

जरिया बना लिया था और नालायक से नालायक, यहां तक कि अनपढ़ व्यक्तियों को भी वैद्यकीय रजिस्ट्रेशन दिला कर काफी धन कमाया ।.....

.....समाचार है कि नवीन बोर्ड की पहली ही सभा में जो आयुर्वेद रजिस्ट्रेशन सब कमेटी वनी उसपर एक वैद्य और यूनानी तिब्बती का पुराना पापी नियुक्त हुये है ।..... बोर्ड में एक से एक अच्छे अनुभवी विद्वान वैद्य होने पर भी आयुर्वेद रजिस्ट्रेशन सब कमेटी पर यूनानी तिब्बती का सदस्य क्यों ? और वह बोर्ड के समझानेवाले वैद्यों की या खाक परीक्षा करेगा ? वह तो अपना उल्लू सीधा करने और गंडे खट करने का ही कार्य करेगा ।.....”

इसके संबंध में मैं बोर्ड आफ इंडियन मेडिसिन की २९वीं मीटिंग जो २१, ८, १९६४ की हुई थी उसके दो वाक्य पढ़कर सुनाना आवश्यक समझता हूं। इसमें बोर्ड के अध्यक्ष और सेक्रेटरी दोनों ने प्रोसीडिंग के एंट्री ४ में लिखा है। और इसके बाद आज तक भी वह उसी हालत में है। इसमें लिखा है कि :

“At this stage there is a suggestion that the reputation of the Registration sub committee should be above board and that learned men with integrity should be nominated for the registration sub committee. In the past there are general complaints of corruption etc., against the Registration Sub Committee. It was resolved that the suggestion was good and merits consideration.”

यह १९६३-६४ की बात है आज १९६५ हैं लेकिन हम देखते हैं कि आज भी अब इंडियन मेडिसिन बोर्ड में रजिस्ट्रेशन आफ दी बोर्ड की समस्या छाती है तो यूनानी लोगों को देखने के लिये आयुर्वेदिक लोग बोर्ड में बैठते हैं और आयुर्वेद से संबंधित लोगों को देखने के लिये यूनानी लोग। उसी बोर्ड के जो सदस्य हैं उनमें के पत्रों के एक दो वाक्य आपके सामने मुन्ना चाहता हूं। वहां के अध्यक्ष ने पत्र लिखा है जिसमें वे कहते हैं कि :

Neither of them know Unani nor Mr. Parankush Das of Ayurveda as well. It is hardly need but I stated that by so doing much injustice will be done not only to the system of Ayurveda but to the science of medicine as a whole. यह एक मिसर का उद्धरण है, उन्होंने यह लिखा है, requiring vote in respect of technical matters relating to Ayurveda from any such members that do not belong to this system also is a

वह प्रयोजन क्या था : But when you have stated in the meeting yesterday that Sri Pradyumn chari to occupy the membership of the Unani Board.

यह उल्टी बातें हो रही हैं। वहाँ क्या काम हो रहा है योग्यता देनी जाती है या नहीं? यह सब विचार करने की बातें हैं। आखिर में यह भी है कि Shall I also request you to kindly let me know how and why voting is sought even in respect of a technical matter like Ayurveda from such others who do not belong to the Ayurveda system at all.

अंमा प्रोटैस्ट का नोट होने के बावजूद भी वही मिम्टम है वही प्रोसीजर है, वही धूमखोरी है। मैं केरु इतना कहना चाहता हू कि इसका रोकने के लिये योग्य व्यवस्था की जाये ताकि हमारा पैसा बरबाद न हो। धन्यवाद ॥

శ్రీ బి. అయ్యపు రెడ్డి (మైథూర్):—అధ్యక్షా, Supplementary Demand సంవత్సరానికి ఒకసారి వస్తుందా, లేకపోతే రెండుసార్లు ప్రత్యేక పెరుగుదలలకు అనే అనుమానము నాకు వచ్చింది. ఆ అనుమానం రావడానికి కారణం ఏమిటంటే దేశంలో ఏపరిధింగా పెరుగుతున్నటువంటి ధరలు. ఈ సంవత్సరం ఒక ప్రాజెక్టు లింక్షలు రూపాయలలో పూర్తి కావచ్చునని estimate వేస్తే, అది వచ్చే సంవత్సరానికి ఆ ధరలతోనే పూర్తి చేయగలమనే సాహసం ప్రభుత్వానికి ఉండదనుకొంటాను. Price structure అనేది control చేసేదానికి ఈ ప్రభుత్వము చేతిలో గాని కేంద్ర ప్రభుత్వము చేతిలోగాని లేదు. Price structure అనేది ఒక విషయాలను సృష్టిస్తుంది. ఈ విషయాలయంలో కొందరు పూర్తిగా కృంగిపోవడం జరుగుతుంది. “ఇది నా మట్టుకు నేను అలోచన చేస్తే దానికి కొన్ని కారణాలు ఉన్నవంటూ ఉన్నాయి. ద్వితీయంచవద్ద ప్రజాళి ప్రత్యేకపెట్టేదానికి ముందు కీ.శే. కళా వెంకట్రావు కర్నూలు ఆసెంబ్లీలో ద్వితీయంచవద్ద ప్రజాళికి

సంపదనం, ఇదిగో దేశంలో ఇన్నివేల ఎకరాల భూమిని తరీకింద సాగుజేస్తాము, ఇన్ని వేల కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేస్తాము, ఇదిగో ఇన్ని శతావధిని అభివృద్ధి చేస్తాము, అయిన కోడిగుడ్ల సంఖ్య కూడా ఇచ్చారు, ఇన్ని వేల తయారు అవుతాయని. ఇంత భాష్యం ఉత్పత్తి అవుతుందని చెప్పారు. నాకు ఒక “సందేహం కలిగి వేను అడిగాను, ఇవన్నీ చెప్పారు, వందేదేగాని నా యోజక పెర్గంలో సామాన్య మానవుడు అడిగే ప్రశ్నకు జవాబు ఇవ్వవలసిందని చెప్పాడు. సామాన్య మానవుడు అడిగే ప్రశ్న ఏమిటంటే, “ద్వితీయ ఐంచవార్ష ప్రణాళిక అయినతరువాత నా నిరాదాయము సగటున నెంక 30 రూపాయలు ఉంటుందా? ఆ 30 రూపాయలలో రూపాయకు 4 శేర్లు బియ్యము, రూపాయకు 5 శేర్ల సెయ్యి, అర్దడాకు ఒక కోడిగుడ్డు, అర్దడాకు ఒక కప్ప కాఫీ నాకు లభిస్తుందా?” అంటే, దానికి నేను ఏమి జవాబు చెప్పాలి అని అడిగాను దానికి వారు చెప్పారు: ఇది చాలా చిక్క అయినటువంటి సమస్య, సామాన్య మానవుని పేరట అడిగే ప్రశ్న లాయరు యొక్క కుంతిత బుద్ధితో కూడుకొని ఉన్నదని అన్నారు కాని దీనికి సమాధానము చిక్కలేదు, చిక్కతుందనే ఆశకూడలేదు దీనికి ఒక కారణం ఉన్నదని నాకు తోస్తుంది, మనము ఆదర్శప్రాయంగా అభివృద్ధిని అన్నిరంగాలలో సాధించాలని అనుకోవడం జరుగుతుంది ఇద్య వైద్యము, power industries, agriculture అన్ని రంగాలలోకూడా ఒకటేసారి అభివృద్ధి సాధించాలని అనుకొని, అన్నిటిలో ప్రతిదానికి Plan వేసుకోవడం జరుగుతున్నది. దానితో మన resources defused గా spread అయిపోయి ఒక దానిని కూడా మనము సరిగా సాధించలేకుండా పోతున్నాము. ఇది ఆదర్శప్రాయంగా ఉండవచ్చును గాని, ఇది shrewed business economy మూత్రంకాదు ఇప్పుడు మనం ఎంత పెట్టుబడి పెట్టినాము, కొన్ని పెద్ద ప్రాజెక్టుల వైన? ఆ ప్రాజెక్టులకు పెట్టిన పెట్టుబడి వైన ఎంత వడ్డీ చెల్లిస్తున్నాము? ఈ వడ్డీవరకు అయినా, మనకు సద్యఃఫలితాలు ఎంతకాలములో రాగలుగుతుంది అనే ఆలోచన లేకుండా చేస్తున్నాము. ఇక మీదట అయినా, నాల్గవ ప్రణాళికలో దేశంలో మొత్తం మీద, ఈ విధంగా diffusedగా ప్రతి ఒక్క రంగములోకూడా అభివృద్ధి సాధించాలని ఒక ప్రాజెక్టును పెట్టుకోవడం, ఏ ప్రాజెక్టు 2-3 సంవత్సరాలలోనేకాదు, 5 సంవత్సరాలకు 10 సంవత్సరాల వరకుకూడా పూర్తి చేసుకోలేకపోవడం, దాని యొక్క ఫలితాలు లేకుండా పోవడముతో ఇలాంటి దుష్ఫలితాలు ఏర్పడతాయి అని చెప్పే చాల్లో ఏలాటి సందేహములేదు. మనకు ఉన్నటువంటి మన Stateకు ఉన్నటువంటి resources ఏమి, మనము ఎన్ని projects మీద fullగా concentrate చేసి invest చేసుకోగలము, ఎంత కాలములో finish చేసుకోగలము అనేటటువంటి దృక్పథము అలవరచుకొనడం చాలా అవసరము. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు

తీసుకొంటాను. దానిని completeగా push through చేయాలి. అది complete చేసేంత వరకు, అదే దానికి లేకుండా. ఈ మధ్యకాలములోనే శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకూడా తీసుకొన్నాము. దానిని కూడా cold storageలో పెట్టాము. వంశధార ప్రాజెక్టు అనుకుంటున్నాము, అదీ ఒక విధమైన cold storageలోనే ఉంటుంది. ఏ ప్రాజెక్టును అయినా తీసుకోండి, ఏ businessmanను అయినా తీసుకోండి, వాడు invest చేసిన తరువాత మధ్యలో వదిలి పెట్టడు. మధ్యలో వదిలి వెట్టిన దానిని సకాలంలో పూర్తి చేయలేకపోయినా దానివల్ల గొప్ప అవాంతరం గొప్ప నష్టం కలుగుతుంది. Main గా కొన్ని projects ను important projectsను తీసుకొని వాటిమీద పూర్తిగా concentrate చేసి వాటిని push through చేసేంతవరకు, దాని యొక్క సద్యఃఫలితాలు వచ్చేవరకు వేరే వాటిమీద దృష్టిని మరల్చడం అనేది సబబుకాదు, ఇప్పుడు local pressures ఉంటాయి, Demands ఉంటాయి. దానినిబట్టి కొన్ని కొన్ని projectsకు పునాది రాళ్ళు వేయడం జరుగుతుంది. దానికి ఇంజనీరింగ్ అర్జుపెట్టడం జరుగుతుంది. దానివల్ల ఫలితము ఎవరికీ ఉన్నది. ఎవరికిలేదు. ఒకసారి చర్చాక్తితో సంజీవ గారు అన్నారు, "నేను ముఖ్యమంత్రిగా వేసివేసువంటి పునాది రాళ్ళను పూర్తి చేసేదానికి గిరి ఏళ్ళు అవుతుంది. ఇంక ఏ ముఖ్యమంత్రికికూడా పునాదిరాయి వేసేదానికి అవకాశంలేదు. అని ఇదీ నిజమే అనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో ఉత్సాహంతో ప్రతి ఒక్క project పూర్తి చేసేదానికి పూనుకొన్నాము.

కనుక ఇకమీదపైనా on the economic and financial side ఇద్దరు ముగ్గురు నిపుణులను వేసుకొని ఒక రిపోర్ట్ ఇన్ స్టిట్యూట్ వలె దానిపైన కాన్ సెంట్రేట్ చేసి చేస్తే ఇమీడియట్ రిజల్టు కనబడుతుంది. దేనిపైనా diffusedగా నష్టపడకుండా ఉండటానికి మార్గంగా ఉంటుంది. అది ఆలోచించాలని వైనాన్న మినిష్టరుగారికి సూచిస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. ఇప్పుడు సివిల్ లిస్టు ఎంత ఉన్నదో తెలుసుకొనడం కష్టం. ఇంతకుముందు ఒక లక్ష ఉన్నారనుకుంటే ఇప్పుడు మూడు నాలుగు లక్షలు. నెం రిగివచ్చేవరకు ప్రభుత్వము ఖజానాలోనుంచి వేతనాలు పుచ్చుకునే వారి సంఖ్య పెరిగింది. పెన్షనర్యుతో కలిపి నాలుగు లక్షల కంటే తక్కువ ఉండదని అంటే మాటకీ ఇద్దరు ముగ్గురు ప్రభుత్వ ఖజానానుంచి నెంసరి భత్యము స్థిరమేవారు ఉన్నారు. కానీ రెక్రూట్ మెంట్ జరుగుతునే ఉన్నది. ఇదీ నీరుదోయ్ నమస్కను కొంతవరకు నివారించుటకు పనికి వస్తే వస్తుంది గాని దీనివల్ల చాల దుష్ఫలితాలు ఏర్పడుతున్నవి. ఒక ఆమెరికన్ జర్నలిస్టు కలిసి

నన్ను చెప్పడు your Government servant is as good as cattle అంటే నువ్వు పశువు అంటే చాలా దాగా ఉన్నది కానీ మనం పశువులను పోషించే పద్ధతి చూస్తే దేశంలో మచ్చుకోడు. ఆ పశువులకు తగినంత మేర వేయము చింతము, పాలు, కొర్రాచి రావు ముక్కుకు ఉద్యోగి పరిస్థితికూడ అదేధంగా ఉన్నదని అలా పెరిచేసి చెప్పాడు. సశిశుముగా పరిశీలిస్తే ఆయన పిమర్ల సబబుగా ఉన్నది. మన ఉద్యోగస్థునికి తగినంత ఆదాయంలేదు—పుష్టికరంగా తినుటకు వ్యాయంగా సంఘం కీమించి అసిన జీతాన్ని యివ్వలేకపోతున్నాము ఇచ్చే దానికికూడ విలువలేమో. అతడు చేసే ఏర్పాడు అదే మారేగా ఉంటుంది. కాని నలుగురు చేయవలసిన పని అతను చేయలేడు. ఏమైనా ఇక మీదట ఇంత అంతరించిపోతున్న పెరగరాదని, ఇంత ఉండాలి రిట్రాట్ చేసే పరిధిలో జాగ్రత్త తీసుకొని పరియాల కోరుకున్నాను.

ఇప్పుడేనే విధానము భూములపైన నిర్మిట టాక్సేషన్ వేస్తున్నారు. సాధారణంగా దానిదేశంలో ఏ కొన్ని రాష్ట్రాలలో మినహాయింపు చేస్తే మనదేశం పొచ్చు శిస్తు ఉన్నదని చెప్పి తిప్పదు. ఆగ్రికల్చర్ పేయింగ్ ఫ్రాఫ్రేషన్ గా చెయ్యడం అసాధ్యం అది చేయలేకపోతే లెక్కలుచెప్పి ట్యాక్సాలను తరలి రావడం జరుగుతుంది. ఇక్కడ అంతటం తరగద, ఎందుకంటే యీనాడు ఆగ్రికల్చర్ పేయింగ్ ఫ్రాఫ్రేషన్ కాదు. అవిధంగా చేయాలంటే ఇప్పుడున్న డైరెక్టు టాక్సేషన్ అడ్డం చేయడం ఆగ్రికల్చర్ ఇండస్ట్రీయల్ లెజ్ చేసి ఏవర్ ఇచ్చి తెండు ఎకరాల భూమి ఉంటేకూడ కనీసం సంవత్సరానికి ఏది ఏన్నెండువేలు నికరాదాయంవచ్చి సుఖముగా బ్రతకగలడు అనే సోషల్ వాల్యూ సంఘములో సృష్టించే పరకు వేరే మార్గంలేదు అలాంటి దానికి వూనుకోవాలి. రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఇటీవలవచ్చిన ప్రాజెక్టు లోరెవెన్ కెనాల్, కనీ.కెనాల్ క్రింద బెటర్ మెంట్ లేవీ వసూలుచేస్తున్నారు. ఇదిచాలా ఘోరము. ఇంతకుముందు పాస్ చేసిన ఆక్ట్ ప్రకారం చూస్తే రైతువద్ద ఉన్న ఇల్లు వాకిలి పశువులను, కొన్నిచోట్ల వేలము వేస్తున్నారు. వేలము వేస్తేగాని వసూలు అయే పరిస్థితులు కన్పించడం లేదు. ఈ బెటర్ మెంట్ లెవీగురించి మళ్ళీ రెవ్యూచేయాలి. అసలు దానిని గురించి ప్రొవీడెన్స్ కృషన్ వేస్తున్నారనుకోండి అలాకాకుండా రైతు ఇవ్వ గలదా. లేదా, దానివల్ల రైతుకు ఎన్ని బాధలు కలుగుతున్నాయి, ఎన్ని ఇక్కట్లు కలుగుతున్నాయి, బెటర్ మెంటు వసూలు చేయడం వ్యాయమా, సాంఘిక వ్యాయమా, ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని మరొకసారి పునఃపరిశీలన చేయాలని ప్రాధాన్య మివ్వబడుగారిని కోరుతూ నిరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య:— అధ్యక్షా నెలరోజుల వర్ష నిరువాత యీ బడ్జెటును రేపు పూర్తి చేసుకుంటున్నాము. ఈ సందర్భంలో నా అభిప్రాయానుకొన్నింటిని వివరిస్తాను. సగటున చూస్తే ప్రభుత్వ ఆదాయం, ప్రజల ఆదాయం గాని పెరిగినట్టు కనిపిస్తోంది. 1952-53లో 705 కోట్లు ఉన్న ఎ.స. రాష్ట్రం ఆదాయం 1963-64లో 1323 కోట్లకు పెరిగింది. అలాగే తలసరి ఆదాయం చూస్తే యీ పెరుగుదల ఏ వర్గానికి చెందింది? నేటి కేరళ విషయంలో అదే సగటు ఆదాయం 52-53 లో 21 లుంటే 63-64 లో 34 అయింది. అదేరకంగా ఎలెక్ట్రిసిటీ 100 మి.కి. 1953లో వా పెరిగింది. ఇరిగేషన్ యీ 23 లక్షల వైబిల్లర ఎకరాలకు, 63-64లో 34.9 లక్షల పెరిగింది. ఎగ్రికల్చరల్ ప్రొడ్యూక్సు 100.5 లుంటే ఇప్పుడు 134.5 లు పెరిగింది. అదే ధరగా ఆహార ధాన్యాలు కూడా 40 లక్షల చిక్లర టన్నులను సేరి అమ్మకం చిక్లర టన్నులకు పెరిగింది. ఆ విధంగా ఇతర ఆదాయాలు కూడా సులువు పెరిగిపోయి ప్రభుత్వ ఆదాయం పెరగడం అంటే ప్రభుత్వానికి సైతం ఆదాయ ఉండదు. సజలు యిచ్చే పన్నులద్వారా, ఇతర ప్రభుత్వ సంస్థలద్వారా వచ్చేలాభ ద్వారా అదాగడు పెరిగిపోతుంది. అయితే యీ సంగతి పెరుగుతున్న ఆదాయం కూడా పెరిగిపోదు. మనం పెట్టే ఖర్చుకు వస్తున్న లాభానికి సరిపోతే అలా అంతా పేసి వేస్తాం. అనే నిధులుగా చెబుతున్నాను. సగటున ఆదాయం జనరల్ గా పెరుగు పట్టు కనిపిస్తోంది. ఇది తక్కువ వ్యయంలో 13 ఏళ్ళలో ప్రణాళికా కమిటీని తీసి తన పాత యీ అభివృద్ధి గొప్పగా పెరిగి పుష్కలమైనది. సీ ఇంకా అభివృద్ధి సాధించినా, ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తిలో పెరుగుదల కనిపిస్తున్నా సమాఖ్యలో అనే రకాల అసంతృప్తి ఎందుకు కలుగుతోందనేది ప్రధమంగా ఆలోచించినప్పుడు నాకు సంబంధించినవరకు కొన్ని ఆ ప్రాంతాలపై. మనం చేసే పనులలో ఎంతవరకు ప్రణాళికా కార్యక్రమాల సీర్వహణలో లోపం ఉన్నది? ప్రధానంగా లోపి వది ముందు ముఖ్యమో దానికి ప్రయోగిస్తే యిచ్చి నెలకు చేసుకొని ఉన్నాము. ఇవన్నీ కూడా మనం పరిశీలించి చూడవలసి ఉన్నది. కొన్నింటికి విస్తృతముగా ఖర్చుపెట్టుతున్నాము. వాటికి వెంటనే ఫలితాలు రావాలే బాధపడనక్కరలేదు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టువీది ఇది ఏళ్ళనుంచి పనిచేస్తున్నా ఇంకా ఫలితాలు రాలేదు, ఇంకా 10 ఏళ్ళకు వస్తాయి. కాని ఇప్పుడు దాని ఆశ్రయ వలన అవసరంలేదు. పని చురుకుగా జరగడం చూడాలి. అతని లాభాలు రాలేదని బాధపడకూడదు. కాని కొన్నింటిలో ఆశించినంత ఫలితాలు రావాలే దానికి ప్రణాళికా కమిటీ చేసి ఏర్పాట్లుగా నిర్మోలమాటంగా పరిశీలించి అభ్యంతరాలుంటే తొలగించి అభివృద్ధి సాధించడం కొరకు ఉండాలి.

ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న కడపడిలో ఎంత మంది ఉన్నప్పటికీ, కొన్ని చిన్న చిన్న లోపాలు ఉన్నట్లయితే, వాటిని ఆధారంగా తీసుకొని ఇవాళ ప్రజలలో ఆసం తృప్తి గేదర్ కావటానికి అవకాశాలు ఉన్నవి. ఉదాహరణకు ఇంతకు ముందు మాట్లాడిన మిస్ట్రలు హాస్టల్స్కు గ్రాంట్స్ ఇచ్చే విషయంలో కొన్ని హాస్టల్స్ రిగ్యులయిజ్ చేయకూడదు అన్నారు. కొన్ని చేస్తున్నారన్నారు ఇది రాజకీయపార్టీ వ్యవహారముకాదు. సంఘాన్ని త్తం తీసుకొని ఇవాళ మనం మాట్లాడుతూ ఉంటాము. హాస్టల్స్కు గ్రాంట్లుగా ఇస్తున్నదబ్బు ఇంకా ఎక్కువ ఇవ్వమని కోరతాను. ఇంకా ఎక్కువ స్కాలర్ షిప్స్ ఇవ్వమని కోరతాను. కాని, ఇప్పుడు డబ్బులో ఎంత దుర్విని యోగం అవుతున్నదో చూడమిది చేయివేసుకొని ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఇవాళ రాజకీయాన్నే ఒక ప్యాపారంగా తీసుకొని తయారైన వ్యక్తులు సంఘంలో ఒక వర్గంగా తయారవుతున్నాడు. ప్రణాళికా వ్యవస్థక్రింద మనం చాలా డబ్బు ఇస్తున్నాము. అందులో ఎంత పర్సెంట్ నిజంగా ప్రణాళికా అభివృద్ధికి తోడ్పడు తున్నది అన్నది మనం చెప్పలే పోతున్నాము. కాంట్రాక్ట్స్ తీసుకోండి, లైసెన్సులు తీసుకోండి, ముడి పదార్థాలు తీసుకోండి, హాస్టల్స్ తీసుకోండి. ఏ రంగానికి వెళ్లినా ఒక వర్గం తయారవుతున్నది. అందులో యానాకు అటువంటివారు అన్ని రాజకీయవైపులనుండి ఉన్నారు. లాభం చెందక ఆసంతృప్తి పడే వర్గాలు ఉన్న వేమో నాకు తెలియదు. ఏదో విధంగా ప్రభుత్వం డబ్బును, ప్రణాళికా డబ్బును స్వంతానికి ఉపయోగి చుకొని, దానికి కలెక్టివ్ లాభం పేరుపెట్టి, అది రాకపోతే ఆసంతృప్తి రావటం అన్నది ఒకవైపున జరుగుతున్నది. అందువల్ల హాస్టల్స్ విషయంలో కానీండి, లైసెన్సులు, కాంట్రాక్ట్స్, స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలో కానీండి ఎవరో కొద్దిమంది ఏదో ఒక పేరుపెట్టుకొని ఆ డబ్బు ఎట్లాగో అట్లా దుర్విని యోగము చేయటానికి తయారవుతున్నారు. ఈ వర్గం చేస్తున్న యీ దుష్టచర్యలను ఎదుర్కోలేనంత కాలం మనం ఎంత అభివృద్ధి సాధించినా, అది కేవలం లెక్కలలో సాధిస్తున్న అభివృద్ధిగానే చూస్తూ ఉంటాము. అది కాదని అవలెము. చిన్న లోపాలు జరిగినపుడు దానిమీద ప్రభుత్వమంతా యీ రకంగా ఆయిపోయిందని అనుకొనే అవకాశం ఉందని నేను హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. దీనిని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని చెబుతున్నాను. ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. ఫిబ్రవరిలో గూడూరులో కొన్ని ఇండ్లు కాలిపోయాయి. గూడూరులో ఫైర్ స్టేషన్ ఉండిగాని, అ స్టేషన్కు ఫోన్ చేస్తే, రెండు వెలలనుండి ఫైర్ ఇంజన్స్ రిపోర్తో

ఉన్నవన్నారు. ఫైర్ ఇంజన్స్ రెండు సెలనుండి రిపోర్ట్లో ఉండటం ఎంతో
ఈ మధ్య పార్లమెంట్లో కూడ ఒకటి చర్చకు వచ్చింది. 40 వేల ట్రాక్టర్స్ మం
దిగుమతి చేస్తే, 20 వేల ట్రాక్టర్స్ నాలుగైదు ఏళ్ళుగా రిపోర్ట్లో పడి ఉన్నవని.
అసలు స్పేర్ పార్ట్స్ లేకండా దిగుమతి చేయటం ఎదుకో నాట అర్థం కావటం
లేదు ఇప్పుడు ఎంతాకాలం వస్తున్నది. ఫైర్ ఇంజన్స్ గినిమాలో కదిలితే అన్ని
ఫైర్ ఇంజన్స్ వచ్చి ఉన్నాయి అనేది. రెండు సెలనుండి స్పేర్ పార్ట్స్ చూరకక
అవి అక్కడ పడి ఉన్నవని. రాపూర్ కు ఫోన్ చేశారు రాపూర్ లో కూడ
రిపోర్ట్లో ఉన్నవన్నారు. నెల్లూరుకు ఫోన్ చేసి, నెల్లూరునుండి ఫైర్ ఇంజన్స్
వచ్చేటప్పటికి నాలుగైదు గంటలు అయినదట. ఈ నాలుగైదు గంటలలో కొన్ని
ఇండ్లు దహనం అయిపోయాయి. ఎక్కువ నష్టంనుండి కాపాడలేకపోయారు. వనం
ఫైర్ ఇంజన్స్ కొరకు ఇంత ఎమోంట్ ఇచ్చామని చెప్పుకోవచ్చును, బాగానే
ఉంటుంది. ఫైర్ ఇంజన్స్ కు మనం ఇచ్చిన ఎమోంట్ సరిగా వ్యయం అవుతున్నదా
లేదా, సక్రమమైన ఖర్చు అవుతున్నదా, లేదా, అన్నిది ప్రధానమైన విషయము.
ప్రజల దృష్టిలో కనపడేది యీ లెక్కలు కావు ప్రజల దృష్టిలో పలికాలు కన
పడుతూ ఉంటాయి. ఇది ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.
ఇటువంటి లోపాలు ఉన్నప్పుడు వాటిని పెద్దగా చేసి, ప్రజలయొక్క అసంతృ
ప్తిని ప్రభుత్వం మీదకు మరలించటానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. ఇటువంటి చిన్న
చిన్న లోపాలు వీటి ఉన్నప్పటికీ వీటిని నిష్పక్షపాతంగా, నిర్భోమామాటంగా,
తైర్యంగా పరిష్కారం చేయటానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావలసి ఉంటుంది. లేక
పోతే మనం యీ పదిహేను ఏండ్లుగా ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థలో పెద్ద ఖర్చుపెట్టి,
పెద్దప్రణాళికలు అమలు జరిపి సాగించిన ఇంత పెద్ద అభివృద్ధిని, యీ ప్రణాళికల
యొక్క లాభాన్ని కించపర్చటానికి యీ చిన్న చిన్న లోపాలు ఉపయోగపడ
తాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వం దానిని గురించి ఆరోపించాలని కోరుతున్నాను.
ప్రతిపక్షానుండి ఎవరో మాట్లాడుతూ—ఇండ్ల విషయంలో ప్రతికలలో న్యూస్ టెటమ్
కనుపించిందని, వాటిని వదులు కొంటామనుకొన్నారని, కాని ఇప్పుడు వదలు
కొంటే దానివల్ల ప్రతిపక్షానికి ఏదో లాభం చెందుతుందని, కాబట్టి వదలుకోకూడదని
అనుకున్నట్లు చిత్రించటానికి ప్రయత్నం చేశారు. ప్రతిపక్షానికన్నా ముందే మేము
కాంగ్రెసువారైతే—మా పార్టీలో యీ విషయాన్ని చర్చించామని ఇవాళ హామన్
ముందు చెబుతున్నాను. అందులో ఏదన్నా ఇరెగ్యులారిటీ ఉందా? ఏటీఫిక్సెస్
ఉన్నదా? లేదా? ఆ విధంగా ఇండ్లు తీసుకోవటం రైటా, రాంగా? అన్నది అటు
ఉంచండి. ఈ రోజు మినిష్టర్స్ అయినంతమాత్రమున, ఎం.ఎల్.ఎలు అయినంత
మాత్రమున వారికి ఇండ్లు ఉండకూడదని ఎక్కడా లేదు. నేను ఎంపియిరీ చేశాను.
అపోజిషన్ లో కమ్యూనిస్టుపార్టీ మెంబర్స్ చాలామంది ఇక్కడ ఇండ్లు కట్టుకొన్నా

రట. చాలమందికి ఇక్కడ ఇళ్ళు ఉన్నవట. చాలా సంతోషము. కాని, చాలాంటి వారికి ఇండ్లు ఇక్కడ ఏమీ లేవు. అదేరకంగా మూత్రాలు ఇళ్ళు తీసుకొంటే తీసుకొన్నారని అనుకోండి, ఏమైనా ఒక నామ్ ఐడియల్ ను సెటప్ చేయమని మూలా తీవరము కోరుతున్నాము. అధికారంలో ఉన్నవారు అఇళ్ళు న్యాయంగానే క వచ్చును—ఆశించండి. అదేవిధంగా పర్యటనకు వెళ్లినపుడు చిన్నదానికి అయినదానో, కానిదానికి తాళ్ళమీద పేర్లు వేసుకోవటం మూనిషేయండి ఒక ఐడియల్ లైఫ్ ను సెటప్ చేయండి. మనం ఇంకా డబ్బు ఖర్చుచేసి, దేశాన్ని ఇంత బ్రష్టంగా ముందుకు తీసుకుపోయేటప్పుడు—కాస్త అదర్భంగా కనుపించటానికి ప్రయత్నించేయండి. ఇండ్లప్పుడు లోన్స్ కోసం, ఇంకో దానికనో, మనవాలో మన ఒండుపులో మిత్రులో ఏస్తే—బాధ అయిచాలరే, శాక్రేటెస్ గా అయినారే మును హక్కు ఉన్నారే అటువంటి వాటికి దూరంకాండి ఆ రకంగా ఆపటం ద్వారా, బ్లెక్ లైఫ్ లో ఒక మోరల్ ను, ఒక నాయత్వాన్ని, ఒక ఆచర్యాన్ని సృష్టించటానికి వీలవుతుంది. ఆ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని, మా పార్టీలోనే మేము చర్చించి ఇటువంటివాటిని గింప్ చేయమన్నాము. గింప్ చేస్తారనే నేను ఆశిస్తున్నాను. అంతెగాని కేవలం అది ఏదో పెద్ద నేరం చేశామని కాదనీ, అది అర్థం చేసుకోమని నేనుకోరుతున్నాను. ఆ విధంగా బ్లెక్ లైఫ్ లో నారమ్స్ పెట్టటా కి కృషిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఇంత పెద్దదబ్బు ఖర్చుపెట్టి, ఇంత పెద్ద అభివృద్ధిని సాధిస్తున్నప్పటికీ—ఇటువంటి చిన్నచిన్న అవకాశాలను తీసుకొని వీరు యీ అభివృద్ధిని వమ్ము చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కాబట్టి వాటికి అవకాశం లేకుండా చేయమని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ విఠల్ (నరసాపూర్):—అధ్యక్షా, నేను ఇప్పుడు ప్రధానంగా మూడు సమస్యలును గురించి తెలియజేస్తాను. ఒకటి వడ్డీ వ్యాపారస్థుల దోపిడి రెండు టోకు వ్యాపారస్థుల దోపిడి. మూడు—లంచగొండితనము. క మూడు సమస్యలపైన నేను చెప్పవలసివస్తున్నది. ప్రధానంగా గ్రామాలలో వడ్డీ వ్యాపారస్థుల దోపిడి వివరంగా వెలుగుతున్నది. ఈ 17 సంవత్సరాల పరిపాలనలో మనం ఈ వడ్డీ వ్యాపారస్థుల దోపిడిని అంతం చేయలేకపోయాము. ఈ వడ్డీ వ్యాపారస్థులు గుర్తరసంతో గ్రామాలలోని రైతుల దగ్గర వివరీతంగా నూటికి నెలకు 0 రు నుండి 30 రుల వరకు మిల్లి తీసుకొంటున్న ఉదాహరణలు ఉన్నవి. ఏపీసం యీ 17 సంవత్సరాలలో యీ పద్ధత్యం యీ వడ్డీ వ్యాపారస్థుల దోపిడిని తీసివేసిందా అంటే తీసివేయలేదు ప్రతి గ్రామంలో వడ్డీ వ్యాపారస్థుల దోపిడి వివరీతంగా ప్రతి సంవత్సరం వెలికిపోతుంది. గ్రామాలలో కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు పెట్టారుగాని, ఆ సొసైటీలలో కూడా రైతులకు సకాలంలో అప్పులు దొరకటంలేదు. దాని ఫలి

తంగా యీనాడు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు తిరిగి చెల్లించటానికి రైతులు పెట్టి వ్యాపారస్థుల దగ్గరకు పోవలసివస్తుంది. సంగారెడ్డిలో ఉన్న బ్యాంక్ లో మళ్ళీ డబ్బు కట్టి ఎడ్జస్ట్ మెంట్ చేయటానికి రైతులు పెట్టి వ్యాపారస్థుల దగ్గరకుపోయి నూటికి నెలకు 5, 10 రుల పెట్టి డబ్బు తెచ్చి ఎడ్జస్ట్ మెంట్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ బ్యాంక్ రైతులకు ఉపయోగపడటం లేదు. గ్రామాలలో ఉన్న యీ పెట్టి వ్యాపారస్థుల దోపిడీల అంతం చేయగలిగే మీ ప్రణాళికలు ఎప్పటికీ జరుగడం కావు; రైతుల యొక్క స్టాండ్ డ్లై పెరగదు. వారి పరిస్థితి బాగుపడదు.

టోకు వ్యాపారస్థుల విషయం చూస్తే—ఆపలు వారిని అడిగేవారు ఎవరూ లేరు. ఆపలు మనమంత్రులు రైతుకుటుంబంనుండి వచ్చారు, ప్రత్యేకంగా మన ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు రైతుకుటుంబం నుండి వచ్చారు కాబట్టి వారికి తెలుసు. వారు ప్రతిదినం గ్రామాలు దర్శిస్తూ ఉంటారు. ఈనాడు రైతులపై టోకు వ్యాపారస్థుల దోపిడీ విపరీతంగా ఉంది. ధరలు ఎగ్గటానికీ, వెరగటానికీ కారణం ఏమిటి, దానికి కారకులు ఎవరు, దానివల్ల ఉత్పత్తిదారులు లాభపడుతున్నారా, కష్టమర్స్ లాభపడుతున్నారా అన్నది మనం ఆలోచించినట్లయితే యీ ప్రభుత్వం వ్యవహారాలలో ఇద్దరూ కూడా లాభపడటం లేదు. నేను కొన్ని ఫీగర్స్ మీముందర పెట్టదలచుకొన్నాను రైతులు పంట పండించి మార్కెట్ కు తీసుకురాక పూర్వం ధరలు ఎల్లా ఉన్నాయో, వారు పంట పండించి మార్కెటుకు తీసుకువచ్చిన తర్వాత ధరలు ఎల్లా ఉన్నవో, టోకు వ్యాపారస్థులు ఆ ధరలను ఎల్లా తగ్గిస్తున్నారో, ఎల్లా చౌకగా కొని, విపరీతమైన ధరలకు అమ్ముతున్నారో మంత్రులకు తెలియదా? మంత్రులకు కూడ తెలుసు. అయితే మంత్రులు ఆ టోకు వ్యాపారస్థులను కంట్రోలు చేసి అదుపు చేసే పరిస్థితిలో లేరు. రైతులు పంట పండించక పూర్వం, మార్కెట్ కు తాను ఇచ్చి తీసిన వస్తువులు తీసుకురాక పూర్వం ఉన్న ధరలు మనవిచేస్తున్నాను. రైతులు పండించనపుడు — మార్కెట్ కు తీసుకురానపుడు — బెల్లం ధర క్వింటల్ 160 రు. ఉండెను. బియ్యం ధర ప్రభుత్వం నిర్ణయించినప్పటికీ ఆ రేటు గ్రామాలలో ఎక్కడా ఇంప్లీ మెంట్ కావటంలేదు బియ్యం గవర్నమెంట్ రేటు క్వింటల్ 60 నుండి 70 రు.లు ఉండగా, గ్రామాలలో బ్లాక్ మార్కెట్ లో 80 నుండి 100 రు. వరకు క్వింటల్ ఉంది. కందులు క్వింటల్ రు. 120, మిర్చి క్వింటల్ రు. 150 జొన్నలు క్వింటల్ రు. 100, నెనగలు క్వింటల్ రు. 130 చింతపండు క్వింటల్ రు. 140—ఈ ప్రకారంగా రైతులు పండించక పూర్వము, రైతులు మార్కెట్ కు తీసుకురాక పూర్వము టోకు వ్యాపారస్థులు విపరీతముగా ధరలు పెంచి, కష్టమర్స్ కు, కూలీలకు అమ్ముతున్నారు టోకు వ్యాపారస్థులు కష్టమర్స్ కు అవసరం ఉన్నప్పుడు విపరీతంగా ధరలు పెంచుతున్నారు. రైతులు పంట పండించి మార్కెటుకు తీసుకురాగానే ధరలు ఎల్లా దిగినాయో మీరు కాస్త గమనించవలసి ఉన్నది.

అట్లానే బెల్లం స్వింటర్ రు. 40 నుండి 30 రూపాయలు అయింది. అట్లానే బింగ్లం రు. 50 నుండి 60 స్వింటర్ అయింది. కందులు స్వింటర్ రు. 120 నుండి 60 రు. లకు తగ్గింది. మిర్చు రు. 250 నుండి 150 కి తగ్గింది. జొన్నలు 100 రూపాయలు ఉంటే 60 రూపాయలకు తగ్గింది. పెనగలు 130 రూపాయలు ఉంటే 80 రూపాయలకు తగ్గింది. చింతపండు 140 రూపాయలు ఉంటే 75 రూపాయలకు తగ్గింది. రైతులు పండించి బజారుకు తీసుకుపోగానే టోకు వ్యాపారస్తులు విపరీతంగా రైతులను దోచుకున్నారు. మంత్రిగారికి ఈ విషయాలు తెలియవా? మంత్రిలు రైతు కుటుంబాలను చి రాలేదా అనవచ్చు. వాళ్ళకు తెలుసుగాని ప్రధానంగా వాళ్ళను అదుపులో పెట్టే పరిస్థితిలో లేరు. ప్రణాళికలు వేస్తున్నారు. రైతుల పరిస్థితి పెరగాలి. కూరీల పరిస్థితి పెరగాలి. సామాన్య రైతుల పరిస్థితి పెరగాలి అనే ఉద్దేశ్యంతో మనం ప్రణాళికలు వేసుకుంటున్నాము. కాని ఈ ప్రణాళికలు జరుగడం కారపోవడానికి కారణాలు యివే ఉన్నాయి. ప్రధానమైన కీలక స్థానాలు మూడు ఉన్నాయి ఒకటి టోకు వ్యాపారస్తుల దోపిడినుండి రైతులను రక్షించడం, రెండు నడ్డి వ్యాపారస్తుల దోపిడినుండి రైతులను రక్షించడం మూడు లంచగొండి విధానం పోవడం. ఈ మూడు ప్రధాన కీలక విషయాలు ఉన్నాయి. మన భారతదేశంలో మన Stateలో ఈ మూడింటిని తీసివేసినాడే మన ప్రణాళికలు జరుగడం అవుతవి. ఈ మూడు తీసివేయనినాడు యింకా 10 ప్రణాళికలు వేయండి, 20 ప్రణాళికలు వేయండి ధనవంతులు యింకా ధనవంతులు అవుతూనే ఉంటారు రైతులు యింకా పీనస్థితికి పోతూఉంటారు. బీదలు యింకా కీదస్థితికి పోతూ ఉంటారు. ఈ మూడు కీలకమైనవి పని ఉన్నవో అని మీరు అదుపులో పెట్టినదాకా ప్రణాళికలు జయప్రదంకావు. దానివి మనం అందరము దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. టోకు వ్యాపారస్తుల దోపిడి ప్రతిరోజు విర్రెంకగా ఉన్నది ఉత్పత్తి చేసి, వాళ్లు లాభపడడంలేదు. Consumers లాభ పడడంలేదు అనేది ఈ నాడు మనం ప్రధానంగా దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. అట్లాగే లంచగొండి విధానం. 17 సంవత్సరముల పరిపాలనలో పూర్వం 100 రూపాయలు లంచం తీసుకుంటే యిప్పుడు 500 నుండి 100 రూపాయల వరకైనా తగ్గిందా అని ఆలోచించినట్లయితే తగ్గలేదు ప్రతి దినం యింకా విపరీతంగా పెరుగుతున్నది. నందాగారు రేడియోలో చెబుతూ ఉంటారు. Corruption పోవాలి, corruption పోవడానికి అందరు సహకరించాలి, అందరు సహాయం చేయాలి అని, ప్రతి దినం రేడియోలో చెబుతూ ఉంటారు. ఒక example వేసుచెబుతాను. నేను ఒక representation చేశాను. మున్యరుద్దీన్ అని సహస్ట్రాదు సరపాహూర్ లో ఉండే అతను రైతుల దగ్గర విపరీతంగా దోచేవాడు విపరీతంగా లంచాలు తీసుకొనేవాడు అది నేను రెవెన్యూ మంత్రిగారికి repre-

sentation చేస్తే, నా representation పైన ఆఫీసర్ ను పంపి విచారణ చేయాలని అంటే అట్లా చేయకుండా కలెక్టరునన్ను పిలివకుండా : నన్ను చూరించకుండా ఏదో తప్పుడు report యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆయనపైన charges పెట్టానో అన్నీ సాక్ష్యం యివ్వించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాను ఆ తాహశిల్దా లను రెవెన్యూ మంత్రి గారు transfer చేస్తే, చీఫ్ మినిస్టర్ గారి గ్రూపుకు సంబంధించిన వాళ్ళు వచ్చి చీఫ్ మినిస్టర్ గారిలో చెబితే, చీఫ్ మినిస్టర్ గారు transfer అవుతే శారు. విచారణ కూడ అవుతే శారు. ఇదీ వ్యవహారం. ఈ వ్యవహారం ఎట్లా నడుస్తుందో. ఈ లంచగొండి విధానమును ప్రభుత్వం ఎట్లా తీసివేస్తుందో నాకు అర్థం కాలేదు. నందాగారు ప్రతిదినం రేడియోలో చెబుతారు లంచగొండి విధానం పోవాలి, లంచగొండి విధానం పోయేటందుకు మీరందరూ సహకరించాలి, రైతలు సహకరించాలి, కూలీలు సహకరించాలి అని చెబుతారు నేను representation చేస్తే ఒక మంత్రి transfer చేస్తే, ఒక మంత్రి transfer చేసేటందుకు ఒప్పుకోదు. ఒక మంత్రి విచారణ చేసేటందుకు గట్టి చర్యలు తీసుకునేందుకు డ్రయ్ అవుతున్నాడేమీ ఒక మంత్రి విచారణ చేయకూడదు, ఉండనీ, కలెక్టరు చేసిన విచారణలో నిజం ఉన్నది అంటారు. ఇప్పటి కై నా నేను అసెంబ్లీలో చెబుతున్నాను ఆయనపైన ఏ corruption charges అయితే నేను పెట్టానో యిప్పటికై నా సాక్ష్యంతో ఋజువు చేయించే టందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాను. కాని ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు. ఒక మంత్రి ఒక గ్రూపు మనిసి. ఒక మంత్రి యింకొక గ్రూపు మనిసి. కాబట్టి ఈ గ్రూపు లన్నీ పోయేదాకా corruption పోదు. ప్రధానంగా టోకు వ్యాపారం ఏది ఉన్నదో అది మనం జాతీయం చేయవలసి ఉంటుంది. వడ్డీ వ్యాపారస్థుల దోపిడి తీసివేయవలసి ఉంటుంది. లంచగొండి విధానం విషయంలో ఎవరు representation చేసినా అది వాస్తవంగా ఉన్నదా, జరిగిందా అని ఏ గ్రూపుకు ఏమీ సంబంధం లేకుండా విచారణ చేసినట్లయితే లంచగొండి విధానం అగ్గించేటందుకు ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదములు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. గున్నయ్య :- అధ్యక్షా, Supplementary Demand సుహృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమద్వారా పూజ్యులు ఆర్థిక మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇంక 4, 5 మాసాలు అయితే గాని తమ దర్శనమునకు రాము. అసెంబ్లీ జరగదు. ప్రధానమైన విషయం అహార సమస్య. ఈ అహారం విషయంలో చాలమంది వేదవారు చిన్నతీత గాళ్ళు అనేకమైన యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆ ఇబ్బందులు తీర్చడానికి ప్రభుత్వమే పల్లెగ్రామాలను అభివృద్ధిచేయడానికి పల్లెప్రజాసీకాన్ని శాగుపరచడానికి తగిన ఏర్పాట్లుచేయాలి. కుండలో అన్నంఉంటే ఎవరికైనా పెడతారు, కుండలో

అన్నింటా లేవాలనే ఏర్పాటు చేస్తారు. పాచ్చుపంట నండి వడానికి వ్యవసాయదారులకు కావలసిన నీటి కొరత తీర్చాలి. చిన్న నీటి పనులను పాచ్చు చేయడం, ముగ్గుకు చేయడం, ముద్రియకము నాచుకలైన సంజీవగిరిగాని House తోనే చెప్పాలి. తిరుగుబాటు తాళక 4వ ప్రజాశాసనంలో ఒక బాపి యిస్తాము, కవ్వ దానికి తగిన ఏర్పాటును చేయమని అని చెప్పారు. ప్రజాశాసనం ద్వారా నిజమైనటువంటి విశ్వసనపుడు. ఎందుకంటే - ప్రపంచంలో గోచికట్టుకున్నవాని దగ్గరనుంచి కోట్లకు దాకా ఒకే ఒక మైన చూపును చూస్తున్నారు. అలాంటి మహాపురుషుల time లోనే పేద పెద్ద అనే వివక్షణ లేకుండా చేయడానికి తగినటువంటి మార్గం చూడాలి. వ్యవసాయదారులకు నీరు సరఫరా చేయడం, ఎరువులు వగైరా నదికి యోగం అయ్యేటట్లు గ్రామ level లో acerage తీసుకొని నేరుగా marketing society ద్వారా ఆ పంచాయితీ బోర్డుకు అందేటట్లు చేయడం, నీరు లేనటువంటి ప్రాంతంలో బావులు ఉన్నాయి. ఆ బావులకు పాచ్చు డబ్బు కేటాయించి మెట్ట ప్రాంతాలకు విద్యుచ్ఛక్తి supply చేసి ఎక్కువ పంట పండి ఏర్పాటు పూజ్యులు ఆర్థికమంత్రిగారు చేయిస్తారని ప్రార్థిస్తున్నాను. అహోర పదార్థాలలో అనేక మైన స్కీములు ఉన్నాయి. చేపల పెంపకం అనే స్కీముకు కోట్ల రూపాయలు budget లో ఉన్నది, జిల్లా level లో రాష్ట్ర level లో చేయుచు ఉన్నట్లైన చేపలు లిఫ్టింగ్ కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవంటి మహానుభావులు క్రొత్త వాన్లు, క్రొత్త కారులలో ఉన్నటువంటి మహానుభావులు చేసినటువంటి అభివృద్ధి ఎక్కడా లేదు అనుకుంటాను. అభివృద్ధి ఉంటే నెల 15 రోజులు ఉన్నాము కానన నభ్యులకైనా అలాంటి చేపలు దొరకవా? ఆ అభివృద్ధి లేదు అని నేను రూఢిగా చెప్పుతున్నాను. ప్రతిగ్రామ లో రైతులు చేపలు పెంచే ఏర్పాటు చేయాలి వ్యవసాయ భూమిలోనే చేపలను పెంచే స్కీములు ఉన్నాయి. అలాంటి స్కీములను అభివృద్ధిచేసి ఆ డబ్బును నదికి యోగం చేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. ద్రాక్ష తోటలకు మామిడితోటలకు డబ్బు యిస్తున్నారు. ఎందుకోసం అయితే ఆ డబ్బు యిస్తున్నామో ఆ పనికి వినియోగం అయ్యేటట్లు తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఇంట్లో చేపలు మొదలైనటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో ఆ డబ్బులు అందుకు వినియోగపడేటట్లు, జిల్లాకలెక్టర్లకు తగిన ఆదేశాలు యిచ్చి ఎవరైతే ఆ విషయమై loan తీసుకున్నారో వారు దానికొరకు వినియోగించారా లేదా అని వెంట వెంటనే నెలకు ఒక మారు తనిఖీచేసే ఏర్పాటు చేయాలి. ఆ విధంగా చేస్తారని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఇప్పుడే కొంతమంది పథ్యులు హరిజన పథ్యుల గూర్చి గౌరవనీయులైన కొండయ్యగారు చెప్పారు. నాకు తెలిసివంతవరకు యీ రాష్ట్రంలో సుమారు

ఒక నెయ్యిమంది కాంగ్రెసు మార్కెట్లు, నాషన్ వర్కర్లు క్షేత్ర సేవకేయ
దానికి దేవుడే వారిని సృష్టించాడు అనుకుంటాను. అందుకే — ఆ డబ్బు
దుర్వినియోగం అవుతున్నది అంటున్నారు ఈ ఊర్లో ఒక జాగీర్దార్ ఒక కుక్కకు
రోజుకు 50 రూపాయలు ఖర్చుపెడతాడు దాని ఆపరం కొరకు ముగిసికా
ప్రభుత్వం యిస్తున్న భత్యం అంటూ వాయి. నాకు 15 రూపాయలు. మధ్యాహ్న
భోజనానికి 16 పైసలు యిస్తున్నారు ఈ రోజున గ్రామంలో కూడా నూరు
పైసలు పెడితే గానీ భోజనం దొరకడం లేదు. రెండు రూపాయలు అయినా
అవునుంటేకదా ఎంత క్లుప్తంగా నాలాంటివాడు అట్టి చూడలే నిన్నా. కనుక
యీ బాలబాలికలకు కనీసం నెలకు 25 రూపాయలైనా కనీసం దిగా ప్రార్థి
స్తున్నాను. మధ్యాహ్న భోజనానికి 15 పైసలకు పెంచమని కోరుతున్నాను.

అలాగే కుటీర పరిశ్రమలు వున్నాయి సహాత్మాగాధికారి అనువదలైన
యుగపురములలో ఒకరైన వినోబాభావేగారు ప్రతిమీటింగులోను వాటిపనుయం
చెబుతారు. వేరలయొక్క శ్రేయస్సుకోరిన మహానుభావుడు. ప్రతి మనిషికి 50
రూపాయలనే అదర్శము వారిది ఎప్పుడో 70 ఎళ్లనాటి చరిత్ర. అది. అలాంటి
చరిత్రకు యిప్పుడు ప్రభుత్వం రూపం కల్పిస్తున్నది. జిల్లాలో కొన్ని స్కూల్స్
పెడుతున్నాయి. తద్వారా లేత పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేస్తున్నాయి. అందుకు
ప్రభుత్వానికి హృదయపూర్వక దర్శనావాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్నికల గోదా
వరిలో యిలాంటి లేత పరిశ్రమలకు సంబంధించిన స్కూల్స్ 14 వున్నాయి. వాటిలో
2,000 మంది పిల్లలు చదువుకుంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం స్కూల్స్ పిల్ల
యిచ్చారు. ఆ యిల్లందికూడా 80 రూపాయలు సవర్సరాయి. అలాంటి
సంవత్సరంలో యీ సంవత్సరం బడ్జెటులో ఎంతోగా పెంచుకోవాలి అట్టివాలు
ఉన్నాయి. వారికెంతో విచారంగా ఉన్నది నేను యింకా చాక చెప్పినట్లు, ప్రవృత్తి
నంద రెడ్డిగారి ప్రభుత్వంలో సర్వప్రజలకు ఉపయోగం అగుతుంది అట్టి యీ
పేద విద్యార్థులకు నూటికి నూరు స్కూల్స్ పిల్లలకు అవసరమైన మొత్తం యీ
సంవత్సరం బడ్జెటులో కేటాయించి అక్కడ ఆ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయవల
సిందిగా కోరుతున్నాను. నేను శాసన సభకు వచ్చేప్పుడు ఒక ఫుస్తకం చూశాను.
అది లేత పరిశ్రమలకు సంబంధించినది. ఇవాళ నాకు సమయం వస్తుందినుకో
లేదు. లేవంటే ఆ ఫుస్తకం తీసుకు వచ్చేవాడిని. అందులో 300 కిల్లర పరి
శ్రమలూపు చెప్పారు. ఈనాడు M. A లు, B. A. లు చదివిన వారికి ఉద్యో
గాలు దొరకడం లేదు. చదువుకున్నవారు, చదువులేనివారు అందరికీ ఉపయోగ
పడేది ఆ ఫుస్తకం. నాలాంటి చదువులేని వాడికి కూడా విద్య యిచ్చేవిధంగా
వున్నదా ఫుస్తకం. రామ్మ డబ్బును కేటాయించి దేశ భవిష్యత్తు నిర్మించే

మహానుభావుడు మన అధ్యక్షునిగా. వారు కార్యక్రమంగా ఎన్నో పని చేశారు. బ్రహ్మానంద స్వామిగారు భువ్వంలో 12.20.65కు సుఖంగా ఉండి నిమిత్తం యిటువంటి సర్వకలను సృష్టించి ఆపవృద్ధి చేయవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ టిహీల్ (కద్రాచలం):— శ్రీశ్రీ, నా నియోజక వర్గ ముందు సమీక్షించిన కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావలసినవి కుంటున్నాయి. అయితే వావిషయాలు గత పది సంవత్సరాలుగా చెబుతూ వస్తుంటున్నావే. శ్రీశ్రీ, నా వారు చెప్పడంకొలేదు. ఎందుకంటే గత పది సంవత్సరాలుగా చెప్పిన విషయాలే చెప్పి చెప్పి విడుదలై అయిపోయాయి కాబట్టి. నా వారు మరో కొన్ని విషయాలకి వెళ్ళడం నియోజకవర్గం నుండి పారవాలిని మరొకరి చెబుతారు. ఈనాడైనా వాటిని చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ రేహానవి అవేవర, అదే.

కద్రాచలం పజీన్ ప్రాచం. ఆ పొలింట్లో రెన్యూ అధికారలే జ్యూడిషియల్ అధికారులుగా ఉంటారు. R. D. O. ఉన్నాడంటే, సివిల్ క్రిమినల్ అధికారాలన్నీ అది ఉంటుంది. అయినే న్యాయాధికారి. R. D. O. యిదివరకు I. A. S. వారు వచ్చేవారు. I. A. S. వారు వస్తే న్యాయంగా వుండేది కానీ, యానాడు వచ్చేవారు మూడం I. A. S. వారు కాదు వారికి law తెలియదు లామిస్ చేప్పేదానిని పినడానికి ఆయనకు తెలుసు వుండదు. వారు ఎవరు చెప్పినది సరకు మొదలనుండి ఆయనకు వుండే అభిప్రాయం ప్రకారం తీర్పు చెప్పడం ఉంటుంది. అందులో న్యాయం పినడానికి నీలు లేదు. అందుకే నా వారు చెప్పడం ఉంటుంది. ఉంటే వుంటే అయితే ఎవరి కనుకైతే వున్నావో వారి యిక్కడనే యాయకు భోజన సమస్యలు ఏర్పాటు అవుతాయి. ఆ ప్రకారంగా తీర్పువారివైచే వుంటుంది. కనుక న్యాయం జరుగుతుందని అనుకోడాని వీలేదు. వివరాలు చెప్పగలరు. కానీ, ఆ విధంగా చెప్పడం న్యాయం కాదు. ఆ విధానాన్ని సూర్యదానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలి. రెన్యూ అధికారులకు జ్యూడిషియల్ కేజ్స్ ఉండడం సరియే నడికారు. ఆ మునిసిపల్ కోర్టు ఏర్పాటు చేస్తే కాస్త న్యాయంగా వుంటుంది. ప్రజలకు కొంత న్యాయం జరుగుతుందని మనవిజేస్తున్నాను. ఈ విషయం యిది వరకూ నుండి చెబుతున్నావే. ఇవాళకూడా చెబుతున్నాను.

రెండవది. గిరిజనులు 50 ఏళ్లనుండి సేద్యం చేస్తున్న భూములు వున్నవి. వారికి పట్టాలు యివ్వడం లేదు. ఈ సంవత్సరం కొత్తగా వచ్చిన R.D.O. గారు

ఆ రైతులకు B - మెమోలు' యిచ్చారు. రైతులు ఆందోళనచెంది కలెక్టరు గారికి చెబితే 'B - మెమోలు' యిచ్చినందున మిమ్మల్ని పొలాల్లోనుండి బాటి చేయించే సమస్య లేదు. ఇరువాత సెటిల్మెంటు అయిన తరువాత పట్టాలు యిస్తాము, మీరు భయపడవలసిన ఆవసరం లేదు అంటున్నారు. వారికి అట్లా 'బి - మెమోలు' యివ్వడం సరియైతే విధానం కాదు. ఎందుకంటే గిరిజనులు చాలా వెనుకబడివున్నారు. వారికి పను తెలియదు. ఈ కారితాలు వెళ్లగానే వారు ఆందోళన పడడం, అక్కడపూచే గ్రామాధికారులకు కాస్తోకాస్తో లంచాలు యిచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడడం, లేపోతే గ్రామాధికార్లు వారిని బెదిరించడం వలన యిదంతా అక్కడ జరుగుతున్నది. కనుక ప్రభుత్వం ఆ 'బి మెమో'లను అపి, అక్కడి లంచగొండి పరిస్థితిని అదుపులో పెట్టాలనిపించిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇది ఖాడా యిదివరకునుండి చెబుతూ వస్తున్న విషయమే. భద్రాచలం పజన్సీ ప్రాంతంలో యింకా ఎట్టేట్లు రద్దు కాలేదు. 18 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్య సాధనానంతరంకూడా పజన్సీ ప్రజలు జమీందారి విధానం క్రిందనే జీవితాన్ని గడుపు తున్నారంటే, అది చెప్పడానికే చాలా బాధాకరమైనది. అక్కడి ప్రజలు ఎన్నో బాధలు పడుతున్నారు. ఆ భూములపై వారికి హక్కువుండదు. అమ్మకోడానికి హక్కు వుండదు. పక్షిదాన్నయినా ఆ జమీందారుకి కోరికవస్తే రైతులను అక్కడనుండి వెళ్లగొట్టే భయంకరమైన పరిస్థితులు అక్కడ వున్నాయి. ఈ విషయాన్ని పరుసగా చెబినూ, మంత్రులందరికీ ప్రాస్తూనే వస్తున్నాను. రద్దుచేస్తాం అని వారు వరుసగా చెబుతునే వస్తున్నారు. అనేకమంది వచ్చారుకాని అది రద్దు కాలేదు. గౌరవనీయులైన రామచంద్రరెడ్డిగారు 'as early as possible' అని నాకు చెందు, మూడు ఉత్తరాలు వ్రాశారు. సాపం ఆయనకూడా చేయలేక పోతున్నారు. కారణమేమిటో తెలియదు. ట్రైబల్ ఎడ్యుకేషరీ బోర్డు మీటింగులో పెట్టాలిట. అసలు అక్కడ జనం వున్నారని అనుకుంటున్నారా, లేదా! ఎవరూ పమీ పట్టించుకోవడంలేదు ఇంకా అక్కడ జమీందారి విధానం వుండడం సరికాదు. ఆ విధానాన్ని ఎంత త్వరగా మార్చితే అంత మంచిది. లేక పోతే అక్కడి ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చివట్లుకాదు. స్వాతంత్ర్య భారత దేశంలో వున్నట్లుగా వారు భావించలేరు అని చెబుతున్నాను. నేను 10 సంవత్సరాలుగా వాగింది వృధా అవుతున్నది తప్ప ప్రభుత్వం మాత్రం పమీ చేయడం లేదు. అక్కడి ప్రజలు అడుతారు. గవర్నమెంటు చేస్తామనడమే గాని చేసే పరిస్థితిలేదు. ఖాళా యిక్కడ జమీందారిలు పోగోట్టడం యిష్టంలేదు కాబోలు అనుకునే పరిస్థితులు కల్పిస్తున్నారు.

అందుకని, ఆ విధానాన్ని ఎంత తొందరగా తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అంతమంచిది. అందుకు గట్టిగా కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు గురించి అర్థికమంత్రిగారు తెలుసుకోవడం చాలా అవసరం. భద్రాచలం డివిజనులో పున్న అప్పర్ గోదావరి డివిజనును రెండుగా విభజించారు. ఒకటి భద్రాచలం, రెండవది, కోటరామచంద్రాపురం డివిజను. ఇట్టి అవసరం అక్కడ పున్నదా అంటే అవసరంలేదనే నా నమ్మకం. అధికారులు చెప్పేది కూడ—ఇద్దరు డి. ఎఫ్. ఒ.లను, ఇతర స్టాపును పోషించడం—ఇదంతా అర్థికంగా చిక్కుతో కూడుకున్నది. భద్రాచలంలో డివిజను హెడ్ క్వార్టర్స్ను పెట్టాలంటే ప్రయివేటుగా అద్దెకు తీసుకున్న ఇంటిలో పెట్టకం జరుగుతోంది. ఎందుకంటే—వి.ఆర్.పురం డివిజనులోపున్న కూనవరంలోనే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకు డిప్యూటీ ఫారెస్టు ఆఫీసరు పున్న సవనాలు పున్నాయి వాటిలో పెట్టికె అద్దె చాలా చక్క ముందే ఆ డివిజనులో తిరగడానికి డి.ఎఫ్.ఒ.కు నీలుంటుంది ఇంకొక డివిజను నుంచి ఇక్కడకు రావలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి ఆ డివిజను యొక్క హెడ్ క్వార్టర్స్ కూనవరానికి మార్చాలని కోరుతున్నాను. కూనవరంలో ప్రైవేటులు వున్నది. అది ప్రభుత్వానిది కాని, జిల్లా పరిషత్తులు, ఏమితులు వచ్చిన తరువాత ఆ ప్రైవేటులు జిల్లా పరిషత్తు తీసుకోవడం జరిగింది. ఖమ్మం జిల్లా పరిషత్తుకింద వుంది. వికేంద్రీకరణ విధానం వచ్చిన తరువాత ఏయే అవసరాలు వున్నాయో వాటిని గుర్తించి అవి తీర్చడానికే యీ వికేంద్రీకరణ విధానం ఉద్దేశం. ప్రభుత్వ స్వాధీనంలో ఆ ప్రైవేటులు వున్నప్పుడు బిల్డింగు కట్టించడానికి డబ్బు కాంక్రీటు అయింది. తరువాత, కంట్రాక్టర్స్కు యివ్వడం జరిగింది. కానీ ఆ కంట్రాక్టర్లు పని ప్రారంభం చేసే సమయంలో ఎమర్జెన్సీ రావడంతో బిల్డింగు కట్టవద్దని టెలిగ్రాం ఆర్డర్స్ వచ్చి దానిని రద్దు చేశారు. తరువాత, అది జిల్లా పరిషత్తుకు వెళ్ళింది. ఈ రెండు మూడు సంవత్సరాల రుంచికూడ బిల్డింగు కట్టడానికి ప్రయత్నంకూడ జరగలేదు. ప్రభుత్వం యిచ్చిన డబ్బు ఏమైనా తేలియదు. దీనిని గురించి పరిషత్తులో అడిగితే రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము, బిల్డింగు నిర్మిస్తాము అని చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ బిల్డింగు లేక—70-80 పర్సంటు వచ్చిన ప్రైవేటులు ప్రైవేట్-హాట్స్ కూడ ఇప్పుడు లేని పరిస్థితుల్లో విద్యార్థులకు జోధించే పరిస్థితిలేదు. జిల్లా పరిషత్తుకు వెళ్ళిన తరువాత టీచర్స్ లో తగాదాలు వస్తే బయటివారు జోక్యం చేసుకొని అందరి టీచర్స్ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు టీచర్స్ ను లేకుండా చేయడంవల్ల యీ సంవత్సరం రిజల్టు ఎట్లా వుంటాయో నేను చెప్పలేను. జిల్లా పరిషత్తు తీసుకున్న తరువాత అభివృద్ధిలోకి తేవడానికి బదులు అది క్షీణించే పరిస్థితుల్లోకి తేవడం వ్యాయం కాదని మనవి చేస్తూ పీటిని అర్థికమంత్రిగారు జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. కె. ఆర్. శర్మ:—అధ్యక్షా, ఈ నాడు పరిపాలనా వ్యవస్థలో జరిగే డబ్బు దుర్వినియోగం అదుపులో పెట్టలేని పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం వుంటే చేకూరితేమీ కాదనేది నిర్వివాదాంశం. ఎఫ్.పి.యస్.సి బాగా ఖర్చై ఆఫ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎన్నో రంగాలలో స్టాట్యుటరీ బాడీస్ క్రియేట్ చేశారు. ఆర్.టి.సి., ఇండస్ట్రీయల్ ఫివాన్స్ కార్పొరేషను, ఖాదీ బోర్డు—అటువంటివన్నీ చేశారు. వీటి ద్వారా పరిపాలన సక్రమంగా మోర్ ఎఫ్.పి.యం.టుగా జరిపించాలని ఉద్దేశం. వాటి పరిపాలనా కార్యక్రమంలో పాలిటెట్ ఇంటర్ ఫెరెన్స్ లేకుండా సక్రమంగా నిర్వహించబడాలనే సదుద్దేశంతో ప్రభుత్వం వీటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు చూస్తున్నాము. కాని, యాక్చువల్ గా, యీ కార్పొరేట్ బాడీసులో రాజకీయవాదులూ, ఓడిపోయిన మంత్రులూ, ఉమ్మడిగాలేని కాంగ్రెసు నాయకులూ చేరితే ప్రభుత్వం అటువంటివారికి ఆ బాడీలలో స్థానాలు యిస్తే పరిపాలనలో తేడలవుతున్న కార్యక్రమాలు ఎట్లా వస్తాయో ప్రభుత్వం తమలోకాము ఒక్కసారి పరిశీలించుకోవలసిని అవసరం ఎంతైనా వున్నదని ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను ఏ విధంగా డబ్బు వృథా అవుతోందో మిత్రులు ఆ వైపునుంచి, యీ వైపునుంచి కూడ చెప్పారు. మంత్రులు ఎట్లా నడుచుకోవాలో నిన్న జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ పైన మాట్లాడిన విశ్వచారంగారు, చెప్పారు ఈ వేళ కొండయ్య గారు ఇతరులు చేసిన ఆరోపణలమీద మేము సర్దుకోవడం—అంటూ పేరులేదు, మాలో మాకే జ్ఞానోదయం కలిగి సొంతంగా చేస్తున్నాము కాబట్టి ఆ క్రెడిట్ ఆపాజిషనువారు తీసుకోవలసిన అవసరం లేదని చెప్పారు. మాకు ఎవ్వరికీ క్రెడిట్ అక్కరలేదు, డిస్ క్రెడిట్ కూడ అక్కరలేదు. ప్రభుత్వంచేసి పొరపాటును, మర్యాదగా, గౌరవ ప్రదంగా వుండని వ్యవహారం సాగించివచ్చు సరిదిద్దుకుంటే మేమంతాకూడ సంతోషిస్తాము. రాష్ట్రంలోని ప్రజానీకానికింతకూ యీ ప్రభుత్వం తప్పులుచేస్తే మళ్ళా సరిదిద్దుకోనే పరిస్థితిలో వుండనే విశ్వాసం కలగడానికి ఆస్కారం కలుగుతుంది. కాని, యీనాడు యీవైపునుండే వారంతా అరచినంత మాత్రాన జడిసి సరిచేసుకుంటున్నామనే దృక్పథంతో మేము చేసిన విమర్శలుకావు అని మాత్రం మిత్రులు కొండయ్యగారు తెలుసుకోవాలి మనవి చేస్తున్నామ జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టులో పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరులుగారు ఒక మంత్రిగారి విషయమై ఒక విషయం ప్రస్తావించారు. తెనాలిలోవుండే మోహన్ ఇండస్ట్రీస్ గురించి చెప్పారు. ఆ వ్యవహారంలోవుండే ఇతర విషయాలలోకి నేను పోవడం లేదు కాని ఒకటి మాత్రం ప్రత్యేకంగా పరిశీలించవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక లక్ష రూపాయలు ప్రభుత్వం యీ ఇండస్ట్రీస్ కు యిచ్చిన మొత్తం రికవరీ చేయడానికి యీనాడు దాదాపు దాఖలు చేసింది. దానికి మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా—ఆ లక్ష రూపాయలు ఏవిధంగా వినియోగపడిందో—ఆ వివరాలలోకి పోవ

అసిన అశరంలేదు కాని—సక్రమ వినియోగం కాని దానిమీద దావా దాఖలు చేసి నప్పుడు మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా—క మంత్రిగా వున్నవారు అందులో వున్నట్లయితే వారు ప్రభుత్వ-డబ్బు రికవరీ కోసం వ్యవహారం సాగుతుంటే—దీని శర్వవనానం పరిధిగా వుంటుందో ఆలోచించాలి. ఆ వ్యవహారాన్ని కంప్లీటుగా ముట్టు పెట్టే పోలిక— విధంగా నడచుకుంటే బాగుంటుంది. మంత్రిగా ఇక్కడవుంటూ ప్రభుత్వ డబ్బు మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా ఎంపీ రాబట్టు కోవాలంటే ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిశీలించాలని అవసరం ఎంతైనా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. మొన్న ఒక విషయంలో Call attention motion ఇచ్చాను. రెండవ పంటకు కృష్ణా నుండి గతవసం అవ్వడానికి మొసూరు ప్రభుత్వం ఒప్పుకోలేదని తెలుస్తున్నది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వంవారు ఏ విధంగా పరిష్కరించడానికి పూనుకుంటారని ఇంటకుమందే నూచించాను. పత్రికలలో చూచాము. మన ప్రభుత్వం మొసూరు ప్రభుత్వం ప్రతినిధులు మాట్లాడుకుని ఏదైనా ఏర్పాటుచేయాలి మొసూరు ప్రభుత్వం వారు తుంగభద్రనీరు కృష్ణ కాలువకు రెండవ పంటకు ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేదు అని పత్రికలలో ప్రచురితమైనది. మొన్న శరదల సందర్భంలో కృష్ణా క్రింద ఉండే జిల్లా పాలాల్లో హెచ్చుగా దెబ్బతిన్న పరిస్థితులున్నాయి. రెండవ పంటకు నీరు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు. మొసూరు ప్రభుత్వం వారు నీరు ఇవ్వని సందర్భం కలిగితే అక్కడ రెండవ పంటకు హెచ్చుగా దెబ్బతగితే ప్రమాదం ఉందని గుర్తించి దానిపై చర్య తీసుకోవడానికి పూనుకోవాలి మనవి చేస్తున్నాను. పరిపాలన వ్యవస్థను రాజకీయాలతో ముడి పెట్టి పాక్షిక వ్యవహారాలను నడిపే పద్ధతిపై సక్రమంగా సమీక్షనగా నడవడంలేదు. జిల్లా పరిషత్తులలోను మిగతా చోట్ల జరిగే వ్యవహారాలను మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. పత్రికలలో ఇష్టం వచ్చినదేదో వడితే దానిని శర్మ ఇక్కడ చదివాడు అని నాపై అక్షేపణ రూపంగా మొన్న ఏర్పడ్డది. మంత్రిగారు చెప్పారు. శాఖాధ్యక్షులలో క్రిందిచారు, నెల్లూరు జిల్లాలో కాలువ క్రింద ఎకరానికి రూ. 10 లు నుంచి రూ. 15 లు వరకు జబ్బర్దస్తీగా దౌర్జన్యంగా వసూలు చేసారని ఫలానా అయిన అని నైతు సంఘం వారు డిప్యూటీ సెన్ వెళ్ళి ప్రభుత్వానికి చెప్పి పంపారు. దాని విషయంలో విచారణ జరపాలని అన్నాను. పత్రిక ముంచిదా చెడ్డదా, దాని నిలువసంత అని నేను చెప్పడంలేదు. ఈ particular instance విచారణ చేయాలి. ఈ illegal collection విషయమై విచారించడానికి ఎందుకు జంకుతున్నారో, ఎందుకు చర్య తీసుకోవానికి పాపాపించడంలేదో నేను అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నాను. బడ్జెటు ప్రతిపాదనలలోను సబ్ మెంటరీ డిమాండ్సులోను ఒక్క విషయం మరచిపోయారని తమ దృష్టికి తవాలి. భూమి మీద వ్యవసాయం మీద ఆధారపడే వ్యవసాయ.

కూలీలు పొన్నుగా ఉంటున్నారు. బడ్జెటు తయారు చేసేటప్పుడు వ్యవసాయ కూలీల పరిస్థితి గమనించడంలేదు. అగ్రికల్చరు క్రింద నిరుద్యోగంతో బాధపడుతూ వున్నట్లు మంచి ఉన్నారని foreign experts unemployment విషయంలో చెబుతున్నారు. ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు ఒప్పుకోకపోయినా కేంద్రవ్యవసాయ మంత్రి సుబ్రహ్మణ్యంగారు కనీసం అయిదుకోట్లు అయినా వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి నిరుద్యోగంలో ఉన్న వారున్నారని అంటున్నారు. సక్రమంగా మానవ శక్తిని వినియోగించలేని పరిస్థితిలో ఉంటున్నారని వారుకూడా ఒప్పుకో వలసిన అవసరం వర్పడింది. ఈ ప్రధానమైన సమస్య పరిష్కారం చేయలేకపోతే అధికాహారోత్పత్తిగాని మిగతా ఆభివృద్ధి కార్యక్రమాలుకాని ఏవి చేసినప్పటికీ నిరుపయోగమే అవుతాయని మనవిచేస్తూ పెరిపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. వి. రమణారెడ్డి (దర్శి) :—అధ్యక్ష, శ్రీనాన్న మినిష్టర్ గారు ప్రవేశ పెట్టిన సప్లిమెంటరీ బడ్జెటును విలపరుస్తూ తమద్వారా కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను ఇప్పటికి మూడు ప్రణాళికలు దాదాపు పూర్తికావచ్చాయి. పంచవర్ష ప్రణా.కంలో ఖర్చు చేసే వందల కోట్ల డబ్బులో ఎక్కువ భాగం డెవలప్ అయిన ప్రదేశాలలోనే ఖర్చు అవుతున్నాయి కాని undeveloped areas ఎప్పటి రీతిగానే ఉన్నాయని చెప్పడానికి ఏమీ అతిశయోక్తి లేదు. మన ప్లాన్ లోనే, ప్లాన్ ద్వారాచేసే ప్రతిపనిలోనే, ప్రజలయొక్క వాటా కావాలి అంటున్నారు. బాగుపడిన చోట సులభంగా వాటా ఇవ్వగలరు కాని బీదలుగా ఉంటూన్నచోట వారు ఇవ్వలేరు. అందుచేత వారికి ఏపనీ లేకుండానే పోతున్నది. అటువంటి స్థితిలో backward areasలో ప్రజలు contribution లేకుండా చేస్తేనే సమాన స్థాయికి తేవడానికి పిలువడుతుంది కాని ఇప్పటి విధంగా ప్రభుత్వం అనుకున్న విషాన్న తాలు చక్కచేయడానికి ఎంతమాత్రం సాధ్యంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. మూడు ప్రణాళికలు జరిగినా ఏ రంగంలో చూచినా backward areas ఇదివరకు ఉన్నట్లే ఉన్నవి. విద్యగురించి ఆలోచిస్తే, ప్రైవేటు పెట్టాలంటే పదివేలు ఇవ్వాలంటారు. కూటికిలేనివాడు పదివేలు ఇచ్చేదిలేదు. అక్కడ ప్రైవేటు పెట్టేది లేదు మామూలుగా ఆటవికులు మూడిరి చదువు సంధ్యలేని స్థితే ఉంటుంది మరొక చోటికిపోయి చదువుకోడానికి తాళాతు ఉండదు. అట్లాగే ఇన్నిరంగాలలో యథాస్థానంలో ఉన్నామేకాని బాగుపడేమార్గం ఎన్నవ ప్రణాళికలో కలుగుతుందో తెలియదు ఎన్నవ ప్రణాళికలో contribution లేకుండా పనులుచేయడానికి నిర్బంధతారో కాని అటువంటి వసతి ఏర్పడేవరకు backward areas-

ప్లాన్ మూలంగా బాగుడతాయని అనుకోడానికి లేదు. Additional taxes వేసినా భవిష్యత్తులో ఏదో ఉంటుందని అక్కడివారు సంతోషంగా చెల్లించుకుంటారు. మోదర్ని, పొదిలి తాలూకాలలో బకాయిలుకూడా పెట్టరు ఇవ్వకపోతే చంపుతారనే భయంతో చెల్లించుకుంటుంటారు. Well to do గా ఉండే డెల్టా లలో వేయి బకాయిలున్నట్లు వింటున్నాము, మా ప్రాంతంలో బకాయిలే వుండవు. కాని పనులు మాత్రం జరుగవు. ఎప్పటికీ బాగుపడుతుందో తెలియదు. మా తాలూకాలో drinking wells లో florin content ఎక్కువగా ఉన్నది. 20 సంవత్సరాలు ఆ నీరు త్రాగితే పేతిమంటి నడుము వంచుకుని పోవడం, మెడకాయ నరాలు, కాళ్లనరాలు బిగపట్టుకుని పోవడం అక్కడనుంచి ఇక్కడకు కదలలేని స్థితిలో ఉంటాడు. మిమ్మల్ని చూడాలంటే మనిషి అంతా తిరిగి చూడవలసిందే, లేక ప్రక్కకు మళ్లిచూడవలసిందే. ఇది ఒక chain మారింది 10, 20 గ్రామాలలో ఉన్నది. చాలా కాలంగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము స్లాన్సు, ఎస్టిమేట్లు తయారు చేసారు. Execution మాత్రం చేయలేదు. ఈ వ్యాధి ఏ మూలకంగా నివారణ అవుతుందని గుంటూరు జనరల్ హాస్పిటల్ కు కొంతమందిని పంపారు. Water change అయితే తప్ప, మా హాస్పిటల్ లో వాటికి ఏ మందులు లేవని చెప్పడం తటస్థించింది. పశువులకు కూడా ఇది వస్తుంది. ఈ సంవత్సరం వెయ్యిరూపాయిలు పెట్టి పశువునుకొంటే రెండు సంవత్సరాలలో దానిని రెండువంతులకు అమ్మి కుంటారు. మంచివీరు ఉన్నచోట రైతులు కొనుక్కుని ఆ నీరు త్రాగడంతో ఈ వ్యాధి నయం అవుతుంది. Protected water supply అక్కడ ఏర్పాటు చేసుకోవాలన్నా మాకు చావే వచ్చింది. మూడు భాగాలు గవర్నమెంటు ఇస్తే ఒక భాగం ప్రజలను ఇవ్వాలంటారు 10 లక్షల ఎస్టిమేట్లతో స్క్రీము తయారు చేసారంటే రెండున్నర లక్షలు అక్కడ వారు కట్టాలంటే ఆ గ్రామాలను వరుసగా అమ్మినా తేలదు. డబ్బు ఇవ్వలేని కారణంచేత అక్కడివారు 80 సంవత్సరాలకే వృథావ్యర్థం వచ్చి వచ్చిపోయే స్థితి వచ్చిపోతుంది. ప్రభుత్వ రక్షణ అనేది ఇటువంటి చోట్ల aid లేకుండా చేసే పద్ధతి లేకపోతే generation అంతా ఆ నీరే త్రాగడం 20, 30 సంవత్సరాలకే మన సరిహద్దు రావడం, కాళ్ళు, శరీరం పట్టుకుపోయి వచ్చి పోవడం తటస్థిస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఏదైనా పదుపాదం ఏర్పాటు చేసి contribution వగైరాలలో తక్కువ భాగం తీసుకుని బాగుచేస్తారని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా మాకన్నపి మోటరి సెన్సింగ్తో ఏర్పాటు చేసుకునేటటుంటి భూములు. సారవంతమైన భూములు లేవు. ఎప్పుడో నాగార్జుననాగర్ వస్తే పంట బాగుపడుతుందో ఏమో, మేము చూస్తూ మో చూడమో అనే స్థితిలో రైతులందరూ ఉన్నారు. 130 గ్రామాలలో యిప్పటివరకు ఎక్స్‌ప్లొరిటేషన్. సర్వేచేయించారు. టు మూడు స్క్రీమ్స్ తయారుచేయించారు. ఇంతవరకు ఒక ఉరికి కూడా ఎక్స్‌ప్లొరిటేషన్ చేయలేదు. ఆట్లాంటిప్పుడు విలాసానికి కొన్నిచోట్లలో వేసుకుంటున్నారు. ఉపయోగించు కుంటున్నారు. ప్రభుత్వం అధికారికంగా అంటున్నారు. ప్యరసాయానికి అవసరమైన చోట యిచ్చుకోతే చాలా అసంతృప్తి ఉంది. ప్రభుత్వం రైతులపట్ల బీదతాలూ కాలలో ఉండే రైతులపట్ల ఉదారంగా చూడవలసి ఉంటుందని మీర్జాసాహెబ్ నునవిచేస్తున్నాను. నిన్న పోలీసు కాలనీల మాట్లాడటానికి సమయం దొరకలేదు. వారు లంచాలు తింటారా తిరరా అనేది సర్వే సర్వత్రా తెలిసిన విషయమే ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసు వారు security cases పెట్టేటప్పుడు తప్పున్న వాడిమీద, లేని వాడి మీద పెడుతున్నారు. “నా మీద ఫలానా వాడు దౌర్జన్యం చేస్తున్నాడ”ని రిపోర్టు చేస్తే రిపోర్టు చేసిన వానిమీద దౌర్జన్యం చేసిన వానిమీద కేసులు పెడుతున్నారు. ఇదిచూస్తే ఒక సామెత జ్ఞాపకం వస్తున్నది, ఒక బడిలో ఒక విద్యార్థి ఆగం చేస్తే అయ్యవారులేచి అందరినీ కొట్టారట. నేను ఆగం చేయ లేదు నన్నెందుకు కొడతారని అడిగితే “నువ్వు తరువాత ఆగం చేస్తావు అప్పుడు మళ్లా లేవడం ఎందుకని అందరినీ కొట్టుకుపోతున్నా”ని చెప్పారట. ఆట్లాగ తప్పు చేసిన ఒక పక్షం aggressive party మీద కేసుపెట్టి తక్కినవారికి రక్షణ కల్పించ వలసి ఉన్నప్పుటికీ ఇద్దరిమీదా కేసుపెట్టడంవల్ల ఉభయాలకి రెండువేలు ఖర్చవుతుంది. అది న్యాయం కాదు. దానిలో సమగ్రమైన విచారణచేసి తప్పు ఉన్నవారిమీద security case పెట్టాలి. రెండవ పక్షంమీద పెట్టకూడదని మనవిచేస్తూ శంకు తీసుకుంటున్నాను.

(Smt. Kumudini Devi in the Chair)

شمري سلطان علاج الدين اويسی - اسپیکر سر - چوں کہ مجھے
کل بھی موقع نہیں ملا اس لئے آج میں دو تین چیزیں آپ کے سامنے لا رہا ہوں

چاہتا ہوں۔ سب سے پہلے میں مسلم وقف بورڈ کے تعلق سے کہوں گا۔
مسلم وقف بورڈ کے تعلق سے عوام کو کئی شکایات ہیں۔ عوام مسلم وقف
بورڈ کی کارکردگی سے اور اس کے کاموں سے تنگ آ چکے ہیں۔ چنانچہ
برا برا اخبارات میں اس کے متعلق احتجاج کیا جا رہا ہے۔ آج مسلم وقف
بورڈ کی حالت یہ ہے کہ وہاں پر تین سال میں چھ صد استغفاء دے چکے
ہیں اور ۱۱ ممبروں میں سے ۹ ممبر استعفیٰ دے چکے ہیں۔ اس سے بڑھ کر
مسلم وقف بورڈ کی خرابی کا کیا ثبوت ہو سکتا ہے۔ اس کے بعد
بھی یہ کہنا کہ مسلم وقف بورڈ خود مختار ادارہ ہے وہ اچھا
کام کر رہا ہے کہاں تک درست ہے۔ نامینٹ آپ کرتے
ہیں۔ منجھی کو لا کر آپ پھناتے ہیں لیکن جب وہ یہاں کی دھان
دیکھتا ہے تو اڑ جاتا ہے۔ ہر صدر تقریباً چھ مہینے کے بعد استغفاء
دے کر چلا جاتا ہے۔ اس کے بعد بھی کہنا کہ مسلم وقف بورڈ خود مختار
ادارہ ہے کہاں تک درست ہے۔ کیا یہی جمہوریت ہے کہ
مسلم وقف بورڈ میں جتنے بھی لوگ آتے ہیں وہ سب کے
سب کانگریسی ایم۔ ایل۔ سی اور ایم ایل۔ اے۔ موز ہیں۔ کیا دوسرے
آدمیوں کو وہاں کام کرنے کا حق حاصل نہیں ہے۔ کیوں
دوسرے لوگوں کو وقف بورڈ کا رکن نہیں بنایا جاتا۔ اگر آپ

کسی سیاسی جماعت کے لوگوں کو وقف بورڈ میں رکھنا نہیں چاہئے تو
اعتراف نہیں۔ لیکن پھر کسی بھی سیاسی جماعت کے آدمی کو وہاں
مسلم وقف بورڈ کا آج حال یہ ہے کہ قبرستانوں کو مٹا یا حاربا
کھود می جا رہی ہیں لیکن کوئی پوچھنے والا نہیں ہے لوگ کھانیکے
توس رہے ہیں پانی کے لئے نرس رہے ہیں۔ اور آخر میں تنگ کے تھے
ہیں تو اون کی قبروں کو اکھاڑا جاتا ہے۔ خصوصاً مسلمانوں کو اتنی تکلیف
ہو رہی ہے کہ مرنے کے بعد بھی اون کو آرام سے قبروں میں بھی نہیں ملتا
جا رہا کہ مومن نے کہا تھا۔

”مر کے بھی جین نہ پایا تو کہہ جائیگی“

وہی حال اب مسلمانوں کا ہو رہا ہے اس کا لگ بھگ دو تین دوں
کو بھی تنگیں نہیں مل رہی ہے۔ مرنے کے بعد بھی انکو قبروں میں نہیں
ہے۔ آپ اندازہ کیجئے کہ مسلم وقف بورڈ کا کیا حال ہو چکا ہے پوچھا
چاہتا ہوں کہ انھوں نے کتنے زمینات کے جائز قبضوں کو برخواست
کر دیا۔ کتنے مسجدوں کے ناجائز قبضوں کو برخواست کر دیا۔ ہر عالم
میں ایک مسجد تھی اس کو بند کر دیا گیا اسکے متعلق ناپید کی گئی لیکن
آپ نے اس کے لئے کیا کیا۔ میں مانتا ہوں کہ غلط ثابت اچھے
آدمی ہیں نیک آدمی ہیں یہ بہت صحیح ہے لیکن مجھے عامیہ کا مقولہ یاد
آتا ہے۔ انھوں نے کہا تھا کہ مکڑی جلائیے کام آتی ہے نہ بھی
جاسکتی ہے نہ سوختی نہ فروختی ایسی لکڑی کہ جسے نہ جلا یا جاسکتا

ہے اور نہ بیچا جاسکتا ہے۔ پھر ایسی چیز سے کیا فائدہ آپ میری تلخ نوائی کا
برانہ مانے لیکن عوام کے احساسات اور جذبات کو دیکھئے کہ کس طرح اس تعلق
سے اخبارات میں آ رہا ہے۔ جب میں ہنس بورڈ میں جا کر نمائندگی کرتا ہوں
اور کہتا ہوں کہ یہ آپ کی زمین ہے تو مجھ سے کہا جاتا ہے کہ ہمارے پاس اسکی
مثل نہیں ہے۔ ہمارے پاس رجسٹر میں اس کا داخلہ نہیں ہے اس کے بعد میں
لا کر خود دیتا ہوں تو وہ مثل نکلتی ہے۔ کوئی ہزار روپیہ دے دیا تو زمین
چلی جاتی ہے۔ کوئی پانچ سو روپیہ دے دیتا ہے تو وقف بورڈ سے مثل
غائب ہو جاتی ہے۔ گو منسٹر صاحب جاتے ہیں ہرستان کا معائنہ کرتے
ہیں لیکن آج تک کیسوی نہیں ہوئی جن زمینات پر ناجائز قبضہ کر لئے ہیں
اون میں سے آج تک بھی کسی کی کیسوی نہیں ہوئی۔ دورہ برابر ہوتا ہے۔ جا کر
دیکھتے ہیں لیکن عملی طور پر کچھ نہیں ہوتا۔ سب زبانی ہوتا ہے۔ جیسا کہ
اردو میں کہتے ہیں جب کسی سے ملتے ہیں تو کہتے ہیں آپ سے مل کر ٹیری خوشی
ہوئی اور مرنے پر کہتے ہیں کہ چلائی کے مرنے سے قوم کو ناقابل تلافی نقصان
ہوا ہے۔ لیکن دل میں تو خوش چلے ہیں کہ یہ کیا تو ایک آدھ منسٹری
مل جائے گی۔ میں یہ چیز نہیں کہنا چاہتا تھا لیکن بتلانا یہ مقصود تھا کہ
خالی الفاظ سے کیا ہو سکتا ہے۔ ان چیزوں کے متعلق کیا آپ کوئی عملی اقدام
کرنا چاہتے ہیں یا نہیں۔ یہ کہا گیا کہ اوقاف کا سروے ہو رہا ہے۔ آخر کب
تک یہ سروے ہوتا رہے گا۔ کیا قیامت تک سروے ہوتا رہے گا۔ دوسرے
حکموں کی رپورٹ آتی ہے۔ آر۔ ٹی۔ سی کی رپورٹ آتی ہے۔ مونسپل

اڈمنسٹریشن کی رپورٹ آتی ہے۔ الٹراکسٹی بورڈ کی رپورٹ آتی ہے لیکن مسلم وقف بورڈ کی رپورٹ نہیں آتی جس سے یہ معلوم ہو سکے کہ اوس کے کیا کارنامے ہیں۔ نہ اسمبلی میں آتی ہے نہ پبلک میں۔ اگر اسمبلی میں نہیں تو کم از کم پبلک میں اس کی رپورٹ دیجئے کہ کیا کام انجام دیا گیا۔ ان چیزوں کے باوجود یہ کہا جاتا ہے کہ مسلم وقف بورڈ کا کارنامہ اچھا رہا ہے۔ کوئی رپورٹ تو نہیں دیجاتی پھر کہا جاتا ہے کہ اس کا کارنامہ بُرا اچھا رہا ہے۔ ڈھائی لاکھ روپے گورنمنٹ نے بیروزگاری دور کرنے کے لئے دیئے مگر کچھ بھی نہیں کیا گیا۔

ایک اور چیز میں یہ غرض کردوں گا کہ شہر میں شراب خانوں میں اضافہ ہو رہا ہے۔ سینڈھی کے کمیونڈس میں اضافہ ہو رہا ہے اسوقت شہر میں تین سو نا جائز کمیونڈس قائم ہو چکے ہیں لیکن ان کو برخواست نہیں کیا گیا اگر آپ برائے مامنین تو میں یہ کہوں کہ جب تک نواب صاحب وزیر داخلہ نہیں تھے اسوقت تک آپ کے گھر کے قریب سینڈھی کا کمیونڈ - نہیں تھا لیکن ہوم منسٹر نے آپ کے گھر سے تھوڑے فاصلہ پر سینڈھی کمیونڈ قائم ہو گیا۔ میں نے آپ سے کہا تھا کہ مغل پورہ میں نواب صاحب کلیانی کی دیوڑھی میں فحاشی کا اڈہ قائم ہے۔ میں نے مکان نمبر بھی دیا لیکن اب تک وہ اڈہ نہیں اٹھایا گیا۔ میں اس فلور پر یہ چیزیں اسلئے کہہ رہا ہوں کہ اس کی روک تھام ہو سکے۔ میں ان لوگوں میں سے نہیں ہوں جو اپنا نام ظاہر کرنا نہیں چاہتے۔ میرا نام شوق سے ظاہر کیجئے۔ چوک کی مسجد کے

سامنے جو نواب صاحب کی ویڑھی ہے وہاں پر بھی تاجا نر طور پر سینہ صلی کا
کمپونڈ قائم ہے اگر آپ اسکو اگلے سیشن تک بھی برخواست کر داسکیں تو میں
آپ تعریف کرونگا۔ مکہ مسجد کے بازو میں سینہ صلی کا نا جائیز کمپونڈ ہے لیکن
اسکو برخواست نہیں کیا گیا۔ ان چیزوں کے تعلق سے میں آپ سے کہا کثرت صاحب
پولیس سے کہا لیکن اسکو برخواست کرنے کے لئے کچھ بھی نہیں کیا گیا۔ (گھنٹی بجائی گئی)
مسٹر اسپیکر یہ ایک انتہائی اہم مسئلہ اور خالص مسلم مسئلہ ہے اس لئے مجھے توقع
ہے کہ آپ مجھے مزید وقت دیں گے۔

روزانہ شہر میں چاقو چل رہے ہیں قتل ہو رہے ہیں خود آپ نے جو
اعداد و شمار دیئے سلسلہ میں پیش کئے ہیں ان سے ظاہر ہوتا ہے کہ جرائم
میں اضافہ ہو رہا ہے لیکن کوئی یو جھنے والا نہیں۔
ٹریفک کے سگنل کے تعلق سے میں یہ کہوں گا کہ اس سے لوگوں کو
انتہائی تکلیف ہو رہی ہے۔ اس سے مخصوص کارکشوں اور بندیلوں کو
وقت ہو رہی ہے۔ سگنل کا جب وقت ختم ہوتا ہے تو اس وقت بندیلوں
کی کیو لگ جاتی ہے۔ اس کے باوجود اور دو سگنلس کا اضافہ کر دیا گیا ہے
ان سگنل پر پیسہ جو خرچ کیا گیا وہ کارپوریشن کا خرچ کیا گیا۔ (اس پر
(۹۴) ہزار روپے خرچ ہوئے ہیں۔ بارش ہو رہی ہے اور ادھر رکشا والے
پانی میں پھکتے ہوئے۔ سگنل کے انتظار میں کھڑے ہوئے ہیں۔ آخر آپ
عوام کا اور غریبوں کی مجبوریوں کا کچھ تو لحاظ کیجئے۔ ایک طرف تو عوام
پانی کے لئے ترس رہے ہیں اور دھنیں ایک نل بھی نہیں دیا جاتا اور دوسری

طرفِ نوبت پیار پر آپ لان لگاتے ہیں اور وہاں تک پانی نہ بچایا جانا ہے۔ مجھے انتہائی افسوس کے ساتھ ان چیزوں کو کہنا پڑ رہا ہے کہ آخر یہ کہاں کا سوشل انزم ہے کہ نوبت پیار پر تو نہ بچایا جاتا لیکن عوام کو پانی کا ایک قطرہ بھی نہیں ملتا۔

مچھوٹے اخباروں میں جو لوگ کام کرتے ہیں اون کی حالت خراب ہے۔ اس کی طرف توجہ کرنے کی ضرورت ہے۔ اوخصیں پریشان کیا جاتا ہے۔ گورنمنٹ بعض چھوٹے اخباروں اور نیوز ایجنسیوں کو گرانٹ دیتی ہے مجھے کوئی اعتراض نہیں ہے۔ لیکن دوسری نیوز ایجنسیاں بھی تو ہیں ان کو کیوں گرانٹ نہیں دیا جاتی۔

(Sri B. Sriramamurthy in the Chair)

ایک طرف تو آپ کہتے ہیں کہ ہم لفٹ سٹیموں کے خلاف ہیں اور آپ نظر بند کرتے ہیں ان کو اجارہ چلانے میں مشکلات پیدا کرتے ہیں لیکن انہیں نکالے ہوئے لوگوں کو ایسی نیوز اچھنی۔

۱۔ بس نوکر رکھتی ہے جسے آپ گرانٹ دیتے ہیں۔ آخر آپ کی عجیب و غریب پالیسی کیا ہے ایک طرف آپ لوگوں کو اس طریقے پر توڑتے ہیں پھر دوسرے

طرف دوسرے طریقہ سے اس کا عمل کرتے ہیں۔ جب آپ کو گرانٹ دے رہے ہیں تو آپ کا کام ہے کہ پورا کمر دیں۔ (گھنٹی بجائی گئی) دوسرے چھوٹے چھوٹے اجازات ہیں۔ اردو اجازات ہیں۔ دوسرے بھی ایجنسز ہیں جنکو آپ تسلیم کر چکے ہیں۔ کیوں آپ ان کو گرانٹ نہیں دیتے۔ آپ دوسروں کو دیتے ہیں اچھا کرتے ہیں۔ چھوٹے اجازات ہیں۔ اردو اجازات ہیں۔ وہ اس سے استفادہ نہیں کر رہے ہیں انکو بھی آپ گرانٹ دیں۔

میں پھر ایک بار چیف منسٹر صاحب سے اپیل کروں گا کہ مسلم وقف بورڈ کے مسئلہ میں دلچسپی لیں کیونکہ یہ مسلمانوں کا معاملہ ہے۔ دوسرے اردو کے بارے میں بھی یہ کہہ سکتا کہ جس طرح آپ تلگو کو سرکاری زبان قرار دے رہے ہیں اویسی طرح اردو کو بھی علاقائی زبان قرار دیں تو اچھا ہو گا۔

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ):—అధ్యక్షా, నేను 2, 3 call attention notices ఇచ్చినప్పటికీ వాటిని disallow చేస్తూ, ఇవి స్లెమ్మెంటరీ డిమాండ్స్ లో స్పీకరుగారు మాట్లాడుతున్నారు. కాబట్టి ఈ విషయాలకు మంత్రిగారు సమాధానము చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఆహార సమస్యకు సంబంధించి ముందు తీవ్రమైన పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి కాబట్టి ఆ పరిస్థితి ఏర్పడకముందే ప్రభుత్వము సరియైన క్రమబద్ధమైన విధానము అవలంబించి ప్రజలకు తిండి supply చేయాలంటే ఏదో జి. ఓ. చేశాము దాని ద్వారా అది సరిపోతుంది అని చెప్పారు. ప్రభుత్వ చట్టాలతో, అర్డర్స్ తో చక్కబడుతుందని చెబుతున్నారు, కాని ఏ మాత్రము కాదు పడలేదు, మంత్రిగారు rice గురించి మాత్రము చెబుతున్నారు. దేశములో rice తినే జనాభా ఎంతి వుంది. ప్రతి జిల్లాలో millets తినే జనాభా ఎంత వుంది అనేది లెక్కచూస్తే అనంతపురం జిల్లాలో నూటికి 50 మంది labour class కాకుండా మధ్యతరగతి ప్రజలకూ millets తినే అలవాటు వుంది. ఇదివరకు బస్తా కొట్టెలు రు. 30/- లు వుంటే ఇప్పుడు రు. 50/- ల వరకు పెరిగింది పంటలు వచ్చినప్పటికీ ధరలు పెరిగినవి. తెల్లజొన్నలు రు. 40/- వుండేవి రు. 80/- లు అయింది. పచ్చజొన్నలు రు. 30. లు వుండేవి ఇప్పుడు రు. 65/- లు వుంది. ఈవిధంగా రేట్లు పెరిగినవి. Red soil లో millets ఎక్కువగా పండుతాయి. Rice కన్న ఎక్కువగా ధరలు పెరిగి పోతున్నవి అందువల్ల ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి అయినా తెచ్చి సరఫరా చేయించాలని ఆహారశాఖామంత్రిగారిని 2, 3 సార్లు కోరడం జరిగింది. మాకు rice supply చేస్తామని చెబుతున్నారు. పట్టణాలలో వున్న rice తినేవారికే supply చేసే దానికి శక్తి లేనపుడు మాకు ఎలా supply చేస్తారో అర్థము కాకుండా వుంది. జూన్ నెలనుంచి వున్న పరిస్థితివైన కలెక్టరు గవర్నమెంటుకు రిపోర్టు పంపించారు. ఆహార పరిస్థితి చాల serious గా వుంటుందని, మేనెలనుంచి పూర్తిగా అనంతపురం జిల్లాలో వున్న ప్రజలందరికీ rice, millets దిగుమతి కావలసిన అవసరం వుందే అని, ఇన్నిటన్నులు కావాలని చెప్పారు. ఆ విషయంలో ఏమి ప్రయత్నము చేశారని Food Department Secretary గారినుంచి తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నముచేస్తే అయిన నాకు సరియైన సమాధానము చెప్పలేదు. అనంతపురం జిల్లాలో జూన్ నెల తరువాత తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడే అవకాశము వున్నది. కాబట్టి మిగులు రాష్ట్రములనుంచి తీసుకొనివచ్చి supply చేయడానికి ప్రయత్నముచేస్తే

ఇక్కడ rates లోగా అవకాశాలుంటాయి. విపరీతమైన పరిస్థితులకు ప్రజలు గురి. కాకుండా ప్రపంచానికి అవకాశము ఏర్పడుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు వున్నారు కాబట్టి మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతూవుండగానే rice లేదు, rice లేదు అని చెప్పడము జరుగుతోంది. అప్పజిషన్ వారు చెబుతున్నారు. ప్రజలు చెబుతున్నారు. స్పీకరుగారు దాన్నిగురించి చెప్పారు. 15 రోజులనుంచి rice లేదు అంటే ఒక్కరోజే లేదు, మరల వస్తుంది అని చెప్పారు ఇక్కడ ఇంజనీర్ ది మంత్రులుండి, ముఖ్యమంత్రివుండి, అసెంబ్లీ జరుగుతూ వుండగానే rice ఇక్కడ supply చేయలేకండా పోతున్నప్పుడు మారుమూలపున్ని గ్రామాలలో ప్రజలు చెబితే పినేవారు ఎవరు అని అడుగుతున్నాను. Stocks చేరుకుంది. కాని release చేయడములేదు. శేరు బియ్యము ౧. 1-25 పెసలకి అమ్ముతున్నారు. అవి గ్రామాలలో దొరకడము లేదు. అందుకల్లా వెంటనే విడుదలచేసి, అమ్మించడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

లాండ్ మార్గేజి బ్యాంకు మొదట ఎందకు ప్రారంభమైనవి అంటే రైతాం గము బండ్లుకు సరఫరాకు, పాహుకార్ల రైతుల సూచులను కట్టువరేటుకే కాజేసే పద్ధతి పర్చుకు ది అస, రైతాంగాన్ని ఉద్ధరించే నిమిత్తము ఈ లాండ్ మార్గేజి బ్యాంకు lands mortgage చేసి డబ్బు తీసుకుని తమ బాకీలు తీర్చుకోడానికి అవకాశాలండేవి. అవి పూర్తిగా తీసివేసి developmental purposes కి ఇవ్వాలి కానీ వీటికి ఇవ్వకూడదు అన్నారు. రైతాంగం పాహుకార్ల clutches నుంచి బయటపడాలి అంటే land mortgage banks ఒక్కటే ఆధారము. అటువంటి పాహుకారము లేకండా చేసినందుకు విచారిస్తున్నాను. కనీసము 50% అటునా ఇవ్వడానికి ప్రయత్నము చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు కర్షకాలు చెప్పేట్లు ఎన్ని ప్రణాళికలు చేసినప్పటికి 7 కోట్ల జనాభావున్న రైతు కూలీకు ఏ పథమైన లాభము కలుగలేదు. 7 కోట్ల లేబర్ లేకపోయినా సుబసిడీగారు అన్నట్లు 5 కోట్లు వున్నా, దేశము ఆభివృద్ధి కావాలంటే production increase కావాలంటే వారిని గురించికూడ ఆలోచన చేయవలసి వుంటుంది అని మనవిచేస్తున్నాను.

شری ایم۔ ایم ہاشم اے آصف نگر (منسٹر صاحب
جوبل پیش کئے ہیں اس کی تائید کرتے ہوئے چند نکات میں
باؤز کے سامنے پیش کرنا چاہتا ہوں۔ بالخصوص اس ابھی جیسا کہ
معزز رکن سلطان صلاح الدین صاحب اویسی نے کہا کہ ہمارے
ہوم منسٹر صاحب ایک مقدس لکڑی ہیں۔ تو آپ ہم جانتے
ہیں کہ چندن کی لکڑی کو گھس کر بدن پر لگائیں تو جسم میں خوشبو
پیدا ہو جاتی ہے اسلئے یہ مقدس لکڑی کو گھس کر پوری مجلس
استاذات مسلمین پر لگائیں تو اس میں جو کمیونیلزم ہے وہ ہمارے
کا سامنا دور ہو جائے گا (چیرمن) ہم یہ جانتے ہیں کہ ہمارے سامنے
مسلم مسائل ہیں اور ان مسلم مسائل کو حل کرنے کی باری باری
سے کوشش کی جا رہی ہے۔ اولڈ سٹی میں آج کئی انڈسٹریز قائم
ہوئی ہیں اور ان انڈسٹریز سے کئی لوگ بیروزگاری سے بچ رہے ہیں
دوسری چیز یہ ہے کہ ہمارے ہر دلعزیز چیف منسٹر صاحب نے
اولڈ ایچ نیشن کے تعلق سے خاص دلچسپی لی جس کی وجہ سے بیکروں
بلکہ ہزاروں لوگوں کو صرف اولڈ سٹی میں وظائف سوار ہے ہیں
جس سے لوگوں کی بیروزگاری دور ہو رہی ہے۔ آج یہ مسئلہ ہے
کہ اگر کسی مسجد کے بازو کمپونڈ (سینہ صحن کا) ہے جیسا کہ کہا گیا یا
کمپونڈ قائم کیا گیا تو یہ احمد علیاں صاحب کا بھی فرض ہے ہمارا
بھی فرض ہے۔ اور ہماری سرکار کا بھی فرض ہے

کہ ہر مقدس جگہ کا احترام کیا جائے اور اگر ایسی چیز قائم ہوئی ہے تو اوس کو دور کرنا چاہیے۔ آج بومیادی مسئلہ ہے وہ بنیئر ذات پات اور مسلمانوں اور ہندوؤں کا لحاظ کئے بغیر جو اہم مسئلہ ہے وہ بیروزگاری کا مسئلہ ہے۔ اس میں ہندوؤں اور مسلمانوں کا سوال نہیں ہے۔ آج ہم اس مسئلہ کو حل کرنے کے لئے ساتھ ساتھ قدم مار کر چل رہے ہیں۔ اگر اس میں یہ کہا جائے کہ فلاں وقت سیندھی کا کمپونڈ نہیں تھا اور آج تیرہ سو سیندھی کے کمپونڈ نئے آگئے ہیں تو بڑے تعجب کی بات ہے۔ سمجھ نہیں آتا کہ احمد علی خاں صاحب کے ہوم منسٹر بننے کے بعد کیسے تیرہ سو سیندھی کے کمپونڈ ہو گئے۔ یہ بالکل غلط ہے، لیکن میں بنیادی طور پر یہ واضح کر دینا چاہتا ہوں کہ کسی بھی مقدس مقام پر چلے وہ ٹپل ہو یا اسک ہو وہاں اگر کوئی ایسی چیز ہوتی ہے تو اوس کو دور کرنا سارے ہندو کا فرض ہو جاتا ہے کسی ایک شخصیت کا فرض نہیں ہے کہ وہ اسکو ہمارے علم میں لائے۔ جب یہ چیز ہمارے علم میں آتی ہے تو ہم اس کو دور کرنے کی کوشش کریں گے۔

ادھیکشا۔ اس سال اسکیل انڈسٹریوں کے تعلق سے پہلے جو حساب کتاب تھا اور جو عمل ہوا کرتا تھا اب اس میں کافی ترمیمیں آئے ہیں اور اس سے خاص طور پر ان کے شعبوں میں کافی لوگ خوش ہیں

اور کئی اچھے اچھے انڈسٹریز لگائے جا رہے ہیں۔ اس بارے میں، میں فقط یہ کہنا چاہتا ہوں کہ اس پر لڑی نظر رکھتے ہوئے کام ہو اور جو غیر ضروری طور پر پیسہ چلا جاتا تھا اس کو روکا جائے تو جیسا کہ ہمارے پنجاب (لدھیانہ) میں اسمال اسکیل انڈسٹریز پھیل گئی ہیں ویسے اولڈ شٹی اور جہاں جہاں بھی بیروزگاری ہے اس سے وہ دور ہو سکتی ہے۔ میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ پیسہ تو وہاں بھی خرچ ہوتا ہے اس لئے پانچ دس آدمیوں کی بجائے گورنمنٹ کی طرف سے ایک کارخانہ بنا کر اس میں سود و سودا آدمی کھائیں تو زیادہ مناسب ہے اور جو کمیونیلنزم پھیلا ہوا ہے اس کی اس سے روک تھام ہوگی۔ آج حیدر آباد سارے دیش میں امن (پیس) کا گھوڑا بنا ہوا ہے۔ ہم نے دیکھا کہ ہر پراونس میں فرقہ واری فساد ہوئے مگر حیدر آباد کی پولس ہوم منسٹر صاحب۔ چیف منسٹر صاحب اور ساری گورنمنٹ کی وجہ سے ہر بار جب کبھی فرقہ واریت کی آوازیں اٹھانی گئیں وہ ختم ہو گئیں اور یہ جو ظاہر کرنے کی کوشش کی گئی کہ سارے مسلمان ایک واحد شخصیت کے پیچھے ہیں وہ بالکل غلط ثابت ہوا۔ میں ہارڈ کے سامنے چیف منسٹر صاحب کے سامنے گورنمنٹ کے سامنے یہ چیز لانا چاہتا ہوں کہ جب عبدالواحد صاحب ایسی کھڑے ہو کر مسلمانوں کی نمائندگی کے بارے میں بات کرتے ہیں

توجیف منسٹر صاحب کے خیال میں اور اکثر منسٹروں کے خیال میں یہ آتا ہے کہ وہ سارے شہر کے ریپریزنٹٹیو ہیں اور سارے مسلمان اسی ڈھنگ سے سوچتے ہیں۔ کوئی مسلمان اس ڈھنگ سے نہیں سوچتا بلکہ تمام مسلمان اپنے دیش کے لئے۔ اپنے جھنڈے کے لئے۔ نیشنل انٹہ کے لئے۔ کنٹری کی پروگرس کے لئے قدم سے قدم ملا کر چلنے کے لئے تیار ہیں۔ اور یہ (اویسی صاحب) تو اپنا نام کمانے کے لئے۔ اخباروں کو پلیئر کرنے کے لئے۔ عوام کو پلیئر کرنے کے لئے اس قسم کی باتیں یہاں کھڑے ہو کر کرتے ہیں۔ پرسوں کا ہی ذکر ہے۔ یہاں ایک چھوٹی سی بات ہوئی ہیں۔ مانسے کے لئے تیار ہوں۔ ہیٹ آف ڈبیٹ میں ٹھکن ہے کہ رائٹ کا نام میں لیا ہوں گا۔ ہیٹ میں۔ بولنے کی رفتار میں اسٹ کا نام بولا تھا تو وہ ایک شیو (ISSUE) بن گیا۔ مجھ پر یہ الزام لگا یا گیا کہ میں پاکستان کا ایجنٹ ہوں، رضا کاروں کا والیٹر ہوں۔ اگر کوئی یہ ثابت کر دے تو میں اس سیٹ کو چھوڑنے کے لئے تیار ہوں۔ دوسری طرف مجھ پر یہ الزام لگا یا گیا ہے کہ میں بلاک رکیٹر۔ BLACK MARKETEE ہوں۔ میرا بلٹ چھین لیا گیا تھا۔ وہ یہ ثابت کریں کہ میرا بلٹ چھین لیا گیا تھا۔ بلٹ چھین لینے میں کیا ہوتا ہے اور وہ اس سے کیا سمجھتے ہیں۔ اگر آپ اس کو ثابت کر دیں تو میں اس

اسیٹ کو چھوڑنے کے لئے تیار ہوں۔ کیا بات ہے۔ اجناروں میں آجاتا ہے۔ ادھکیٹا بڑے بڑے سرکلوں سے لوگ یہ کہتے میں مسلمان تو بے کس ہے لاچار ہے۔ مجبور ہے۔

اس سے پہلے تعمیرات کا ایک مقدمہ چل رہا تھا۔ بحیثیت گواہ میں پیش ہوا۔ انہوں نے مجھ سے سوال کیا۔ پولیس ایکشن کے بعد۔ بربادی آنے کے بعد۔ بنا ہی آنے کے بعد۔ نفرت پیدا ہونے کے بعد آج صدمہ ترقی کی طرف جارہے ہیں۔

اس میں شک نہیں کہ کہیں کونے کچرے میں۔ کسی محکمہ میں ایک شخصی حیثیت سے غلطیاں ہو سکتی ہیں۔ اور وہ گورنمنٹ کی نوٹس میں۔ ہڈر کی نوٹس میں لائی جاسکتی ہیں۔ مگر اس کو ایک خاص ڈھنگ سے کرکیر و (قاہرہ) میں کیا ہو رہا ہے شیخ عبداللہ صاحب لندن میں کئی بیانات دے رہے ہیں تو اس کاری ایکشن امیڈیٹلی اسٹریٹس میں ہوتا ہے۔ کشمیر کا مسئلہ چالیس لاکھ عوام کا مسئلہ ہے وہ کس طرح بیٹھ گئے عبداللہ صاحب کے جو بیانات ہیں وہ تو لندن سے ہیں لیکن امیڈیٹلی۔ آؤ بازار و سوالات پیدا ہو جاتے ہیں۔ یہ الگ بات ہے۔ ایک رنجیدگی پیدا ہوتی ہے۔ مشکلات پیدا ہوتی ہیں۔ دلش میں ہم پر وگہ س کی طرف جارہے ہیں اب ہمارے پاس ہیوی انڈسٹریز ہیں۔ ہمارے پاس

کئی پراجیکٹس بن رہے ہیں اس پر سے یہ توقع کی جا رہی ہے کہ کل یہ فرقہ واریت دلشس سے دور ہو گئی تاکہ جو غریب آدمی ہے۔ جو بھوکا مر رہا ہے۔ تباہی اور مصیبت میں ہے۔ پیر الٹیک ہے وہ ساری باتیں دور ہو جائیں گی۔ ہم اس پر توجہ کرتے ہیں تو پھر عوام کے دماغوں میں ایک نیا انجکشن دیر رہے ہیں۔ میں مانتا ہوں کہ اوقاف کے کاروبار بہت خراب تھے۔ جب بورڈ بنا تو لاکھوں کڑوڑوں کی پراپرٹیز سامنے آئیں۔ ایک آرمیل ممبر خواجہ معین الدین صاحب اس بورڈ پر لٹے گئے ہیں وہاں جو رخنہ ہے جو (Leakage) ہے اس کو دور کر رہے ہیں۔

‘Rome was not built over a night.’

روم کی تعمیر ایک دن میں نہیں ہوئی تھی۔ بڑے عرصہ میں روم بنا تھا۔ میں میرے دوست کو یہ دعوت دیتا ہوں کہ وہ آئیں اور جیسا کہ ہاؤز کے سامنے کہا گیا ہے وہ مقدس لکڑی کو گھس کر۔ اس مندر کو لگائیں تو جو یکویلمینزم ہے۔ جو تعفن ہے جو گندگی ہے جس کی ایک کہانی ہے جس کی ایک بڑی تاریخ ہے جس سے دور بیٹھ کر جو ایک نیا نقشہ تیار کرنا چاہتے ہیں وہ ساری چیزیں دور ہو جائیں گی۔

بہر حال میں نے بھی یہ کہا ہے کہ میں ممبر بننے کے لئے
تیار ہوں۔ دینیات کے لئے لازمی ہے صاحب۔ تروپتی
کے کاروبار ہوتے ہیں۔ دوسرے بڑے بڑے دیوتہابوں
کے کاروبار یاں ہوتے ہیں۔ اسپلر ح مسلمانوں کا بھی حق
ہے۔ ہمارے چیف منسٹر صاحب نے بار بار کہا ہے۔ ہارما
گورنمنٹ آف آئندھرا پردیش نے کہا ہے ہمارے وقت
بورڈ نے کہا ہے کہ مقدس چیزوں کا احترام ہونا چاہیے۔ وہ
مسجد جو توڑی گئی اسکو بنانے کے لئے (گھنٹی بجانی گئی)
مجھے تھوڑا وقت دیکھئے تاکہ میں بتلاؤں (گورنمنٹ آف
آئندھرا پردیش نے وقف بورڈ کو لیٹر لکھا ہے

‘The Tarban Mosque should be constructed. On the other
hand, the member goes on saying in every meeting...’

وہ تاربن کی مسجد توڑ دی گئی۔ احمد علیجاں صاحب
خاموش بیٹھے ہیں۔ وہ نقشہ میں نہیں ہے یہ بتلاتے ہیں۔
حالانکہ گورنمنٹ آف آندھرا پاس کر دی کہ وہ مسجد تعمیر ہو۔
چاہئے۔ میر وکراسی ہے۔ ٹرس پاس (TRES PASS)
کالیں ہے اس میں لیکل کامپلیکیشن (LEGAL COMPLICATION)

ہے وہ عوام کو نہیں بتلاتے عوام کے سامنے جو بات غلطی سے اتفاق ہے۔ ان اسٹیشنلی ہو جاتی ہے اس کا بڑا اوڈر ٹائٹل ہوتا ہے کہ ایسا ہو رہا ہے۔ ایسا ہو رہا ہے۔ حقیقی بات یہ ہے کہ جہاں کہیں مسلمانوں کا مفاد ہے اس کی حفاظت کرنا اس بار کا فرض ہے اس لئے کہ وہ ہمارے برابر کے شہری ہیں ہمارے چیف منسٹر نے ایک قدم آگے بڑھ کر ان کی بھوک ان کے کپڑے اور ان کی نوکر یوں کے مسئلہ کو حل کرنے کی کوشش کی ہے۔ ہم اس بار میں موجود ہیں اور جانتے ہیں کہ چالیس یا پچاس میڈیکل اسٹوڈنٹس کو نکال دیا گیا تھا یہ کہہ کر کہ وہ کو ایفائیڈ نہیں ہے ان کو چلے جانا چاہیے۔ یہی گورنمنٹ تھی۔ یہی چیف منسٹر تھے جو ان کو پھر اسٹوڈنٹس دلائے اور آج وہ ڈاکٹر بن رہے ہیں۔ چالیس پچاس سینئر اسکالرشپس تھے۔ وہ نکالے گئے تھے اسلئے کہ وہ کو ایفائیڈ نہ تھے۔ یہی چیف منسٹر ہیں جنہوں نے یہ نہ ہونے کے لئے وہ بھوکے مر جائینگے فرقہ واریت ابھرے گی (چھوٹے چھوٹے مواقع لئے جائینگے اور فرقہ واریت ابھرے گی) انہوں نے فوراً ان کے مسئلہ کو طے کیا۔ یہ نہ دیکھا کہ وہ لہجہ بند رہے یا ہاشم ان کے مسائل کو دیکھ کر حل کیا۔ ایسی کئی مثالیں ہیں دینے کیلئے۔ ہم نمائندگی کرتے ہیں اور مسائل حل ہوتے ہیں۔ ہم زخموں

کا علاج کرتے ہیں۔ بیماری دور کرتے ہیں۔ اس کو کہتے ہیں۔ پیٹری بانڈ ہے
ہیں۔ زبانی طور پر پسمیتی کر کے یا کر دو ٹوٹل میٹرس CROCODAL TEARS
بہا کر ووٹ حاصل نہیں کرتے۔ جب ہم یہاں آئے ہیں تو بے باکی سے مسائل کو
حل کرنے کے لئے آئے ہیں اور وہ ہاؤز کے سامنے بے باکی سے لائینگے۔
حال ہی میں ہمارے چیف منسٹر صاحب نے کوٹنا سٹم کا اعلان کیا۔ ٹھیک ہے
ایک اصول کی بات ہے۔ اسکے لئے ہم کل پول سکتے ہیں کہ صاحب ہم بھی اتنی
تعداد میں رہتے ہیں۔

ادھیکشا۔ ڈوگر روپیہ کا سی۔ آئی۔ ٹی کے مکانات کا مسئلہ ہے جو
پندرہ سال سے حل نہیں ہوا تھا۔ حال ہی میں ہی گورنمنٹ اور سی چیف منسٹر
صاحب نے اسکو حل کیا۔ ایک ایک غریب آدمی کو پانچ پانچ چار چار اور
تین تین ہزار روپیہ کا فائدہ ہوا۔ دیر پور سوئی ہے۔ اسمین ذرا کاپیلیکیشن ہیں
ہاؤزنگ بورڈ کی طرف سے پھر اسکو دور کر کے ۱۸-۱۷ ایچ کو آرڈر کل جاتا ہے
وہ چیز آ جاتی ہے۔ میں بنیادی طور پر یہ بتلاتا چاہتا ہوں کہ ہمارے مسائل
ہیں۔ ہمارے پاس منجدار تھے۔ جاگیر دار تھے۔ مہر و س میں کچھ لوگ تھے۔ وہ
سارے کے سارے دس پلوں ہوئے ہیں۔ انکے مسائل کو حل کرنے کیلئے انڈسٹریز
کھولے جا رہے ہیں۔ گرا اسمین کچھ گتہ دار ایجے ہیں کہ یہاں آکر بڑی بڑی باتیں
کرتے ہیں مگر جب کلکٹور پر سوال آتا ہے تو دور بھاگتے ہیں۔ وہ انڈیو بچو مل
ریپریشن کے قائل ہیں۔ کہو یہاں ہڑے ہو کر دنیا بھر کی باتیں کہتے ہیں۔ اور
خود بازو لائین میں جا کر اس میں مائیل کے پرمٹ کے لئے درخواست دیتے ہیں۔ ٹائیدنگی
کرتے ہیں پھر بڑی بڑی زبان نکال کر ہکو یہ کہتے ہیں۔ تو یہ ساری چیزیں ہیں یہ فقہ و فساد
ہماری بیرنگاری دھونے سے۔ ہمارے مسائل حل ہونے سے دور ہو جائینگے۔

శ్రీ పంకా నత్యనారాయణ :- అధ్యక్షా, సప్లిమెంటరీ గ్రాంటుస్ వచ్చినప్పుడు ప్రతిపక్ష సభ్యులు, ప్రభుత్వపక్ష సభ్యులుకూడా ప్రభుత్వం చేసిన లోటుపాట్లను సభ వారి దృష్టికి తీసుకొని రావడం పరిపాటి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారా కాబట్టి ఒక విషయం మాత్రం మనవి చేయదలచుకున్నాను. తెల్లవారగానే పేపర్ చూస్తే ఒక సంఘోషకరమైన వార్త, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎసెంబ్లీకి పరువు ప్రతిష్టలు, గౌరవ మర్యాదలు పెరిగేటట్లుగా ఒక వార్త చూచాము. అది హాసింగ్ బోర్డు వ్యవహారం. మేము చాకబుచేయగా ముఖ్యమంత్రిగారికిగాని లేక సంచీవరెడ్డిగారికి గాని పీటిలో ప్రమేయంతో లేనట్లు తెలుస్తున్నది. ఏమైనప్పటికీ అయిపోయింది. కాని ఈ విషయంలో మాత్రం ఎవరుకూడా ఈ సమస్యనుంచి escape కాలేనట్లుగానే ఈ సంఘటన జరిగింది. Rules ను regulations అన్నీ కూడా break చేశారు, Act కు భిన్నంగా నడిచారు. దీని నుంచి తప్పకోవడానికి పీలులేదు.

(Mr. Speaker in the Chair)

అవకాసెస్ మార్చడానికి పీలులేదు. వాటి plinth area అన్నిటికన్నా హెచ్చుగా ఉంది రూల్సుకు విరుద్ధంగా. అలాగే middle group సమస్య వచ్చేటప్పటికి 1050 చదరపు గజాలలో ఈ ఇళ్ళు కట్టడం జరిగింది. ఈ size కే 20 వేల రూపాయలైంది. ఖరీదు రాదాపు 75 వేల వరకు వాటి పోతుంది, పైగా ఇవి కొట్టవచ్చినట్లుగా కనిపిస్తున్నాయి. అక్కడ చూచేటప్పటికి స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. మనం రేపటితోటి సమావేశం ముగించబోతున్నాము. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం ఏమన్నా ఉంటే చెబితే అది ప్రతిపక్షానికి విషయం అని మేము అనుకోవడంలేదు. మన మొత్తం అసెంబ్లీ యొక్క గౌరవానికి అది తార్కాణం కాగలదు. ఒక పొరపాటును సరిదిద్దుకోవడానికి చాలా ధైర్యంగా ముందుకు వచ్చిందేమిటో మేమందరం అభిరందించడానికి వీలవుతుంది. అట్లా కాని పక్షంలో సమస్య ఇంకోదారి తొక్కుతుంది. ఎందుచేతనంటే ఇది ఏ కోర్టుకు పోయినా తప్పిది సరిగా strictures pass చేయడం జరుగుతుంది అనుకుంటున్నాము ఉన్న rules ను బట్టి, అట్లా High Court కు వెళ్ళేటప్పటికి ఏవైనా strictures pass అయేటప్పుడు మంత్రులు రాజీనామా పెట్టేవరకు ఇది దారి తీసేందుకు అవకాశం ఉంది. ఆసంప్రదాయం మనకు ఉంది. Supreme Court వారు శ్రీ సంచీవరెడ్డిగారికి కర్నూలు వ్యవహారం వచ్చేటప్పటికి ఒకమాట అనేటప్పటికి వారు resign చేసి చాలా ఆదర్శమైనటువంటి పరిస్థితిని చూపించారన్నమాట మరల అటువంటి పరిస్థితి మంత్రివర్గాన్ని face చేయకుండా ఉండేదానికి దీనికి కారణభూతులై వటువంటి మంత్రిగారిని ఏ మన్నా చేయదలచుకుంటే రాజీనామా పెట్టేస్తే మరి కాగుంటుంది. అది మీకు ఇష్టం లేకపోతే కనీసం ఈ రి ఇళ్ళను ఇప్పుడు మన

Actలో అధికారం ఉన్నది గవర్నమెంటుకు వారికి ఎట్లా explanation Call for చేసి ప్రభుత్వం cancel చేయవచ్చు, కనుక Act ప్రకారం చేయవచ్చు లేకపోతే ఈ ఎసెంబ్లీలోనే రేపు ప్రార్థన మీరు ప్రకటన చేస్తే ఆర్డర్ ప్రచారించి అంతా కూడాను మన ఎసెంబ్లీ గురించి చాలాగొప్పగా చెప్పుకుంటారు. ఆ విషయంలో తప్పనిసరిగా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేస్తారని తెలుస్తున్నది.

Mr. Speaker:- We have got 36 minutes. Naturally you expect the hon. Finance Minister to reply to all the points raised during the course of discussion. I think he requires atleast 25 minutes. Now, ofcourse, for some reason or the other number of speakers were allowed. I do not think I can give you more than 10 minutes. Please try to finish by about 1.5 p.m. Even then, ofcourse, it will be difficult for the hon. Minister to cover all the points.

శ్రీ వంకా నరసారాయణ:- అధ్యక్షా, clearగా ప్రభుత్వం మన ఎసెంబ్లీ ఇక్కడ జరుగుతూ ఉండగా ఎటువంటి mistakes జరుగుతూ ఉంటాయో ఒక సంఘటన మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పరిషత్తులో మేము దరం సభ్యులము. మేము జిల్లా పరిషత్తులో ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానం చేశాము Sugar cess roadsను గురించి కాంగ్రెస్ వారు, కమ్యూనిస్టులు అందరూ ఉన్నారు, అందరం ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేశాము. Act ప్రకారంగా rules ప్రకారంగా Sugar factory managementను consult చేసి చేయాలి. అలాగే consult చేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీకి అధ్యక్షులు జిల్లా కలెక్టరుగారు తీర్మానం జరిగిన తర్వాత works order కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. Advertisement ప్రకటించారు. Tenders వచ్చాయి. ఈ లోగా మన ఎసెంబ్లీ జరుగుతూ ఉండగా 8-3-65 తారీఖున అది ఆవుచేయమని ఇక్కడినుంచి G.O. వెళ్ళింది. Works ఆవుచేస్తూ notice ఇవ్వడం జరిగింది. Rulesకు అనుకూలంగా Standing Committee No. 6 ఏకగ్రీవంగా తీర్మానంచేసి, పరిషత్తు జనరల్ బాడీ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానంచేసి. రూల్సుకు అనుకూలంగా మేము ఆ తీర్మానం పాసుచేశాము. కలెక్టరు దానికి అధ్యక్షులు. ఏ ఒక్క తప్పు లేనప్పుడు ఆ workను ఆవుచేస్తూ order వచ్చినదంటే ప్రభుత్వం ఇక్కడ ఉండగానే, మంత్రులు ఇక్కడ ఉండగానే మీ కింద ఉన్న సెక్రటరీలు ఇలాంటి ఆర్డర్లు పంపిస్తూ ఉంటే ప్రభుత్వానికి ఏమన్నా ప్రతిష్ట ఉంటుందా అని అడుగుతున్నాను. ఇది sugar cess roadsకు సంబంధించి లిఖిత వ్యవహారం. ఏ ఒక్క తప్పుయినా జిల్లా పరిషత్తుపై ఉన్న చేమో రుజువు

చేయనున్నది. పైగా పార్ట్ లో hint చేశారన్నమాట. Factory యజమాని చెప్పేట్లు సకల విధి ఉంటుందని జిల్లా కలెక్టరును ఎందుకు పర్చాటు చేశారు. Actలు ఎందుకు ఉన్నాయి. Standing Committees ఎందుకు? ఈ రకంగా policy మార్చేటటువంటి orders వెళ్ళుతున్నప్పుడు Chief Minister గారిని enquire చేయమని, దానిమీద ఎంత న్యాయమైన resolutionను cancel చేయడానికి గవర్నమెంటు పూనుకున్నదో ఒకసారి చూడమని ఇది న్యాయమనుకుంటే Assembly నుంచి మేము వెళ్ళేటప్పటికి ఆ works order ఇప్పించమని కోరుతున్నాను. మర పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటువారు పంపించి నటువంటి G.O. ప్రకారం రాష్ట్రంలోని అన్ని పంచాయతీ సమితులకు కూడా Selection Committees ఉండాలన్నా ఒక్క Selection Committee కూడా పనిచేయడంలేదు. రద్దయినాయి. 60,70 80 మందిని temporary post లో వేస్తున్నారు. Rulesను కొన్ని చోట్ల అమలు పరచడంలేదు. అందులో షెడ్యూల్డ్ క్లాస్స్ వాళ్ళకు reservations ఉన్నాయి. రాష్ట్రానికి మొత్తం మీద ఎంత మట్టుకూ ఎక్కడాకూడా అమలు జరపడంలేదు. ఎందుచేత ప్రభుత్వం ఈ నాటికి కూడా Selection Committeesకు ఎప్పుకోమని తెలియజేయడంలేదు. ఎల్లెక్ష్షన్లు అయి సంవత్సరం అయిపోయింది. Actను అమలుజరపడంలో ఎందుకు నిర్లక్ష్యం జరుగుతున్నది. Decentralisation సమస్య వచ్చేటప్పటికి ప్రజలకు న్యాయమైన పాత్రలేకుండా పోతున్నది కాబట్టి ఈ Selection Committeesను త్వరగా వేపునరుద్ధరణ చేయాలని ఉంటుంది. లేనందు వలన చాల Complanations వస్తున్నవి. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చర్య తీసుకోవలసి ఉంటుంది.

Madrasలో anti-indi agitation జరిగినప్పుడు arrests జరిగినవి. విద్యార్థులను అందరినీ విడిచిపెట్టారు. పరిశీలకు కొందరు వెళ్ళారు. ఆ విషయం వచ్చేటప్పటికి మర రాష్ట్రంలో చాల తక్కువగానే జరిగింది. అందరం united గా ఉన్నాము. బాగ్రత్తగా జరిగింది. దేశం అంతాకూడా మనకు appreciate చేసింది. కానీ కొద్దిమంది విద్యార్థులు ఇంకా జయిళ్ళలో ఉన్నారు. వాళ్ళను పరిశీలకు పోనివ్వడం లేదని తెలుస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఆ విద్యార్థులపట్ల కక్షమాను కొని వారిని విడుదలచేసి పరిశీలకు attend అయేటట్లుగా చూడాలి. వారి మీద కేసులు ఎత్తి వేయమని మా ఉద్దేశం కనీసం వారిని పరిశీలకు హాజరు పెట్టమని కోరుతున్నాను.

ఈ Housing Board Minister గారికి సంబంధించిన department ఒకటి ఉంది. అది Endowments Department. రాష్ట్రానికి మొత్తం మీద ఎక్కడాకూడా advisory committees పనిచేయడంలేదు. అన్నీ రద్దయి

పోయినవి, Act ప్రకారం రద్దయిన భర్తావ 6 మాసం లో nominate చేయాలి. ఇంట్లో అయినది రద్దయి. ఈ Comptroller ఎందుకొకరిని చేయలేక పోతున్నాడు? మీలో మీకు తగాదాలు ఉండవచ్చు. కాకట్ట A.C.E. మీద D.C.E.E. మీద అధికార ఉండి ఉండి మంత్రిగారకబుర పెసి వాళ్ళు స్టేషన్ వార్షికోపేక్షన కోసం అవకాశం కనిపిస్తున్నది. ఈ విషయంపై ఎప్పుడు కోరికలు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఇది జరుగుతున్నది. దీనిపై ఆనే దేశాని లలో చాలా ఆక్రమాలు అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. వచ్చే సెషన్లో సమావేశం నాటికి details కూడా తీసుకొచ్చి మీముందు పెడతాము. ఈ రకంగా Actకు మీరు violate చేస్తున్నారు. ఎక్కడా కూడా people's activities లేకుండా మీ వాళ్ళను వేసుకుంటారని మీరు తెలుసు. అయిపోయి 10 మంది ఉండేటప్పుడు తప్పకుండా ఎక్కడైనా ఒక check ఉంటుంది. ఆ అవకాశం లేకుండా officers ద్వారానే entitlements పరివాహనం చేయవలసి వస్తుంది. అది చాలా అశుభం. కాబట్టి స్వరంగా విమర్శించి వేయాలి. వచ్చే June Sessionలో ఒక చట్టం తీసుకొస్తామంటున్నారు. ఈ లోగా వేయండి చట్టం వచ్చిన తరువాత మార్పుకోవచ్చు. ఆ రకంగా directగా మంత్రిగారి యొక్క పరిపాలన D.C.E. ద్వారా A.C.E. ద్వారా సాగించడం వలన అవసరంలేదు కాబట్టి ఆ రకంగా చేస్తారని నేను అనుకుంటున్నాను.

అలాగే, అధ్యక్షా, ఇంకొక చిన్న విషయము మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఈ controls Commodities office వచ్చేటప్పటికి ఈ కంట్రోల్స్ మెంటు సంపదం వచ్చేటప్పటికి cityలో చాలా పెచ్చు percentage ఇక్కడ ఉన్నాయి. గ్రామాలలో ఇవ్వడంలేదు. గ్రామాలలో ఇళ్లు కట్టుకొనేవాళ్ళు ఉన్నారు చాలా పనులు జరుగుతున్నాయి అక్కడ. కానీ, వాళ్ళు చాలా సరఫరా చేస్తున్నారు, Black marketలో కొంటున్నారు, కానీ ఇక్కడేమో more than 50percent ఖర్చు అవుతున్నదన్నమాట. దాని కొరకు మేము వాళ్ళను approach అవుతూ ఉంటే, వాళ్ళు అంటారు, మేము పునాదులకు, ఇవ్వము, గోళ్ళకు ఇవ్వము Roofingకు ఇస్తాము అని సమాధానం ఇస్తారు అన్నమాట. Roofingకు ఇస్తే పునాది బలంగా కట్టలేకపోతే, roofing మాత్రం బలంగా ఉంటే అది పడిపోయి కూలిపోతుంది. పునాదులు బలంగా లేకుండా ఉండడం వలన, కూలిపోయిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి, గతములో అందుచేత, roofingకే ఇస్తాము, పునాదులకు ఇవ్వము అనేటటువంటి policyని మార్చి గ్రామాలలో కూడా కొంత quota పెంచి వాళ్ళకు కూడా త్వరగా అందేటట్లుగా ప్రధానంగా మన మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకొంటారని కోరుకున్నాను. అట్లాగే sales tax విషయంలో గ్రామా

లలో చాలా ఇబ్బందులు పెస్తున్నాయి. ఈ weight bills అనేవి పెట్టి రైతులను చాలా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. ఇబ్బంది ఎలా పెడుతున్నారంటే, ఈ companies ఉంటాయి. వాళ్ళు అమ్ముతున్నారు. వాళ్ళు sales tax అని కడుగున్నారు. ప్రతి weekly కడుగున్నారు, monthly కడుగున్నారు, sales tax కు బెల్లం అమ్మడంలో వాటిలో avoide చేయడానికి ఏయలేదు. Broker offices ఉంటాయి. ప్రతి centreలో కూడా, ఈ ఆఫీసర్లు, రైతులు పొలానికి తీసుకొని వస్తూ ఉంటే దారిలో పట్టుకొని అక్కడక్కడే పట్టుకొని on the spot fines వేస్తూ ఉన్నారు. నేను రైతు ఉదాహరణలు మన రివిన్యూ Minister గారికి ఇచ్చాను. Weigh bills మీద on the spot జరిమానా వేసే విషయంలో, ఈ weigh bills అనే పద్ధతి రైతాంగానికి తొలగించకపోతే చాలా నష్టం వస్తుంది. తొలగించడం మూలంగా, మనకు tax ఏమీ వగ్గదు. మనము tax పనులు చేసుకొంటున్నాము. Practical difficulty ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చినప్పటికీ, orders క్రిందికి పంపించలేదు. క్రిష్ణాజిల్లాలో బెల్లం అమ్మే రైతాంగం చాలా ఇబ్బందికి గురి అవుతున్నారు. దానివల్ల లంచగొండి తనం Departmentలో పెరుగుతున్నదన్న మాట. దానివల్ల రావలసిందేదో అది marketకు పోగానే automaticగా వాళ్ళు అమ్మకపోయినా కూడా వచ్చేస్తుంది. మనకు అక్కడ జమ అయ్యేటప్పటికీ, కాని, ఈ ప్రభుత్వము బెవరించడంద్వారా ఆఫీసర్లు కూడా లంచాలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు అన్నమాట, ఎందుకంటే బెల్లం ఒకరోజు, 2 రోజులు ఆగిపోయిందంటే, పాడైపోతుంది. దానికి సరియైన ధర రాదు, కనుక practical difficulty ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తే, దానిమీద ఏమీ చర్య తీసుకోవడంలేదు, అధ్యక్షా, ఇంకొక చిన్న విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. మన ముఖ్యమంత్రిగారు రాజమండ్రికి వెళ్ళినప్పుడు, Andhra Paper Mills యొక్క workers మీ ముందు demands కూడా పెట్టడం జరిగింది. అక్కడ private కంపెనీకి hand over చేయడం జరిగిన తరువాత వాళ్లు ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి workersను తీసుకొని వాళ్ళకును, మన వాళ్ళకును చాలా వ్యత్యాసం చూపిస్తున్నారు. జీతములో 4 రెట్లు వ్యత్యాసం ఉన్నది చాకి వీరికి. ఇది ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తే అట్లు జరగకుండా చేస్తామని చెప్పినట్లుగా తెలుస్తున్నది. మరి ఇంతవరకు అక్కడ ఏమీ అనులులో జరగలేదు. పైగా అన్ని Departmentsలో కూడా వాళ్ళకు రి రూపాయలు అదనంగా రావలసియున్నది. D A. కాని అక్కడ మాత్రం ఇవ్వడంలేదు. Andhra Paper millsలో, ప్రభుత్వరంగంలో ఉన్నప్పుడేమో ప్రభుత్వము ఇచ్చేటటువంటి అన్ని సౌకర్యాలు దానికి వర్తించేది. ఎప్పు

తై తే private రంగములో పోయిందో, వెంటనే ప్రక్షాళనమం గా వెళ్ళి పరిశీలించి ఎవరికయ్యా అంటే ఆ workersకు చూపింది. Payలో discrimination చూపిస్తున్నారు, అలాగే వారికి D. A. కూడా లేకుండాపోయింది. ఆ రంగంగా కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు మీదృష్టికి తేవడం జరిగింది. వీటిలో ఏ ఒక్కటికూడా కాదనడానికి పీలులేకుండా facts and figures మీ ముందు పెట్టడం జరిగింది. Housing Board విషయం గురించి, మన West-Golivarలో జరిగినటువంటి జీల్లా పరిషత్తు workers విషయం గురించిగాని Selection Committee ఎరించిగాని, Sales tax విషయం గురించిగాని ఆట్లాగే సిమెంటు permits విషయం గాని, విద్యార్థుల మీద కేసులు ఉజనంపారించుకోవడం గురించిగాని, ఇవి వ్యాపకమైన విమర్శ మీ ముందు పెట్టాలి. వీటన్నింటినీ స్పష్టంగా ప్రభుత్వము కేసు కొంటుందని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తు ఏదో ఈ Housing Board విషయమై కొంత తేనిపోయిటువంటి అపోహలూ, దారి తీసేటటువంటి విధంగా చర్చలు జరిగినాయి. నేను ఎవరిని blame చేయాలనేటటువంటి సరికల్పము ఏ మాత్రంలేదు; అందులో ఇప్పుడు ముఖ్యంగా వంకా నిశ్చయనారాయణగారు ఎవరికి తెలియని పరిస్థితులలో నాకు, సంజీవరెడ్డిగారికి, ఎగైరాలకు తెలియని పరిస్థితులలో జరిగిందని చెప్పినప్పుడు, నాకు చాలా సంతోషమైనది. ఏమైనప్పటికీ, నేను సమర్థించుకోదానికి అవకాశము ఉన్నా, ఆ ప్రయత్నం చేసుకోదలచుకోలేదు. విన్న విశ్వనాథంగారు మాట్లాడిన తరువాత, నేను Municipal Administration Minister గారు, దానికి సంబంధించినటువంటి విషయం కొంత తెలుసుకొన్నప్పుడు, notification జరగలేదని నాకు అర్థం అయింది. Technical flaw అయినప్పటికీ కూడా, మేము కారకులు కాకూడదు. బాధ్యత అయినటువంటి స్థానంలో ఉన్నటువంటి మేము, నేను అయితేనేమి, సంజీవరెడ్డిగారు అయితేనేమి, వెంకట్రామయ్యగారు అయితే ఏమి, మేము technical flaw అయినప్పటికీ, మనము సమర్థించుకోకూడదని, ఈ technical flaw ఉన్నదని తెలుసుకొన్నప్పుడు, దానిని మనమంతా surrender చేస్తే మంచిది, దానివల్ల వచ్చే ప్రయోజనం ఎవరికి ఏమీలేదు, దాంట్లో నీతికి సంబంధించింది గాని, honestyకి సంబంధించిందిగాని ఏ మాత్రం ఎక్కడాలేదు. మేము surrender చేసుకోదానికి నిశ్చయించుకొన్నాము, అధ్యక్షా ఆ Housing Board వారికి surrender చేస్తున్నాము. అయితే, మాడబ్బు ఏదో కట్టింది మాకు ఇస్తే, వడ్డీకూడా మేము అడగడంలేదు. ఆ ఇచ్చింది ఏదో మాడబ్బు ఇస్తే చాలు పోతే ఇంకొక విషయం చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈ మధ్యన ఆసెంబ్లీ సమావేశాలలో వచ్చిందనుకోండి,

To enquire into the affairs of the Andhra University Sir, we are requesting Justice Gopalakrishna Nair, and we have given notice to the Andhra University Syndicate also. Thank you, Sir.

Sri Tenneti Viswanatham.—May I, on the first portion of his statement surrendering the houses, congratulate the hon. Chief Minister for the very good decision that he has taken?

Mr. Speaker.—Right and correct decision he has taken.

శ్రీ వి. తిన్నెశ్వరరావు :—అధ్యక్షా. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆఖరు కోరిక, 'but one day' అయినానరే, ఒక మంచి decision తీసుకొన్నారు. అది మొదలమీద గాస్తూ కి అవర్సప్రాసంగా ఉంటుంది, అటువంటి ప్రభుత్వ చృష్టికి తీసుకొని వస్తే ఉత్పాదక దానిని మేటరేజీ చేస్తారు అనే అభిప్రాయం కలిగి ఉంటుంది.

Mr. Speaker.—So, your suggestions also are taken in the right spirit by the Government. though they are from the opposition side, they have taken in the right spirit.

శ్రీ వి. తిన్నెశ్వరరావు :—They have taken wise decision, ఇంకా బిల్లులు ఇదే సందర్భంలో Andhra University విషయము last time వేము raise చేసివేస్తున్నాడు, మేము ఎప్పుడు ఆ records ఉన్నాయి, చూస్తూన్నాం, చేస్తామని అని చెప్పారు. అది కూడా ఆసెంబ్లీ ముగిసే లోపల చేస్తామని చెప్పారు, ఆ వాగ్దానాన్ని కూడా పూర్తి చేయడానికి Enquiry Committee వేళాదు బాగానే ఉన్నది, కాబట్టి చేసిన తరువాత, ఈ language issue లో మద్రాసు రాష్ట్రం ఎదైతే దీర్ఘ తీసుకొన్నదో, అందరినీ కదలిపెట్టే అటువంటిది, దానివల్ల ఆర్డర్ ఒక మంచి వాతావరణం సృష్టించడానికి ప్రయత్నం చేశారు మన ప్రభుత్వం కూడా అటువంటి వాతావరణాన్ని సృష్టించడానికి decision తీసుకొంటు బాగుంటుంది. ఒక నెల్లూరులోనే arrest చేసివేస్తు ఉన్నాడు. వారి విషయంలో కూడా అటువంటి decision ప్రభుత్వము తీసుకొవాలని, అది చిరంగా తీసుకొన్నప్పుడు ఈ language problem. దేశంలో ఉన్నటువంటి సమస్య, పరిష్కారం అవడానికి అవకాశం ఉంటుందని, కనుక ఈ విషయం తిరిగి ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించ వలసిందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలం గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం చాలా చిన్న decision, చాలా sportive గా తీసుకుంటుంది. ఎవరినో పట్టించుకోకుండా ఖ్యాతిని కూడా తీసుకుంటుంది. నేను మాస్టర్ గా మీరు చెప్పినట్లు Head of the Ministry, ప్రవక్తగా మాట్లాడాలి. నేను ప్రవక్తగా మాట్లాడాలి అని చెప్పినాను. ఇంకా ముందుకు వెళ్లి, కట్టాని పోయిందా, అలాగే administrative పెడనకూ చూసుకోవాలి. ఇంకా కట్టాని పోయిందా, అలాగే మును State స్పెషలైజేషన్ కు మును వెళ్లింది. అలాగే చేతిలో పెట్టుకుంటుంది. అలాగే, ఈ corrupt officers, Ministers మొదటివారు పెట్టుకుంటుంది. అది clear గా చెప్పడానికి వెళ్లింది. దానికి level తీసుకుంటుంది. ప్రవక్తగా మాట్లాడడానికి వెళ్లింది. వారిని మరలించి congratulate చేస్తూ వెళ్లింది తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. రావు గోపాలరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష ప్రాతినిధ్యం వారికి గలది. ముఖ్యమంత్రులు న్యాయ నిర్ణయంతో ఈ డిపెండ్ తీసుకుంటుంది. వారికి ఇది వదిలివేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. వర్మేశ్వరరావు :—ఇంకా ముందు ప్రాతినిధ్యం ప్రకారం చూస్తే next general elections ఆయన తన వాన refunds వానలని ఇస్తుంటుంది. ఇది సం ఈ విషయంలో నేనా తొందరగా తీసుకున్న వర్తమాని అని పోయిందా? నన్ను—ఇక్కడ విషయంలో చేసిన పనిని తీసుకుంటుంది. ఆ ప్రావీణ్ ను తీసుకుంటా? ఈ విషయంలో అలాగే ఇంకా ముందుగా తీసుకుంటున్నాను.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao. — May I be permitted, Sir, to join the members, though on the other side, to heartily congratulate our Chief Minister and the Government for an excellent tradition they have set up not only for the State but for the entire India and this is another instance to convince the opposition to dispel the suspicions from their minds that the Congress Government is going on with their road-rolling majority irrespective of whether there is reason on their side or not. This is an indication that wherever there is reason, the Congress Government is prepared to rise to the occasion and do justice and in this connection—తెలుగులో చెబుతాను—గోపాల కృష్ణయ్యగారు విశాలాంధ్ర, శారత దేశం, అని మాట్లాడుతూ మల్లీ కోట రేటివ్ విషయం వచ్చేటప్పటికి గుంటూరు జిల్లాకు ఆ స్థాయిని దించినందుకు కొరగానిస్తున్నాను—ప్రవక్తగా మాట్లాడు గుంటూరు జిల్లాలో ఉద్భవించి అక్కడ నుంచి

వచ్చినా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో భారతదేశంలో యినుమడించే ఈ త్యాగం—
“right thing” చేసినందుకు మరొకరి అభినందిస్తూ మిత్రుడు గోపాల
కృష్ణమ్యూగారికి గుంటూరును పట్టుకొని వేళ్లాడ వద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్ష, బడ్జెటు పైన జనరల్ డిస్కషన్,
డిమాండ్‌పై వైన చర్చలు జరిగిన తరువాత యింకా ఇన్ని విషయాలపైన గౌరవ
సభ్యులు యింతమంది మాట్లాడేటంత ఓపిక, సహనము, అవసరము, ఆసక్తి ఉం
టుందని అనుకోలేదు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I just want to add that
when we appointed Justice Gopala Krishna Nair to enquire
into the affairs of the Andhra University, the Vice-Chancellor
welcomed that enquiry. It may also be mentioned.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్ష, ఈ చివరి స్టేజీలో ఆంకాలు అన్నింటి
పైన వివరముగా చెప్పాలంటే ఫిజికల్‌గా కూడ సాధ్యంకాదు ముఖ్యమైన
విషయాలపైన క్లుప్తముగా కొన్ని వివరాలు మనవిచేస్తాను. భాషా సమస్య గురించి
ఒకానొక సభ్యుడు చెప్పాడు. ఆ సందర్భంలో ఏ విధముగా సమగ్రమైన చర్చలు
శిశువునుటకు ప్రయత్నం చేయబడుతున్నదో ఇదివరకు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక
సందర్భములో నెలవెచ్చియున్నారు. ఈ విషయంలో చాలా జాగ్రత్తగా అభివృద్ధి
చేయాలనే పట్టుదలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉన్నది. కేంద్రప్రభుత్వం పెంట్రల్
ఇన్‌స్టిట్యూట్ లాంగ్వేజ్ కోరకు ప్రతి రాష్ట్రములో ఒకటి పెంట్రలనే అలోచనలో
ఉన్నారు. 4వ ప్రణాళికా కాలములో వీలైతే మొదటలోనే ఆరంభం అవు
తుందని ఆశిస్తున్నాను.

యస్. జి. ఒల గురించి, మద్రాసులోవున్న డి. ఏ. తో పోల్చి చెబుతూ
ఎంత తేడా వున్నదో చూడడానికి గౌ సభ్యులు ప్రయత్నించారు. తేడా వున్నది.
నేను జనరల్ డిస్కషన్‌లో మనవి చేశాను—ఎట్లా గ్రేడ్డులో మన రాష్ట్రములో
కొంత మెరుగుగా వుంది, డి. ఏ. లో ఆక్కడ మెరుగుగా వున్నది చెప్పాను
ఇవన్నీ వివరముగా పరిశీలన చేయడానికి ఒక పే కమిషన్ ఏర్పాటు చేయడం
జరిగింది. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు అనౌన్సు చేసినట్లు ఒక హైకోర్టు జడ్జిని నియ
మించడం జరిగింది. ఆ టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు యీ హాసు సమావేశం రేపు
పూర్తికాక పూర్వం ఫైనలైజ్ అయి స్వరూపము యివ్వగలిగితే యీ హాసు
మొందు పెట్టుటకు ఆదేశాళం వుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. దానికి సంబంధించిన

సంస్థలు అన్నివారు చెప్పే విషయాలను కోర్కెలు దృష్టిలో తాకే జేస్ గా పెట్టుకొనుటకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పే కమిషన్ ఇంటరిమ్ రిపోర్టు ఒకటి యిచ్చి 3, 4 మాసాలలో, సమగ్ర రిపోర్టు పూర్తిగా తయారు చేయడానికి ఆలస్యం పట్టితే పట్టవచ్చును, ఒక ఇంటరిమ్ రిపోర్టు యిస్తే అమలులో పెట్టుటకు అవకాశములు ఎట్లా వుంటవి అనేదానిపైన ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆలోచన చేసి ఇప్పుడు వుండేకొన్ని ఇబ్బందులు ఇమ్మీడియట్ గా తొలగించడానికి సాధ్యం అవుతుందేమోనని నేను ఆశిస్తున్నాను.

హాస్టల్స్ గురించి చర్చలు జరిగాయి. ఎవరైనా దురుపయోగం చేశారని కాదు. నెలకు రు. 15లు యిచ్చినదానిలో దురుపయోగం చేస్తున్నారని కాదు. అటువంటి ఆలోచనలేదు. హాస్టల్స్ పెట్టాలనే దానిలో భేదాభిప్రాయంలేదు, కాని మనకు ఉండే సరిమితులు చూసుకొని క్రమంగా పోవడం తప్పనిసరి కాబట్టి ఆ విధంగా జి.ఓ. యివ్వబడింది. అయితే యీ మధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు చారందరితో చర్చలు జరిపిన తరువాత అదనంగా 130 కొత్త హాస్టల్స్ కు డబ్బు ఇవ్వాలని తీర్మానం చేయబడింది. ఇంకా మార్పులు చేయాలంటే ఎట్లా సాధ్యం అవుతుందో ఆ విషయాలు చూస్తేగాని చెప్పడానికి వీలులేదు.

ప్రత్యేకించి కొత్త కార్లు ఎందుకు కొంటున్నారన్నారు. దేశపాండేగారు యిచ్చిన అంకెలవలన అర్థమయినదేమంటే ఇంఫోర్ కాదు 25 వేలు పెట్టికొన్నారు. తప్పు, పొరపాటు, చొకగా కొరికేకార్లు ఉన్నవని అన్నారు. ఎంతాళడో కాదు యీనాడు 18,000 అవుతోందనే సంగతి తెలుసు. ఈ నాడున్న పరిస్థితులలో కొత్త ఎంతాళడో కన్న సెకండ్ హ్యాండ్ గా ఉండి అదనంగా టాక్సులు పట్టకుండా ఉండే టటువంటి విదేశకార్లు బాగుంటాయి. ఉపయోగంగా ఉంటాయి, లాభకరంగా ఉంటాయి, బలీయంగా ఉంటాయనేది దృష్టిలో పెట్టుకొని చొకగా ఉంటుందనుకొన్నారు. నేను వ్యక్తిగతముగా మినిష్టరుగా వాడేకారు, ఆస్టిన్ కారు, 12 వేల రూపాయలకు యున్.టి.ఎ. వారిది దొరుకుతున్నప్పుడు నిజంగా ఎంతాళడో కంటే యిది చొకగా ఉంటుందని బాగా తాగ్రత్తగా ఆలోచించి యీ నిర్ణయము చేసిన సంగతి గౌ.సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

ఆయ్యపురెడ్డిగారు చాలచెప్పారు. చాల పొగొక్కెట్టు ఒక్కసారి కట్ట కూడదు. అధికంగా ఖిజినెస్ మెన్ చేసే లక్షణం కాదు; నాగార్జునపాగర్ ప్రాంతాల్లో అవస్థపడుతున్నారు. శ్రీశైలం, పోచంపాడు, వంశధార యింకా ఎన్నెన్నో అనుకోవడం, ప్రారంభించడానికి ఆలోచనలు చేయడం జరుగుతోంది. అది మంచిదికాదు అన్నారు. వారు చెప్పేమాట చాల చక్కటి మాటేగాని యీ

నాడున్న పరిస్థితులలో ప్రాంతీయ పరిస్థితులుగాని, పొటెన్షియాలిటీస్ ఒక రకంగా ఆమలులో పెట్టడానికి పూనుకొనుటలో ఆ విధంగా అప్పనిసరి అవుతోందిగాని కేవలం టెక్నెస్ మన్ దృష్టి అయితే ఉన్నట్లు అంతా ఒక్క నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకే పెట్టి పూర్తి చేసుకొని యుండేవారము. అది సాధ్యం కాదు. అర్జున్ మెంట్ ఫార్ ప్రాజెక్టుగా పోతే అది మనకే వ్యతిరేకంగా పోతుందనేది మనం మరచిపోకూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

గవర్న మెంట్ ఎంప్లాయిస్ సంఖ్య చాల విచిత్రంగా పెరుగుతోందన్నారు. ఆ విధంగా ఎవరో ఆమెరికన్ కరెస్పాండెంట్ అన్నది తాద్యంతో ఆనలేదని అని విస్తోంది. మన ప్లానులో స్కీముస్ కొత్తవి తీసుకుంటున్నాము. ఏదైనా ఒక సైంటిఫిక్ టెక్నెస్ మెంట్ మంచిది, అది మేము వెల్ కమ్ చేస్తాము. ఇప్పుడు ఇన్ని స్కూల్స్ పెడగతుంటే బీచర్స్ సంఖ్య కూడ పెరుగుతుంది. కళాశాలలు పెరుగుతున్నాయి, దానికి తగిన స్టాఫ్ కూడ పెరుగుతుంటుంది. ఆ విధంగా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

పబ్లిక్ కంట్రీబ్యూషన్ గురించి రామి రెడ్డిగారు చెప్పారు. Protected water supply schemes అమలు పరచవలదంటే ఉన్న ఇబ్బందులు చెప్పారు. ఈ మధ్య పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు నేను కూర్చోని వారి సీసర్స్ తో కూడ చర్చించి ఇది కొంత అగ్గించదలచుకున్నాము. అది మొత్తం తీసివేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నది కాని ఈ బడ్జెట్ ఇయర్ అయిన తరువాత వచ్చే సంవత్సరములో ఇంప్లీమెంట్ చేయుటకు ప్రాజెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ్ కవర్జముగా ఉన్న గ్రామములలో పబ్లిక్ కంట్రీబ్యూషన్ లేకుండ చేయాలనే ఆలోచన ఉన్నది. మదివిర్ణయం ఒకటి రెండు మాసాలలో తీసుకోగలుగుతామని గౌ. పభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

మెడికల్ కళాశాలల గురించి ప్రైవేటు మెడికల్ కళాశాలల విధానం మంచిది కాదనేమాట కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, గౌ. పభ్యులు, ప్రజలంతా గుర్తించారు కాని అవి ఏ పరిస్థితులలో వచ్చినాయో, అవైనావరే వరి పోమందని చెప్పి ప్రజలు అనుకొన్నమాట వెంటనే మరచిపోకూడదు. ఏమైనా దానిలో కొన్ని ఇబ్బందులున్నవి-డబ్బు కొచ్చి చేరి చదువు చెప్పించుకునేడి-మంచి వర్గతి కాదనే ఆలోచన చాలామంచిదే. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రెండు కళాశాలలను కాకినాడ మెడికల్ కళాశాల, వరంగల్ మెడికల్ కళాశాలను వార్షిక ప్రణాళిక పరకు ఉండకుండ వచ్చే సంవత్సరం 1వ నవంబరు రాష్ట్ర దినం ఉత్సవ సందర్భంలో తీసుకోవాలని విర్ణయం తీసుకొన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి 1965

నవంబరు 1వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ అవని కిర్యాన్ల వ్యవస్థాపించుకొని ఆరోజున తీసికోవాలని నిర్ణయం తీసికొన్నామని వివరించినట్లుగా, కానీ standard పె.చాలని ఇతర గృహస్థులు కట్టిన, వీరికి దబ్బు చెల్లాలని, అందువల్ల కొంత దబ్బు కావాలని ఉద్దేశంవుంది.

ఇ. గోల్డ్‌స్మిత్స్ ను స్వక్రీడగా ఇవ్వటాని, ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ ద్వారా ఇవ్వటాని అనేకానై చూడాలని నిర్ణయించుకొని మిటిలో నిలువ జరిగింది. ఆ నిర్ణయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ ద్వారా ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. కానీ ఇంకా చాలాకాలం క్రితం ఈ రాష్ట్రంలో 1964-65 సంవత్సరంలో ఉండే 31 లక్షల కంట్రాప్టి institutions ద్వారా తప్పక పెట్టటానికి, కలిగి ఉంటు ఉన్న లక్షగానం కావాలని దబ్బు తీసికోవాలని దబ్బు కావాలని కిల్లా పరిషత్తులు ముందుకు రావటం కిల్లాలో institutions గానీపోతే పట్టణాలకైనా ఇవ్వవచ్చునని order వుందని మరచి పోయినాను.

కర్షకారులు మంగళద్ర వాటర్ సరించి పొరపాటుగా అర్థం చేసుకొన్నారు. Second crop కు water మైసూరు ప్రభుత్వం ఇవ్వటానికి అంగీకరించలేదని పరిశాలలో order వచ్చిందని నవంబరు 2nd crop కు వాటర్ ఇవ్వటానికి మనకు, మైసూరు ప్రభుత్వానికి అంగీకారం ఉంది. వాటర్ జనరేషన్ లో రోటేషన్ జనరేషన్ వల్లమున మన వాటర్ కె.ఎం.ఎం. మన ఆదర్శం ఉంది, మన కైతుల ఆదర్శం ఉంది మన కైతుల వల్లమున నీలం water వుండటం జనరేషన్ జనరేషన్ కు గానీపోవటం జరిగింది. కనుక వాటికి కాంజెన్ సేషన్ ఇచ్చే పరిస్థితి లేదని చెప్పటానికి సంగతివున్నది. మనకు జనరేషన్ ఇన్ జేషన్ వుంది మైసూరు వారికి జనరేషన్ ఇచ్చింది లేకుండా మంగళద్రలో water వుండవలసి అనుమానం వుండవలసి అవలంబిస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మనకు water ఇచ్చినందుకు మనం food ఇస్తామని చెప్పినట్లు ఒకసారి ప్రకటన చూడాలి.

డాక్టర్ యం. చెన్నా :—ఇతర రాష్ట్రాలకు ఇచ్చేది food-generation of power కోసం compensation ఇస్తామన్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అది కాకుండా మీరు అదనంగా water ఇస్తే మేము దానివల్ల produce అయ్యేదానిలో ఎడిషన్ గా rice ఇస్తామని చెప్పినట్లు పత్రికలలో వచ్చింది.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి:-7½ లక్షలను దృష్టిలో పెట్టుకొని చెప్పటం జరిగింది కాని యింకా అదనంగా ఇవ్వటంలేదు.

ఇక, మోహన్ ఇండస్ట్రీ గురించి చెప్పారు. జనరల్ డిస్కంషన్ సమయంలో నేను మనవిచేశాను. ఇది 1948వ సంవత్సరంలో జరిగింది. అనేక చిట్కాలు వచ్చి, లీగల్ కాంప్లికేషన్స్ వచ్చి, కోర్టులో వుండే పరిస్థితిలో వుండికాని భాధ్యత కలవారు, పదవులలో వుండేవారు, పెద్దలు చేస్తున్నది కాదని స్పష్టపరుస్తున్నాను. West Godavari district roads sugar cane cess విషయంలో కలెక్టరు అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో జరిగిన నిర్ణయాలను ఈనాడు ఫ్యాక్టరీ యజమానుల వత్తిడి వల్ల మార్పు చేస్తున్నట్లు అర్థం వచ్చేటట్లుగా వంకా సత్యనారాయణగారు మాట్లాడారు. ఈ విషయంపై జిల్లా పరిషత్తుకు అధికారం వున్నదా లేదా అన్నది ప్రశ్నకొదు. ఈ road కాన్సిల్ చేయటంకాదు. దీనిపై వివరాలను పరిశీలించటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఫయిల్ తెప్పించుకొన్నారు. జిల్లా పరిషత్తులను కించపర్చాలనే ఉద్దేశం ఏకాకానా రాష్ట్రప్రభుత్వానికిలేదు. Appointment Committees అన్నిచోట్లా పనిచేస్తున్నాయి. ఎందుకు చేయటం లేదో గౌరవసభ్యులు వివరాలు ఇస్తే డిపార్టుమెంటువారు పరిశీలిస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. గున్నయ్యగారు మరల నాలుగు మాసాల తరువాత కాని మేము రాము అవి చెప్పారు. 3 మాసాలలోగానే సమావేశమవుతామని, వారి పునర్దర్శనం జరిగే అవకాశం వుందని వారికి హామీ ఇస్తున్నాను. తహసిల్దార్ గారు కొత్తగా వచ్చి ఈ చర్యలో పాల్గొన్నందుకు సంతోషంగావుంది.

చివరి మాటగా కొద్ది నిమిషాల క్రితం ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన మాటల గురించి నేను వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం విధానాల్లో ఏదీ చేపివా న్యాయంగా చేస్తుందని, అన్యాయంగా చేపించినమాట వస్తే ఆటవంటిది వదులు కొంటామని వారు చెప్పిన దానిని మరోసారి నేను స్పష్టపరుస్తున్నాను. ప్రతిజ్ఞలు సహేతుకంగా చెప్పేమాటలు పరిశీలించటానికి మేము సిద్ధంగా వుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతిదానిని అనుమానించి ప్రతి దానిని గోరంత దానిని కొండంత చేస్తే దానివల్ల మన ప్రతిష్ట పెరగదని, ప్రజాస్వామ్యానికి బలం రాదని మనవిచేస్తున్నాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారు మనస్థాయ పెరుగుతున్నదని చెప్పారు. అఖిల భారతస్థాయిలో మన రాష్ట్రస్థాయి పెంచుకొని, ఒకరిపై ఒకరు చేసుకొని స్థాయి పెంచుకొనే తామాకు ఈ Houseకు వుందని విశ్వశిస్తూ, మన standard పెద్దటానికి భగవంతుడు మనకు తోడ్పడాలని ప్రార్థిస్తూ ఈ సప్లిమెంటరీ డిమాండ్స్ ను పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ ఇంటిలో నెలపు తీసికొంటున్నాను.

DEMAND No. II - EXCISE DEPARTMENT Rs. 2,87,200

Mr. Speaker:-- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,87,200 for Excise Department by Rs. 100/-

(To express disagreement for the failure of the Government to show improvement in enforcing Prohibition policy in the state by prohibition Dept.)

To reduce the allotment of Rs. 2,87,200 for Excise Department by Rs. 100/-

(For the failure of the Govt. to enforce the prohibition though it has changed the responsibility from the police to the Prohibition Department in the year 1961, as result of which Toddy and liquor is being sold in a large quantity and express disagreement for the policy of the Govt. to allow the selling of Toddy in the name of "Neera" in Neera shops which are functioning as Toddy shops.)

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:-- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,87,200 for Excise Department by Rs. 100/-

(వరంజ్ సీట్ కలెక్షన్ సహకార సంఘంలో జరిగిన 3 లక్షల టైచీకు డబ్బు దుర్వినియోగం చేసిన మేనేజింగ్ బోర్డుపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం గాను)

To reduce the allotment of Rs. 2,87,200 for Excise Department by Rs. 100/-

(తెలంగాణలో ప్రాదరాబాదు ఆహార చట్టాన్ని గీసి పారిశ్రామికాలకు అనుగుణంగా మార్చడం గాను—)

To reduce the allotment of Rs. 2,87,200 for Excise Department by Rs. 100/-

(కలెక్షన్ సహకార సంఘాలకు ప్రతి నెలకు 61½ (నూటి) చొప్పున పెంచుతున్నందుకు గాను)

The cut motions were negatived.

DEMAND No. III – TAXES ON VEHICLES – Rs. 2,29,900.

Mr. Speaker:— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,29,900 for Taxes on
Vehicles by Rs. 100/-

(For the go slow policy of Government to nationalise the
Bus Transport in the State.)

To reduce the allotment of Rs. 2,29,900 for Taxes on
Vehicles by Rs. 100/-

(For the failure of the Govt. to check up wastage of oil,
material etc., by Transport Department.)

To reduce the allotment of Rs. 2,29,900 for Taxes on
Vehicles by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to impress on the Cen-
tral Government regarding abnormal overload of passengers
in the Trains as a result of which the State Transport is put to
loss for want of passengers on the routes which run parallel to
Railway lines.)

The cut motions were negatived.

DEMAND No. IV – SALES TAX ADMINISTRATION
Rs. 14,77,000*Mr. Speaker:*— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 14,77,000 for Sales Tax
Administration by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to arrest the leakage of
sales Taxes and collections of arrears in the State.)

The cut motion was negatived.

DEMAND No. V – OTHER TAXES AND DUTIES
ADMINISTRATION – Rs. 8,600.*Mr. Speaker:*— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 8,600 for Other Taxes and
Duties Administration by Rs. 100/-

(To criticise the redtapism of the Govt. pertaining the
illegal gratifications cases which have been delayed since

21-8-1954 to 6-8-1964 and come before the Legislature in the month of March, 1965 for supplementary grants.)

The cut motion was negatived.

DEMAND No. VI - STAMPS ADMINISTRATION
Rs. 2,96 000.

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,96,000 for Stamps
Administration by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to supply required
denomination of copy stamps to the Public in the State.)

To reduce the allotment of Rs. 2,96,000 for Stamps
Administration by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to supply stamps of
required denomination to the public as a result of which the
public is put to much inconvenience.)

The cut motions were negatived.

DEMAND No. VII - REGISTRATION DEPARTMENT
Rs. 1,87 000

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,87,000 for Registration
Department by Rs. 100/-

(To urge on Government to regularise the service of em-
porary Section writers who have been put in 5 years service
and more and promote them to the posts of clerks in the State.)

The cut motion was negatived.

DEMAND No. VIII - STATE LEGISLATURE - Rs. 3,24,000

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 3,24,000 for State Legis-
lature by Rs. 100/-

(To impress on the Government to start a Printing Press
for the State Legislature and urge on Government to treat
Legislature Secretariat as an independent one for all purposes.)

The cut motion was negatived.

DEMAND No. IX - HEADS OF STATE, MINISTERS
AND HEADQUARTERS STAFF - Rs. 10,40,000,*Mr. Speaker:-* The question is:

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of
State Ministers and Headquarters staff by Rs. 100/-

(To urge on Government to sanction adhoc D. A. to all
N. G. Os., Teachers and class IV Employees in the State Pen-
ding final report of the Pay Commission.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of
State, Ministers and Headquarters staff by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to bring a piece of
legislation for the benefit of lakhs of ryots of Inam Kandrigas
and hamlets which form part of Government village by
amending Section 3 (2) d of MEACR Act. of 1948.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of
State, Ministers and Head Quarters staff by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to allow the accumu-
lation of leave of N. G. Os. for more than 4 years.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of
State, Ministers and Head Quarters staff by Rs. 100/-

(To urge on Government to dispense with maintainance
of Confidential Files of N. G. Os. in the State which is most
outmoded.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of
State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

(To express disagreement for the failure of the Govern-
ment to cut down the top heavy expenditure.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of
State, Ministers and Head Quarters staff by Rs. 100/-

(To discuss the chaotic condition of the Medical Depart-
ment and to express dissatisfaction abnormal delays for the san-

ction of leave salaries of Medical Officers, compounders, Mid-Wives and Nursing orderly.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers, and Headquarters Staff by Rs. 100/-

(To express dissatisfaction for the failure of the Government to distribute the work load equally among all the Departmental Secretaries as a result of which some have to work hardly and some not.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers, and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

(For the gross breach of negligence of the Government to send replies to all the cut motions given notice of by M.L.As' by all the Departments except Revenue Department.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to enhance the salaries of the constabulary and for not providing housing accommodation to them.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to see wastage of expenditure in all the schemes and programmes assigned by the Samithis and Zilla Parishads.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

(To urge on Government to regularise the services of contingencies, work charged, N. M. R. Staff in the State.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

(To express dis-satisfaction for the unnecessary tours of Ministers whose tour results in expenditure not results then and there.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

(To urge on Government to sanction additional staff to expeditious the assignment work which is a burning problem to the poor, who are cultivating the Government waste lands.)

To reduce the allotment of Rs. 10,40 000 for Heads o State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to abolish the Board of Revenue.)

The cut motions were negatived.

DEMAND No. X - DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS Rs. 45,67,900.

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment Rs. 45,67,900 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to enforce the provisions of Andhra Pradesh Food grain dealers licencing order of 1964 effectively and honestly.)

To reduce the allotment of Rs. 45,67,900 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to abolish the offices of Revenue Divisional Officers and Sub-Taluq Officers, in view of the fact that Tahsildars are made as gazetted.)

To reduce the allotment of Rs. 45,67,900 for District Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

(To criticise policy of the Governmet of the abnormal delays in the District Administration particularly in the level of Tahsildars.)

To reduce the allotment of Rs. 45,67,900 for District
Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

(పరిశ్రామికీకరణ కమిషన్ కు కేటాయించిన 1.50 మిలియన్ల రూపాయలను
టాక్సు సబ్సిడీ కేటాయింపు అవకాశం లేకుండా 2 జాతీయీకరణ కమిషన్ కు కేటాయించిన
వాంఛించిన యిచ్చే లోన్లను కేటాయించిన అవకాశం లేకుండా కేటాయించిన
రెవెన్యూను)

To reduce the allotment of Rs. 45,67,900 for District
Administration and Miscellaneous by Rs. 100/-

(చిరంజీవి కాలాకాల అభ్యుద్ధి గామీన్ల పోషణలో నీరు సేవించిన పరి
వైర్లు ఎండిపోయినందున ప్రభుత్వం వారు సేకరించిన సర్వీస్ సహాయం
అందించి శిస్తు రెవిన్యూ యివ్వటంలో సహకరించడం కావాలి)

The cut motions were negatived.

DEMAND XI - ADMINISTRATION OF JUSTICE Rs. 1,34,000

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,34,000 for Adminitra-
tion of Justice by Rs. 100/-

(To urge on Government to make the justice cheaper to
the poor.)

The cut motion was negatived.

DEMAND No. XII - JAILS - Rs. 8,06,600.

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for Jails
by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to supply proper diet
and medicines and other amenities for the sick prisoners in the
jails.)

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for Jails
by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to introduce proper
cooking vessels in jails as a result of which the prisoners are
put to much inconvenience and illhealth.)

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for jails
by Rs. 100/-

(To urge on Government to establish and start open - jails
in the place of existing jails.)

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for jails
by Rs. 100/-

(To express disagreement for the policy of Government
to send lakhs of rupees to Madras State for the treatment of
inmates of Andhra Pradesh confined in Certified Schools of
Madras.

To reduce the allotment of Rs. 8,06,600 for jails
by Rs. 100/-

(వరంగల్ సెంట్రల్ జయిల్ సూపరింఛెండెంట్ వై ఆనే కంప్లయింట్స్
చేసినప్పటికీ యిప్పటికీ ట్రాన్స్ఫర్ పీయనందుకుగాను -)

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XIII - POLICE - Rs. 38,14,800.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 38,14,800 for Police
by Rs. 100/-

(వరంగల్ తాలూకా కూనూరు సర్పంచ్ (శ్రీ) నెల్లూట జవార్దనరావుగారి
యింట్లో దొంగలనం చేసి అతి కష్టమీద దొరికినటువంటి దొంగలను కష్టడినుండి
ఘనాపూర్ ఎస్. ఐ. వదిలిపెట్టిన దానిని గురించి)

To reduce the allotment of Rs. 38,14,800 for Police
by Rs. 100/-

(వరంగల్ తాలూకా వర్దన్న పేట ఎస్. ఐ. అన్నారం గ్రామం కమ్యూ
నిస్టు కార్యకర్తలను అరెస్టుచేసి జి. డి. లో వ్రాయకుండా చేతికి బెడీలు వేసిన
విషయాన్ని విధానాన్ని శ్రీ మోహనరావు, వరంగల్ ఎస్. పి. కి కంప్లయింట్లు
చేసినప్పటికీ యింతవరకు ఎలాంటి చర్య తీసుకోనందుకుగాను)

To reduce the allotment of Rs. 38,14,800 for Police
by Rs. 100/-

(ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳಿಗೆ
ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಖರ್ಚು ಬೀರಬಹುದು)

To reduce the allotment of Rs. 38,14,800 for Police
by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to conduct proper enquiry against the police officials who are involved in disciplinary actions as a result of which large decretal amount has to be paid to the persons owing to the court judgements in favour of the police personnel.)

The cut motions were negatived.

DEMAND XIV - CENTRAL STORES PURCHASE
DEPARTMENT, WEIGHTS AND MEASURES ETC.,
Rs. 5,06,000.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,06,000 for Central Stores
Purchase Department, Weights and Measures etc., by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to make the Metric System more popular among the public as well as various departments.)

The cut motion was negatived.

DEMAND No. XV - MISCELLANEOUS DEPARTMENT
Rs. 6,86,400.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous
Departments by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to frame liberal rules to take rice from one place to other by producers like ryots and cowldars for the purpose of personal consumption.)

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous
Departments by Rs. 100/-

(For the failure of the Government for exercising effective check on unsocial elements indulging in hoarding, black-marketing, food adulterating, profiteering in foodgrains and other essential commodities.)

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous Departments by Rs. 100/-

(For the failure of the Government to make the food administration as good administration as a result of which common man is put to much inconvenience and hardship)

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous Departments by Rs. 100/-

(To express dissatisfaction for the wastage of funds, misuse of property and mal-administration in department of Hindu Religious and Charitable Endowments.)

To reduce the allotment of Rs. 6,86,400 for Miscellaneous Department by Rs. 100/-

(For the negligence of the Government to safeguard the temple properties in the State and put to proper use of their income for the benefit of public as well as to the institution.)

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XVII - EDUCATION - Rs. 71,25,200.

Mr Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education by Rs. 100/-

(వరంగల్ లో శ్రీల కళాశాల నిర్మాణమునకు పూనుకోనందుకుగాన. -)

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education by Rs. 100/-

(వరంగల్ లో కాకతీయ యూనివర్సిటీ నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించ విరాళం ఇస్తున్నందుకుగాను)

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/

(For the failure of the Government to enhance the salaries
of teachers in order to induce them to take private tutoring.)

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

(For the failure of Government to prevent frequent large
scale transfers of Teachers in Zilla Parishads.)

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

To urge on Government to introduce the system of
allowing all the candidates to sit privately for M.A. Degree
examination, (in all the universities of Andhra Pradesh)
without any exception.

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

To urge on Government to introduce the postgraduate
studies i.e. M.A., M.Com., and LL.M etc. in the evening
Colleges in Hyderabad for the benefit of employees as early as
possible from next academic year.

To reduce the allotment of Rs. 71,25,200 for Education
by Rs. 100/-

For the failure of Government to post additional teachers
to the Single Teachers Secondary Schools, though there is
adequate strength.

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XVIII - MEDICAL - Rs. 8,59,700.

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 8,59,700 for Medical
by Rs. 100/-

... ౧౦.౧౨.౬౫ హాస్పిటల్స్ లో డైట్ సౌకర్యం యివ్వడం పోవడం గురించి
గాను -)

To reduce the allotment of Rs. 8,59,700 for Medical
by Rs. 100/-

(ఎర్రం లో రా నియం మెడికల్ కాలేజీని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడం గురించి
గాను -)

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XIX - PUBLIC HEALTH - 39,43,000

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 39,43,000 for Public
Health by Rs. 100/-

(వగంగల్ కాటాన్ జనరల్, ఫున్ ఫూన్ మరియు ధర్మపాగరం గ్రామాలలో ప్రైవేట్ హాల్స్, సెంటర్స్ ఏర్పరచడం మరియు వాటి భవనాలకు పబ్లిక్ సుకూరు యివ్వడం గురించి)

To reduce the allotment of Rs. 39,43,000 for Public
Health by Rs. 100/-

(చాటి పిల్లలకు సంబంధించిన ఫేడింగ్ మిల్క్ పౌడర్ బజారులో దొరుకక పిల్లల బాధను బాధ్యత - హించవలసిన ప్రభుత్వ చర్యను నిరసించుటకు గాను)

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XX - AGRICULTURE - Rs. 400.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 400 for Agriculture
by Rs. 100/-

(రాష్ట్రములో ఏర్పడిన తిండిగింజల ధరల పెరుగుదల, ఏర్పడిన దుర్భర స్థితిని ప్రభుత్వం అదుపులో పెట్టటంలో విఫలం అయినందుకుగాను)

The cut motion was negatived.

DEMAND No. XXIII - CO-OPERATION - Rs. 28,57,100.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 28,57,100 for Co-operation
by Rs. 100/-

(వరంగల్ సెటి కల్లగిర సహకార సంఘాన్ని 100 అక్షరాల వాటి వాళ్ళకు
వహించిన మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లనుండి డబ్బు యింకావర రాష్ట్రదాకా కేటాయిం
పూనునందుకు గాను -)

The cut motion was negatived.

DEMAND No. - XXIV - INDUSTRIES - Rs. 8,60,400.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 8,60,400 for Industries
by Rs. 100/-

(వరంగల్ జిల్లా జనామ చేనేల వారిశ్రామిక సహకార సంఘ ఎన్నికలు
ఇప్పటివరకు జరగపోయినందుకుగాను -)

To reduce the allotment of Rs. 8,60,400 for Industries
by Rs. 100/-

(వరంగల్ జిల్లా పర్లన్నపేట ఇసుక సహకార సంఘంలోని యిస్తున్నటు
వంటి అధికారవర్గం కొత్త కట్టలను చేర్చుకో నిరాకరిస్తున్నందుకుగాను -)

To reduce the allotment of Rs. 8,60,400 for Industries
by Rs. 100/-

(వరంగల్ జిల్లాలోని రకరక ల పరిశ్రమలన్నీ దివాలా పరిస్థితిలోవున్న దాని
గురించి)

The cut motions were negatived

DEMAND No. XXVIII - WELFARE OF SCHEDULED
TRIBES, CASTES, AND OTHER BACKWARD CLASSES
Rs. 5,13,300.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of
Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes
by Rs. 100/-

Failure of the Government to allot land for House sites to the Harijans of Tondapadu, Gooty taluk, Anantapur district, even though Government has acquired land and paid compensation 4 years back.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

Failure of the Government to allot lands for House sites to the Harijans of Chukkaluru - Tadparti taluk, Anantapur district, even though Government has acquired the land and paid compensation two years back.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to enforce the Anti-untouchability Act in the State.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

For the abnormal retardation of the Govt. in providing House sites, drinking water wells, Pathways and sanction of Scholarships to all the students of scheduled castes and scheduled tribes, in time.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge on Government to sanction the scholarships to all students belonging to scheduled castes and scheduled tribes.

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge on Government to recognise all Social Welfare Hostels which have been started during 1962-63 and 1963-64.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

వరగాల్ తాలూకా నివాస గ్రామ లో హరిజనుల ఇళ్ళ కాలనీకరణ చేసి
అప్పుడు వివోర్లు ముక్తి సర్పంచ్ దుబ్బు సేసుకున్న వారి పేర్లు —

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

లంబాడి - ఎరుకొండ - పెద్దేర - మృగ మొదలైన గ్రామాలలో
అవి: జాతీయ చేరుటలో ప్రభుత్వ చెల్లున్న నిర్దేశ్యం గురించి —

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,13,300 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on to sanction additional staff to expedite land acquisition cases in the State.

The cut motion was negatived.

DEMAND No. XXX - IRRIGATION - Rs. 20,78,800.

Mr. Speaker:— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 20,78,000 for irrigation
by Rs. 100/-

పరగల్ ట్రాబాకా సెక్షన్ అనుటకు కుడివైపు తూముపెట్టి కాల్వ తీయ
ట పల్లె కప్పున, నాగూరు, గుర్రకొట్ల అయినా పింగళం, పుక్కోర్ గ్రామా
లకు చెరువులు విండవాకి ఎరిపించే స్కీమును ప్రభుత్వం పూనుకోనందుకాను—

To reduce the allotment of Rs. 20,78,000 for irrigation
by Rs. 100/-

పరగల్ ట్రాబాకా సెక్షన్ అనుటకు కుడివైపు తూముపెట్టి కాల్వ తీయ
ట పల్లె కప్పున, నాగూరు, గుర్రకొట్ల అయినా పింగళం, పుక్కోర్ గ్రామా
లకు చెరువులు విండవాకి ఎరిపించే స్కీమును ప్రభుత్వం పూనుకోనందుకాను—

To reduce the allotment of Rs. 20,78,000 for irrigation
by Rs. 100/-

పరగల్ ట్రాబాకా సెక్షన్ అనుటకు కుడివైపు తూముపెట్టి కాల్వ తీయ
ట పల్లె కప్పున, నాగూరు, గుర్రకొట్ల అయినా పింగళం, పుక్కోర్ గ్రామా
లకు చెరువులు విండవాకి ఎరిపించే స్కీమును ప్రభుత్వం పూనుకోనందుకాను—

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XXXI - ELECTRICITY - Rs. 10,58,300.

Mr. Speaker:— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 10,58,300 for electricity
by Rs. 100/-

To bring to the notice that village Kondapuram of Gooty
taluk is not supplied electricity even though the line is finished
8-months back.

To reduce the allotment of Rs. 10,58,300 for electricity
by Rs. 100/-

వరంగల్ తాలూకా పున్ పూర్ తో ఎలెక్ట్రిక్ సబ్ స్టేషన్ నిర్మించక పోవటంవల్ల ఆ గ్రామాల రైతాంగానికి కరెంటు వరకూ పర్చివీ పరిస్థితి గురించి -

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XXXII - PUBLIC WORKS - 1,59,54,400.

Mr. Speaker:- The question is :

The reduce the allotment of Rs. 1,59,54,400 for Public Works by Rs. 100/-

వరంగల్ నుండి సూర్యాపేటకు రోడ్ మరియు ఎరంగల్ నుండి మహబూబాబాదుకు రోడ్ వేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోనందుకు గాను -

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XL - MUNICIPAL ADMINISTRATION

Rs. 100.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Municipal Administration by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ నగరంలోని సంజీవ రెడ్డి నగర్ లో మృతులు మరియు వారి పార్టీ ప్రముఖులకు డాల్ఫిన్ సంబంధం లేకుండా హౌజింగ్ బోర్డువారిచే నిర్మించబడిన యిండ్ల గురించిగాను -

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker:- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 100/- for Municipal Administration by Rs. 1/-

Censuring the Government for having allotted houses under M. I G Scheme to Ministers, relatives quite against the rules and regulations thus encouraging corruption, favouritism.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker The question is :

"That Government be granted the respective supplementary sums not exceeding the amount shown in column (3) of the notice paper dated 26-3-65 in respect of the following Demands entered in the 1st column thereof.

Demands No.

- II - Excise Department - Rs. 2,87,200.
- III - Taxes on Vehicles - Rs. 2,29,900.
- IV - Sales Tax Administration - Rs. 14,77,000.
- V - Other Taxes and Duties Administration - Rs. 8,600.
- VI - Stamps Administration - Rs. 2,96,000.
- VII - Registration Department - 1,87,000.
- VIII - State Legislature - 3,24,000.
- IX - Heads of State, Ministers and Headquarters Staff - Rs. 10,40,000.
- X - District Administration and Miscellaneous - Rs. 45,67,900.
- XI - Administration of Justice - Rs. 1,34,000.
- XII - Jails - Rs. 8,06,600.
- XIII - Police - Rs. 38,14,800.
- XIV - Central Stores Purchase Department, Weights & Measures etc. - Rs. 5,06,000.
- XV - Miscellaneous Departments - Rs. 6,86,400.
- XVI - Mines and Archaeology etc. - Rs. 34,400.
- XVII - Education - Rs. 71,25,200.
- XVIII - Medical - Rs. 8,59,700.
- XIX - Public Health - Rs. 39,43,000.
- XX - Agriculture - Rs. 400.
- XXI - Fisheries - Rs. 1,64,700.

- XXIII - Co-operation. - Rs. 28,57,100
- XXIV - Industries - Rs. 8,60,400.
- XXVI - Labour and Employment - Rs. 70,69,300.
- XXVII - Other Miscellaneous Social and Developmental Organisations - Rs. 1,04,100.
- XXVIII - Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes - Rs. 5,13,300.
- XXIX - Interest on Capital Outlay on Multipurpose River Schemes - Rs. 17,24,000.
- XXX - Irrigation - Rs. 20,78,000.
- XXXI - Electricity - Rs. 10,58,300.
- XXXII - Public Works - Rs. 1,59,54,400.
- XXXIV - Pensions - Rs. 9,16,900.
- XXXVII - Stationery and Printing - Rs. 5,00,000.
- XXXVIII - Forest Department - Rs. 11,300.
- XXXIX - Miscellaneous - Rs. 76,66,300.
- XL - Municipal Administration - Rs. 100.
- XLI - Other Miscellaneous Compensations and Assignments - Rs. 11,59,900.
- XLII - Expenditure connected with the National Emergency, 1962 - Rs. 1,43,200.
- XLIV - Capital Outlay on Improvement of Public Health Rs. 37,59,800.
- XLV - Capital Outlay on Schemes of Agricultural Improvement and Research - Rs. 2,04,000.
- XLVI - Capital Outlay on Consumer Co-operatives. Rs. 1,50,000.
- XLVII - Capital Outlay on Industrial Development. Rs. 2,04,62,300.
- XLIX - Capital Outlay on Irrigation - Rs. 1,54,35,200.

- L - Capital Outlay on Electricity Schemes -
Rs. 2,34,00,000.
- LI - Capital Outlay on Public Works - Rs. 74,21,700.
- LII - Other Works - Rs. 13,400.
- LIII - Capital Outlay on Forests - Rs. 4,26,000.
- LV - Capital Outlay on Schemes of Government Trading - Rs. 1,70,10,600.
- LV-A - Appropriation to the Contingency Fund
Rs. 2,00,00,000.
- LVI - Loans and Advances by the State Government
Rs. 200

The motion was adopted and Grants were made.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Wednesday, 31st March, 1965.
